

Trombeta, Antonio. Magistri Antonii Trombete in tractatum formalitatum Scoti sententia . Formalitates Antonii Syreti de mente ejusdem Scoti. 1995.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :

*La réutilisation non commerciale de ces contenus est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source.

*La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés de fourniture de service.

Cliquer ici [pour accéder aux tarifs et à la licence](#)

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

*des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés sauf dans le cadre de la copie privée sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.

*des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source Gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue par un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter reutilisation@bnf.fr.

Nota per unum hunc e... (ad id quod per dicitur organo...)

**Magistri Antonii Trombete in tractatū
formalitatū Scoti sententia.
Formalitates Antonii syreti de mente
eiusdē Scoti. necnon stephani bur-
lifer cum nouis additionibus ⁊ con-
cordatiis magistri Mauricii hiber-
nici in margine decorate.**

... in hunc modum... (ad id quod per dicitur organo...)

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or a page from a manuscript. The text is dense and covers most of the page.

Handwritten text in a cursive script, continuing from the previous page. The text is dense and covers most of the page.

Handwritten text in a cursive script, continuing from the previous page. The text is dense and covers most of the page.

Eximij Doctoris magistri Antonij Trombete Patavini in tractatu formalitatu Scoticarum inia ad istam audi...

Arcu forma

litate Doc. scilicet Scoti querit r. C. Pro de claratione qonis mote...

no idcirca. Dis diuisio est distinctio: et no ecotra. Distinctio n. quia insequat mam: et qm...

Ex quibus illa appet qd querit in qone. Cuius illa que distinguunt formaliter penes...

Ad utraqz partem arguitur. ut in textu.

Pro intelligentia prime auctoritatis ad huc: est aduertendu qd pma: 2a et 3a...

Pro intellectu scde auctoritatis est aduertendu qd actio acta est illud de quo dicit Ar. qd...

Pro intelligentia tertie auctoritatis est conderadu qd si ratio formalis utitur: et ratio...

Quarta auctoritas p3 in textu: et de se est clara.

Pro intelligentia quinte auctoritatis est noradu: qd lz eentia diuina fit de essentia patris...

z absolute. Scotiste negant. C. Pro quart op. intelligetia pmo notadu est: qd res capit tribus modis. Primo modo pro re subsistete...

Alterus est aduertendu circa titulu qonis: qd ista se hnt per ordinem. Quisio: distinctio:

Scot. i pmo scilicet. dist. 7. q. vna. et i 3o scilicet. dist. 1. q. 1. et in quolibz 9. 9.

D. subtilis quolibz. q. 9.

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including 'D. subtilis' and other references.

Handwritten marginal note: 'Z. co. 19. 10. 11. 3. pbrsi.'

Handwritten marginal note: 'Scot. i pmo scilicet. dist. 16.'

Tractatus formalitatum

Art. I.

(quod constituitur ex absoluto et respectivo: que non faciunt unum per se) de ipso nihil videtur per se per se per se esse de essentia patris constituitur: quod constituit ipsum in esse tunc essentia si predicat de patre: predicat idem: et non formaliter: quod dicitur in primo modo.

Descendendo

ad determinationem quoniam circa genera prime divisionis: quod non solum intellectus est potentia collatiua: verum etiam voluntas: quod declarat: quod illa potentia que operatur circa aliquid unum obiectum: non tamen in se verum in ordine ad aliud: huiusmodi actus circa unum: et comparat unum ad aliud: voluntas est huiusmodi: quod non solum amat creaturam in se: verum etiam in ordine ad deum: quoniam amat ipsam pro deo: ergo. Et maior videtur colligi de mente Aristotelis in 2o de anima. c. 1. 45. ubi probat sensus esse appetere sonum et coloris: quod non tamen appetit sonum in se: sed ut differat a colore: et ita comparat unum ad reliquum. Et per hoc sequitur quod illud est ens rationis: quod dependet ab actu collatiuo intellectus vel voluntatis vel alteri potest collatiue. Et per oppositum illud est ens reale quod non sic dependet. Et per istam divisionem quam ponit iste auctor pono istas duas etiam dedit in quonibus de unitate nature et de unitate rationis potest capi vel pro ente in abstracto: vel obiective. Et in abstracto subiective: sicut in intelligibili: actus: habet: et istud ens dicitur esse rationis: quod fundatur in ratione: seu in potest que est ratio sicut est intellectus: et appellatur ens rationis subiective. Quod ens rationis non distinguitur extra ens reale. Quia tale ens est in predicamento qualitatium: et quilibet quod est per se in predicamento: est ens reale: imo ens ex animis. Quia Aristoteles in 5. meta. c. 1. 4. distinguit tale ens ex animis in 10. predicamenta. Alio modo capit ens rationis obiective in abstracto. Et tale ens rationis pro tanto appellatur ens rationis obiective: quod in tali esse est obiectum rationis et intellectus. Tale autem ens potest intelligi esse in intellectu obiective duobus modis: habere vel actualem. Primum modo dicitur esse sic quod habet esse per se in intellectu intelligibile non actu mouere intellectum: sed que est in prima dispositione ad mouendum. Et tale ens rationis que distinguitur extra ens reale: imo est aliquid ens ex natura rei: quod procedit actu intelligendi: et omnem actum collatiuum: et non dependet ab actu intellectus: in fieri et durare. 2o modo aliquid habet esse in intellectu obiective adhuc dupliciter. Uno modo ante actum intelligendi: alio modo post actum intelligendi. Primum modo obiectum relucet in specie intelligibili que actu mouet intellectum: vel terminat ipsum: esse sic in intellectu obiective: et tale obiectum saltem ordine nature procedit actu intelligendi: quod causat effectum ipsum. Et autem natura procedit effectum: ergo tale obiectum ut sic est plus actu intelligendi: nullo modo dependet ab ipso. Et ex quo si quis adhuc quod tale obiectum habet aliquid esse ex natura rei: et per se non distinguitur contra ens reale. Secundo modo in ista ultima divisione aliquid habet esse obiective post actum intelligendi dependet ab ipso in fieri et durare: et ista modo intentiones scilicet essentia rationis que non sunt nisi per actum intelligendi: et per actum collatiuum ipsius intellectus: et tamen manent in esse: quod manent talis actus collatiuus: quo circa scripto: immediate definitur esse. Et istud ens rationis est illud de quo loquitur Scotus in 4. dist. 1. q. 2. et comparatio passiva: qua unum obiectum consideratum comparat ab intellectu ad aliud obiectum consideratum. Et tunc omnis intentio scilicet est comparatio passiva in obiecto: qua unum consideratum: vel consideratum: comparat ad aliud obiectum: et tale ens rationis est illud quod omnino distinguitur contra ens reale. Et sic ens rationis ista modo: et ens reale seu ex natura rei omnibus aliis modis antecedentibus sufficienter diuidunt ipsum ens. quod diuiditur in ens reale et rationis.

Pro intelligentia

scilicet divisionis que est: quod ens reale diuiditur per ens quod est et non quod est: sunt duo notanda: quorum primum est: quod accipit unum modo pro quantitate perfectionis: de qua habet Augustinus de trinitate. ca. 7. quod in his que mole magna non sunt: id est est maius quod melius. Primum quantitas inuenitur in corporalibus so-

luti. Secunda in spiritualibus et corporalibus. Primum est per se in predicamento: 2o est transcendens. Sed quod ens diuiditur per quantum et non quantum: accipit quantitas: 2o modo: et non primo modo. Ita sunt primo diuidenda ipsum ens antequam diuidatur per finitum et infinitum. Aut per unum et multa. Primum declaratur: quod finitum et infinitum quantum ad gradum: ut patet in philosophia. et ceteris. Ergo finitas et infinitas perfectionis suo modo competunt quantum ad finitum et infinitum quantum ad quantum. Ergo quod diuiditur per finitum et infinitum: necessario est quantum: quantum ad perfectionem. Secundo declaratur: quod si hoc accipiat ab intellectu in esse quod dicitur quantum ad quantum: habent omnes perfectiones que competunt hoc finitum et hoc infinitum finitum ens: nulla passio competit ei neque que est hoc ens: neque que est ens. Ergo in tali passione non competit sibi finitas aut multitudo: et tamen certum est quod in tali passione est demonstrabile de hoc: quod est perfectior alio quod dicitur quantum ad quantum. Et in tali passione competit sibi omnia sua essentialia que est ista: et nobilior quam omnia sunt: ex eo quod generatur in ista: diuiditur distinctus oppositum: quam unum est nobilior reliquo. Et in ista passione hoc est quantum: et tamen sibi non competit finitas. Et affirmatur: quod certum est quod hoc in esse quod dicitur quantum ad quantum: huiusmodi ordine saltem fundamentale ad primum ens quod est deus. sed iste ordo non potest esse sine potentate et potententia finitum perfectionem: ergo aliquid perfectionis seu quantitas perfectionis sibi competit. Sed huiusmodi surgit sua difficultas. Nam ex quo quantum ad quantum diuiditur in 10. predicamenta: ergo relatio erit quantum ad quantum de relatione predicamentali: sed hoc videtur falsum quod relatio diuina non est sic quantum ad quantum: quod dicitur relatio sit in una persona diuina que hoc est in alia. In una persona non esset quod est perfectio. Et ita persona diuina non esset infinita formaliter: sed multo minus videtur quod relatio in creatura includat aliquid perfectionem. Et hoc videtur: et pro ratione ponitur: non solum quod relatio in creaturis ideo est quantum ad quantum: quod est finitum formaliter. Relatio autem diuina: quod non est finitum neque infinitum formaliter: ideo non potest esse quantum ad quantum. Unde illi relationi cui non repugnat excedere vel excedi: non repugnat quantum ad finitas vel infinitas: sed relatio in creaturis non repugnat excedi: ergo et cetera. Et per oppositum relationi diuine repugnat excedi: quod illud quod est idem realiter alicui infinito non potest ab alio excedi. Relatio diuina est idem realiter deitati que est infinita formaliter: sed non videtur excedi: et per se non potest esse finitum formaliter: quod est finitum excedit ab infinito. Neque potest dici: quod talis relatio excedat: quod excedit competit ei quod huiusmodi ratione mensure. Relatio autem non potest sic mensurari: quod mensurat est ens finitum et huiusmodi ratione totum. Sed relatio in diuinis non potest esse ens finitum: huiusmodi ratione: aliquid totum: ex cuius plenitudine perfectionis mensuret quod aliquid finitum per accensum ad ipsum: minus per recessum ab ipso. Sed talis ratio mensurandi competit ei quod est ens absolutum et finitum: quale non potest esse relatio: ergo nullo modo potest excedere: et per se non potest esse formaliter infinita: quod illud est formaliter infinitum quod excedit quodlibet aliud: et mensurat ipsum ut dicitur esse. Et sic sequitur oppositum quod relatio in creaturis est finitum et quantum. Relatio autem in diuinis neque finitum neque infinitum.

Pro intelligentia

butus quod dicitur attributa in diuinis esse aduertendum: quod attributum in diuinis uno modo accipit pro eo quod attribuit alicui persone diuine: siue sit perfectio quod dicitur quantum ad quantum: siue sit perfectio quod dicitur quantum ad quantum. Primum modo sicut supra dicitur predicata quod dicitur quantum ad quantum: quodlibet istorum potest dici attributum in diuinis. Secundo modo potest accipi attributum proprie et est perfectio scilicet quantum ad quantum: que accipitur a creaturis et attribuit deo via remotionis et eminationis: sic attributa sunt predicata que adueniunt deo in secundo modo que predicata referunt in creaturis: et cum sint accidentia que accidentalia dicuntur in perfectione in ipsis: maxime loquendo de sapientia et de iustitia: remouemus ab ipsis quod sunt accidentia et quod distinguant essentialiter a subiecto: et sequentur attributum istis quod sunt substantia: et sunt idem essentialiter. Et sicut

Handwritten marginal notes on the left side of the page, including references to 'Scol. m. 4' and 'Aug. 6. de'.

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including references to 'Scol. m. 4' and 'Aug. 6. de'.

Tractatus formalitatum

Art. I.

remouemus ab istis in creaturis finitati: et attribuimus
summitate vel infinitate: et dicimus qd sapia est in deo sub-
stantia: no accis: eade realiter: no distincta infinita et sum-
ma: et non finita. Et ita quecuq; accipiunt ex creaturis et
attribuunt ipsi deo via remotionis et eminentie et no sunt
predicata quidditatiua: sunt pprie attributa.

Pro intelligentia q sunt relationes notioales
et no coes scito q relationes notioales sunt que copetunt vni psonetm aut duab
sic pntas: spiratio actiua: et dnr notioales a nosco no-
scis: qz p ipsas noscunt et notificant psona diuine: sicut p
pntate: p: per spiratioez actiua: p: et fili. Relationes coes
sunt que copetunt oibus psonis diuine: sicut identas: simi-
tudo: et equalitas: quaz quelibet repit formalr in oibus.

Quia dicit iste auctor formalitatu q dat relo ex-
trinsec adueniens. Est aduertendu q
ppe et recte loqndo fm via doctoris subtilis: respect qui
est per se in pdicamento relationis: ppe appellat relo. Respe-
ct vo qui sunt ex gen relationis: appellant habitudines: et
respect et no ppe relationes. C. Pro quo est notadu q ista
se hnt per ordine: relatiu: relatio respect et habitudo in-
ter qd rones: ro relatiu est inima. Cui de relatiu est rela-
tio vel icludit relone: relatiu n. vltia relatione qua iclu-
dit: et icludit aliqd absolute qd denoiat referri per ipsas
relone: s; relatio no icludit aliqd absolute. Silt ois rela-
tio est respect: et no ois respect est relatio: qz relatio est re-
spect intrinsec adueniens: qui ouit ex na fundameti post-
termino. Respectus aut est qd dca coe: ad respectu intrinse-
cus adueniere: et extrinsecus adueniere. Silt ois respec-
t est habitudo: no ois habitudo est respect: qz iter sub-
iectu et pnta passioe est habitudo: et in no est respectus.
Silt arcuscriptis oibus relationibus: essentie diuine ad
attributa est aliqua habitudo (qualis est fundameti ad
fundatu) et in non est aliqs respectus: qz repugnat essen-
tie vt essentia est ad aliqd referri. Ex quo sequit q loque-
do pprie de relatione: solum respectus intrinsecus adue-
niens est relatio fm viam Doc.

Pro intelligentia diuisionis qua ens diui-
dit in sbas et accis. Est ad-
uertendu q sba di a substado: vel a subsistado: intelligedo
subsistere put iporari ides qd per se esse. Si accipiat sba
a substado: sba no repit in deo: qa deus nulli substare: co-
mo quo sba substare accis: a quo substare denoiat sba
pncipalr. Si accipiat aut sba a subsistere: sic deus est sba.
Illud aut qd sic subsistit: vel per se existit: vno mo pot
intelligi pro eo qd per se existit: et se et a se. Alio mo pro eo
qd per se existit: et se: sed non a se. Tertio mo pro eo qd
no per se existit ex se neq; a se: s; in alio existit. C. Primo
mo de est sba: qz per se existit et a se. Deus n. est de se suuz
esse: et h; ee per eentia: alia aut hnt esse per participatione: et
sic hnt esse ab alio: et no a se. Q. aut deus de se sic suuz esse:
apparet per illud Exodi. 3. ca. Qui est misit me ad vos:
vbi deus denoiat hoc noie esse: vt denotet qd est ipm esse
et infinitu esse. C. Secdo modo sba di omne illud qd est p-
prie in pdicamento sube incipiedo a genere gualissimo:
vsq; ad individua inclusue. C. Aduertendu m q per se
existere accipit in isto scdo modo pro eo qd est per se ens:
et no est in alio per inheretiam: et no accipit per se existes
pro ipsa existetia actuali: vt intelligat q quodlibet qd est
per se in pdicamento sube sit per se existes tali existetia: qa
quecuq; sunt per se in tali pdicamento et in alijs: abstra-
hnt ab existetia actuali: et ratio est: qz ens existes est vnu
per accidens: eo mo quo albedo intesa est vnu per accidens:
et sicut albedo intesa no reponit in pdicamento: qz talis al-
bedo intesa icludit aliqd qd est extra quidditate eius: sic
entia dmi est de ente exite: vt icludit existetia. Sed per
se existes qd est per se in pdicamento sube: est per se ens: vt
per se ens distinguit cotra ens in alio per inheretia: qm

inherere alicui est dare esse fm qd alicui enti ponit simpli-
citer. Quia aut nihil qd est p se in pdicamento substantie
dct sic esse h; qd: nihil qd est in pdicamento sube est inheres
q aut inherere sit sic dare ee fm quid enti priori: apparet
de mente Doc. sube. in quolibet. q. 3. C. Ex quo sequit q
cuq; sunt in pdicamento sube: dnr isto mo p se existere: B
est p se esse. C. Suba 3. mo capis p eo qd est ens per se: vt
p se ens distinguit ens in alio: et hoc no solu p inheretia
vel informetione: sed et vt p in toto: et isto mo substantia
no di: de parte substantie integrall vel essentiali: qz ps
integralis est in alio et silt ps essentialis. Qm ergo diui-
dit ens in substantia et accis: capis substantia no primo
modo: nec 3. modo: sed scdo modo.

Pro intelligentia qd sit accis e aduertē-
duz q accis vel capis
p extraneo a quitate alicui: vel accipit p eo qd pnt ac-
cidentalr aliqd hnt esse pfectu: sic q aduenit ei in esse co-
plo et pfecto. Pro mo accipit: vt plurimu: a metaphysi-
cis. scdo mo accipit physice vel logice. Pro mo accipit
coiter in fallacia accis q comitit in his quoz vnum
aliquo mo extrancat ab alio. Secdo mo accipit a Doz-
phyrio. cap. de accis: qm diffinit accis coe: et est illud qd
adest vel abest et. Applicado ad ppositu qm diuidit ens
in substantia et accis: accipit accis. scdo mo et no pmo mo
C. Pro intelligentia distinctionis rei q dicit a reoz reio: e
aduertendu q res rata dicit res q h; ritudinē et firmi-
tate: q res est res eentis: vel exite: et illa res in creaturis
no ponit esse ab eterno in tali ritudinē de mente Doc.
sube. vt p3 in p. di. 36. habuerit. n. creature pise ee h; qd
ab eterno: qd est etie cognitū in mete diuina: et no habue-
runt aliqd vtz esse exite aut essentie: qd dicit Francis-
cus et Henricus de gandano: et sequaces isto. C. Aduer-
tendu m q res rata non distinguit a figmentis p aliqd
esse verū ex natura rei essentie: aut exite: qd habuerit
ab eterno ex natura rei: sed solu p hoc q tali rei no repu-
gnat esse existere: et pduct ad tale ee p aliqua potentiam
pductiua. exēpli gra. hūanitas est res rata a chimera di-
stincta p hoc q hūanitati non repugnat esse existere: h;
bene chimere. Et tra vera entia qucuq; sic distinguuntur
a figmentis: et no p aliqd esse ex natura rei qd habuerit
ab eterno. Henricum de gandano. Et patet hoc a Sco-
to in primo distin. 36. q. vnica.

Pro intelligentia diuisionis entis in ens sim-
plr et in ens h; qd: est ad-
uertendu q ens simplr est ens in actu: ens fm qd est ens
in potentia. C. Pro quo notadu q potentia e duplex: q
da est potentia obiectiua: queda subiectiua. Ens in pote-
tia obiectiua est illud qd no est etie: s; pot esse: et est ens
qd pot esse obm alicui potētie pductiue qda comēto
re. 9. meta. comen. 7. appellat res fm qd. ens in actu est
illud qd h; actuale existetia in re et in effectu et dicit tale
ens simplr ens. de ente in potentia obiectiua intelligit illd
9. meta. t. c. 13. Potētia et act. Inuit et de gūis: qz illd idē
in gūe i spē et in uero: qd ē in po. post modū ē factū. for-
eni in actu no distinguit a seipso numeralr: vt ē in po. et
sic po. et act. no solu sunt eiusde generis: vtz etia spē: et
induidui. C. Ex quo sequit q act. corūdes potētie obie-
ctiue est act. exite et no actus formalis: qz illud idē qd
est actus formalis. s. forma substantialis ignis: pot ee i po-
tentia et in actu exite: et sic actus formalis no distinguit
actū existēte: aut potētia obiectiua. 2. mo aliqd dicit
esse i potētia qd ē i po. subiectiua: et isto mo qd pot re-
cipe aliqū actū substantiale vel accidentale: sic est in po-
tentia subiectiua: de qua potentia locutus est Aristo. 7.
meta. t. c. 8. qmā prima est ens in pura potētia. Isti po-
tentie opponit actus formalis: qz quod est sic i pura po-
tentia: nullū actum formalem h;: et isto modo capiēdo
potētia: intellectus et quelibet potētia sensitua ē in potē-
tia ;

Hand...
Doc. sube. in quolibet. q. 3.
Doc. sube. in quolibet. q. 3.
Do. sube. in pmo. di. 36.
Seco. i pmo. di. 36. q. vni. ca.
7. meta. t. c. 8.
7. meta. t. c. 8.

Relatio...
Exodi. 3. ca.
Exodi. 3. ca.

Tractatus formalitatum

Art. I.

tia subiectiua: in q̄tū sunt p̄ q̄b̄ forma r̄ intelligimus
 z sentimus. Et loq̄ndo de ista p̄: nō est ver̄ qd̄ d̄ in. 9.
 meta. q̄ potētia z act̄ sunt eiudē generis: q̄ p̄ pot̄ cē
 de genere subiecti: v̄o de genere actiōis. Et in hoc d̄ce
 p̄t̄ est san. Thomae: volēs: q̄ q̄ actus sentiētiē est actiō
 potētia sentiētia fit accidens: ex illa autē supra allegata.
 C̄duertendū t̄m q̄ idē fm̄ diuersam habitudinē z di
 uersum respectū pot̄ esse in potētia obiectiua: z in potē
 tia subiectiua. Hōi. n. que nō est: sed pot̄ esse per respectū
 ad potētia p̄ducēte vel p̄ducētia ipsius: est in potētia ob
 iectiua: per respectū autē ad m̄m̄ de qua p̄ducit: dicit̄ esse
 in potētia subiectiua. Potētia ergo obiectiua z act̄ sunt
 differentie entis: z diuidunt ipsūz ens sufficienter.

Pro intelligentia

huius q̄ dicit̄ est d̄ia iter
 ee vniuocti p̄dicatū: z vni
 uoce p̄dicari. Et aduertendū q̄ vniuocti p̄dicatū est illud
 cuius p̄cept̄ est in se vnus: loq̄ndo de p̄ceptu obiectiua
 ex pte obiecti p̄ceptibilis. C̄ h̄o quo est notādū: q̄ p̄ce
 ptus vel caput ex pte intellect̄: z sic q̄ intelligēdi h̄ q̄d̄
 p̄ceptus: pro q̄to est illud quo aliqd̄ p̄cipit: de illo p̄ce
 ptu nō est mēto in p̄posito: q̄a iste p̄ceptus nō facit ad
 hoc q̄ aliqd̄ sit vniuocti. Alio mō caput p̄ceptus ex p̄tē
 obiecti: z talis p̄ceptus appellat̄ p̄cept̄ obiectiua: z est
 ip̄m̄ obm̄ p̄ceptibile v̄ h̄z relationē actualē: z fm̄ aliqd̄
 ap̄titudinalē sub rōnē mouētis intellectū aut terminati
 tis actū intelligēdi. Dicere doc. ubi. 9. Theoz. q̄ p̄ceptū
 dico qd̄ actū intelligēdi terminat. hoc obiectūz d̄: vel in
 telligibile: vel intellectū: vel intētiō. Primūz cōsumūz: est
 ad oēs potētia: scdm̄ cōe ad obiectū intellect̄ in potētia:
 vel in actu: 3^m p̄p̄tū. 4^m arabes in vsu habēt: v̄t. Alit̄. z
 Auc̄. Sicut autē intētiō equoce d̄: de obiecto z actū: ita z
 cōceptus. h̄c autē acapit̄ p̄o obiecto. H̄c Sco. ibi. Et ex
 ponēdo istud Theoz. oia d̄at inferius. z cōceptum dico
 omne actū intellectū pur̄. s̄ est in intellectu: nō v̄t formā: s̄ v̄t
 actū cognitiū: hoc autē esse in intellectu nō est nisi h̄c relati
 onē actualē ad intellectū siue intellect̄ ad ip̄m̄: vel v̄tū: q̄
 ad v̄tū: h̄c Sco. Et quo concludit̄ q̄ omne illud qd̄
 pot̄ h̄c aliquā v̄tū rōnē apud intellectū mouētē ip̄m̄ intel
 lectū aut terminatē: h̄z p̄ceptū per se vnū qui p̄ceptus est.
 Idē apud oēs variato vocabulo z noie importatē talem
 p̄ceptū: q̄ p̄mo piermenias p̄ceptus idē sunt apud oēs
 q̄qd̄ sit de noibus impositis ad significādos istos conce
 ptus: z isto mō lapis rep̄ntatus per sp̄m̄ intelligibile v̄t
 mouēt̄: aut v̄t terminat̄: d̄: esse p̄cept̄: z quotiescūq̄ talis
 p̄cept̄ est in se vnus: z p̄dicat̄ de plurib̄ sub vno noie si
 gnificat̄: q̄: esse qd̄ d̄z vniuocti ad illa: qualitercūq̄: p̄di
 cat̄: siue qd̄ d̄tanue: siue denotatiue: quō albū est vniuo
 ctū ad lignū z ad lapidē. Vniuoctū v̄o vniuoce d̄icunt̄ est
 cuius p̄cept̄ est in se vnus: sic q̄ includit̄ in rōnē subiecti
 de quo d̄: eo modo quo aīal est vniuocti ad hōiēm z ad
 asinū. Cū nō est incōueniēs q̄ aliqd̄ dicat̄ vniuocti z nō
 vniuoce dicit̄: sicut denotatiua nō p̄dicat̄ vniuoce: q̄
 q̄d̄ sit vniuocti. Cū sicut aliud est p̄dicatū esse qd̄ aliud
 in qd̄ p̄dicat̄. In omni ente genere est iuenire qd̄: ex p̄
 Tho. 7. Nec t̄m qd̄libet cuiuscūq̄ generis p̄dicat̄ in qd̄:
 z de quoct̄q̄: sed t̄m de suo inferiori: in cui rōnē essentiali
 includit̄. Ita pot̄ d̄ia in p̄posito q̄ aliud est esse vniuo
 cum z aliud vniuoce d̄ic̄. De hoc videas Sco. in. 3. dist.
 7. q. 1. in corpore q̄ōnis. Et in p̄mo. di. 3. q. 3. C̄duertē
 dum v̄terius q̄ inter vniuoctū z equiuoctū nō d̄at medi
 um: z fundamentū huius est: q̄ inter idē z diuersum:
 idē z nō idē nō est dare mediū. Idē est z diuersus sunt
 imēdiatē opposita circa ens. (to. metaphysice ter. cōmen.
 12.) Idē z non idē sunt imēdiata. Q̄ d̄ d̄ gonia. ex 4°
 meta. t. cō. 9. sed diffōnes vniuocti z equiuocti d̄antur per
 ista imēdiata ergo illa quoz sunt diffōnes: sunt imēdia
 ta. C̄ Notandū v̄terius q̄ sunt itētiō p̄ma. vel cōceptus
 p̄maz intētiōnū qd̄ sunt trāscēdētes: qd̄ p̄dicamenta

les. Ita intētiōnes sc̄de que debēt applicari intētiōibus
 p̄mis: quedā sunt trāscēdētes: quedā p̄dicamenta. De
 intētiōibus sc̄dis p̄dicamentis: quibz sunt ḡiales z
 cōes: facit mētiōes. Porphyrius: z rōnabil̄ qd̄. Quia
 ordinabat̄ libū suū ad libū p̄dicamentoz Arist. z ita v̄t
 z cōe de quo loquit̄ Porphyrius est solū applicabile ad
 intētiōē primā p̄dicamentale. Sed aliud est v̄t trāscē
 dē: qd̄ est intētiō sc̄da. D. 3. v. nō est applicabile ad aliqd̄
 qd̄ sit genus: sp̄s: d̄ia: sed solū ad illud qd̄ abstrahit̄ ab
 oibus istis. z est extra omne p̄dicamentū. Et de isto v̄t nō
 locutus est Porphyrius. qd̄ v̄t cōpetit̄ enti in q̄tūz ens
 est. z passioibus suis: Ex quo p̄cludimur: q̄ quū vni
 uoctū z equoctū sunt intētiōnes sc̄de que p̄nt applicari re
 bus p̄dicamentibus: z etiā trāscēdētibz ens est vniuo
 cum tali vniuoctiōne. Sed si loquamur de vniuoctiōne
 applicabili ad genus aut ad rem p̄dicamentale: ens nō
 est vniuocti tali vniuoctiōne: sed equoctū. Et sic intelle
 xit Porphy. in de vniuersalibus. ca. de specie. cuz dicit̄.
 Sigs oia entia vocet: equiuoctē munit̄ p̄abit zc.

Pro intelligentia

huius qd̄ cōt̄er d̄ q̄ p̄ce
 ptus trāscēdēs est ille qui
 p̄dicat̄ de multis generibus ḡialissimis: vel de vno ge
 nere ḡialissimo: vel de aliquo qd̄ hō est in p̄dicamentō.
 Est aduertendū q̄ nō est de rōnē trāscēdētes q̄ p̄dicat̄
 de oibus: sed aliqd̄ pot̄ esse trāscēdēs: qd̄ p̄dicat̄ solus de
 vno genere ḡialissimo: z aliud est trāscēdēs: qd̄ nō p̄di
 cat̄ de aliquo genere. Ex p̄p̄tū p̄mi. Sapiētia fm̄ suā rō
 nēz formale p̄dicat̄ de sapiētia creata que est p̄ se in ge
 nere: z de sapiētia diuina: que est ex genibz. Ex p̄p̄tū sc̄di.
 Infinitas: necessitas: sunt trāscēdētia z nō p̄dicat̄ nisi de
 deo. q̄ aut̄ ista dicant̄ esse trāscēdētia apparet per illud
 cōceptū v̄t. q̄ illud qd̄ cōpetit̄ alicui extra genus est trā
 scēdēs. Cū d̄ est Regula Sco. in. 8. di. q. 3. p̄mi. finariū:
 q̄ illud qd̄ est indifferēs ad finitū z infinitū: d̄: esse tran
 scēdēs: q̄ qd̄ est in genere: siue sit genus: siue d̄ia: siue
 sp̄s: qd̄libet talē est finitū. Quis enī est finitū: q̄ est
 in potētia ad d̄iam: z n̄m̄ p̄fici per ipsam. D̄ia est fini
 ta: q̄ caret actualitate generis: cū nō includat̄ ipsūm̄ ge
 nus in suo p̄ceptu formali. v̄t h̄z videri in 3° metaphysice.
 Sp̄s est p̄finita: z sic etiā finita: q̄ p̄finita ex realita
 tibus finitū. Ex quo sequit̄ q̄ quūz qd̄libet qd̄ est in ge
 nere sit de se finitū qd̄ est indifferēs ad finitū z infinitū:
 est trāscēdēs. Et ita sapiētia z qd̄libet p̄ simile dicit̄ esse
 trāscēdēs. Et hoc apparet q̄ illud qd̄ cōpetit̄ infinito:
 nō pot̄ esse in genere: z sic infinitas vel quātitas p̄fectio
 nalis infinita nō est in genere. Probat̄ etiā q̄ trāscēdēs
 possit̄ esse illud qd̄ d̄: t̄m de vno: z nō de plurib̄. C̄ h̄o
 quo est notādū: q̄ sicut de rōnē generis ḡialissimi est: q̄
 nō habeat aliqd̄ sup̄: auentiēs gen̄: q̄ aut̄ de multis spe
 ciebus dicat̄ hoc accidit̄ ei: q̄ stat genus esse finitū multio
 speciebus: sicut dicit̄ Doc. in. 8. di. 1. q. 3. C̄ hoc p̄dicame
 tum q̄ est genus ḡialissimū: z t̄m paucas h̄z sp̄s sub se:
 vel forte nullas: v̄t inquit̄ ipse. Ita dicendū est q̄ de rōnē
 trāscēdētes est q̄ nō sit per se in genere: q̄ autēz dicat̄ de
 multis: hoc accidit̄ sibi. C̄ hoc etiāz p̄bat̄: q̄ entis nō t̄m
 sunt passioēs simplices que sunt trāscēdētes: sicut vniū:
 verū: bonū. Sed etiā sunt passioēs diffōctē: quaz qucl̄
 bet pars passioēs diffōctē est trāscēdēs: sicut tota est trāscē
 dēs: z t̄m aliqua pars totū vni cōpetit̄: z nō plurib̄: sicut
 est de ista: necessariū vel p̄tingēs: finitū vel infinitū. Necessi
 tas enī z infinitas t̄m cōpetit̄ deo. C̄ Sed q̄ d̄ d̄ d̄ est q̄
 aliqd̄ est genus qd̄ t̄m nullas sp̄s h̄z: insurgit difficultas
 quō hoc possit̄ esse verū: q̄a genus diuidit̄ per d̄ias op
 positas. ergo ad minus genus habebit̄ duas sp̄s. C̄ h̄o
 hoc r̄ndē: q̄ genus est illud qd̄ de se est aptū natū diuidi
 in d̄ias oppositas: qd̄ genus h̄z aptitudinē ad sic diuidē
 z non habeat potētia ad sic diuidē: vel actū. Differt̄ autē
 aptitudo a potētia. Nā aptitudo est inclinatio alicui p̄mi

Sco. 9. theo
Toma.

Sco. 1. 8. 9.
q. 3. p̄m̄. 1.
ichitarum.

D. subnao i
S. dif. p̄m̄.
q. 3.

p̄o Thopic.
ca. 7.

10. meta. 1.
cōmē. 12.

4. meta. 1.
cōmē. 9.

se ad aliqd: vel magis no repugnantia ad illud. Potentia aut est ordo ad actu: sic qd illud qd est sic potes: posse attingere actu. Not eni potentia esse sine aptitudine: vel possibile est grati esse sursum: no m aptu est ibi esse: qd repugnat ei hinc: et aptitudo est sine potentia: vt cecus est aptus natus ad videndu: nil eni d: priuatum: nisi cu est aptu natu hie habitu hinc. Et in postpredicamentis. ca. de appone. 2. s. meta. c. de puatioe. t. c. 27. No est aut possibi le cecū videre: qd a puatioe ad habitū no est nalis regres sus. Si nulli vli qdruz est ex sua forma repugnat dicit de multis: hec in aptitudo impediri pot: vt qd no sunt multa de qbus dicitur. hec. Sco. in de vlibus. q. 18. C. si tu dicas impossibile est aliqd esse aptu natu dicit de plurib⁹ dntibus specie: nisi cu plura pta specie sint apta recipe pdicatione illi. Igit si ista aptitudo sumat ad genus: co simlis aptitudo recipiendi sufficit ex pie spe: igit si aliqd sit genus actu: pp tale aptitudine ista multa que partici pant ipm aptitudinalr: erunt actu spes. qd genus mul tas hz actu spes. C. Ad hoc rñdet. negando ista pntiam. Sen⁹ est aptu natu dicit de plurib⁹. qd plura dta spe sunt apta recipe pdicatione ei: qd stat aptitudine esse in vno extremo: dato qd aptitudo no sit in alio. Et^m forma so lus nata est esse in alia ma qd sit illa in qua est qdruz est de fenectio est aliq ma nata recipere tale forma: qd si talis ar gumetatio teneret in aptitudine sp eet aptitudo in vtro q extremo: et ita po: qd aptitudo in vno extremo non ipedit a po: nisi pp defectu aptitudinis in alio extremo.

Pro intelligentia

quo ens diuidit i ens sim plex et copositu: est aduer tendu qd inter cept⁹ simplr simplices est ceptus entis. passioni entis. dntaruz vltiaruz. modoz utriusq: qd co ceptus talis simplr simplex no resoluit in aliq ceptu pno: qd qui icludat quidditatie in ceptu resolubili: et sic ceptus pdicti dnt esse simplr simplices: de qbus ha bet in 9 metaph. tex. co vltimi. qd circa qd dicitur simplice no habet error aut deceptio: qd aut totalr scilicet aut totalr igno: raf: qd intelligendu est quo ad ceptu formale et p pui ipsius: sed no quo ad aliquos ceptus scilicet in tentionu: aut pmaru intentionu qui pdicant de istis a posteriori denominatiue: seu in 2 modo. Unde lz dubi tem vtru fortitas sit modus vel dta per se for. Dubito quo ad ista pdicata que sunt dta et modus que solu ha bent pdicari denominatiue et per accns de talib⁹ cepti bus. C. Aduertendu tn qd simplr simplr pot accipi duo bus modis. vno modo vt opponit componit et coponi bilitati. alio modo vt opponit multiplicati ronu3 for maliu3. p modo deus est simplr simplex: qd no coposit neq: coponibilis: neq: secū aliqd coponibile: 2 modo so lum ens et ceptus pdicti sunt simplr simplices: et non deus: qd includit multiplices rationes formales. quarū vna non est formaliter alia. C. si tu dicas vbi est mul tiplicitas seu pluralitas aliquoz: ibi est copo. C. Rñdet negando hoc assum ptu: qm copositu est ex actu et poten tia. s. metaph. iste formalitates in deo sunt actualissime: et in suma actualitate: et nulla est potentialis ad aliq. Er go ibi non pot esse copositio. C. si tu dicas. Salte ista multitudo formalitatu facit vnum vnitae cumuli vel acerui. C. Rñ qd vnu vnitae aggregationis vel cumu li vel acerui hz in se coponeti: seu pres que distinguunt eentia. Quarū vna no est eade realr alteri: s; eentia di stincta. Sed iste formalitates sic hnt: qd vna est pfecte ea de alteri identitate realr et eentia. qd no faciūt talē vnitae.

Pro intelligentia

quo simplex dicitur oppo ni componi ex re et re. Est aduertendu qd quedā copo est ex re et re. sicut est copositio ex ma et for: in coposito sbali. Quedā est copositio ex rea litate et realitate: sicut in qd accnte: qm accns est for⁹ sim plex simplicitate opposita componi ex re et re: sed no sum

plex simplicitate opposita coponi ex realitate et realitate qd oē qd est p se in genere tā qz spēs: sic pponit ex realita te et realitate. Quaz vna est iportata p genus: et alia per dta3 ppia specifca: et illa q est generis est potentialis ad illaz q importat p dta3: loquedo de tali pponē cocedit qd angelus est copositus tali pponē. Et qd dicunt aliqui qd angelus et aia sunt pposita ex ma et forma: no est ver. Si eni3 ponēda eet in eis ma: aut hoc eet rōne suscepti uiratis et potētie passue: quā hz abet ad itelligere et velle: et pp hoc no o3 ponere talē mām: qd huiusmōi suscepti uitas est alteri⁹ rōnis a succēptioe mae: sicut hz videri ex 3° de aia. Alia eni ex ppia sui rōne pfiat p istos acc: non ex rōne mae. Sicut ponēt in eis ma pp potētia ad vbi: qd trāsmutari possunt de loco ad locū: et hec potētia non arguit mā3 de genere sub stātie: vt p3 p phm. 3. metaph. tex. co. 12. Et tō in celo no est mā: s; m euidē: et hinc Comē. in de sub stātia orbis: et in pleriq; alijs locis. Sicut ponē ret mā pp potētia ad non esse: qd angeli annihilabiles sunt: et p h no op3 ponere qm purē forme: imo et totuz copositū: tā mā qz forma: et vlr oē ens creatū ē in po⁹ ad no esse: cū sit annihilabile. ergo sic mā no hz mā3 pp istam annihilationē. sic et angelus no habebit talē mām. C. si dicas Boe⁹. in fine libelli sui de vnitae et vno ca. 2. dicit qd Angelus et aia sunt vnu p iunctioe mae. Et Augu⁹. d mirabilib⁹ sacre scripture. dicit qd de oipotēs et isozmi mā cunctoz visibiliū et inuisibiliū: sensibiliū et inensibi liuz: intellectualiū et intelim carentiū ipēs multiformes diuisit. C. Dicitū qd hoc no cogit ad ponēda in talib⁹ sub stātijs mā3. Pro eo qd Aug. aliqñ loqf vt p h: et tunc legitur vt in plurib⁹ opionē plonius: sicut. n. plonius in pbia. Unde posuit vionē fieri p extramissionē radio ru3: et angelos hie copo: vt p3 supra Sen. libro. 3. c. 4. Sicut enim qd demones dnt aialia aerea: qd copoz aereo rum nā vident: neq: p morte dissoluunt: qd pualet in eis elum aptus ad faciendū: qd ad patiendū: aer. s. et ignis. Et in plurib⁹ alijs locis ponit opionē platonis. Sed vt magister sniaz dicit lib. 2. di. 8. Aug. non ita sentit: s; recitādo forsah dicit. Unde de his locis in quibus pla tonicē locutus est: hie est vnus. cū ait: spūalia et imateria lia ex informi mā fore pducta. C. Ad Boeniū aut o3: qd illa sūt sua opinio. Neq: op3 oēs opinioes eoz tenere vbi locuti sunt: vt p h: s; tenēdi sūt vbi tractāt ea q sunt fidei: qd ibi loquunt vt sci. Alioqñ teneas qd vifio sit per extramissionē radio: qd p 2. de aia. et qd angeli sūt copo: et qd celi sūt igneē nature: sic Aug. aliqñ loqns plonice dixit. Igit quū nec accioes aut opatioes spūa les: neq: trāsmutatioes q sūt in eis: neq: po⁹ ad vbi neq: potētia ad no esse p annihilationē. Nec pp hoc qd no sūt puri act: nec pp receptionē accntiuz: nec pp vba san ctō: loqntū turta sūiaz platonis: necesse sit ponere mā3 in talibus subijs sepatis. Et vlr quū nulla via sit emicar et demonstratiua ad pcludendū mām nisi trāsmutatio in sub stātia: imo ois alia via: et ois alius pcessus est pmo imaginabilis: et via dialectica no necessaria et eentia: vt p3 p Comē. p ph. circa finē vlr⁹ comēto. et colligi pot ex dictis p h: ibide3. et in 8. meta. Comē. p mēto. 12. supflu um videt et mere volūtariū ponere mām in talib⁹ subijs multitudo aut no est ponēda sine necessitate: cū natura nihil agat frustra: vt pmo celi. tex. p m. 3. 2. 3. de aia tex. comē. 45. et semp paucoibus est pntea: vt p3 p phm in pmo phis. tex. comen. 4. 1. et in primo politice.

Pro intelligentia

qd sit ppositio cū his ē ad uertendu qd est multiplex dta inter pponēz ex his: et pponēz cum his. Suma qm copositio ex his est posterior et psupponēs pponē cū his scda qd in pponē cū his idē ē pponēs et ppositi. In ppo sitione aut ex his aliud est pponēs: et aliud ppositū. 3° dta est: qd i pponē cū his quot sūt pponētia: tot sūt pposita

Art. de op pōnci post pūna et 5° meta. c. 8 pri uarōe tex. co. 27. Sco. i de vniuersali bus. q. 18.

8. meta. tex. comen. 12.

Boe. in li. de vnitae et vno c. 2. et Augu. de mirabili bus sacre scripture.

Aug. supra genem.

Magister sen. li. 2. di. 8.

p ph. vlt. comen. 12.

1. celi. t. c. 32. et 3. d aia tex. c. 45. in pmo ph. t. co. 41 et pmo poli corum.

Tractatus formalitatum

Art. I.

in compositione aut ex his plura sunt componenda quae composita quarta differentia: quod compositio cum his reperitur in quolibet genere cum alio genere. Compositio vero ex his non nisi in eodem genere. Ex quibus omnibus sequitur quod omne ens creatum est compositum ex his: et sic potest denominari compositum.

Pro intelligentia

eoque dicta sunt de compositio: et de simplicitate est advertendum: quod loquendo de compositio cum his: omne ens dicitur deus est compositum ex re et re compositio cum his: quod compositio non accipitur per compositibilitatem. In quo dico: quod omne ens est compositum ex re et re. compositio cum his: intelligo quod ipsum quod est aliqua res est cum alia re compositum. Sed insurgit difficultas: utrum quilibet natura compositibilis sit cum accitio: et utrum per affirmatiua ista difficultatis possit probare. Ad id quod respondet: quod sic. Pro cuius probatione prima ratio est talis. Si enim aliquid substantia est non receptiva accidentis: manifeste esset suba perfectissima contra deum: sed non est fallum igitur ante cedens: omnia est evidens: et falsitas omnis probatur. Ad si sic talis suba est formaliter beata seipsa: quod probatur. Nam unaqueque intelligentia secundum Aristotelem formaliter est beata sua intellectione quod intelligit obiectum perfectissimum intelligibile. Ergo si intellectio sua sit suba sua seipsa beatificabitur: et non aliquid extra ipsam. Secundo autem quilibet intelligentia potest intelligere infinita: quod intellectus est totus ens: et secundum totum ambitum ens: sed intelligibilia sunt esse infinita: ergo sua intellectio si sit substantia sua erit unica intellectio respectu infinitorum intelligibilium. Si intellectio infinita: intelligibilium quod est unica: est infinita: quod probatur: quod due intellectiones respectu duorum intelligibilium distinde et perfecte sunt due perfectioes. Ergo si unica intellectio est istorum duorum intelligibilium quae perfecte et distinde: ac si due distinde essent de illis duobus intelligibilibus: illa unica intellectio continet duas perfectioes: ergo una unica quod continet tres intellectioes: adhuc continet tres perfectioes: ergo una que continet infinitas intellectioes: continet vniuersas infinitas perfectioes. Omnia ista vltima probatur. Ubi pluralitas arguit maiorem perfectioem quam paucitas: ubi infinitas arguit infinitatem: et sic est in proposito: ergo etc. Tertio arguitur: quod data ista positio sequitur: quod intellectio intelligentie non dependet ab aliquo obiecto: nisi a quo dependet suum esse: et ita nihil inferius seipsum et se posset intelligere in genere proprio: sed in obiecto superiorum: mouetur: immo nihil possit alia intelligentia intelligere: nisi in deo. Sed vltimum insurgit alia difficultas. Utrum loquendo de composito compositio ex his sit verum: quod quilibet creatura dicatur esse composita ex re et re. Ad qua difficultate respondetur: aliter est loquendum secundum Thomam: aliter secundum Scotum: secundum opinionem Thome. Dicitur creatura esse composita componere ex re et re: tanquam ex positio et positio. Pro qua opinione arguitur. De quod est: aut est purus actus aut pura potentia. Aut composita ex actu et potentia. Creatura non est purus actus: quod est deus: nec pura potentia: quod tunc nihil esset et relinquitur: quod est ex actu et potentia. Sed ista opinio ista: quod si quilibet ens est compositum ex actu et potentia: tanquam ex re et re: accipio compositio quod sunt al. et B. et quod. Utrum al. et B. sint composita: ex re et re: vel non. Si dicas quod non: habet intentum. Si dicas quod sic: peccatur ut prius: et tunc auterit peccatus in infinitum: aut oportet deuenire ad compositio quod sunt simplicia simplicitate opposita componere ex re et re. Et tunc ergo secundum hoc subtrahitur quod eis creatura est composita ex actu et potentia: sed ex habitu et habitu: quod quilibet creatura habet entitatem cum puante alicuius gradus entitatis. Nulla enim creatura habet entitatem totam perfectioem quod nata est esse entitatis in se: et ideo prius: sicut talpa dicitur esse caeca: quod nata est habere visum secundum rationem animalis: non secundum rationem talpe: secundum philosophum. Secundo autem de puante. Compositio enim creatura non ex re et re positio sed ex re positio et puante. Ex entitate aliquid quod habet et ex differentia alicuius gradus perfectiois entitatis cuius ipsa non est capax: tamen

ipsum ens in se est capax: sicut talpa secundum se non est nata videre: sed habet quod animal: nec in ista compositio ex puante et positio est entia rei: quod puante non est de esse alicuius entis positio.

Pro intelligentia

diuisionis qua ens diuiditur in ens necium et in ens exigens: est advertendum: quod necium in complexu secundum esse simpliciter. Quoddam est necium ex se: et a se: et hoc tamen secundum via philosophorum: quod entia theologiae. Quoddam est necium ex se: et ab alio ex se formaliter: ab alio effectiue. Necium per modo secundum theologiae est pater diuinitatis: qui habet nam in se simpliciter necias: et non habet ipsas ab aliquo: producente seu puante: sed ipse est per modum producentis tam in diuinitate: quam in creaturis. Dicente Augustino. 4. de trinitate. ca. 20. pater est per modum totius diuinitatis. Necium ab alio et ex se formaliter secundum theologiae est filius diuinitatis: et entia spiritus sanctus qui habet nam simpliciter neciam: et indefectibile illa entia habet per producente. Sic secundum philosophum dicitur necium a se: et ex se. quod est deus: et per intelligentia. Sic necium ex se: et ab alio est intelligentia: et quilibet alia intelligentia. Intelligentia enim secundum habet entitatem intrinsecam simpliciter neciam. Sed quod habet illa effectiue et producente a prima: ideo ista intelligentia non est necia a se: sed ex se sit necia. Neque ista duo contradicunt ex se formaliter et ab alio effectiue: quoniam ipsa ista duas distinctas habitudines et ad diuersa in diuersis quibus carum. Sed habet insurgunt due difficultates. Prima est si intelligentia secundum habet esse effectiue a deo: et si intelligentia: est necia tanta necessitate quod est filius dei: ad primam negat si intelligentia: et habet esse effectiue a deo: videtur quod producat de non esse ad esse: vel de salute importat ordinem nature: sed quod habet tale est possibile esse vel distinguitur a necio: et intelligentia secundum entis possibile non necium: maior est notum quod producat de non esse ad esse: reducat de potentia ad actum: et quod habet tale est possibile esse. Secundo arguitur: quod secundum 12. meta. et Comen. ibidem com. 30. 41. et 44. vult quod nullo modo potentia sit in sempiternis: et necium: et si sempiternum necium producat ad esse: potentia ad esse de necessitate esset in ipsis: et tunc sequeretur illud ad quod deducit Comen. per l. Comen. 12. et Comen. 12. quod si sempiternum haberet potentiam ad esse precedentem actum: que potentia reduceret ad actum in sempiterno essent due potentie contrarie: quarum una esset ad semper esse: et altera ad non esse. Et confirmat: quod necium est illud quod non potest non esse: sed si producat ad esse: argueretur producente: posset non esse: ergo non esset necium. Sed hanc difficultatem respondetur: quod potentia precedere actum: aut non esse: ipsum esse: potest intelligi duobus modis: vno modo ordine temporis. Alio modo ordine nature. Si loquamur de ordine temporis: potentia et non esse: non potest competere sempiternis et necio secundum via Aristotelem. Si loquamur de ordine nature: hoc adhuc arguit duobus modis. Vno modo: per ordinem nature accipitur positio: alio modo tamen puante. Ordo nature accipitur positio iter aliqua quod vni actum et positioe precedit reliquum sicut in homine sensitiuum precedit intellectus. Alio modo ordo nature accipitur puante: et isto modo accipitur quod est inter aliqua: quod vni natura non precedit reliquum actu et positioe respectu tertii: sed tamen aptum nature est in esse: nisi oppositum inducat per aliquid agens extrinsecum. Et huius est: si sit aliquid perspicuum: quod posita entitate mundi nunquam fuerit sub umbra alicuius corporis opaci: sed sit perpetuo illuminatum a sole: si comparet tale corpus perspicuum ad lumen in se receptum: et ad umbra: seu puante luminis: dicimus quod puante illa respectu talis corporis ordine nature precedit illuminationem: non quod quod ad inesse quod vni quod insuerit: sed solum quod ad aptitudinem: quod talis puante nata est inesse prius natura quod est ex natura istius corporis perspicui: nisi per agens extrinsecum illuminationem in ipso caret. Comen. simile est de materia comparata ad formam et ad puante: quod materia nunquam est sub puante: sed derelicta sue proprie nature puante nata est esse sub puante: quod

Handwritten marginal notes in the left margin.

Aug. 4. de trinitate.

Comen. 12. 41. et 44.

Secundum Aristotelem.

Secundum philosophum.

Comen. 12. 41. et 44.

Tractatus formalitatum

Art. I.

5

sub forma: et hoc loquendo de forma in cois: et de puaatio
ne sibi corrdente. Applicando ad ppositu: loquedo de
ordine nae ppositue potera 2 no ee no pcedit actu in sem
piternis 2 neq: sed solu ordine nae puaatio. Et hoc est
qd h3 Lome. 12. meta. come. 41. q. si potera est in stellis
2 sempiternis: no est mo potentia: volens q potera in
ipsis ad totu motu no pcedit actu ppositue: tm puaatio:
qz talis motus est ab agere extrinseco: mo sic pducit de no ee
ad esse: 2 de potera ad actu isto mo non repugnat neqio
ex se s3 bñ repugnet neqio a se. Ex quo apparet q possibi
le qd distinguit tra neqiu est possibile dictu a potera
pcedere actu vel ordine tps: vel nae ppositue: sed possibi
le dictu a potera pcedente actu tm na puaatio no distin
guis tra neqiu: sed distinguit coira ipossibile. Cetero
hoc rñdet ad illud qd dicitur q illud qd pducit ad esse habe
bit potera ad esse 2 ad no esse: veru est capiēdo esse 2 no
esse eo ordine quo dictu est: 2 quu isert: q in eodez erunt
due potera pte: quaz vna est ad semp ee: altera ad no
esse: circūscripto efficiēte. Rñdet q intelligētia 2 pducta
ab intelligētia pma h3 nam neqiam: per qua intrinsece 2
formalr pot semp esse: 2 per ipsam nam qzum est ex se:
no pot no esse. Sed tm qz talis na est ab efficiēte: pto cir
cūscripto per ipossibile: potera no ee: sed ista potera per
qua pot no esse: est extrinseca: 2 non est ex parte nae. Ad
q aliquid vñ possit semp ee potera intrinseca: 2 no esse po
tera extrinseca 2 accidēti: hoc no est inconueniens: neqz iste
po sunt pte: qz no sunt respcu eiusde: 2 fm idez. Et per
hoc vult Lome q na simplr possibilibz no pof pueru in
neqia. Aut fieri neqia: qz possibile h3 ex se vñ possit non
esse: 2 neqiu h3 ex se vñ no possit no esse: s3 si aliquid possi
bile fieret neqiu: in ipso eent due po pte: ex quo habet
fm ipm: q quu motus sit de se possibilis: non pot esse na
neqia. Cetero vlt cu dicitur: neqiu est illud qd no pot no esse.
Ista ppositio h3 vitate de neqio ex se a se: s3 no de neqio
ex se 2 ab alio. Cetero pot dici q neqiu qzum est ex na
intrinseca 2 ex se: non pot non esse: circūscripto quolibet
alio: cul circūscriptio no implicat pditione: ponēdo illud
esse: vt h3 Sco. in p sniari. di. 2. q. 6. Rñdēdo ad p argm
pncipale. Na ponēdo intelligētia scda: ee circūscripta p
ista circūscriptio est p ipossibile 2 implicat pditione: qz esse
et simplr neqiu no pot ee: circūscripto eo: a q eentia
depēdet: sed bñ pot no esse per circūscriptioe: qz possibi
le. Intelligētia 2 sic depēdet a p. 3. 2c. Cetero dicitur
cultate dico q fm via pboz ponētiū intelligētia scdam
ee neqiam: data ista pone intelligētia scda no est neqia tā
ta neqitate qta est filius diuinus fm via theo. Intelligētia
eni scda si est neqia est sic neqia in na distincta a pma fili
aut diuinus h3 eandē nam: 2 ex pnt eandē neqitate cum
patre: 2 ita filius diuinus non pot non esse: circūscripto
quocūqz alio fm entitate 2 nam. Unde h3 possit non esse
circūscripto patre p dicitur: pater in diuinus no est alius
fm entitate seu naz. Sed no est sic de intelligētia scda: qz
poterit no esse: circūscripto aliquo alio fm entitate: qz cir
cūscripta pma intelligētia que est alia a scda fm enti
tatem: poterit non esse. Adodo ex hoc arguit sic illud qd
no pot no esse circūscripto quocūqz alio fm entitate est
ens magis neqiu eo qd pot no esse: circūscripto alio fm
entitate: sed filius diuinus est h3: 2 no intelligētia scda. s3
filius diuinus est ens magis neqiu q intelligētia scda.
Cetero si tu dicas: fili diuinus per se est neqiu ex se: 2 no a
se. Pater diuinus est neqiu ex se: 2 a se. Ergo pater diuinus
di est magis neqiu qz fili. Cetero h3 rñdet: q neqiu ex
se 2 a se est magis neqiu eo qd est ex se 2 no a se vbi heat
distincta naz 2 no eandē: sed vbi neqiu ex se 2 a se sic sit
neqiu in eadē natura: quuz ad eandē nam sequat eadē
necessitas: sequit q ista duo sunt eque necessaria.

Pro intelligētia

quo aliqd sit neqiu fm
qd: sic creatura est neqia

ab eterno. Est ad uertendū: q deus ab eterno pducit qz
libet creaturā in esse cognito 2 intellecto: qz qzlibz creaturā
intelligit ab eterno: 2 talē esse cognito est esse fm qd: 2
no est aliqd vtz esse eentia: aut exite: vt hēt Sco. in. 36.
di. 1. q. 1. Henricū de Gandano: qui voluit res hēc ee
eentia ab eterno. Cetero si tu dicas: q deus intelligit qzlibet
creaturā ab eterno: quū necessario sic intelligat. ergo no
poterit esse sine ista intellectioe: 2 ex pnt sine obo cognito:
sed deus est ens maxie necessariū: creatura in esse cognito
vel no est necessaria: vel si est necessaria: no tāta necessita
te qta est deus. Ergo maxie neqiu in suo esse depēdet
a dicitur. Cetero hoc rñdetur q necessariū a se qd est
maxie necessariū: pot ee abiqz oi repugnātia qz est ex
pte sui sine ee reali cūscūqz: no necessariū a se: qz no est
dictio: qz est ex pte pōis absoluti: q ipm sit sine poste
riori. Tū illud necessariū no pot esse sine esse cognito cūscū
qz alteri: qz esse eius necessariū requit cognitione alteri
us: 2 p pnt alit in esse cognito. Cetero pot dici q aliud
est aliqd necessariū requere: vel coexigere aliqd ad sui esse.
Aliud est q ad esse necessariū alicuius aliud necessarium
consequatur. Dico ergo q deus non dependet ab esse co
gnito creature: neqz pexigit talē esse cognito s3 bene talē
esse cognito ad esse ipsius necessariū consequitur. Ad
do non est inconueniens q ad esse alicuius magis ne
cessariū: aliqd min⁹ neqiu psequat.

Pro intelligētia

quo ens diuidit in depē
dēs: 2 in idēdēs: 2 ad

uertendū q Ar. 12. meta. tex. co. 5. ponit ex intentione
sua oia h3 ordine eentiale iter se: 2 magis ordine eentia
le ad vñ pnt. Ex quo vult h3 q (quū iste ordo eentia
lis sit ordo eentialis depēdē) oia eentia depēdēt a
pmo ente 2 (quū nihil sit eentia depēdēs ab aliquo
essendo: a quo no h3 esse in aliqua genere cause) vult q
oia dependēt a deo tanqz a ca finali 2 efficiēte. Cetero si tu
dicas: quēadmodū h3 via cois: q oia dependēt a deo: vt
a fine. Cetero hoc est tex. ei. 12. meta. tex. co. 36. vbi lo
quitur de pmo mouente picens q mouet sicut appetibile 2
intelligibile. hūiusmodi at mouet no mota: sic autē deus
mouet intelligētia sibi pntia: igit causat itellre ipsi
intelligētia. S3 illud itellre vt coiter dicitur fm Ar. est idē qd sub
stantia itellre ergo 2c. Cetero si dicat q illud mouere ē metha
p hūicū 2 no ppue aliqd care. Cetero ois intellectio q
non est eadē obo: causat ab obo: 2 vt q effectiue fm Co
men. ibidē dicitur: q balneū in mēte mouet vt efficiēns
2 vt ex mouet vt finis. ergo intellectio intelligētia eadē effe
ctiue a pmo ente. Cetero si tu dicas: Intellectio intelligen
tie scda 2 eius suba depēdet a pma vt ca finali: ppter ea
qz pma intelligētia terminat depēdētia scda: 2 finit ipay
2 sic patē vt a fine: 2 no vt ab efficiēte. Cetero hoc dicit
philosophus q intelligētia pma no solū mouet vt ter
minās depēdētia intelligētia scda: imo vt mouens ad
actu amādi: q mouet vt amātū 2 desideratū. ergo est ca
amoris intelligētia 2 intellectiois: 2 non nisi effectiue: vt
argutū ergo 2c. Cetero si deus sit finis eentū solū terminās
depēdētia eoz in rōne finis: illud terminare depēdē
tia isto mo no est nisi pexigētia entitatis diuine: qz vñ
qdqz ad suū ee requit entitatē dei: s3 hoc no potest esse fm
mentē phi. qz ne dī de entitate dina: imo de entitate ois
spēs: pbs habuit pro ipossibili q vniuersūz posset ea ca
rere. Cetero si deus no esset aliter ca finalis nisi qz eius enti
tas requit ad entitatē alioz: spēs humana esset ca finalis:
qz necessariū requit ad entitatē aliaz spēs h3 pbs: 2 no ee
dīa nisi i h3: qz deus eet māt ens: qz spēs hūana: s3 quo ad
pexigētia neqia: ita requit spēs hūana sic deus ad esse alioz.
Ista que faciūt pro ista pclusionē dimittantur vsqz alio.

Pro intelligētia

quo reio creature ad deū
sit eadē reali fundamēto
2 vlt qz sine qua fundamētū esse implicat pditione: vt

deas Sco. in. 2. di. 1. q. 5. vbi diffuse peractat istā mām.

Sec. 2. sentē.
di. 1. q. 5.

Co. 11. mē.
comen. 41.

Sec. 1. p. 1. mē.
di. 1. q. 6.

Art. 12. mē.
1. c. 51.

12. mē. 1.
c. 36.

Sec. 2. sentē.
di. 1. q. 5.

Pro intelligentia quō vnū dicit multipli: est aduertendū fm pfm
 4° meta. tex. cō. 3. (quā sniam insequit doctor scilicet: in
 2° meta. di. 3. q. 6. 2 in eodē lib. di. 12. q. 1.) Quis 2 vnū
 conuertunt: 2 tot modis dicit ens: tot modis 2 vnū.
 Ens aut dicit vno mō transcendēter: 2 mō ens dī gene
 rice: 2 hoc aut fm gēnūs gnālistimū: aut fm gēnūs sbal
 ternū. Ens ē dicit specificē fm spēm spālissimā. Et vltio
 mō ens dicit singulariter sic qdlibet indiuiduū dī esse ens
 singult vel indiuidualr: sicut ens dicitur tot modis: ita 2
 vnū: qz vnitas est passio adēquata enī. Cū quot sunt ra
 tiones formales pceptibiles ex natura rei in aliquo vno
 tot sunt vnitates ex nā rei in eodē. Quis aut in isto dnr
 esse plures rōnes formales sic conceptibiles. scilicet: sb
 stantia. cōpus. viuens. aial: homo. hic homo: tot in ho
 mine sunt vnitates ex natura rei: ita qz sicut iste rōnes
 formales sunt plures 2 distincte ex nā rei: sic ē 2 ipse vni
 tates sunt sic distincte. Nec valet dicere: qz intellectus fa
 cit istas rationes formales pceptibiles: qz intellectus per
 actū suū intelligēdi siue sit simplex apprehensio: siue sit
 cōpositio: 2 diuisio: non facit rōne tale esse pceptibile: s; p
 prius ipsa 2 conceptibilis ex nā rei: 2 distincto actu in
 telligibili: qz intelligat actus intelligēdi ponit in eē. Cū
 iō ipas rōnes pceptibile intellectus nō intelligit (loquen
 do de istis rōnibus formalib^o obtinū reperitis in re: qz
 in se: ex natura sui est intelligibilis: 2 nō ideo est intelli
 gibilis: qz ea intellectus noster intelligat. P. actus intell
 gēdi depēdet ab ista rōne pceptibile: sicut a cā s; cā nā pce
 dit effectū: 2 nō ponit in esse p suū effectū. ergo ista ratio
 est cōceptibilis in se. Tūc sic. Multiplicato aliquo subo
 ex nā rei: cui adēquat aliq^o passio: multiplicatur 2 ipsa
 passio: s; multiplicatur ens fm distinctas rōnes pcepti
 biles in aliquo vno indiuiduo 2 singulari: ergo multi
 plicat eius passio sibi adēquata qz est ei^o vnitas. Cōdo
 notandū est. qz vnus 2 multa sunt opposita. ex. 10. meta.
 qd est intelligēdū qz ista sunt opposita vbi accipiuntur
 fm idē 2 respectu eiusdē: s; vbi difformiter accipiuntur
 vnitas 2 multitudo: nō opponunt exēplū. si enī aliqd est
 vnū nūero: ipse ē qz sit plā plāitate nūerali qz opponit
 vnitati nūerali: s; vbi vnū accipiat fm gēnūs: aut s; spe
 ciē: tale vnū stat cū plāitate nūerali: 2 hoc qz pluralitas
 nūeralis seu multitudo: s; sit disperata respectu vnitate
 specificē aut genericē: nō in opponitur ei: 2 qz diu aliqua
 multitudo nō opponit vnitati: nō tollit 2 destruit illā:
 vnitas: s; est ei cōpossibilis: qz vnitas nō tollitur aut de
 struit nisi p eius oppositū 2 incōpossibile. Et quo appa
 ret quomō sit ver: qz aliqua dicant esse vnū transcenden
 ter: 2 tamen plura genericē: 2 fm gēnūs: 2 sic descenden
 do vsqz ad indiuidua: 2 hec dicta sint de p articulo.

4. meta. tex.
 cōm. 3.
 Seco. 2. di. 3.
 q. 6. 15. cōd.
 11. di. 11. q. 1.

Quantum ad 2° art^o pncipale 2c.
 Cōdo declaratiōe dī
 stinctiōis qz distinguit intellectus in agen
 te 2 possibile: est aduertendū: qz intellectus
 agens fm Seco. dicit actiuus 2 pductiuus
 Actiuus: pro qzto respicit passū qz est in
 teller^o possibilis. Pductiuus: pro qzto respicit actū
 intelligēdi 2 aliquā formā pductā in ip^o intellectu
 possibile: vñ intellectus agens nō dī pductiuus qz pducit
 itellm possibile: s; solū ex rōne pducta: qz pducit aut ac
 tus intelligēdi: aut spēm intelligibile in intellectu possibi
 li. Et nō dī actiuus: qz agit in actū intelligēdi aut in spēm:
 s; qz agit in itellm possibile. Intellectus ē possibilis dī
 triplr fm Doc. dī vno mō passiuus. 2° mō receptiuus: 2
 3° mō opatiu^o. Dī passiuus in ordine ad itellctū agētē
 in qzto est actiuus. Dī receptiuus in ordine ad actū intelli
 gēdi 2 ad spēm quā recipit. Nō enī itellct^o possibilis re
 cipit itellctū agētē: s; spēm intelligibile aut actus intelli
 gēdi. ergo i ordie ad ista dī receptiuus. Intellectus possi
 vltimo mō dī opatiu^o pro qzto formalr intelligit: cōponit 2

diuidit 2 pscurrit. Cū formalr opari in ipso est suū pro
 priū intelligere. Iste tres rōnes i itellctū possibilē sic se hnt:
 qz due p. s. rō passiuū 2 rō receptiuū dicit iperfectiōes: qz
 n. aliqd pariat ab aliq^o recipiēdo aliquā pfectiōes: hoc ar
 guit iperfectiōe in ipso: qz tūc aliqd passū recipiat in
 se aliqd receptibile. hoc enī dicit iperfectionē: qz recepti
 uū 2 receptibile semp distinguunt cōtialr: vñ nō in
 cludit reliquū per idēitatē: que distinctio essentialis ar
 guit maximā iperfectionē: 2 ppter ea non ponit in diuī
 nis. Sed tertia ratio itellct^o possibilis que est esse opa
 tiuū seu formalr opari nō ponit aliq^o iperfectionē: imo
 iperfectionē: 2 ita ponit in diuīnis itellct^o sub rōne opa
 tiuū: 2 nō sub rōne passiuū aut receptiuū. Cōsistit qz ad
 rōnes cōpetentes itellctū agētē esse pductiuū dīe pfe
 ctionē in tali itellctū: sed esse actiuū dicit iperfectionē.
 Nam p. ex snia pboz ponentiā nobilitā ma enūa hē
 aliquā causalitātē pductiuā respectu istoz inferior. Gēte
 pductiuū nō ponit iperfectionē in eo cui cōpetit talis ra
 tio pductiuaria: sed esse actiuū in itellctū 2 in aliquo
 cuiusqz cōpetit: ponit iperfectionē ex parte acti 2 ex par
 te passi: qz passū in qzto passū: vt dicitur est. dicit im
 iperfectionē. Sillr actū in qzto actū ponit distinctiōne
 essentialē: 2 p hoc remouet a deo: qz habeat intellectus
 actiuū ad intra: tūc nō est passiuus: qz ibi nō est di
 stinctio essentialis: sed bñ in deo ad intra ponit itelle
 ctus agēs sub rōne pductiuū. Cōdo notādū est pro in
 telligētia pponis 2z. 3° de aia. tex. cōmē. 18. vbi hz: qz in
 itellctū agēs est oia facere: qz due sunt rōnes cōpetēs in
 itellctū agētē: vt colligit de mēte. Cō. ibi dē. quā vnā ē
 facere pō^o intelligibilia actu intelligibilia alia est facere pō^o
 itellctū actu itellctū. Illud obm dī: ēē potētia intelligibi
 le qd hz ēē in fantasmate repntatū: qd fantasma est ipzo
 portio actū mouēs respectu itellct^o possibilis: quū sit mā
 le 2 extrinsecū: 2 itellct^o possibilis imālis 2 inextrinsecū: 2 tō
 tale obm relitēs in fantasmate nō est actu intelligibile:
 qd possit pō^o ppinqua mouere itellctū possibilē: sed so
 lus in pō^o remota. Obm aut repntatū per spēm intelli
 gibile dī esse actu intelligibile: qz spēs repntatū ēē pportio
 natū mouēs respectu itellct^o possibilis: 2 hoc est qd inqt
 ibi Cō. 3° de aia. cōmē. 18. qz offm itell^o agēis est trāsferre
 obm de ordine in ordine: hoc est de ordine māliuz 2 cor
 poraliū ad ordinē spāliū 2 imāliū. Qm tale esse hz obm
 in repntatiuo 2 in spē: qz ēē hz ipm repntatiuū. S; fan
 tasma qd est spēs repntans hz ēē māle 2 extrinsecū: qz 2 obz
 repntatū per ipm hz sic ēē māle 2 extrinsecū. Et sllr dicitur
 est de spē intelligibili 2 obro repntato per talē spēm: ita qz
 sicut spēs intelligibilis hz ēē imāle: sic obm repntatū per
 ipz hz pō^o esse. Et quo sequit qz ibi est duplex trāslatiō:
 qz vnā est realis: 2 altera metaphonica. Vna est. quā i
 tellct^o agēs de fantasmate pducit spēm intelligibile: 2
 ista est trāslatiō seu pductiō realis. alia est metaphonica
 quā obiectū trāsferretur metaphonice 2 similitudinariē
 ad tale esse: quale habet ipm repntatiuū: vt dicitur est.
 Ex quo apparet qd sit itellct^o agēs: 2 qz sit ei^o opatiu^o.
Aduertendū vltimus: qz intellectus agētē esse
 oia facere pōt intelligi vel qzto
 ad fmā o pationes que est facere potētia intelligibilia
 actu intelligibilia: vel qzto ad scdm: qz est facere potētia
 itellctū actu itellctū. Si p modo: hoc pōt intelligi:
 qz de quocūqz intelligibili possit abstrahere spēm intel
 ligibile: ipsum formalr repntantes. Et sic hē hoc dicitur est
 falsum: 2 apud phos: 2 apud theologos: qz a relatiōi
 bus 2 respectib^o nō pōt itellct^o agēis abstrahere spēm
 intelligibile: sed solū ab absolutis. Si vero tu intelligas
 qz respectu cuiuscūqz obri intelligibilis possit abstrahere
 spēm ipm formalr vel virtualr repntantē: sic intellectus
 agēs est oia facere: ppter ea: qz nihil intellectus possibi
 lis pōt intelligere: nisi per aliquā spēm que sit formaliter

113. sco. in
 quod. q. 15

vel virtuali repñtatiua: z isto mō spēs absoluti virtuali repñtat respñm z relationē. Scōm theologos intellectus agēs nō est oia facere q̄ possit de quocūq; obto abstrahere spēm intelligibile: et si sit absolutus: q̄ fm San. Tho. in p̄p̄te. q. 12. arti. 2. nō pōt abstrahi spēs intelligibilis que sit formalr repñtatiua eēntie diuine: imo etiā de s̄b̄s im mālib⁹ fm Sco. z etiā de s̄ba māli nō pōt abstrahi spēs aliqua formalr repñtans talia obta. Ratio p̄mi dicit est: q̄ spēs adēquāt obto: nulla aut creatura pōt adēquār eēntie diuine. S̄ nulla spēs intelligibilis in nobis pōt haberi de eēntia diuina. Rō scōi dicit est: q̄ intellect⁹ agēs nō abstrahit nisi a fantasahilib⁹: z est p̄nti a sensibilib⁹. Sed tales s̄be p̄dicte nō sunt fantasahiles: neq; sensibiles. S̄ nō p̄nt h̄e p̄p̄ia spēm in intellectu: assumptū aut q̄ intellectus abstrahat a fantasahilib⁹ z sensibilib⁹: apparet per hoc q̄ nihil abstrahit intellectus nisi a fantasahilib⁹: sed fantasahilia sunt a sensibilib⁹: dicitur Ar. 2. de aia. circa finem. Et autē fantasia mot⁹ factus a sensu fm actus: ergo fantasia nō mouet nisi a sensibilib⁹: s̄ba app̄t h̄e sit materialis: siue imaterialis: nō est sensibilib⁹: q̄ est sentētia Comen. 2. de aia. Sensus nō se p̄fundat vsq; ad s̄ba: rel. ergo substantia nō est fantasahilis: quare sequit̄ p̄positum: q̄ nō habet p̄p̄iam spēm in intellectu.

Pro intelligētia huius: qd̄ est intellectū possibile oia fieri: pōt intelligi q̄ possit recipere oēm actū intelligēdi de quocūq; intelligibili: z sic est verū fm mentē p̄bi: q̄ intellectus est totius eēntis: z fm oēm ambitū eēntis: vel pōt intelligi q̄ intellectus possibilis sit oia fieri q̄ de quocūq; possit h̄e aliquē actū intelligēdi: sed nō oēm. Et isto modo p̄ceditur a theologis intellectū possibile esse oia fieri: q̄ h̄e de quocūq; intelligibili possit recipere actū intelligēdi ex nālib⁹ q̄ntum ad rōnes ḡnāles z cōmūnes vel q̄ntū ad illas rōnes que sunt abstrahibiles a sensibilib⁹: nō n̄ q̄ntum ad rōnes p̄p̄ias z sp̄cificas: q̄ntū ad resp̄ctum qui terminat ad deum sub p̄p̄ia rōne deitatis.

Alterius pro intelligētia hui⁹ qd̄ ponit in l̄ra: q̄ intellect⁹ agēs: z intellect⁹ possibilis sunt due formalitates. Aduertendū q̄ intellect⁹ agēs pōt capi duobus modis: vno mō pro intellectu: cuius est abstrahere spēm intelligibile. alio mō pōt capi intellectus agēs pro illo intellectu cuius est causē effectiue intellectione siue actū intelligēdi. Si p̄mo mō capiat intellectus agēs: sic talis intell⁹ z intell⁹ possibilis sunt due potēte formalr distincte ex nā rei: z h̄nt distinctas formalitates. Si vero capiat intellectus agēs pro illo intellectu cuius est causā re actū intelligēdi: z dicit q̄ intellectus possibilis curat actiue ad actū intelligēdi: ut sustentat Sco in quolibet. q. 15. z in p̄ s̄niaz di. 3. q. 7. de noticia genita: tunc intellectus agēs z possibilis nō sunt due potēte formaliter distincte ex nā rei: neq; h̄nt duas formalitates: ut declarat Sco. in quolibet. q. dicit. **Notandū** t̄m q̄ potētia pōt capi vel pro resp̄ctū potēntialis: vel pro fundamentō resp̄ctūs. Si p̄ modo: tunc intellectus agēs z possibilis: (dato q̄ idē intellectus causat in seipso actū intelligēdi) distinguunt formalr z sunt due potēte respectiue intellect⁹ agēs z possibilis: z h̄ q̄ ali⁹ est resp̄ctū p̄litaris actiue: z ali⁹ est resp̄ctū p̄litaris passiue. Qui duō resp̄ctū appellānt due potēte respectiue: qui resp̄ctū vltim⁹ fundant in vno z eodē absoluto qd̄ est s̄ba itellais possis: seu ipsa potēte fundamētalis. Si vō capiat potēte pro fundamētō p̄io p̄litaris itellais agēs z possis. Cū sint vñ z idē absolutū ex nā rei simplr id̄stinctū sic nō sunt due potēte formaliter distincte: z hoc fm Sco. in p̄s̄fata. q. quolibet.

Pro intelligētia quō duplex act⁹ est aduertendū: q̄ triplex est act⁹ in intellectu: qd̄ est act⁹ rectus: qd̄ est reflexus: qd̄ est collatiuus. Act⁹ rect⁹ est ille qui directe terminat ad obm ex: z h̄z ten-

dentia in obm ipm vt in terminū. Act⁹ reflexus est actus qui terminat ad actū peristentē in potēte z habet relationē tendentiē: vel tendentiā in ipsū. Q̄ntū vō talis actus reflexus h̄z tendentiā i potētia cognoscere: in q̄ntū cognoscēs est: q̄ntū vō h̄z tendentiā in obz in q̄ntū ē cognitū. Ex plū p̄mi. si itelligo me itelligere iste act⁹ quo itello me itellire terminat ad ipz itellire tāq; ad terminū. Ex plū secūdi. Si itelligo me itellire: tūc iste act⁹ terminat ad me sub ea rōne s̄b̄ q̄ itelligo. Ex plū tertij. si itelligo me itellire lapidē: iste act⁹ terminat ad lapidē vt itellim: ita q̄ act⁹ pōt ē p̄uersi⁹ z reflex⁹: z sup seipz itelligere z sup actū intelligēdi: z sup obiectū itellim in q̄ntū ē itelliz. Actus aut collatiuus est actus quo p̄pat vñ obiectū ad aliud: z hoc ē satis māifestū.

Notandū vltim⁹ p̄ intelligētia tertij notati: q̄ rō capiat duob⁹ modis: vno mō capitur rō p̄ rōne obiectiua: alio mō p̄ eo qd̄ ē formalr rō. P̄mo mō dicit q̄ d̄fō ē rō obiectiua de quā rōne facit mentionē Arist. in diffinitōe vniocoz z equocoz q̄n̄ iquit. Vniocoz sunt illa quoz rō zē. S̄ s̄ i. z meta. ca. de p̄tibus diffōnis. t. c. 3. h̄z Arist. q̄ sic rō ad rōta partes p̄tōis ad p̄tes rei. S̄ i rōis p̄ceptus obiecti⁹ q̄ pōt terminare actū intelligēdi ex natura rei appellat rō ap̄d Arist. Et isto noie vlt. s̄ meta. ca. de sal. t. c. 3. 4. vbi h̄z q̄ rō i se falsa: est de oi falsa: z rō in se vera: est p̄ceptus q̄ nō idud p̄tes ad se iuicē repugnātes. Alio mō capit rō z sc̄do mō p̄ncipalr p̄ rōne formalr: seu p̄ eo qd̄ est formalr ratio: z hoc duob⁹ modis. vel p̄ rōne q̄ est actus p̄m̄s: vel p̄ rōne q̄ est actus sc̄dus. Si rō capiat p̄ actū p̄mo: sic capitur p̄ potētia rōcinatiua q̄ ē formalit̄ potētia rationalis: z talis rō: qd̄ ē v̄lis: qd̄ ē p̄cularis. Rō vniuersalis est intellectus q̄ discurret z rōcinat circa v̄lia. Ista aut potētia rōnalis capit ab Ar. duob⁹ modis vno mō p̄ potētia cuius est rōnabiliter discurrere etiā circa v̄lia. Alio mō p̄ potētia: cuius est rōnabilr eligere z determinare de agibilib⁹. p̄mo mō sic est intellectus potētia rōnalis p̄ essentia: q̄ eius sic est discurrere circa v̄lia. sc̄do mō voluntas dicit rōnalis p̄ essentia: q̄ eius est eligere: quū sit potētia electiua: de eius est determinare ad alterz oppositū: vt est de mente Ar. 9. meta. ter. comē. 10. Quā s̄niaz habet ipse Comē. in p̄fato comē. volens: q̄ potētia q̄ est oppositū: sicut est itellct⁹: determina fab appetitū. Si vero ratio capiat p̄ rōne p̄ncipalr: sic vel capitur p̄ potētia rōcinante circa p̄ncipalr: z talis ē ipsa cogitatiua: vt h̄t videri in sc̄do de aia a Comē. z etiā i. 3. Uel capit ratio p̄ncipalr p̄ potētia collatiua: z isto mō nō solū cogitatiua: v̄z etiā imaginatiua z sensus cōis possunt appellari ratio: q̄ quelibet istaz pōt operari circa obiectū: nō solū in se: v̄z etiā i ordine ad aliud: referēdo vñ ad reliquū: qd̄ app̄ret de sensu cōmunt qui ponit differentia inter extremā sensibilia: inquantū sensibilia sunt: z p̄ceptat vñ sensibile magis q̄ reliquū qd̄ nō est sine actu collatiuo: quo cōparat vñ obiectū ad reliquū. Rō si capit p̄ rōne formalr: q̄ ē actus sc̄dus: sic accipit p̄ discursu: quo potētia discursiua formaliter discurret a p̄missis ad conclusionē: capit etiā p̄ rō ipso actu collatiuo: quo vñ obiectū referat ad reliquū. Quā aut iste actus collatiuus dicitur esse ratio aut actus ratiōis: apparet de mēte Sco. i p̄mo s̄niaz di. 4. s. q. vñca. vbi vult q̄ potētia volūtiua: z quecūq; alia q̄ sit collatiua: possit causē rōnez z distinctionē rōnis. Alio mō rō capit p̄ forma vt de mēte Ar. 3. meta. t. cō. tertij: vbi appellat spēs z formā dom⁹ ratiōis. Et forma d̄ esse rō: q̄ oē illud: qd̄ est p̄ncipiū agēdi actione reali vel actione inferiōnali: dicit rō agēdi: sed forma sic ē p̄ncipiū respectu vtriusq; actionis: z maxime est p̄ncipiū cognoscēdi rē cuius est forma. Igitur forma sic potest dici ratio.

Pro intelligētia p̄me p̄ntis in q̄ ponit qd̄ sit idēitas rōnis. Est ad

Art. 2. de aia. cap. 161.

Sco. i. quo. q. 15. di. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.

Ar. 1. de aia. cap. 161.

Ar. 2. de aia. cap. 161.

Ar. 9. meta. ter. comē. 10.

Sco. i. p̄mo s̄niaz di. 4. s. q. vñca.

Ar. 3. meta. t. cō. tertij.

Tractatus formalitatum

ueritatem q̄ duplex ē cept̄: vnus ex parte rei q̄ cocept̄
alius ex parte intellect̄. Et p̄te intellect̄ duobus modis pot̄
accipi cept̄ iste vnomo ipsa intellectio appellat̄ cept̄:
q̄ intellectio ē illud quo intellectus intelligit̄ et caput obiect̄.
Secundo mō cognitio passiva q̄ obm̄ caput et cognoscitur
appellat̄ cept̄: et ipsa intellectio qua intellectus intelligit̄
dicit̄ ceptus: q̄ p̄ ipsa intellectus caput obm̄: et ipsa co-
gnitio passiva etia appellat̄ cept̄: q̄ p̄ ipsa obm̄ cond-
p̄ ab intellectu. Nominus ceptus q̄ est intellectio: est ens
reale et absolutum de predicamento qliratis. Secundo cept̄ qui
est ipsa cognitio passiva: est ens rationis respectum et non
absolutum: et non est nisi respectus rationis derelict̄ i obto: ex
applicatione intellectus ad ipsius obiectum. C̄ Secundo nota-
dum est q̄ q̄ intellectus intelligit̄ aliquid obiectum: puta lapi-
dez̄ intelligentia simpliciter est considerare obm̄ in lapide intel-
lecto. s̄ natura lapidis que intelligit̄: et ipse ē cognoscitur qd̄
acquir̄ lapis ab intellectu natura lapidis q̄ intelligit̄ est
ens reale: sed esse cognoscitur est ens rationis: vt dicit̄ est: et q̄
vnus qd̄ ens sequitur sua propria vnitas: natura lapidis
q̄ intelligit̄: sequitur vnitas realis. s̄m esse cognoscitur se-
quit̄ vnitas rationis: qm̄ quale ē ip̄s ēctalis est vnitas p̄ns
esse. Vnitas aut̄ quā sit primū fundamentum identitatis
et s̄ meta. ca. de ad aliqd̄. Vnitas p̄ns esse cognoscitur ē fun-
damentum identitatis rationis. Vnitas etia p̄ns naturam la-
pidis q̄ intelligit̄ est fundamentum identitatis ex natura rei.
Et quo sequitur p̄positum q̄ q̄ intellectus aliquid intelli-
git̄ intelligentia simpliciter: non comparando: aut referendo illud
qd̄ intelligit̄ ad aliqd̄ q̄ habet ceptus indistinctum oio
ex parte rei et ex parte ipsius intellectus nō distinguens
ipm̄ obiectum ab alio obiectum vt h̄ esse cognoscitur p̄ vnitate
p̄ntem tale esse cognoscitur: fundat identitatis rationis. Et hoc
est qd̄ dicit̄: q̄ oia ista q̄ cocept̄unt per se: perfectitate tertio
modi: hoc est in se: et solitarie cognoscendo ipsa et nō refe-
rendo ad alia: dicit̄ fundare identitatem rationis. C̄ Et ex hoc
apparet qualiter sit verū illud qd̄ dicunt scolastice: q̄ iden-
tas rationis est absolutissima: hoc est non dependens ab
actu collatiuo intellect̄ aut alterius potentie collatiue.
In absolutum pot̄ intelligi duobus modis: vnomo vt di-
stinguat̄ respectum: alio mō vt distinguat̄ dependens.
Si p̄mo mō capiat̄ absolutum: identitas rationis nō est abso-
lutissima: q̄ est respectus rationis. Si v̄o capiat̄ absolutum
secundo mō: sic est absolutissima: hoc est idependens idepen-
dentia opposita dependentie qua dependet eius p̄positum:
qd̄ est distinctio rationis q̄ dependet ab actu collatiuo: et co-
stituit̄ in esse per tale actum: sed identitas rationis ē absoluta
ab omni tali dependentia. C̄ S; hic insurgit vna difficul-
tas. Nā certū est q̄ identitas rationis est relatio et relatio ē inter
extrema q̄ sunt fundamentum et terminus: identitas aut̄ ra-
tionis est eiusdem ad se: sed nulla relatio est eiusdem ad se nisi
si sit per actum collatiuum intellectus: ergo identitas rationis
dependet ab actu collatiuo intellectus vel alterius po-
tentie collatiue. C̄ Et p̄firmat̄ p̄ Ar. s̄ meta. cap. de code:
et ex. nō h̄ns p̄me. immediate sequens. ex. p̄men. 15. Identi-
tas est vnomo q̄ intellectus vnus vno et duobus. Et quo
sequitur q̄ s̄m Ar. identitas quocūq; est inter aliqua duo: et
ergo si est eiusdem ad se: hoc erit per actum collatiuum in-
tellectus. C̄ Ad hoc r̄ndetur: q̄ duplex est relatio: quedā
est relatio actualis: quedā aptitudinalis seu fundamentalis.
Relatio actualis siue sit realis: siue rationis: semp̄ est iter ali-
qua duo extrema in actu: aut s̄m rem: aut s̄m p̄sideratio-
nem intellectus. Si sit relatio aptitudinalis ē inter aliqua
duo extrema in actu solū in aptitudine et in potentia: ita q̄
nō requirit̄ extrema actualia et n̄na: sed solū potentia. Si loq̄-
mur de relatione actuali: dicit̄ q̄ identitas rationis actua-
lis nō pot̄ fundari in obiecto cognito cognitioe simplici
p̄pterea q̄ obm̄ apprehensum simpliciter apprehensione vt sic
cognoscitur: non est aliqua duo in actu p̄ p̄sideratione intel-
lectus: sed identitas q̄ fundatur in tali obiecto sic cognito

(que est identitas rationis) est identitas aptitudinalis et funda-
mentaliter: pro q̄to fundat̄ sup vnitate ē: qd̄ pot̄ esse aliq̄
duo in actu per p̄sideratione intellect̄: q̄ intellectus pot̄ vn-
vno et eodē: vt fundamentum et terminum identitatis: et tunc
vnus vno vt duobus eo modo quo loquit̄ Ar. s̄ meta. loco
p̄ allegato. C̄ Et quo nos concludimus: q̄ in tali ob-
iecto apprehenso fundat̄ identitas rationis aptitudinalis: nō in
actualis: quia solū est in illo: qd̄ considerat̄ ab intellectu
in q̄tum p̄sideratum est: et per p̄sideratione alteri compara-
tur: ex quo apparet qd̄ sit identitas rationis et c̄. C̄ Et quo in-
fert̄ vnū correlatiuum: q̄ nō dat identitas rationis actualis si-
ne actu collatiuo intellect̄: hoc p̄ ex dictis: q̄ quā talis
identitas sit relatio rationis: est inter aliqua extrema com-
parata adinuicem per actum collatiuum intellectus.

Pro intelligentia s̄ de p̄ns notandum est: q̄
p̄ma via et maxima ad de-
monstrandum distinctione iter aliq̄: est via p̄dictiois. Et hoc
p̄supponed̄ q̄ p̄dictio sit maxima oppositio et simpliciter p̄:
q̄ sit prima p̄: q̄ p̄supponit̄ ab oib̄ aliis: q̄ sit maxima:
de h̄ est difficultas. Et pars affirmatiua tenet a Franc-
isco de mayronis in p̄latu. di. 38. q. vi. et Landulpho in
4. sen. di. 1. q. 1. 3. Burle tenet oppositū. Et h̄ concludit̄
distinctio rationis est inter illa que h̄ aliqd̄ esse rationis sunt
fundamenta p̄dictiois: sicut in p̄pone in qua idē p̄dicat̄
de seipso: vbi idē s̄m res: et ex nā rei fundat̄ duas intentio-
nes scdas oppositas: vel salte disparatas: sicut sunt intentio
sibi et intentio p̄dicati in ista p̄pone hō est hō. vbi idē est
s̄m et nō s̄m: vt a parte p̄dicati: et s̄m idē est p̄dicati: vt
est a parte p̄dicati: et non p̄dicati: vt a parte subiecti.

Pro intelligentia quō iter entia realis et ra-
tionis est distinctio ratio-
nis: est aduertendum: q̄ (quā distinctio sit relatio mutua)
in vtroq; extremo potest fundari sup ente reali: et termi-
nari ad ens rationis: et e contra. Si fundetur in ente rea-
li ad ens rationis: potest probari talem distinctione esse
distinctione rationis duplici via. vna est ex dependentia
ad ens rationis: quoniam quā relatio dependet ab extremis:
quocūq; dependet ab ente rationis: de necessitate est ens
rationis: q̄ dependentia semper est ad p̄ns et ad perfe-
ctius. Et qua via probat̄ non tm̄ distinctione fundatam
in ente reali: et terminatā ad ens rationis esse ens rationis: ve-
rū etia relatione fundatā in ente rationis: et terminatā ad
ens reale. Quia quā eque bene relatio dependet a fun-
damento sicut a termino: si dependebit a fundamento ra-
tionis: necessario sequitur ipsam esse ens rationis. Et ista ista
via est ḡnalis oib̄ distinctionib̄ rationis. Sed alia via spi-
ritualis ad p̄bādū distinctione rationis est ex habitudine ad
terminū: q̄ quā relatio includat habitudine ad funda-
mentum tanq̄ aliquid qd̄ est passio eius et cōpetit per se ei
in 2° mō: et habitudine ad terminū tanq̄ aliquid qd̄ cō-
petit ei per se in p̄mo: eentiali pot̄ p̄bāri distinctione ra-
tionis ē ens rationis per habitudine ad terminū. Assumptū
aut̄ de habitudine ad terminū q̄ cōpetat per se in p̄mo
relatio: apparet per Ar. in p̄di. ca. de ad aliqd̄: et vbi dicit̄
p̄ffinit̄ respon per hitudine ad terminū et nō ad funda-
mentū. ḡ illa distinctio q̄ fundabit̄ in ente reali: et termina-
bit̄ ad ens rationis: n̄cio erit ens rationis ex hitudine ad tale
terminū. C̄ S; h̄ insurgit difficultas: verū disto fundata
in ente rationis et terminata ad ens reale. s̄ disto q̄ fundat̄
in ista intentione q̄ est gen̄: et terminata ad aial qd̄ est inte-
cto p̄: possit p̄bāri ē ens rationis ex hitudine ad terminū.
C̄ Et r̄ndet̄ q̄ sic p̄supponed̄ p̄ q̄ distinctio h̄ inherē-
tia ad suū fundamentum que est eadē reali sibi h̄c per se pas-
sio est eadē s̄to cui ē passio. Nō supponit̄ 2° q̄ inherē-
tia si sit ens rationis: et identicat̄ suo fundamento: de necessitate
fundamentum erit ens rationis: q̄ quocūq; est ens rationis: non
pot̄ identicari enti reali. Istō stante arguit̄ sic: inherētia
distionis q̄ est fundata in ente rationis: est eadē sibi reali: s;

Ar. s̄ meta.

Francisco
di. 38. q. vi.
Landulpho
1. 4. di. 1. q. 1.

Ar. in p̄di.
ca. de ad ali-
quid.

c. metaph.
1. c. 30.

Aristo. c.
me. ter. non
p̄te comē.

Distinctio
rationis ad
ens reale

Art. II.

Ista inherencia est ens ronis ergo et distinctio erit ens rationis. Assumptum probat quod inherencia talis distinctio fundat in distinctioe et terminat ad ipsum ens ronis...

Pro intelligentia quod sit distinctio ronis nunc rationabilis. Notandum est quod distinctio que est a natura rationabilis est distinctio nunc circa quam potest intellectus rationari de qua intellectus potest venari multos conceptus...

Pro declaratione quomodo intellectus sit falsus quod intelligitur aliter quam sit dicendum est quod ille intellectus qui sic intelligitur intellectioe compositiva aut diuisiva est falsus...

formalis: quemadmodum est illa que exprimitur per hoc verbum substantiuum est. dicens homo est irrationalis: sed solum est complexio virtualis: ita quod qualis est complexio falsa: talis est falsitas consequens talem complexione...

Pro declaratione

secundi articuli partialis secundi articuli principalis preter distinctiones entis que dant auctores formalitatem: est aduertendum quod res et ens capiuntur tribus modis. Uno modo pro omni ente quod habet esse: vel potest habere esse extra animam: et isto modo loquitur Boetius...

Pro intelligentia quomodo ens dicatur quod dicitur de absoluto et respectivo est aduertendum quod ens prius diuiditur in absolutum et respectivum...

De distinctioe et natura

Et de modo doc. subit. quolibet. q. 3

Art. 7. me. t. c. 1. a. i. cod. L. 6. 14

Art. 3. de. a. i. c. 11.

Art. 9. me. t. c. 11. et. 3. de. anima. L. com. 16.

Art. 5. me. t. com. 34.

Tractatus formalitatum

et respectivo que mediant inter ens et 10. genera. **C** Sed hic oritur difficultas: quia si ens predicat in quod de absoluto et respectivo que mediant inter ens et decem predicamenta. igitur predicamenta non erunt genera generalissima. sequens est falsum. ergo alio. **P**ntia probat. quod absolutum et respectivum predicant in quod de differentiibus specie. ergo quodlibet predicamentum habebit genus supraueniens. **C** Ad hanc difficultatem est ratio contra quod quodlibet istorum. videlicet absolutum et respectivum est transcendens: quod nullum probat ad predicamenta per duas essentialia sed tamen per modos. **C** Sed contra. quod Scotus ponit in 7. meta. quod si inherencia accidentis esset de essentia accidentis: quantitas: qualitas: et relatio non essent generalissima. et omniam probat. quia inherencia videtur esse eiusdem rationis in omnibus accidentibus. igitur si est de essentia ipsorum: ab ipsis poterit abstrahi unus conceptus communis datus in quod de ipsis: qui esset inferior conceptus communis datus in quod de ipsis: talis inquit ipse est conceptus generis. igitur etc. **C** Ad hoc respondet quod absolutum: quod est commune substantie qualitati et quantitati. non potest esse genus: quod est indifferens ad finitum et infinitum: et nullum tale potest esse genus: ut est de intentione Doctoris subtilis. in 8. dist. 1. q. 3. nec obstat quod ens finitum probat ad decem genera: quod licet quodlibet quod est in genere sit finitum: non tamen quodlibet dictum de generibus est finitum. ut per absolutum ergo quod dicit de substantia quantitate et qualitate est transcendens. Sed dubium est de respectivo utrum possit salvari quod non sit genus. potest probabiliter dici quod respectus contra quod dicit de respectu creato et increato necessario est transcendens: quod sicut quod est indifferens ad finitum et infinitum formaliter non potest esse genus: ita quod est indifferens ad finitum et infinitum identice non videtur posse esse genus: quod de necessitate si est genus est actualiter finitum: cum sit contrahibile per differentias essentialia: et quodlibet tale est finitum: et quod est huiusmodi non potest identificari realiter infinito. **C** Et ad rationem Scoti dicit quod posita illa impossibilitate quod inherencia esset de essentia accidentis siue absoluti siue respectivi: tunc hoc quod dico inherens esset genus ad accidentia: quod diceret in quod de omnibus istis: ut quoddam commune ad omnia ista: et necessario importaret nam limitatam et finitam: quod inherens necessario est dependens: et per consequens finitum. igitur nihil prohiberet ipsum esse genus. **C** Sed contra. quod hoc idem sequitur ad positionem doctoris. quod inherencia aptitudinalis est passio accidentis denotative sumpta: ut vult ipse in 4. dist. 12. q. 1. omnis passio in se quod aliquid subiecti: cui per se primo (quando talis passio est eiusdem rationis in multis: sicut est in proposito. ut per) tale subiectum non est nisi aliqua nam communis omnibus accidentibus. quare etc. **C** Ad hoc dicit Scotus quod inherencia est in aliquo determinato genere tanquam species: cum sit respectus extrinsecus adueniens: ut declarat ipse in preallegata. q. Et tunc respondet ad argumentum: quod si inherens est commune ad 9. genera: est tamen commune per denominationem: et non est inconueniens quod aliquid unius generis denotet aliquid alterius: et tunc euadit hoc quod sit genus ad 9. genera. **C** Sed contra. quod ponit quod inherencia est passio necessitatis: et passio non potest esse species: quod talis passio non est per se et directe in genere. **C** Ad hoc respondet quod oportet probare quod passio: ut formaliter distinguatur a subiecto: non posset esse species aliquid generis: licet ut passio ut identice eadem non possit esse directe species in genere: et sic forte intellexit Scotus ubi supra. Dimittendo tamen istam difficultatem breuiter respondeo quod inherencia siue ponatur pertinere ad genus actionis siue passionis: ut determinat Scotus loco preallegato. est passio. Et cum tu dicas. sequitur aliqua nam communem. cedo. et dico quod est nam actionis aut passionis. Et cum tu inferas ista nam erit contra 9. genera. concedo quod est contra denominationem non quidditative: et tale commune est actio aut passio: et sic nihil mali sequitur. **C** Aduertendum tamen quod illa propositio quod conuenit pluribus et non vni per alterum competit per aliquam nam cui per se

primo competit. non habet veritatem nisi in passionibus limitatis et specificis: non in transcendentibus: ut dicit Franciscus in conflatu: in prologo. q. 3. inherencia secundum se non ponetur passio transcendens. quare etc. **C** Similiter predicat ens de materia et de forma quidditative. ut per Scotus in 3. dist. 1. q. 3. **C** Aduertendum tamen quod materia et forma possunt capi per suas realitates ultimatis. hoc est per suas essentias simpliciter. scilicet materia prima: ut est pura et nuda materia seu potentia: et nullo modo composita: et aliqua forma sibi adueniente. **S**icut forma propria sua simplici actualitate: ut non est aliquo modo forma composita eo modo quo loquitur Comenius. 1. p. 1. Que non sunt per materiam primam et ultimam forma sunt materiam compositam: et forme compositae. **C** Vel possent capi ista duo pro essentia composita ex vniuersis realitatibus. **S**i primo modo ens non predicatur de istis: ut tenet Scotus in 2. dist. 12. q. 1. Qui vult quod ista duo. scilicet materia et forma sunt oio alterius rationis et primo diuersa. **S**ed primo diuersa secundum Aristotelem. meta. ca. de eodem: vel diuerso: et 10. meta. text. commen. 12. sunt nihil idem includentia. Ita quod nihil unius est aliquid alterius. ergo materia et forma sic accepta non includunt aliquid idem quidditative. **S**i vero accipiuntur ut sunt materie et forme compositae: sic eis non repugnat habere aliquid quod unum commune quidditative quod est ens.

Pro declaratione quod aliquid dicat ens quod dicitur est aduertendum quod illud est ens quidditative: in cuius conceptu formali includit ratio entis. **A**llud autem est ens denotative: in cuius conceptu formali non includit ens: sed ipsum includit per modum adiacentis et denotantis: licet ipsum includat identice et realiter. **C** **P**rimo probatur: quod predicari quidditative de aliquo est ipsum predicare essentiam per modum essentie: sic quod ratio predicati includatur in ratione subiecti eo modo quo animal dicitur predicari quidditative de homine. **C** **S**com declarat: quod animal predicat de rationali solum per modum adiacentis et denominationis: non tamen quod ratio rationalis includatur in conceptu rationalis: quia semper genus est extra conceptum formalem differentie: ut habet Aristoteles 3. metaph. c. 10. Animal tamen sic predicat de rationali quod est idem realiter sibi: et est eadem res: licet distingatur formaliter. **M**odo ens non predicat quidditative de modis intrinsecis: per quos immediate contrahitur quia sicut genus est extra conceptum formalem differentie. et econtra: ita contrahibile est extra contrahens: et econtra. Similiter ens non predicat quidditative de suis passionibus: propterea quia subiectum (ex 7. metaph. text. c. 17 et 19.) cadit in definitione passionis ut additur: ita quod definit per ipsum per additamentum: quod autem diffinit aliquid isto modo non est de quidditate ipsius. **C** **I**tem primo posteriorum de statu principiorum. **P**ropositiones per se non conuertuntur: videlicet in eodem modo predicatio: neque in aliquo alio modo: quod tamen non daret status in principijs. **E**x quo concluditur: quod ens non potest includi in passionibus quidditative. **N**ecque etiam potest includi in differentiis ultimatis: quod omnes differentie differentium habent reductum ad aliquam primo diuersa. ex sententia Aristotelem. meta. ut allegatum est supra. igitur differentie ultime sunt primo diuersae: et sic sequitur quod nihil includunt quidditative: et ita non includunt ens ultime differentie: consequentia probatur ex differentia que est inter differentia et diuersa posita ab Aristotelem. loco preallegato. Differentia enim sunt illa que sunt alicui idem entia: et que in aliquo conueniunt et in aliquo differunt. **S**ed diuersa sunt que in nullo conueniunt: et hoc est quod dicit ipse in textu: quod diuersa sunt nihil idem ens includentia. Differentia vero sunt aliquid idem ens. **I**ta tamen de quibus ens non predicatur quidditative sunt ens realiter identice et denominatione ut dictum est.

Alterius pro intellectu non identice iter essentiam et modos intrinsecos est aduertendum

Scotus in 3. dist. 1. q. 3.

Comenius p. 1. q. 1.

Scotus in 2. dist. 12. q. 1.

primo post.

Arti. II.

Quo qd modi in trinitate essentie in diuinis sint isti. Infi-
nititas intensiua: necessitas: eternitas: q modi quo
modo sint modi in trinitate inferius declarabitur. Distin-
ctio que est inter istos est minima: nō solum in ordine ad
essentia: vtz etiā cōparando vnu ad aliū. Est in quā mi-
nima: qz isti modi sunt idē realiter: z etiā formaliter cō-
essentia diuina salte negatiue: qz nullā distinctā formali-
tate hnt ab essentia: qd inferius declarabit qūo modus
fit idē formaliter rei cuius est modus.

Pro declaratiōe quo est distinctio iter essen-
tia z attributi. Videndū
fm Theologos: quid sit attributū. Attributū in diuinis
vno mō capif large pro eo qd deo attribuitur: sive sit p-
dicatū quidditatiū siue denominatiuū. Et isto modo
substantia: spūs: ens: dicuntur attributa in deo. Secūdo
modo capitur stricte: pro eo qd appropiat alicui perso-
ne diuine: eo mō quo potentia attribuit patri: sapientia
filio bonitas spūi sancto: z isto modo oia appropia-
ta diuinis personis quomocūqz appropiant dicuntur
attributa. Tertio modo sumit stricte qd describitur
sic. Attributum est perfectio secundaria: non quidditati-
ua: que accipitur ex creaturis z attribuitur deo: via re-
mouitōis z eminentie. Per hoc qd dicitur perfectio se-
cundaria non quidditatiua: excludunt oia predicata q
dicantur quidditatiue de deo: z in pmo modo dicitur
di per se sicut sunt. Ens: substantia: spūs. Et isto mō nō
illa que pdicantur in quale z denominatiue: dicuntur
attributa in deo: sicut sunt bonitas: veritas: sapientia:
iustitia. de quibus habet Aug. 15. de trinitate. cap. 5. vel
8. Si dixeris bonum: sapientē: humilē: spūm: horuz nō-
uissimum qd posuit substantiam significare videt: cetera
vero: substantie qualitates. Et breuiter illa predicata q
se habent vt passionēs essentie diuine dicuntur a theo-
logis attributa. Et additur in descriptione. qd accipitur
ex creaturis: z attribuit deo: via remouitōis: qz ista attri-
buta reperiuntur in creaturis. cū ali quibus imperfectioni-
bus a quibus remouent per intellectū z attribuunt do-
cū summitate z eminentia. Exēplū gratia. Sapientia est
in hoie z hz istam imperfectionē: qz est accidentis eius: z vl-
terius qz distiguit essentialiter a natura hominis: ista
imponant imperfectionem tam in natura hominis: qz
in natura sapientie. videlicet accidentalitas: z distinctio
essentialis: qz enim aliquid fit in se accidēs: hōc dicit im-
perfectionem: quia dependentiam ad illud cū inheret:
qz etiā distinguit vt habeat distinctam naturam ab
alia natura: hoc arguit imperfectionem: qz plūsimā
naturaz non statim potentialitate z carentia actualita-
tis: qz illud qd dicitur z numerat in plura: hz aliquam
actualitatem a diuidentibus sicut (qz natura generis di-
uiditur per differentias: expectat aliqua actualitate z p-
fectionem a differentijs diuidentibus. Et sic distinctio
essentialis z diuisio arguit imperfectionē. Intellectus ergo
considerans accidentalitatem z distinctionē essentialē in sa-
pientia: remouet ab ipsa qz sit accidēs: z qz sit distincta
essentia ab eo in quo est: z sic ponit sapientiam in deo nō
esse accidēs: sed substantiā non distinctā essentialiter: sed
eamdem: intelligendo eandem essentialiter: hoc est reali-
ter: non tamen quidditatiue z in pmo modo. Et non
solū remouet a sapientia istas imperfectionēs antedictas
vz etiā attribuit sibi sumitatem z eminentiam: pcedo qz in
deo est sapientia: substantialis: subsistēs: eadē reali deo: su-
ma z eminentissima: z ita apparet descriptio attributi.

Pro declaratiōe que sunt notiones dō: est
aduertēdūz q notio dō
a nosco noscis. Ille relatiōes dicunt notiones in deo: que
cōpetunt aut vni pōne tm: aut duabz. Exēplū pmi. pa-
ternitas est notio patris: z nō cōpetit aliā a patre. Exēplū
scd. spiratio actiua est notio patris z filij: qz pater z fili-

Secunda pars

8

Spiratio actiue spūm scd: dicitur notio: qz notificat di-
uersas psonas vel ducit in notitiam ipsaz. Paternitas
notificat patrē: spiratio actiua patrem z filium. Similr spi-
ratio passiuā z filiatō sunt notiones filij z spūi scd. Et
est aduertēdū qz spirare est pducere per modū volunta-
tis: ita qz pductio seu actio pueniens a voluntate appel-
lat spiratio actiua. Dicere autē (vt est notio spūi scd) diuine cō-
petens patri est pducere per modū intellectū: ita qz actio
seu pductio pueniens ex intellectu siue in deo: siue in crea-
tura appellat dictio actiua: z respectus passiuus in actu
intelligendi cōrriūdens dictioi actiue: appellat dictio pas-
siua: z consimilr dicit de spiratione actiua: z de respectu
passiuo sibi cōrriūdere: qui est respectus fundatus in actu
volendi. Et quo sequit qz cum pater in diuinis pducit
filium per intellectū: dicit filium: z quā pater z filius pro-
ducant spūm scd per voluntate: ambo dicit spirare spūm scd.
Et quo apparet: qūo est distinctio inter notiones istas:
z cōtinentia: z notioes: z cōtinentia: z hnt iter cōtinentia z attributa.

Pro declaratiōe quo sba: nā: z essentia di-
stingunt. Est aduertēn-
dum qz ista se habent per ordinē: substantia: sba: nā: cō-
tinentia: quidditas: z formalitas: inter que vltima ratio z infi-
ma est substantia. Substantia enī est incōcabilis existētia
incōcabilitate opposita duplici cōcabilitati: quarū vna
est: qua vlt cōmunicatur suis inferioribus. Alia est qua
forma cōmunicat materiē: de quibus pertractat Doctor
subi. in pmo sententiaruz. di. 7. q. vica. Substantia
enim est suppositū in genere sbe: vel (si transfertur ad
diuina) est suppositum in natura diuina. Unde breuiter
substantia est incōmunicabilis existētia in natura sub-
stantiali. Ista est eius descriptio. Et quo sequitur qz om-
nis substantia est sba: z nō cōtra. Quia certū est qz
substantialis forma est sba: z tamen non est substantia
aut subsistēs: quia non incōmunicabiliter existēs: sed
materie cōmunicatur: vt quo in rōne forme in forma
tis: quod cōmunicari vt quo: est esse illud quo tanqz p-
cipio formali aliquid habet esse. Unde si queratur quo
(isto modo) ignis est ignis: cōuenienter respondebitur
qz sua forma substantiali est ignis. Cōsimilr omnis sub-
stantia est nā: z non cōtra. Quā apparet: qz nā 2°
phy. est dicta tam de forma qz de materia. Secundum
etiāz probat: qz certum est qz qualitas aliqua est natura:
Quum sit natura (vt diffiniunt theologij) vlt in natura rebz
ex similibus similia procreans. Unde omnis forma acti-
ua isto modo est natura. Cōsimilr omnis natura est cō-
tinentia: z non cōtra. Quā apparet: tum qz quod est p-
cipiū z cā alicuius entis est ens z habet essentia: tum etiā
qz certū est qz omne quod diffinitur ponat aliqua cōtinentia:
z quecūqz spēs exis in pdicamento. Relatio est spēs per
se in pdicamento. Igitur est aliqua cōtinentia: sed relatio non est
natura: qz est forma actiua. Nam si nō pōt per se termi-
nare actionē realē ppter minimā eius entitatem: multo mi-
nus poterit per se principiāre actionē realem. Cōsimilr
omnis essentia est qdditas: z non cōtra. tum qz qddi-
tas est magis abstracta qz essentia: tum etiā qz si essentia
idez puerbiliter multiplicato vno: multiplicaret z reli-
quū: z nō possent multiplicari qdditates in aliquo: nisi
multiplicarent cōtinentia: cuius opposituz p3 in diuinis: qz
in deo sunt multe qdditates. v3 entis: sbe: spūs: z omniū
attributorum: z tamen ibi est tm vna essentia. Cōsimilr
omnis qdditas est formalitas: z nō cōtra: z hoc capē-
do istas stricte z proprie: qz si large z extēsiue: secus est.
Quā pbat: qz oē illud est formalitas: qd est distincte
z formū conceptibile ab alio: omnis quidditas est hō:
quā fit obij intellectus per se ex. 3. de aia. tex. cōmen. 9. et
go 2c. Scd pars pbat: qz certū est: qz differentia essen-
tialis est quedā formalitas: z tm non est quidditas qz
ad modū predicat: qz nō predicat in quid: sed in quale:

Doc. sub. ip
scd. di. 7. q.
vica.

Natura dō
tā de forma
quā de matē-
ria 3. phy.
2. co. 10.

3. b. aia. t. c. 9.

Tractatus formalitatum

non predicat per modum potentie: sed per modum actus quod est predicari in quale. Et sic habetur ordo istorum.

Pro declaratione descriptionis formalitatis. Notandum est quod ratio ca-
pitur duobus modis. Uno modo pro ratione formalis: vel
pro eo quod est formalis ratio. Alio modo pro ratione ob-
iectiva seu obiectali quod idem est. Ratio formalis sumpta:
quodammodo est actus primus: quodammodo actus secundus. Actus primus: sicut
est intellectus: qui est potestatem rationis circa verum. Sicut cogi-
tativa que est quodammodo ratio formalis: et actus primus rationis
circa singularia: ut est de mente composita et aliorum. Ratio for-
malis per actum: est ipse discursus: et operatio intellectus seu alte-
rius potestatem rationis. Ratio vero obiectiva non est nisi ipsa
obiectum quod obicitur potestatem rationis: et attingit per actum ipsius:
quod ergo formalitas est obiectum intellectus quod attingit per actum
ipsius: appellatur ratio obiectiva: seu obiectiva. Et breviter
omne conceptibile ab intellectu potest dici ratio obiectiva.

Secundo ponitur in diffinitione formalitatis com-
prehensibile in se et extra rei. Notandum est
quod aliquid est comprehensibile seu intelligibile ex se et extra
sui: aliquid vero est intelligibile casualiter et effectivum ab actu in-
telligendi intellectus. Illud est comprehensibile ex se et extra
sui quod habet esse reale non dependens ab actu intelligendi
in esse et in conservari: sicut sunt omnia entia realia extra animas.
Sed aliquid est comprehensibile casualiter ab intellectu: quod
producit in esse ab actu intelligendi et dependet ab ipso in esse
et in conservari. Et sicut habet esse per actum intelligendi: ita
habet suam comprehensibilitatem: et non dicitur ex se com-
prehensibile: sed ex alio: scilicet ab intellectu: habet describitur forma-
litas respectu eorum que habent esse et intelligibilitatem ex natura rei
et non eorum que sic dependet ab intellectu ut dicitur est: sic sunt
intentiones secundum et entia rationis: que tamen habent esse intelligibilitatem
quod dicitur intelligunt ab intellectu in intentionibus primis: quod actu intel-
ligendi cessante: cessat esse istarum intentionum secundarum.

Tertio addit in descriptione formalitatis: quod non
operatur. Pro evidentiis huius est notandum quod
due sunt rationes obiectales concurrentes in obiecto aliquidus po-
tentie quarum una est ratio movendi: alia est ratio termina-
di actus ipsius potestatem. Et hoc potest colligi de mente Aristotelis. 3. de
anima. ubi habet quod obiectum ad potentiam se habet ut motum ad mo-
bile: vel ut terminatum ad terminabile. Ratio movendi co-
petit obiecto pro quanto movet ipsam: et ei ipsam aliquidam
formam: unde quod dicitur obiectum casualiter in potestatem aliquidam ipsam
aut aliquid actum: illud obiectum movet potentiam. Ratio ter-
minandi competit obiecto pro quanto est illud circa quod versatur
operatio potestatem: vel sub aliis verbis: pro quanto potestatem tendit in
ipsum obiectum et habet ad ipsum respectum tendentem et attingen-
tem: ut in terminum. Prima ratio non est essentialis obiecto.
Tum quod non competit omnibus obiectis: sunt enim multe potestatem
simpliciter active respectu obiectorum a quibus nullo modo ipse
potestatem patitur: aut aliquid recipitur: sicut nutritiva et augmen-
tativa respectu alimentum. Tum etiam quod relationes sunt ob-
iecta: et tamen nihil causant in intellectu: neque ipsam intelligi-
bilitatem: neque actum intelligendi: et hoc per minimum entitates
ipsarum. Tum etiam quod ratio movendi potestatem competere aliquid
ab eo quod est obiectum potestatem. Ut si deus infunderet alicui intel-
lectui geometriam et habitum eius: deus moveret intelle-
ctum recipere tale habitum: et tamen deus non est obiectum geometri-
cum cognitum et intellectum per tale habitum infusus. Et quo-
sequitur quod ratio movendi est accidentaliter obiecto. Ratio ve-
ro terminandi est sibi essentialis: quod nihil est obiectum potestatem
circa quod non versatur operatio potestatem: et in quod potestatem non tendat ut in
terminum. Ex quibus omnibus concluditur: quod formalitas est
illud quod potestatem per se terminare actum intelligendi: et non operatur
quod movet intellectum. Appetitur ergo descriptio formalitatis re.
Alio modo est advertendum quod nonnulli Scotiste ponunt
modos intrinsecos huius formalitatis ut dicitur Auctor istarum
formalitatis: quod non est bene dicitur: neque ad mentem docto sub-

Quod formalitas est large accepta est ratio per se conceptibile ab
intellectu sic: quod ex se potestatem terminare actum intelligendi. Et hoc
gradus intrinsecus quod dicitur non est per se conceptibilis sine
quod dicitur cuius est gradus: sicut ut sic non habet formalitatem. Ex
pluribus huius: non potestatem intellectus ferri et terminari ad intentionem
albedinis: quin terminet ad ipsam albedinem: et hoc est
quod dicitur non nulli diffinitionem modum intrinsecum dicitur:
quod modus est quod non habet conceptum precisum a formalitate cuius
est modus: et est inconceptibilis per se. Dicamus igitur quod
formalitas competit omnibus entibus per se: et diffinitionem conceptibi-
libus: et non illis que sunt cum alio conceptibilia.

Pro declaratione quod formalitas habet ali-
quos Scotistas sic co-
munis ad realitatem et ad quod dicitur: et advertendum quod eo modo
quo distinguit res: eo modo distinguit realitatem: et hoc de
mente docto subtilis in. 4. di. 4. q. 3. ubi habet quod non operatur ex
ponere res per realitatem vel formalitatem: quod eadem est distin-
ctio rei et rei: realitatis vel realitatis: formalitatis vel for-
malitatis: hec ipse. Res igitur quodammodo est essentialiter: quodammodo
existente: sic realitatem. Quodammodo est realitatem entis: quodammodo
existente. Prima realitas appellatur obiectiva: secunda appellatur
subiectiva. Prima ideo dicitur obiectiva: quia potestatem
esse obiectum intellectus: et ideo eo modo quo aliqua res potestatem
esse obiectum intellectus et intelligi: eo modo importat realitatem
obiectivam: ita quod si est per se obiectum intellectus: et per se intelli-
gitur et non per actum: et cuius alio: seu saltem potestatem sic intelligi: sic
per se importat realitatem obiectivam. Sed realitas subiectiva
ideo dicitur subiectiva: quod subicitur quod dicitur et nature quod dicitur
tanti: et quod singulariter ut singulariter est: sic subiectiva quod dicitur
dicitur: ideo appellatur res vel realitas subiectiva. Et hoc
concludimus secundum istos Scotistas: cum quibus ego non
convenio: quod formalitas est composita ad realitatem obiectivam
et quidditatem: volentes ipsi quod realitas obiectiva est quod dicitur
potestatem diffinitionem concepti et intelligi sine alio cuius competit aliquid
veritas ex natura rei. Formalitas autem competit cuius quod dicitur
esse ex natura rei extra nihil: sive sit conceptibile per se: sive cum
alio: et isto modo dicerent quod modus intrinsecus habet forma-
litate: quod est conceptibile cum alio: sed non importaret realitatem:
quod non posset per se sine alio movere intellectum: aut ter-
minare actum intelligendi. Ego autem tenendo cum docto subtili
dico: modos intrinsecos non habet aliquam formalitatem
sed coincidunt in eundem conceptum formalem rei cuius sunt
modi intrinseci: ita quod sicut non habet realitatem et quiddi-
tatem preter realitatem et quidditatem rei: quod insequuntur
sic etiam non habent formalitatem aliam a formalitate rei: et ita
dico: quod illud habet propria formalitate quod est per se conceptibile sine
alio: vel quod idem est: quod potestatem per se terminare actum intelli-
gendi absque hoc quod aliud terminet. Advertendum scilicet quod
formalitas est composita realitate obiectiva. Pro quo est no-
tandum quod realitas obiectiva competit duobus modis: uno
modo: potestatem esse positum quod habet esse ex natura rei: sic quod non
dependet ab actu intelligendi in fieri et in conservari: neque ab
aliquo actu collatum ipsi intellectus: et isto modo non solum res
extra intellectum omnino in effectu et in re dicitur esse realitates
obiective: verum etiam omnes quidditates predicamentorum
que sunt abstracte a singularibus in intellectu obiective
representate per aliquam unam speciem representantem: dicitur sic reali-
tates obiective: quia iste quidditates in tali esse sunt ante
actum intelligendi ut representantur per speciem: et non dependet
ab ipso actu intelligendi in tali esse in fieri aut in conser-
uari: imo causant actum intelligendi iste quidditates in
tali esse: quod obiectum intelligibile primo in spece intelligibili cau-
sat actum intelligendi: et hoc est quod dicitur Aristoteles. 2. de anima. quod obiectum
in anima obiective et representativum: reducit intellectum de
potentia essentiali ad potentiam accidentalem. unde textus comen-
60. Inquit hec. s. universalis in ipsa quodammodo sunt anima
unde in ipsa est intelligere cum velis. Quod autem sic reducit est
cum actus et operatio puenit a tali potentia. Ex quo

Doc. subtilis in. 4. di. 4. q. 3. ubi habet quod non operatur ex ponere res per realitatem vel formalitatem: quod eadem est distinctio rei et rei: realitatis vel realitatis: formalitatis vel formalitatis: hec ipse.

Arl. 2. de anima. 1. com. 60.

Tractatus formalitatum

speciei quum ad intentione eadem ipsius: nisi per cōside ratione intellectus. Et similiter partes nō cōponūt in rōne generis et dicitur nisi p̄ dicitur dicitur. ergo ois distinctio que fundabit inter ista: erit distinctio rōnis. C. Loquendo de scō cōposito: nō tantū inter totū et partes componentes fundatur distinctio ex natura rei: que dicitur media inter distinctione rōnis et reale: verum etiaz fundat distinctio realis. C. Pro quo est notandū q̄ ex alio est q̄ inter aliqua sit distinctio ex natura rei: et ex alio q̄ inter illa sit distinctio realis. Distinctio ex natura rei precise attenditur penes hoc q̄ extrema distinctiois sūt fundamenta contradictionis: aut q̄ de ipsis possunt verificari duo contradictoria: circūscripto omni opere intellectu. Sed distinctio realis attendit penes hoc q̄ extrema se habent sicut res et res existētie vel subsistentie: ut declarabit inferius. Et q̄ totū essentialē: et partes essentielles q̄ sunt materia et forma possunt esse fundamenta contradictionis: et de ipsis nata sunt verificari contradictoria: circūscripto omni opere intellectus (hoc est q̄ tali opere circūscripto habent talē aptitudinē ut de ipsis possunt talia contradictoria verificari) et hoc p̄ se hnt ista extrema q̄ distinguantur ex natura rei. Pro quanto vero ista eadem extrema se habent sicut res et res modo p̄ dicto: distinguunt realiter. Ad melius inferius declarabitur. C. Sc̄ capiendo tertū cōpositū qd est metaphy. totū et partes componentes distinguunt solū ex natura rei: et hoc s̄m viā Doctō subtilis. Quicqd dicitur Burleus q̄ homo distinguit realiter a sorte. C. Hoc assumptū probat q̄ certū est q̄ animal et rōnale cōponunt hominem: cōpositūq̄ metaphy. et animal et rōnale sunt idem realiter homini. ergo hic nō potest fundari distinctio realis. Similiter si capiat aīa pro realitate potenciali et p̄rabilitate: et rōnale pro realitate p̄rabente que ambe realitates sunt rōnalitas et aīalitas: quā istē quiditate et i primo modo includant i hoīe: nō distinguunt realiter ab ipso. Quis forte illa a q̄bus accipiuntur istē quiditates seu realitates quiditate. sc̄ aīa sensitiva et aīa intellectiva: distinguant realiter ab hoīe. Aīalitas enī sumit ab aīa sensitiva: et rōnalitas ab aīa intellectiva. Sc̄t enī q̄ ipse res a q̄ accipiuntur isti conceptus formales et obiectivi. videlicet animalitatis et rationalitatis: distinguantur realiter a toto: et cōceptus obiectivi non sic distinguantur realiter: sed solum ex natura rei. C. Sed hic insurgit vna difficultas: quam h̄t Auer. in. 7. meta. Cōmē. 20. vbi habet: q̄ Sō. nihil aliud est q̄ aīalitas et rōnalitas. ergo nulla distinctio poterit fundari inter totum metaphy. et partes eius componentes. Ad hoc respōdetur: q̄ habet intelligi dictū suum: q̄ Sō. nihil aliud est. sc̄. integratiue et constitutiue: q̄ quum partes constituant adequate ipsum totū: et integrent ipsum totum nō est aliud a partibus constitutiue: hoc est ab ipsis adequate constituetur. Sed propter hoc non vult q̄ Sō. non sit aliquid aliud formaliter et ex natura rei a partibus constituentibus: et ista responsio est si ipse teneat totū dīcere tertā entitatem distinctā a suis partibus. Sed tenendo oppositū (ut videtur esse de mente ipsius primo phy. Cōmē. 17. q̄ licet totum sit aliud a parte seorsum sumpta: non tamen ab omnibus simul sumptis: quāuis ibi exponatur q̄ intelligit de toto integrali et cōstitutiuo: tūc dicendū est q̄ in. 7. metaphy. loquitur conformiter ad p̄ncipia sūa: sed q̄ nos tenemus oppositū. sc̄ q̄ totum dicit tertiam entitatem distinctam a partibus simul sumptis: ideo in hoc est negandū: q̄ ex p̄ncipis oppositis sequuntur opposite conclusiones et diuerse. C.

Auer. 7°
met. ca. 20.

Auer. pmo
phy. ca. 17.

De modo in
traxero

Pro declaratiōe distinctiois que dat de modo intrinseco: ē aduertendū q̄ (ut teneo de mente aliquorū Scotistarū) modus intrinsecus ē primo diuersus ab omni quiditate: ita

q̄ nō est quiditas neq̄ pertinet ad quiditates alicuius. Ad declarandū: q̄ dato oppositū huius: sequeretur q̄ quicqd cōstitueret in aliquo ēe p̄ ipsum modū cōstitueret in eē formali et quiditate: et ita quicqd h̄t eadē albedine indiuiduali sint plures gradus intrinseci: qui sunt modi intrinseci eius: quot essent gradus: tot essent formalia constituta per ipsos gradus. Et quū s̄m veritate inter quoslibet gradus assignatos possunt esse infiniti gradus: quū gradus sit perfectio quanta et diuisibilis: q̄ acq̄sibilis per motum. Sequeret q̄ inter quoslibet duos gradus possent esse infinita esse formalia et quiditate: qd est euidenter falsum. C. Et confirmat q̄ certū est q̄ albedo ut tria et albedo ut 4. h̄nt eandem distinctioem et sunt eiusdē rationis formalis. ergo gradus ipsi nō constituunt in alio quo esse quiditate diuerso. C. Sc̄ est notandū q̄ quiditas et formalitas cuius est modus intrinsecus nō est de quiditate ipsius modi: neq̄ e contra. Primum p̄ ex dicitur: q̄ si quiditas esset de rōne formali et essentia gradus: cuiusq̄ adueniret ipse gradus cōstitueret in eē quiditate: et ita non posset alicui aduenire: vel discedere ab illo sine deperditione esse quiditate: et quō in suo conceptu includeret quiditate: qd est euidenter falsum. In exēplo de albedine: q̄ albedo ut tria: et albedo ut 4. non distinguunt quiditate. C. Sc̄m probat q̄ nullū posterius est de essentia p̄oris: sed gradus intrinsecus est posterior quiditate: sicut intensio albedinis est posterior albedine. Igitur gradus non est de essentia rei. C. Cōfirmat hoc q̄ res diffinitur s̄m s̄ diffinitione quiditate: ut abstrahit ab omni gradu: sicut albedo abstrahit ab omni gradu: ita gradus nō est de conceptu formali rei cuius est gradus. C. Tertio est notandū q̄ q̄ diffinitur gradus intrinsecus q̄ est ille qui adueniens vel discedens a re non variat rationem eius formalem non habet intelligi q̄ nō variat rationem formalem: atq̄ cui aduenit. sed constituit p̄ ipsum gradum: et per illud cui aduenit: qd probat: quia si intelligeret tantū de ratione formali illius cui aduenit: sequeretur q̄ gradus intrinsecus et data essentialis non differrent: quia certum est q̄ differentia essentialis adueniens generi nō variat rationem formalem eius: sicut rationalitas non variat rationem formalem aīalis. Ex quo sequitur: quū differentia essentialis variat rationem formalem eius: qd constituitur ex ipsa et ex eo cui aduenit: ut patet inductiue in omnibus: et gradus non sic variat tale constitutū per ipsum: q̄ qdlibet tale est eiusdē rōnis formalis cū alio qd cōstituitur p̄ ipsum q̄ differentia essentialis est alia a mō intrinseco. Quarto notandū est q̄ modus intrinsecus p̄ tanto dicitur intrinsecus: q̄ non ingreditur quiditate eius cuius est modus et nō distinguit ab ipsa formaliter positue: sic q̄ habeat distinctā formalitatem ab eo. Non tamen conceditur q̄ sit idem formaliter sibi. C. Pro quo est notandū q̄ aliquid esse idem formaliter alicui contingit dupliciter. Uno modo positue: alio modo negatiue. Positiue illud est idē formaliter alicui qd est de essentia eius: et d̄ intrinseca formalitate ipsius eo modo: quo aīalē de essentia hominis. Alio modo aliquid est idem formaliter alicui negatiue: q̄ videlicet nō habet distinctā formalitatem. Unde ad hoc ut aliquid sit idē formaliter alicui: ista duo que nunc posita sunt cōcurrunt de se: et hoc si illud qd ē idem formaliter sit idem cōpleta idēitate formalis. Exēplum: dicimus enim q̄ animal rationale est idem formaliter homini. primo q̄ est de essentia sui. sc̄o q̄ non habet distinctā formalitatem ab hoīe. Ex quo sequitur q̄ illud cui competit aliqua istarum cōditionū: p̄t dici eē idē formaliter: et cui deinde: p̄t dici nō eē idē formaliter perfecta idēitate formalis. Cōsimiliter dicimus aliqua distinguunt formaliter posse esse duobus modis. Uno modo negatiue: alio modo positue. Negatiue: q̄ nō est de essentia illius

Articuli. II.

ta illius a quo distinguitur. Positivus qz hz distinctaz for-
malitatem ab illa. Unde ista duo concurrunt in perfecta
z completa distione formali: qz bene sequit a. distinguitur
formaliter a. b. ergo. a. no est de essentia b. z hz distinctam
formalitatez a. b. z hoc si perfecta distione formali distingui-
tur. Ex quo sequit: qz cui competit aliqua istarū distionū:
potest dici distingui formaliter: sicut cui deficit: potest dici non
distingui formaliter. Ex hys concludit: qz modus intrinse-
cus est idem formaliter ei cuius est modus: vno modo sic:
alio modo non. Est enim formaliter idē: qz no hz distincta
formalitate: z non est idem formaliter: qz no est de essentia
eius. Et ideo dicitur modus esse idem formaliter ei cuius est
modus negativus. vtz qz no hz distinctaz formalitate. non
tamen positivus: qz sit de intrinseca rōne eius. Consummāter
dicitur: non distingui formaliter positivus: qz habeat distin-
ctam formalitate: sed tñ negativus: qz non est de essentia
eius. Sed contra ista determinationes adducunt plu-
ra sophismata. Primum est: qz modus est idem formaliter
negativus ei cuius est modus: z vterū distinguit formaliter
negativus: ergo idē erit distinctū formaliter negativus ab
aliquo z idem formaliter negativus eidem: quod videt con-
tradictio: z maxime: qz idem z diversum sunt opposita
immediata circa ens. si ista vniformiter accipiunt: sicut est
in pposito. Ad hoc respondet qz esse idē formaliter nega-
tivus: z distingui formaliter negativus sunt opposita: si sumā-
tur respectu eiusdem: z sint idem: sed si respectu diversorum
non inveniunt: sic est in pposito. Concedo modū in-
trinsecum esse idem formaliter negativus: per hoc quod est
non habere distinctam formalitate: z distingui formaliter
negativus per hoc quod est non esse de essentia eius. Sed
iste due rōnes diversę sunt: vt de se pz. ergo idem z diver-
sum sic sumpta in ordine ad ista antedicta non opponū-
tur. Unde non est verum: qz idē dicitur esse idē formaliter ali-
cui: qz sit de essentia: z distingui: qz no sit de essentia. Et simi-
liter qz aliquid sit idem alicui formaliter: qz non habet di-
stinctam formalitate: z distingui formaliter: qz habet distin-
ctaz formalitatez. quare zc. Aliud sophisma est: tu d-
cis qz modus intrinsecus est idem formaliter negativus ei cu-
ius est modus: z non positivus. Contra hoc arguitur. Sit
modus a. res cuius est modus sit b. Arguo sic. a. non est
idem formaliter positivus ipsi. b. z est. ergo distinguit forma-
liter positivus: pntia tenet a negatione oppositi immediati
ad positionē alterius cum constantia subiecti respectu illi-
us cui opposita nata sunt convenire. Ad hoc respon-
det negando pntiaz: qz licet idem z distinctū sint imedia-
te opposita circa ens vt simplr sumunt z absolute: non
tamen vt sumunt cum determinatione. s. cum ly. forma-
liter: aut positivus: sed sunt mediata: z iter ipsa est dare me-
dium. Exemplū in contradicōis de quibus minus videt
qz habeant medium album z non album sunt imedia-
te opposita: z tamen album formaliter seu quidditative z
formaliter seu quidditative non album: non sunt imedia-
te quilibet istarū est falsa. Sor. est formaliter album. Et
ista similitr Sor. est formaliter non album: qz datō opposito
sequit: qz negatio albedinis competet Sor. quidditative z
in pmo modo: Similitr in contrariis immediatis: sanus z
egrum absolute sumpta sunt imedia-
ta circa obm apertū
naturū z tamen cum ly formaliter: sunt mediata: qz animal
formaliter est sanum neqz formaliter neqz egrū. Applicādo
ad ppositum: idē z distinctū absolute sumpta sunt ime-
diata circa ens: no tñ determinata per ly formaliter positi-
ue: sed hnt in mediis. Qd declarat pmitēdo hāc regulam.
Qd quādo dicitur qz sunt aliqua duo equipollentia aliquibus
duobus: si iter illa equipollentia datur mediū. igit z inter
illa quibz sunt equipollentia: sed esse de essentia alicuius:
z habere distinctā formalitate sunt equipollentia identi-
tati formali positivus: z ista distictioni sibi correspondē-
ti. z datur aliqd mediū inter hoc qd est esse de essentia: z

Secda. pars.

habere distinctā formalitate: qz illud qd insequit, aliud
z no est quid aut formale nisi quidditate: aut formalitate
eius qd insequit. Tale inquam no est de essentia illi qd
insequit: quū illud possit diffiniri sine isto consequente ne
qz habet distinctā formalitate ab illo: qz no esset quid z
formale formalitate illius. Ergo sequit: qz dabit etiā me-
dium inter hoc qd est esse idem formaliter alicui positivus:
z distingui formaliter positivus: neqz ista sunt opposita neqz
immediata circa idē zc. Sed est aliud sophisma. Tu d-
cis qz a. no est formaliter idē positivus ipsi. b. intelligendo
per a. ipsum modum intrinsecum. ergo est formaliter non
idē positivus ipsi. b. Ista pntia tenet. ex 2o peryermentias
cum debito medio: z tunc ultra. a. est formaliter non idē
positivus ipsi. b. ergo distinguitur formaliter positivus. vi-
tima pntia patet: quia non idem z distinctum videntur
esse equipollentia. Ad hoc respondetur negando pri-
mam pntiam. Et ad probationem dicit: qz illud secon-
di peryermentias habet itelligi in predicato simplicibz:
z no composita. vtz a. negativus de predicato finito ad af-
firmativam de predicato infinito valet pntia: vnde non
sequitur. a. non est album lignum. igitur a. est album
album. sic in pposito: licet sequeretur. a. non est idem
z est: ergo est non idem. Non tamen sequitur. a. non est
formaliter idem positivus. ergo est formaliter non idem
positivus: sicut ex dicitur: sicut etiam quia in affirmatione
non infinitatur totū quod est a parte predicati: quia ly
formaliter affirmatur. Tamen gratia disputatiōis ad-
mitto istam primam pntiam. Sed nego secundam. a. est
formaliter non idem positivus. ergo distinguitur zc. Qz
hic arguitur a superiori ad suum inferius. Unde omne
distinctum est non idem: sed non econtra. Chimera enim
est non idem sor. z tamen non distinguitur a. sor. vt pa-
tet exponendo ly differt. Item etiaz quia pro aliquo po-
ri competit alicui non identitas: pro quo non compe-
tit distinctio: quia certum est qz homini in esse quiddita-
tivo competit hoc: vel saltem intellectus potest vere ensi-
mare de homine in tali esse qz est non idem a. sino: z tamen
non potest enunciari vere: qz homo in primo modo sit
distinctus ab a. sino: quia quum distinctio sit passio en-
tis: z passio superioris est per se passio inferioris sequi-
tur qz distinctio non potest competere homini conside-
rato in esse quidditativo: aut in primo modo. Et confir-
matur: quia opposita contradictoria sunt priora oppo-
sitis contrariis: z etiam relativiis: sed idem z no idē sunt
opposita contradictoria: idem z distinctū opponuntur
vt contraria: vel relative. ergo in aliquo priora competi-
t alicui ee idē: vel no idē qz competat sibi ee idē vel diversus.
Pro intelligentia quo modus intrinsecus non fit per se concepti-
bilis sine re: cuius est modus: est advertendum: qz quidaz
modus insequitur naturaz specificam z quidditatem: qui-
dam vero insequitur esse individuale. Ex plū pmi. quā-
titas perfectionalis: que insequitur naturaz specificā al-
bedinis vt albedo est: est modus intrinsecus eius demo-
strabilis de ipsa natura albedinis: vt abstrahit ab omni
esse individuali: qz considerando naturā albedinis fm
se: in esse quidditativo: albedo est perfectior nigredine. Est
z alius modus: qui insequitur esse individuale z singula-
re: z isto modo nos dicim: qz intensio z remissio in forma
intensibili z remissibili est modus z gradus intrinsecus
eius quantum ad esse individuale. Unde nigredo: vt. a.
fm gradum individuale (hoc est: qui insequitur ipsū
in esse individuale) est perfectior z intensior albedine: vt
duo: licet albedo vt duo dicatur esse perfectior z intensior
gradu intrinseco essentiali insequere naturam albedinis
vt albedo est. Qz quod est per se pmo demonstrabile de
aliqua natura in comuni: per se non pmo competit cul-
libet individuo illius nature. Ex qz inferitur qz modus

Tractatus formalitatum

intrinsicus non est per se et distincte conceptibilis sine illo esse quod sequitur. Ista propositio declarat: illud quod non habet formalitatem distinctam ab alio: non habet distinctam conceptibilitatem: ut declaratum est superius: sed in modo intrinsicus est huiusmodi: ut dictum est in precedentibus. ergo etc. Et confirmatur: et redit in idem. Quod cumque est idem formaliter alicui eo modo: quo dictum est superius: non potest distincte intelligi: seu concipi sine illo: sed in modo intrinsicus est huiusmodi. Igitur etc. Maior probatur: quia cognitio perfecta et distincta non videtur posse terminari ad aliquod unum quod est idem alteri secundum conceptum suum formaliter: nisi etiam illud alterum terminet. Et iterum confirmatur: quia si illa que sunt idem realiter: non possunt perfecte et distincte concipi absolute et simpliciter unum sine alio: quanto magis hoc erit verum de his que coincidunt in eundem conceptum formalem: sicut est modus et esse quod consequitur modus.

Pro declaratione

quomodo existens necessitas: et existens sunt modi intrinsici in deo: insurgit una difficultas. Dicitur enim quod modus intrinsicus non variat rationem formalem eius cuius est modus. Ex hoc inferitur: quod quia necessitas et infinitas variant rationem formalem entis: sequitur quod ista non sunt modi intrinsici. Assumptum probatur: quia certum est: quod ens infinitum et ens finitum distinguuntur essentialiter et quidditative. Sed ista distinctio non est nisi penes finitatem et infinitatem: tanquam per principia distinctiva. Igitur finitum et infinitum non sunt modi: et quod dixi de istis duobus. I. finitum et infinitum. dico etiam de istis necesse et contingente. Ad hoc respondetur: quod ens finitum et infinitum possunt capi duobus modis. Uno modo formaliter: alio modo fundamentaliter. Ens infinitum formaliter acceptum capitur pro conceptu obliquo in anima obiective per aliquod repitativum ipsius. I. per ipsum intelligibile unum aut plures: quod hoc esse obiectivum in anima repitatur per aliquod repitativum in ratione obiective: et ut obiectum ipsi anime. Ens infinitum fundamentaliter acceptum est ipsa essentia infinita: ut habet esse in re extra animam omnino: cui correspondet omnino unitas realis in re extra intellectum. Et isto modo ens infinitum est ipse deus a quo accipitur conceptus realis obiectivus in intellectu: et ab ipso abstractus seu ab aliquibus abstractis (spes ex quibus intellectus potest abstrahere conceptum entis infiniti obiective). Si loquamur de conceptibus obiectivis abstractis: isti conceptus ut relucet in intellectu obiective non distinguunt quidditative: neque sunt alterius rationis formalis: quia tamen distinguunt penes finitatem et infinitatem: quia sunt modi ut dictum est: et non distinguunt in ratione formali entis abstracta ab aliquibus sensibilibus: in quibus scilicet intellectus abstractus hoc quod feratur in illa a quibus abstractus: quod (quod intellectus sit abstractus et precisus ex 3 de anima): potest abstrahere et penetrare unum conceptum ab aliquo: seu rationem aliquam inclusam in aliquo et illam considerare: non considerando omnino a quo abstractus: sic illa que sunt coniuncta in re et inseparabiliter unita secundum esse potest separare et dividere secundum considerationes: ut patet per Comem. 12. metaph. text. comem. 39. potest etiam intellectus illam rationem determinare per aliqua que sunt unita secundum esse: cum illis considerare. Et quo sequitur: quod si determinat ipsam rationem per modos intrinsicos: illa ratio sic determinata distinguit modaliter non obstante: quod res: que subsunt: vel subsistentur isti rationi: distinguant essentialiter et quidditative. Capiendo ens infinitum fundamentaliter: nihil aliud est nisi essentia et natura: cui competit esse de se et a se: hoc est esse ens per essentiam habens omnem conditionem requisitam ad esse quod est esse per se: cum infinitas sit conditio requisita ad perfectissimum esse ad tale esse de se: quod est esse per essentiam: immediate sequitur infinitas intensiva. Nam quia infinitas non repugnat enti: et possit aliquod esse ens summe perfectum sine infinitate intensiva: ut declarat Scotus in primo sententiarum. d. 2. q. 1. et

in quolibet q. 7. sequitur quod posita ista natura que habet esse per se et quodlibet q. 3. essentia: ad ipsam immediate sequitur infinitas intensiva. Ens autem finitum in se et in effectu (quod non sit esse de se: sed sit ens per participationem) non habebit omnem conditionem requisitam ad esse: aut que possit competere enti: et ita non habebit infinitatem ex quo sequitur quod de necessitate habebit finitatem et limitationem in suo esse. Et quibus omnibus? Concluditur quod ens infinitum in effectu et in re est natura talis ad quam immediate sequitur infinitas intensiva: hoc est habens omnem perfectionem entis: quantum possibile est talem perfectionem contineri in aliquo uno. Ens autem finitum est talis natura in se formaliter: ad quam immediate sequitur finitas intensiva: que due nature in re seipsis essentialiter distinguunt: et non preesse per finitatem et infinitatem: a quibus quantumcumque diversis potest intellectus abstrahere aliquam unam rationem communem entis: ut declaratum fuit in questione nostra de invocatione entis.

Pro declaratione

quomodo existens in deo: casus esse modus intrinsicus essentie divine: vel de esse ipsius est advertendum: quod Doctor subtilis in 2. d. p. q. de propositione per se nota: que in principio distinctiois pertractatur ab ipso: videtur dicere: quod esse existere sit de esse et ratione formali nature divine. Unde habet quod ista propositio. deus est: ut cognoscatur a beatis in patria: est prima et immediata: et est per se in primo modo. Cui sententie adherent adeo nonnulli Scotiste: ut velint existentiam esse de quidditate nature divine: cum quibus minime convenio: et aliquid declaravi in questione nostra de esse et essentia: quod ad mentem Doctoris subtilis non potest existentia esse de intrinseca ratione formali essentie divine: et repeto breviter unam rationem positam ibi. Quecumque duo in suis conceptibus simplicissimis et abstractissimis non se formaliter includunt: sic quod unum non sit de essentia alterius: in nullo uno sic unum formaliter. Sed ita est: quod ens et existentia in suis conceptibus simplicissimis et abstractissimis non se formaliter includunt: igitur etc. Maior est manifesta: quia si conceptus non includit formaliter conceptum: ubi conceptus isti conceptus manent secundum proprias rationes unum non includit formaliter alium: quia manente propria ratione formalis alicuius: manet eadem identitas vel diversitas ad alium conceptum minor autem porbatur per Boetium super predicamenta: qui vult: quod in tantum differat ens ab existentia: quod predicamenta sunt de esse essentie: et non de esse existentie. Alioquin in hyeme rosa non esset per se in predicamento. Et confirmatur propositum principale. Certum est quod illa que sunt communia deo et creature sunt eiusdem rationis: secundum Doctorem subtilis in primo. d. 3. q. 3. et alibi. sed ita est quod existentia est in creaturis: et in deo. igitur etc. Et tunc ultra. Existentia in creaturis est modus intrinsicus ipsarum: et non de conceptu formali earum: ut patet in omnibus suis libris. Igitur et in deo existentia erit modus. Nec obstat: quod dicit in primo sententiarum. d. 2. q. 1. quod determinat ibi: quod esse existere immediate predicatur esse de deo: non est per se secundi modi: sed primi modi: et est immediatissima: ad quam omnes alie propositiones resolvuntur: enunciando aliquid de deo qualitercumque conceptu. Nec Scotus ibi. Respondetur: quia propositio deus est: ut cognoscatur a beatis in patria: non est per se secundi modi: quia in tali propositione secundi modi: predicatur est extra rationem formalem sui subiecti: et habet distinctam formalitatem ab ipso subiecto: ita quod non tamen distinguitur formaliter negativiter: veritas potest esse de qua distinctio formalis habitus est superius. Sed hoc non potest dici de existentia respectu essentie divine: quia talis existentia non habet distinctam formalitatem ab essentia: sed coincidit cum essentia in eundem conceptum formalem: sic quod licet non sit de essentia na-

Realitas...
Actualis...

Arti. II.

Secunda pars

II

turè dicitur: et de intellectu eius: in quo est modus intrinsecus eius non habet aliquod conceptum formalem distinctum ab ipso: et propter hoc propositio in qua enunciatur quod de deo dicitur esse per se primum modus: sic non egreditur primum modum. Et ad illud quod dicitur: quod est immediatissima: verum est: quo ad omnes propositiones que enunciant proprietates et passiones: vel quasi passiones de deo: quia predicata istarum propositionum egrediuntur primum modum: et distinguuntur formaliter a deo. Sed non est verum quod dicatur esse immediatissima propositio data respectu propositionum in quibus enunciantur predicata quodlibet: sicut est: ens: ibi: ipso. Ita sunt intimiora essentie quam existentia. Vel tenedo: quod est: essentia precedat infinitate: dicitur quod propositio data non solum est immediatissima respectu propositionum dicitur: verum etiam respectu propositionum in quibus enunciantur modi intrinseci de essentia divina: ita quod prius deus est existens: quam sit infinitus: necesse est: et sic de alijs modis intrinsecis: et ita ad ipsam omnia predicata modalia resolvuntur. Utrum autem existentia precedat infinitate in deo vel no: De hoc alibi. Tamen Doct. sub. in. 8. di. 1. q. 3. v. 3. Utrum deus sit in genere: Respondedo ad 3m argm: dicere non videtur quod infinitas precedat esse existere in deo. Ex quo potest haberi probabile: quod ipse voluerit existentia esse modum intrinsecum: quia certum est in ipso: quod infinitas est modus essentie: igitur in ipso erit existentia modus: et una probatur: quia si illud quod est ipsum existentia ipsi essentie est modus intrinsecus: et non de quoditate essentie: multo magis illud quod est remotius ab essentia: et quoadmodum est existentia: ut ipse dicit.

Pro declaratione quo infinitas est de ratione formali essentie divine secundum
Andulphum: est advertendum: quod ipse non sensit infinitate esse de conceptu quidditativo et formali essentie: imo videtur sensisse oppositum: quia probatur in primo sententia in prologo. q. 1. quod sicut relationes fundate super essentiam et infinitatem distinguuntur formaliter: et ex natura rei: ita infinitas et essentia in divinis. Unde arguit ipse sic. Quod quod relationes adequantur sua fundamenta: si una non includit alteram ex natura rei et formaliter: nec fundamentum formaliter includit fundamentum. Sed ita est: quod iste relationes in divinis. vs. identitas: et equalitas: adequantur sua fundamenta: quia identitas adequat fundat in essentia divina: equalitas adequat in infinitate. igitur etc. Si certum est quod identitas non est formaliter equalitas: neque de intrinseca ratione eius. igitur nec essentia erit de ratione infinitatis: nec etc. Et affirmat: quia si essentia et infinitas essentia idem formaliter: sic excederet quod pater per essentiam est idem filio: ita excederet: quod per infinitatem sic esse idem. Quod non excedit ab aliquo Theologo. Dicimus igitur quod essentia quidditativa non includit infinitatem: et hec potest esse una bona probabilitas: quia nullum prius includit tanquam aliquid de essentia sui ipsi: posterioribus: quod semper quod est de ratione aliquid est prius illo: sed ita est quod infinitas est posterior essentia: quia infinitas est quantitas virtualis et perfectio naturalis essentie divine: quantitas autem perfectionis semper est posterior re cuius est perfectio. igitur etc. Est et essentia quedam realitas in re ad quam immediate nata est sequi infinitas intensiva. Sicut creatura est quedam res et essentia qua posita in esse: ad ipsam sequitur finitas et perfectio finita. Et ad illud quod tu dicit: quod deo in quolibet dicitur quod infinitas est de ratione formali nature divine: hoc negat ipsum dixisse: Et si dicitur quod ideo sit essentia divina: quia est infinita: quia potest imponi re vel nota calitatis formalis alicuius pertinentis ad primum modum dicendi per se: vel alicuius quod concomitantem seu reduciue pertinet ad primum modum. Et breviter hoc est verum quod essentia loquitur essentia loquedo de essentia divina: quia est infinita: vel quidditativa: vel concomitantem. Nam negat scilicet excedit: quia infinitas ut dicitur est: non habet distinctam formalitatem ab essentia: sed reduciue pertinet ad rationem formalem eius: quia coincidit in eundem conceptum formalem cum essentia.

Pro declaratione quo dicitur imponat realitates distinctas a genere: declaratum est superius: quid sit realitas. et quod formalitas. Realitas in pro nunc accipit a re: quia est abstracta ipsius. Res autem ut dicitur est quedam res essentie et quodlibet: quedam est res existentie: ut in primo articulo declaravimus in principio. Sic duplex est realitas: quedam est realitas essentie: quedam existentie. Genus et omnia quum abstrahatur ab eis est essentie in recta linea predicamentali non imponant aliquam realitatem existentie et subiectivam: sed in realitate essentie: et obiectivam: et realitas generis se habet ut potentia respectu realitatis dicitur: que se habet ut actus respectu generis. et appellatur ille realitates obiectivam: quodlibet ipsarum potest esse obiectum proprium et formale intellectus: sic quod quilibet ipsarum potest per se et seorsum ab alia terminare actum intelligendi. Quod autem realitas una istarum sit realitas potentialis et alia actualis: una se habeat ut actus: altera ut potentia: declaratur per similitudinem ad compositum essentialis: quod est per se unum. Unde sicut est in composito realitatis est in composito formalis. Sed sic est quod in composito reali tale compositum non est per se unum: nisi realitates compositas sic se habeant: quod una sit actus: et altera potentia: ut vult Aristoteles. 8. meta. text. com. 15. ubi non assignat aliam rationem quare compositum sit per se unum: nisi quod hoc est ut actus: et hoc ut potentia: sic erit in composito formalis: quod conceptus per se unus apud intellectum est perfectus: quia realitates componentes: una est actus: et altera ut potentia. igitur (quum conceptus spiritus sit per se unus et constituatur ex realitate generis: et ex realitate dicitur) necessario una erit actus: et altera ut potentia. Sed certum est quod realitas a qua accipit dicitur non potest habere rationem potentie respectu realitatis a qua accipit genus: quia realitas dicitur non est indeterminata: sed est actus determinans realitatem generis. Et (quum determinare sit dicitur et proprietates actus: quia actus determinat et distinguit ex. 7. meta. text. com. 49. et determinari actuali: et perfecti sunt conditiones et proprietates materiae seu potentie) sequitur quod realitas generis se habeat ut materia: et ut potentia. Realitas vero dicitur se habeat ut actus. Et his nos concludimus: quod quum ens non possit habere rationem potentie respectu modorum intrinsecorum: qui contrahunt ipsum ad inferiora non potest conceptus ens esse conceptus generis: et non imponat aliquam realitatem potentialem et perfectibilem ab ipso modo habente: quia illud quod est indifferens ad finitum et infinitum: sic quod est indeterminatum ad quodlibet istorum non potest esse aliquid potentiale et perfectibile per aliud: quia statim quod de se includit aliquam potentialitatem respectu contrahentis: non posset stare cum infinitate intensiva: quia quod est de se potentiale et perfectibile per aliud est de se finitum et limitatum. Sed quod est tale non potest esse infinitum intensiva: quia tunc starent duo opposita in eodem: igitur ens indifferens ad finitum et infinitum intensiva: non potest esse potentiale et perfectibile per modum qui contrahit ipsum. Sed contra arguitur: quia conceptus qui determinat et habet videtur esse potentialis ad conceptum determinantem et habentem. Conceptus ens est habens: quia dicitur per modos intrinsecos: qui conceptus: ut dicitur. Sed sunt qualitates: et predicantur in quale: igitur conceptus ens erit in potentia ad istos modos: ut ad actus perfectos ipsi. Et affirmat: quia omne divisible est sic in potest ad dividentiam quod actuatur et perficitur per ipsa: sed ens sic dividitur per modos intrinsecos. ergo etc. Si dividitur et per divisionem descendit in deum et creaturam: aut totum ens est in deo: aut pars ens. Si primo modo (cum totum sit illud extra quod nihil est. ex supra. 2. phys. tractatu de infinito qui est text. com. 63.) ergo nihil erit ens extra deum. Si vero dicitur quod pars ens erit in deo: sequitur quod deus non erit ens simpliciter sed secundum quod: secundum partem. Ad ista minus est in questione nostra de univocatione ens. et prius in prestringedo quod dicitur esse ibi. Rndet quod ubique est ratio realitatis proprie per aliam realitatem distinctam: ibi de necessitate est potest in prohibere respectu.

Doc. sub. in. 8. di. 1. q. 3.

Andulphus in prologo. q. 1. in q. 1.

Art. 8. me. ex. co. 15.

meta. text. com. 49.

text. com. 63.

30 pbi. 63.

Handwritten notes and signatures at the bottom of the page.

Tractatus formalitatum

cu realitatis pbenis: sed ubi est tantu pceptu reals
lis per modos intrinsecos: ubi ho opz esse po^m respectu
pbenis. **Primum** declarat: qd si realitas hie essentia: hie
existente pbatu per alia realitatem: clarior vna realitas
perficit per alia: & auatur: & sic vna est po^m: altera ad
quodmodu est in oibus vrbus pbenibus in pbenite
ne: & in .10. generib⁹. **Et** qia ubi po^m in talib⁹ pbenibus:
qz qdlibet tale est finitum & limitatu: quu est finituz diui
datur in .10. predicamenta. qdlibet aut qd est finituz caret
aliquo gradu pfectionis qui natus est copetere sibi sub
rone entis: cui entis no repugnat infinitas qua excluderet
entis finitu: & ita d: ens finitu pvari infinitate: eo modo:
quo talpa puiat visu: no inquantu talpa: sed inquantu
aial: vt bz Ar. 5. meta. ca. de puiatione. **Et** quo sequit qz
(quuz ens finitu in rone entis caret infinitate in eia)
d: esse puiatu & in po^m ad actualitate: & pfectionez quz i
portat infinitas. **C** Item ex alio. Qdlibet genus qd pbit
per diuam: est in po^m ad ipsaz diuam: & ad actualitate quz
ipsa iporat: qz no bz ex se ipm genua: vt includat realita
tem d:ie pbenis formaliter & qditanu: qz genus est p^o
diuifuz a d:ia: ex inia Ar. 3. meta. tex. co. 19. qz sicut male
est extra formale oino & no includit ipm: silt genus ex se
no includit ipsam diuam pbenem entis (dence & realiter:
qz si genus & d:ia sunt idem realiter: sicut est aial & rona
lesunt ides solz rone terni. hoi: in quo puenit: ita qz
ratio identificationis realis vnius ad alteru: est ho. in quo
ambo vniuntur. **C** Sedm (v3. qz pceptu reals p
modos intrinsecos no includat potentalitate in ipso pbeni
bili) declarat. Quia pceptu reals per modos in
trinsecos est in oibus transcendentib⁹: quoz qdlibet est in
differes ad finitu & infinitum que indria tollit oem pote
ntialitatem a pbenibili. **Primo** enim stat qz aliquid de se fit in
po^m & pfectibile per aliud: & de se possit esse finitu. **Om**
statim sequeret pdictio: qz .f. esset finitu & infinitu. **C** Hoc
idem pbat. v3. qz tale indifferes no fit potental ad aliqz
actualitate ex parte modoz pbenituz. **Nam** modi intrinse
di sunt idem realr & formalr ipm pbenibili: vt aliquat declaratum
est superi⁹. **Modi** entis intrinseci no distinguunt
formalr: sic qz habeat distincta formalitate: qz uis no sint
de eentia ipm: vt dictu est. **Et** quo sequit qz multo magis
sunt ide realr: & pceptu qui pbit p tales modos h3 ex se
vñ includat realiter & formalr ipsos modos intrinsecos: &
no h3 rone terni in quo pbenis & pbenibile pueniatur: vt pbeni
bile includat realiter & formalr modos pbenes: qd non
reperit in his que pbenit per ea que hnt distinctas reali
tates & formalitates a pbenibili. **C** Sed adhuc instat: quia
certuz est: qz h3 ens pbat per modos: in pceptu entis est
pior ex na rei: qz fit modus pbenis: qui ex ipm qz a. fit a. in
illo piori quo ens precedit ipm a. & distinguit ex na rei:
ens no includit a. & pot determinari per a. ergo est in po^m
ad a. **C** Ad hoc rñdet: qz est prioritas ex na rei entis ad a.
& silt distinctio ex na rei. & qz in illo piori ipm ens no de
terminat per a. sed quum tu infero. ergo est in po^m ad a.
Rñdeo negado pntiam. **C** Pro quo est notadu: vt dixi
mus in qone pallegata de ente: qz triplex est po^m. v3. phy
fica: & realis: alia metaphyfica: alia est logica: que distinctio
sumitur in ordine ad ppones que pnt esse vel phyfice: vt
metaphyfice: vel logice. **Prima** po^m est qua aliquid caret
alio realiter: & est capax ipm: quodmodu supficies ca
rens albedine: est in po^m ad albedine: cui⁹ est capax. **Alia**
po^m. i. metaphyfica est fm qua aliquid no includit aliud
quiditate: & in ipso pceptu formalr: sic qz illud no fit de
essentia ipm. **Tertia** est qua aliquid in pceptu no indu
dit repugnanti & pditione ad aliqz: de qua po^m lo
gica: ac etia phyfica facti mentione Ar. in 5. meta. ca. de
po^m. De po^m vo metaphyfica facti mentione Ar. 9. meta.
quado coparat po^m ad actum. Quib⁹ premiffio: Respō
detur negado: qz in illo piori ipm ens fit in po^m phyfica

respectu pbenis: & concedit qz est in po^m metaphyfica: qd
nihil aliud est dicere: nisi qz ens no includit tanqz aliqd
de essentia sui ipm pbenis. **Et** pcedit similiter de potentia
logica qz ens sic sumptu est in po^m ad pbenis: qz ex pbeni
te & pbenibili fit vnum possibile logicum: qd in suo conce
ptu vel in esse no includit repugnanti & pditione. **Po**
tentia phyfica repugnat necessario ex se: & cuiusqz qd est
formalr in na necessaria: & sic etiam repugnat enti. **S**3 po
tentia metaphyfica & logica necessario ex se no repugnat
neqz etiam alicui qd est formalr in na necessaria: vt patet
dicendo per multa. **N**az certu est: qz hoc est possibile
logicu. v3. deum esse: & in deum esse est simplr necessariu: &
sic d multis alijs. **N**ature tñ necesse repugnat po^m phy
fica que est receptiva alicuius actus: ita qz (quuz na neces
saria fit actualissima) non pot esse in po^m receptiva respe
ctu alicuius actus. **C** Sed cōtra instatur: qz certum est: qz
pceptu entis predicat in qd: & modi intrinseci pdicant
in quale: predicari in quid est predicari per modu poten
tie: predicari in quale est pdicari per modu actus: igit in
ente est aliqua potentia pfectibilis per actum. **R**espon
detur qz predicari in quid: quadoqz sumitur a potentia sic
qz illud qd pdicat: predicat p modum potentie: quan
doqz iste modus pdicandi sumit ab essentia: sic qz illud
qd pdicat: pdicat per modu essentie: vel subsistentie: vel
per se stantis. **S**ic ens predicat in quale est predicari per
modum actus: vel per modu adiacenti & inherenti: sicut
apparet in multis differentijs essentialibus: vel etiaz
in qualitatibus. **Et** hoc respondet: qz ens non predicat
per modum potentie: sed per modu essentie: & per se stan
tis: quia pimum qd est habituz in re est essentia rei. **A**uctor de
causis.
cente auctore de causis: pponē. 4. **Prima** rez creaturuz
est esse: & ita ens predicatur per modu subsistentie aut p
se stantis: & non per modum potentie: qz oia repugnant
ei qd est ex se formaliter necessarium: vel permiffive. **S**i
militer modi intrinseci si pdicant in quale: non predi
cant per modum actus: sed per modum adiacenti & in
herenti: quia nullus ipm includit quiditate: & ente
fit qz fit de essentia ipm: vt dictum est supra. **C** **Et** h3
respondet ad scdm instantia principale adducta super
ius: que erat: qz omne qd diuidit est in potentia ad diui
dentia: pcedendo maiore vbi fiat diuisio per aliqua di
uidentia: que sunt distincta realiter vel formalr: sic qz ha
beat distinctas formalitates a diuiso: aliter negat maior.
In pposito aut modi intrinseci no hnt distincta formal
tate ab ente: neqz dnt distincta realitate. qz rñ. **C** Ad
difficultate rñdet: qz totu ens pstrahit ad deum: sic intelli
gendo: qz in deo nihil deficit de na entis. **Et** quum tu di
cis: ergo extra deum nihil erit entis. **N**egat pntia. **A**d p
batione rñdeo: qz ista est distinctio totius. **T**otu est illud
extra qd nihil est. **L**ui nihil deest requisitū ad ipm totu.
Et sic pcedo: qz in deo nihil deest requisitū ad na entis:
sed cum hoc stat: qz ipm ens non fit pcedit in deo rñ.

Pro declaratione

quo differentie impor
tant distinctas realita
tes. **E**t notandū: qz ipse in se sunt quedā realitates obti
ue & formales. **E**um qz eis competit vnitas ex na rei ex
tra intellectum omnino. **E**um qz sunt obiecta formalia:
que possunt per se & ex na rei terminare actum intelligen
di: de quibus realitatibus obtiuis factu est superius: de
clarando diffone formalitatis. **Et** quo sequitur: qz quū
modi intrinseci non possunt per se & distincte terminare
actum intelligendi: vt habitum est supra: sic non impor
tant distinctas realitates obtiuis. **C** **Et** hoc apparet de
claratio hui⁹: qz ronalitas vel irronalitas no est modus i
trinseci aialis: qz intellecto aialis in qzū aial ē: in qd qz gra
du qz ppetit sibi sub rone aialis: aut sub rone sensitui: no
pp h intelligit esse ronale: vel irronale. **C** **Q** si tu dicas:
videt qz ronalitas fit quedā perfectio & gradus animo

Art. 5. me.
Ar. co. 17.

Art. 3. me.
Ar. co. 10.

ho: quod constituat aial in gradu sublimiori. C. Rndef. q. ronalitas no constituit aliqd in esse sensitiuo: sed in esse in lectiuo: qd esse est diuersum ab esse aialis z sensitiuo: z sic de oibus alijs dicitur. Unde intelligendo aial in rone pfectissima sensitiuo: qd ee copet sibi in eo qd aial est: nli qd intelligit ee sub ronalitate vt irronalitate: qd no est vez de re coparata ad suos modos intrinsecos: qz intellecta albedine sub pfecto gradu sibi possibili copetere: vt albedo e (no excededo pderationez albedinis sub rone qd talis) intelligit nectio sub hoc gradu intensiois aut sub illo zc.

Pro declaratiõe

quo ens ipoyat vnu conceptu reale? no realitatez est notadu. qd no ois conceptus realis est realitas pprie sumpta: quã dnam posuimus supius in parti pncipali: declarando: que dita eet inter vniuocã z vniuocẽ dicitur. Pro nunc tñ dicendũ est: qd conceptus entis est conceptus realis obliuus. Et hz abstrahit immediate a re. Quz qz no habet esse in intellectu obliue per actũ intelligedi a quo depedat in esse z in pteruari. Neqz etiam dependet ab actu collatiõ intellectus. vt dictũ est loco preallegato. Non est tñ conceptus entis realis: realitate sibiua: ppter ea qz talis conceptus entis abstrahit ab omni tali realitate sibiua z em: z ab oibus suis inferiorib: in qbus hz esse sibiua. Quo aut iste conceptus possit abstrahi ab aliqua re aliquo mo: vt conceptus color z vltis est notaduz qd illa que sunt vnita z vnãta in re: z inseparabilia sibi esse pot intellectũ abstrahere z diuidere vnu a reliquo. Cuiusque qz eni res hz gradu intrinsecũ inseparabilez ab ipsa: quam rem intellectus pot abstrahere z pderare: no pderando illud a quo abstraxit: z ita quũ in re in effectũ sit aliqua entia infinita hñs gradu infinitatis sibi inseparabilẽ pũctũ sibi esse pot intellectus diuidere essentia abstrahedo ab infinitate: z tunc copetere essentia no concepta infinitate: z sic copiedo essentia vt entia est: hz intellectus conceptũ obliuũ: no tñ cõem essentie infinite: verũtiaz cuiuslibz essentie. Cõsistit dicendũ est de quacũqz alia essentia finita que (quũ hz gradu intrinsecũ inseparabile ab ipsa sibi esse) erit tñ inseparabilis ab illo gradu sibi conceptum. C. Aduertendũ qd si realitas obiectiua capiatur p rone formalĩ conceptibili: que hz esse in intellectu obiectiue ante actũ intelligendi per intellectum abstrahentem: z no tñ capiat realitas p rone extra intellectũ: oimõ concedimus conceptũ entis esse quãdam realitate obliuam: z conceptũ cõem entis sumi ab aliqua realitate: vt conceptus adequatus illi. Sed capiendo realitate alio modo: non est verus qd talis conceptus sumat ab aliqua realitate: vt conceptus sibi adequatus: sed precisẽ vt conceptus inadecuatus: qz entis (vt dictũ est) non confundit vna nã: aut vna res extra intellectũ: oimõ. Et sibi hunc modũ dicendi locutus est Sco. in p sen. di. 8. q. 3. Utrum deus sit in genere. rñdedo ad primum argumentum pncipale.

Aduertendum

quo conceptus entis dicatur esse finitus: vel infinitus negatiue: qd infinitum negatiue est illud quod excludit finitatem: z no ponit aliquid repugnans finitari. Infinitum vero pũe z positiue est illud quod non tñ excludit finitatem: verũtiaz ponit aliquid repugnans finitari. pmo modo conceptus entis est infinitus negatiue: qz licet non ponat finitatem: non ponit tñ seu in se non includit aliquid repugnans finitari. 2o modo deus est infinitus pũe z positiue per exclusionẽ finitatis z pũitionẽ sibi: seu repugnantis ad finitatem. Quod dixi de infinito dico etiam de finito: ponendo consimilem distinctionem.

Pro declaratiõe

quo realitas z modus intrinsecus eius no possit vt duo obiecta formalia terminare cognitionẽ intuitiua intellectus. C. Uidẽdũ est qd sic cognitio intuitiua: z qd sit cognitio abstractiua. Cognitio intuitiua intellectus est rei

entis: vt ens est in ppria nã z existia. Cognitio abstractiua est rei no existia in se: s; in aliquo representatiuo. Quia causat ab obo in ppria existia z nã sicut vñõ immediate causat ab obiecto visibili extra in re: z no causat s; Doc. Doc. sub. in sibi. a spece visibili immediate. Licet ipsa nectio perigat: ita qd ordo actus videdi ad spẽz visibile no est ordo effectus ad cam: s; tñ ordo duoz effectuu ordĩe quodã proueni entũ ab eadem cã: que est obiectũ extra. Ita qd pñõ causatur spẽs in sensu: qz actus videndi: que spẽs quasi disponit sensuz z exigit ad actũ sentiendi. Cognitio autem abstractiua sit ab obiecto pũte in aliq spece: queãmodum actus imaginandi sit ab obiecto imaginabili no presente in se: sed presente in aliqua spece exte in virtute imaginatiua qui actus sic causatur a spece qd non ab obiecto extra: imo nullo modo existente in rerũ natura: causatur a spece actus imaginandi: sicut imaginor patre meũ: aut aliũ qui no est. Cognitio abstractiua est imperfectior z obscurior qz cognitio intuitiua: qz actus cognoscendi natus est esse distinctior in potentia cognoscẽte qzto obiectũ fuerit et pfectius pũens: sed obiectũ pfectius est pũens potentie cognoscẽti quando est presens in se qz sit presens in aliqua spece representate. Igitur actus cognoscendi intuitiuus qui est ab obiecto presente in se est distinctior qz actus cognoscendi abstractiuus. Ita duplex cognitio. intuitiua z abstractiua: non debet negari ab intellectu: quia perfectio que competit potentie inferiori: non debet negari a potentia superiori nam que sparsa sunt in inferioribus collecta sunt i superioribus. Et Aristo. 2o de generatione. textu comenũ. 58. Dicimus naturã deiderare quod melius est: vbi non apparet impossibilitas. Et quo infertur qd vtraqz cognitio intuitiua z abstractiua potest reperiri in intellectu: vel saltem sibi non repugnat. Aristo. tamen nullaz fecit mentionem de cognitione intuitiua in intellectu: sed tantum de abstractiua: ponens intellectum agentem esse necessario re quistum ad abstrahendas species intelligibiles a sensatibus ad hoc: vt intellectus intelligat. C. Ad tamẽ cognitio intuitiua comperat intellectui: probatur ex hoc quia proprium actum intelligendi z propriam operationem intellectus cognoscat intuitiue qui ab ipsa mouetur vt presens est in propria natura z existia. C. Applicando ad propositum: cognitio intuitiua (quum sit distincta ex parte sui z ex parte obiecti) non potest ad aliquid terminari per se: nisi sit distinctum conceptibile z habeat distinctam conceptibilitatem. Et ita (quum res z modus intrinsecus eius non sint distincta conceptibilia: neq; distincta obiecta formalia) intuenõ ista duo (hoc est cognoscens intuitiue) non intelliget vnum sine reliquo. Si tamen cognoscant ista cognitione abstractiua qd est cognitio implecta z indistincta: z qd no est ipius rei: vt hz esse in re poterit terminari talis cognitio ad rez ipsaz: absq; hoc qd terminet ad modũ eius intrinsecũ.

Pro declaratiõe

quid sit ratio quidditatiua tñ: z ratio quidditatiua z formalis: est notadũ: qd ratio quidditatiua solũ est illa que pdicatur de aliquo in quid: seu in aliquo includit quidditatiue. Dato qd no includat aliquẽ vñõ conceptũ quidditatiuũ: qui. s. predicet in quale. Et isto mo conceptus entis comũis sic est conceptus quidditatiuus: qui nullũ conceptũ quidditatiuũ in secludit. S; rã quidditatiua z formalis est rã constituta ex conceptu: qui predicat in quid z conceptu qui pdicatur in quale: vt est rã constituta ex gñe z differentia: que rã est tñ spẽi sive spãlissime: sive subalterne. Ex qua distõne nonnulli Scotiste dicũt: qd modus intrinsecus variat rationem quidditatiua tñ: z non rãnem quidditatiua z formalẽ: que. v3. est constituta: vt dicitur est: ex qd z quale: qua opũtionẽ: vt dicitur est: ego non teo: qz dico modus nullã rãnem quidditatiua z variare.

Seco. ip. di. 8. q. 3.

Arif. 1o de generatione. l. c. 58.

Tractatus formalitatum

Et si dicat qd finitas & infinitas parat rones: ens qd
 ens finitu & infinu distinguunt centrali & quid dicitur.
Respondeo: qd capiendo ens finitu & infinu sub
 stratiue & fundamentali: illa duo distinguunt centrali: &
 no posse rone finitatis & infinitatis. sed cente ipse ad qua-
 rus vna sequit infinitas: & ad altera finitas: in re extra intel-
 lectu sephis centrali distinguunt: sicut cente. io. pdicame-
 te: no solu per modos distinguunt ex intellectu: veru-
 enta sephis centrali distinguunt. Si vq captat ens finitu
 & finitu formalit: in intellectu obtine: sic illa duo dicun-
 tur ce eiusde rones & in intellectu tm distingui modalit.
Neq; inconuenit res substratas in se distingui centrali:
 & in qd conceptus abstractus ab ipse per intellectu sit vn-
 ronis in ipse: qui postmodum determinatur per mo-
 dos ab intellectu sit alius & alius solum modaliter &c.

Pro declaratione distinctionis ex natura rei: & pro co-
 plimento eorum que dicenda
 sunt ad distinctionem tale est notandum: qd talis distinctio ex
 natura rei & precise est ex hoc qd aliq pnt esse fundamenta
 dictionis: ita qd quecuq; sunt talia qd de ipse pnt verifi-
 cari duo dictiona ex natura rei: circumscripito omni opere in-
 tellectus: illa distinguunt ex natura rei. Non dico in qd dicitio-
 na possunt actuari verificari de aliquibus duobus sine
 actu intellectus verificantis & enunciatis dictiona de illis
 quib; applicant: qd affirmatio & negatio sunt ex opere
 intellectus. Sed dico qd de aliquibus duob; dictiona sunt
 verificabilia ex natura rei: sic qd ex natura eorum circumscripito omni
 opere intellectus: nata sunt esse fundamenta dictionis:
 & quecuq; sunt talia talis distinctione distinguunt. **N**otand-
 dum tm qd in eodem pnt plures ipse distinctiones concurrere:
 huc ab eodez sub distinctio ronebus sumunt. **E**xempli
 gra. si a. & b. distinguunt pot esse qd a. & b. possint esse fun-
 damenta dictionis. **N**otanda esse: qd a. & b. sint plures
 qdditates seu formalitates. **S**ilr pot esse qd a. & b. sint di-
 stincte res exente vel subsistentie: & qd habeant distinctas na-
 turas & essentias. **D**entes hoc: qd a. & b. sunt fundamenta
 dictionis: inter ista fundat distinctio ex natura rei. **D**entes
 hoc: qd a. & b. sunt due formalitates: fundat distinctio for-
 malis. **D**entes hoc: qd sunt res tres fundat distinctio rea-
 lis. **D**entes hoc: qd sunt plures nature & entie: fundat distin-
 ctio centralis. **I**llud tm qd est ratio & est vni; distinctionis: no
 est ratio alterius. **N**otandum ena qd distinctio ex natura rei
 pot accipi vt qd da genus ad oes ipse distinctiones que sunt
 pter opus intellectus: & sic accipiendo: vnaqueq; distinctio
 siue sit formalis: siue realis: siue centralis: est distinctio ex
 natura rei: qd genus uenit ius spibus: & pdicatur de illis.
Alio mo capis distinctio ex natura rei: vt est ipse distinctionis
 in tota: que est pter opus intellectus: & ista mo est ipse
 distinctio & dispersata ptra oes alias ipse: sic qd distinctio
 formalis vt formalis est no est distinctio ex natura rei in qstia
 talis: qd vt dictu est: ab alia rone accipit vna distinctio: &
 ab alia alia. **E**t ista distinctio que est penes hoc qd a. & b.
 pnt esse fundamenta dictionis: no est distinctio accepta
 penes B: qd a. & b. sunt plures qdditates & formalitates:
 qm alia est ratio vni; vt esse fundamentu dictionis: &
 alia est ratio: qd aliqd sit in se formale: seu formalitas in
 se. **E**t per hoc oluunt multe difficultates. **I**n urgunt
 eni tres parue difficultates. **P**rima est vt distinctio ex
 natura rei posita sit ab Az. **A**d qua difficultate breuit m-
 qd sicr hoc apparet. **E**t inia eius in 3° de aia. c. 9. vbi h3
 qd aliud est magnitudo & magnitudinis esse: caro: & car-
 nis esse: vt vult: qd magnitudinis esse alia virtute apphe-
 dat & cognoscat: & alia virtute magnitudo. **E**sseni magni-
 tudinis apphedat per intellectu: & magnitudo per sensu.
Sicutu est qd magnitudinis esse no distinguunt realit neq;
 formalit a magnitudine. qd qdditas & centralis: & illud cuius
 qdditas sunt ide realit & formalit: vt p3 de se: & est de mere
 ipse. **A**n 7° meta. c. 20. vbi h3 qd singula qd qd e: no est

aliud a sui merita igit nulla est distinctio realis & forma-
 lis iter magnitudinis esse: & magnitudinis esse. **E**t in xedit ipse:
 qd iter ipse est aliq aliteras & distinctio & ista distinctio no
 pot esse precise ronis. **E**t qd extrema. s. magnitudinis esse: & ma-
 gnitudo: no sunt egra ronis: qd neq; requit ad distiones
 ronis. **E**t qd dicit: qd ista duo pdicta per alia & alia vir-
 tute apphedunt: oba aut apphesa ab vtraq; po. s. sensu
 ua & intellectu: pcedit actu sentiendi & intelligendi: sicut ca-
 pcedit effectui. **S**ed no sunt aliq pdicta in esse per tales act-
 & ita no pnt esse entia ronis. **C**l hoc ide h3 Az. in. 7. meta.
 tex. c. 4. vbi h3: qd in xceptis cu ma no est ide qd qd est
 cu eo cui est. **I**llo disputado de qua nra intelligat Az. cer-
 tu est qd qd est for. no est ide for. oino fm pes. **S**ed ista
 no idetitas seu distinctio no pot esse nisi ex natura rei: qd non
 realis neq; formalis. **I**llo et ronis: qd pbat: qd posito for-
 & qdditate for. in esse: neq; iurgat habitudo diuersitatis
 vni; ad alteru ante oem actu intellectus: qd hiru qd in-
 surgit ex natura ipse extremoz nullo intellectu pider ante.
 ergo ista bitudo diuersitatis erit refo ex natura rei. **I**n sur-
 git alia & scda difficultas. **C**l r3 Az. fecerit mentiones de
 modis intrinsecis quos tu ponis esse distinctos ex natura rei
 a qdditate. **E**t qd r3 dicit: qd Az. de istis pdicatis modalit-
 bus no fecit mentione: propterea: qd ista pdicatis non sunt
 neq; ad demonstratione: tatumo eni curauit de illis: que
 formalit ingrediunt demonstrationes: sicut sunt pdicatis
 pmi & scdi modi. quu igit modalit intrinsecis no pdicent per
 se in p mo de qdditate: quu no sint de esse ipse: vt dictus
 est. **S**ed neq; etia in 2° mo: quu no habeant distincta formalit
 tatem ab ea: ppterca istos modos Az. ptermisit. **S**ed no
 posuit isto modos. **S**ed negauit ipse: **N**egat pntia: qd lo-
 cus ab aucte negatiue. no tener. **D**e istis tm fecit mentione
Boetius. in li. de trinitate. cu dixit aliq pdicata rez mo-
 strat: aliq no: sed extrinsecus aliqd apponit. **I**n surgit
 alia difficultas: & vlt. **C**l r3 distinctio que est inter qddi-
 tate & modu que di esse ex natura rei: sit modalis vel qdditati-
 ua. **E**t qd r3 dicit: qd disto que fundat in qdditate: & termi-
 nat ad modu: pot dici qdditativa ex parte fundamenti: &
 modalis: & ex pte terminat: & illa que fundat in mo & ter-
 minat ad qdditate pot dici ecouerso. **C**l adurgendū tm:
 qd videt talis disto magis de hominada esse termino: qd
 a fundameto: qd respais videt magis esse talis per illud
 qd est de gentia sui: qd per illud qd est extrinsecu & accitale
 bitudo ad terminu est de essentia respais: quu diffinitat
 per ipas: vt p3 in pdicameto de ad aliqd: & habitudo ad
 fundametu est cu extrinsecu & accitale: qd no est de eina
 ipius qd sit cu passio. **I**git magis denominat ab bitu-
 dine ad terminu: qd ab bitudine ad fundametu. **S**i tm te-
 neret vt aliquid: qd respais distinguunt penes fundametu:
 ta: vt videt ponere Az. in ca. de ad aliquid. s. meta. i. i. c. 10.
 dicit pnter: qd distinctio que fundat in qdditate: est qddi-
 tativa: no obstat qd terminet ad modu. **C**l pot dari 3°
 r3: qd denomiatio respais h3 fieri ab ignobiliori: igno-
 bilior autem est modus qdditate. **I**git quecuq; distinctio
 que est inter modu quidditate erit modalis.

Uantum ad 3° artu in quo vi-
 deduzet de identitate &
 distione formalit &c. **N**otanda est qd qd est ra-
 tio agendi vel actione reali in mam vel inten-
 tionali in sensu aut intellectu de necessitate est
 actus & forma. **C**l declaraf de actione reali per Az. 3° pby. c. 17.
 pby. tex. com. 17. **S**emper inq; ipse existimabit aliqua
 spes moues. **D**e actione inreionali p3 obaf illud per. 9.
 meta. & est tex. comen. 20. **O**mne scitu & cognitio cognosci
 tur fm qd est in actu: & inq; pnt hic tex. inueniunt diagra-
 mata actu &c. **D**uq; igit quidditas & natura sit ratio agendi &
 pnt formale totale qd agens agit: sequit: qd vt sic heat
 rone formale. **A**ut sit pnt formale agendi apparet: qd

Art. 3. de aia
 tex. c. 9.

2° me. l. c. 20.

Art. 7° me
 tex. c. 4.

Art. 5. me
 l. c. 20

3° pby. l. c. 17

9° me. l. c. 20.

fm oēs illud est pñ^m sic formale in quo agens assimilatur sibi passum: sed tale in quo assimilatur est ipsa natura: quia ignis generans assimilatur sibi ignem generatum in natura qua agit: ita quod assimilatur in forma partiali: tanquam in principio partiali quo: assimilatur tamen in sua natura tanquam in principio totali quo: et ita sequitur quod recte appellatur forma tale principium. **¶** Deridem potest probari hoc ex parte termini generationis: quod terminus formalis: quod est natura totius compositi: que natura est ratio terminandi ipsam generationem. Sed quicquid est terminus formalis generationis: habet rationem formalem. **¶** Igitur et cetera. **¶** Ad hoc facit quod Aristoteles ubi dicitur loquitur de forma appellat ipsam quod quid erat esse: ut in 5. meta. capitulo de causa: et in 7. capitulo de partibus diffinitionis. quare et cetera.

5. me. l. co. 1.

Pro declaratione

eorum que predicantur per se per seitate primi modi: aut scilicet modi: et etiam quantum ad alios modos de quibus loquitur Aristoteles postea. **¶** Notandum est quod omne predicatum pro tanto per se competit subiecto: pro quanto in ipso habet eam seu rationem formalem inherente predicantem ad ipsum subiectum. **¶** Pro quo est notandum quod predicatum aut est intra conceptum formalem subiecti: aut extra: si primo modo sic est predicatum pertinens ad primum modum dicendi per se: quod in tali modo predicatum est de intellectu subiecti. Si vero predicatum est extra subiectum: aut habet eam intrinsecam in subiecto aut non. Si primo modo. Aut illa eadem enunciat expresse et distincte: seu explicite: aut non. Si primo modo: sic habet quartum modum dicendi per se: quod in isto exprimitur eadem predicatum: ut dicendo interemptus interijt per interemptionem. Si vero eadem non enunciat expresse sic habet secundum modum: ut dicendo. Homo est risibilis: ubi respectu risibilitatis non exprimitur eadem que est animal rationale. Si vero predicatum non habet eam in subiecto intrinsece: dummodo subijciatur illud quod habet sui naturam naturam est subijciendum: et est ultimatum subiectum: sic habet tertium modum: qui proprie pertinet ad ipsam primam et singularem: quod iste modus magis dicitur modus essendi per se: quod modus dicendi et predicandi. **¶** Aliter potest declarari differentia inter 2. modum dicendi per se: et quartum modum. In 2. enim modo in subiecto non tamen includitur proxima ratio inherente formalis predicantem ad subiectum: verumtamen illa ratio inherente est simpliciter necessaria respectu predicantem. Sed in quarto modo includitur in subiecto proxima ratio inherente: illa tamen non est necessaria: sed contingens: et illo modo dicimus quod iste propositio. Calidum calefacit: voluntas vult: sunt per se in quarto modo: ubi predicatum non necessario competit subiecto sed contingenter. **¶** Non licet calidum necessario caleat: quod calere est operatio eius immanens et intrinseca: non est calefacit necessario: quod calefactio est operatio transiens in materiam exteriorem: que est ipsum passum: quod potest non calefaci ab ipso calido: vel ex immoderata distantia vel ex indispositione passum. Sed dato quod calidum. signis nullum haberet passum sibi appropinquatum: adhuc verum est dicere quod ignis caleat. **¶** Advertendum ulterius: quod perfectas propositionis est ex hoc quod predicatum habet eam intrinsecam in subiecto: vel quantum ad esse predicantem vel quantum ad inherendum ad formalem. **¶** Perfectas primi modi est ex hoc solus quod subiectum est eadem inherente formalis predicantem: quod si animal competit homini: competit ei per humanitatem: quod ista est vera. **¶** Homo in quantum habet esse animal. Sed subiectum non est eadem predicantem quantum ad esse in tali propositione per se primi modi: sed magis contra: et hoc est quod dicitur in 2. de anima. com. 67. Sed in secundo modo aut quarto subiectum non tamen est eadem inherente formalis: verumtamen eadem predicantem quantum ad esse: ut habet etiam ibidem com. 67. **¶** Alterius est notandum quod perfectas propositionis ex hoc quod predicatum inest subiecto: non per aliud: ita quod quanto subiectus est minus aliud a predicato: tanto propositio est magis per se. Et sic hoc potest dari latitudo et gradus in propositionibus per se primi modi. illa propositio in qua predicat pars diffinitionis de

Com. 2. de aia. co. 67.

diffinitio est minus per se: quod propositio in qua predicat tota diffinitio de diffinitio. Nam certum est: quod si dico. Homo est animal: animal est predicatum magis distinctum ab homine: quod hoc predicatum animal rationale: quoniam in prima propositione si predicatum est idem formaliter subiecto: non est idem identitate adaequata et mutata sicut est in ista. homo est animal rationale. ubi est omnimoda identitas formalis: sed non sit identitas et natura rei: ut supra diximus: et ulterius propositio in qua idem predicatur seipso: ut dicendo. Homo est homo (quod predicatum sit idem formaliter subiecto. identitate mutua et adaequata: et ulterius sit idem identitate ex natura rei: distinctum tamen distinctione rationis) talis propositio maxime dicitur esse in primo modo. **¶** Notandum tamen quod si loquamur de propositionibus realibus que habent complexiones realem: et ex natura rei inter extrema. Inter subiectum et predicatum: propositio in qua idem predicatur de seipso non est propositio realis: quod nulla complexio seu compositio realis potest esse inter ista extrema que nullam distinctionem habent realem: et ex natura rei: sed si distinguuntur: tamen distinguuntur distinctione rationis. Sed extrema propositio in qua idem predicat de seipso: sunt huiusmodi. ut patet de se: quod idem non distinguitur a seipso nisi distinctione rationis que est per actum collatum intellectus. ergo et cetera. **¶** Et hoc sequitur quod Aristoteles faciens mentionem de propositionibus et complexionibus realibus que sunt per se: non facit mentionem de propositione per se in qua idem predicat de seipso. Vel dicitur quod ordinat propositiones per se ad demonstrationes: et de istis facit mentionem que ad ipsam necessario requirunt. **¶** Propositio autem predicata non est necessaria ad demonstrationem. igitur et cetera.

Pro declaratione

quo in propositionibus per se deest status: declaratur (preter ea que ponit Scotus 3. de primis: que reclaritate auctor formalitatis.) **¶** Presupponedo quod sicut non datur circulus in dependentia essentiali quantum ad esse realem non datur circulus in dependentia predicatoz a subiecto quantum ad inherentiam formalem predicantem ad subiectum. Nam quantum per seitas propositionis sit ex hoc quod subiectum est eadem predicantem: vel includit eam ipsum: vel quantum ad esse: ut in propositionibus per se scilicet modi: vel quantum ad inherentiam formalem: et non quantum ad esse: ut in propositionibus per se primi modi: sequitur quod (quod in omnibus istis in subiecto sit ratio formalis inherente predicantem ad ipsum subiectum) non potest ipsum subiectum dependere a predicato quantum ad tale inherentiam formalem. **¶** Quia si est ratio propter quam B. sibi inest formaliter et sic se: non poterit B. contra habere rationem in se propter quam a sibi inest. Alioquin daretur circulus in istis dependentiis formalibus: seu quantum ad inherentiam formalem eorum que predicantem. **¶** Nec valet diceretur: quod propositio per se scilicet modi convertitur in per se primi modi: sicut ista. Homo est risibilis: convertitur in istam risibile est homo: ubi conversa est per se scilicet modi: et convertens est primi modi: quod subiectum accidentis proprii vel communitatis non cadit in diffinitione accidentis nisi ex additione: ut habet Aristoteles 7. meta. diffuse. Ergo non poterit subiectum quod est homo diffinire per se ipsum accidens quod est risibile: per se ista nullo modo erit per se risibile est homo. **¶** Et confirmatur: sicut datur status in causis materialibus et efficientibus realibus: ita datur status in principijs formalibus: per que unum alteri formaliter inest. Sed ita est quod subiectum quod est homo: est ratio formalis: per quam risibilitas sibi inest. ergo non poterit ipsa risibilitas esse ratio formalis per quam homo sibi inest. Et per hoc vult habere Aristoteles quod datur status in principijs concurrentibus ad ipsam demonstrationem. Ita quod in istis deueniendi est ad aliquod unum primum immediatum: quo non est alterum prius et immediatus: quum in istis sit ordo essentialis: quod de necessitate presupponit aliquod unum primum et cetera.

7. me. l. co. 17. a. 19.

Et

Tractatus formalitatum

5° m. c. c. 34

Pro intelligentia quō ratio in se falsa sit de omni falsa et de quocūq; falsa: est notandum quod ratio in se falsa est illa cuius partes ad se invicem formaliter repugnant: ut vultur in 5. me. ca. de falso. Unde nihil aliud est talis ratio nisi conceptus hōis in se formaliter repugnantia partium in se. Et hoc arguitur quod quū illud quod est ex se et intrinsece formaliter repugnant: cuiusque alteri est repugnant et incōpossibile: quod est tale in se respectu cuiuscūq; semper est tale: quod habitudo et cōparatio rei ad aliquid extrinsecū: nō tollit illud quod cōpetit rei ex se et intrinsece: quod quicūq; respectus sūe rei: sive rōnis adveniēns alicui fundamēto nō tollit rōnem et nām fundamēti. ergo ratio in se falsa: si hōis in se formaliter repugnantia et incōpossibilitate respectu cuiuscūq; sic erit incōpossibilis. Et firmat: quod formaliter repugnantia sunt illa que suis rōnibus formalibus repugnant. g. manentibus illis semper erit repugnantia formaliter: non solum eorum in se: verū etiam in respectu ad quocūq; aliud.

Pro declaratiōe quō valeat arg^m a parte in mō ad totū in mō. Destructive. Est notandū quod totū in mō est termin^o p se sūmpt^o sine determinatiōe diminutive vel distrabente s; cuius determinatiōe dimissiva: sicut dicitur quod si hō determinat p ly mortu^o determinat per dictionē distrabente. Et isto mō nō valeat a parte ad totū: s; si determinat ly hō p hoc quod est albus aut nigrū: quū tales determinatiōes sint dimissive: et nō distrabente de rōne hōis: valeat a parte in mō ad ipsa totū. Cū pro tanto termin^o sūmpt^o absolute sine determinatiōe accipit ut totū: quod accipit ut vlcōe ad oia sua supposita: et ppter hoc appellat totū. Sed quū accipit cum determinatiōe cū restringat solummodo ad aliqua supposita: dicit esse pars respectu suppositi sine determinatiōe: et a parte ad totū in modo valet argumētum affirmatiue sed a toto ad partē destructive et negatiue.

Pro declaratiōe predicatiōis denotatiue: est notandū quod predicatio denotatiua: extendēdo nomē predicatiōis denotatiue est duplex. Quedā est per se: quedā est per accūs. Per se: quedā a priori: quedā a posteriori: predicatio per se a posteriori est per se in secōdo modo: quū v. passio predicatur de sūto: et ista appellat a posteriori: quod sumitur ab aliquo quod est posterius et extrinsecū a sūto. Predicatio per se a priori: quedā est per se et directe in p mō. et quādam indirecte. directe est quū predicatum est pars essentialis et intrinseca sūto: vel dicitur ipsi: sicut dicitur. Il pmo est aial: vel hō est aiatu. Cū quibz predicatū istud est cōcretū denominatum denominatō ipm sūto: vel si non vis accipere istam: hō est aial: quod ipsa sit denotatiua: saltem ista erit denotatiua: hō est rōnalis. Propō per se denotatiua a priori indirecte et reductiue per se in p mō: est quū forma incōcreto predicat de susceptiōe forme: et non de cōposito ex susceptiōe et forma: ut est ista. Corpus est aiatu: vel aial est rōnale: que ppōnes reducunt ad alias ppōnes directe in p mō. Propō denotatiua per accūs est sicut ista. Il hō est albus: cuius predicatū nullā hō reductionē neq; ad sūto neq; ad aliquid quod sūto includat. cū quo possit facere vnum per se: queadmodū est in alijs predicatōis.

Potest aliter declarari sufficiētia predicatiōis denotatiue sic. Dicitur predicatio denotatiua: aut est a priori: aut est a posteriori. Si a priori: sic est in p mō directe vel indirecte. Directe: ut ista. Il hō est rōnalis: indirecte: ut ista: aial est rōnalis. Si vero sumat predicatio denotatiua a posteriori: quedā est per se: quedā per accūs. Si per se: aut sūto denotatiū includit rōne formale: inherētie predicati ad ipm sūto neciam: aut nō. Si p mō mō: sic est ppositio per se secōdi modi: in cui^o sūto non tū includit ratio inherētie predicati ad sūto: verū et rō simplr necia: quod sūto

est cā necessaria predicati: et quū ad esse: et quū ad inherētia formale: quod si rō talis inherētie nō sit necia: sic habet quatuor modos: ut dicitur. Cōlūmā vult. Quidā calefacit: in quā rō sūto nō includit rō necia talis inherētie. Si vō sumat predicatio denotatiua a posteriori: et per accūs: ista est duplex. Quedā est intrinseca: quedā extrinseca. Intrinseca: quū predicatū denotatiū vel illud quod iponit per ipsum: inheret sūto: sicut dicitur. Il hō est albus. Extrinseca vō et denotatiua est: quū illud quod iponit per predicatū nō inheret sūto formaliter: sed alicui ex sūto: ut dicitur. Lapis est vitus. Et est notandū quod hic extrinsece loquimur de predicatiōe denotatiua. ut v. ipsa nō distinguit extra predicatiōe denotatiua a essentiali: quā sūto hō. Sco. in quibz. q. 3. unde illa est pprie denotatiua: quū predicatū nō includit in conceptu formali sūto: ut exemplificat ipse dicitur. Corpus est aiatu. Illa cū importata per predicatū nō est de intellectu sūto: et ideo notat ipse aliqua que sibi sunt vidēda et c.

Pro declaratiōe predicatiōis idētie: est aduertēdū quod predicatio idētie ca ppria hō duās additiōes: quāz vna est quod cōter sit in abstracto: sic quod abstractū predicat de abstracto: et hoc loquēdo de predicatiōe idētie vō distinguit extra formales predicatiōes: sive sit formalis quod dicitur: sive denotatiua ut dicitur est. Alia additiō idētie predicatiōis est quod quilibet extremū ipsius: vel alterū tū est infinitū permittitue vel actuali et ppositiue: et ita ista predicatio idētie non fit nisi in transcēditibus: quibus pōt cōpetere infinitas intensiua: vel in diuinis vbi sunt predicata actuali infinita. Exēplū pūmi. ut dicitur. entitas est veritas: vel humanitas est entitas. In prima vtrūq; extremū est transcēdit: et infinitum permittitue. In secūda alterū tū et quilibet istarū verificat per idētie realē extremū: predicat hō quod predicatū est idem realiter sūto. Et quū ois ppositio affirmatiua fit vera ppter idētie predicati ad sūto: pro isto iste dicitur ppones erūt vere. Exēplū sūto de predicatiōibus diuinis. Essentia diuina est bonitas: vel entia diuina est paternitas. In p^o vtrūq; extremū est infinitū actū. In 2° alterū tū: quod nulla relatiō in diuinis est formaliter infinita sed solū idētie. i. ppter idētie relatiōis realē ad entitā diuinā tam quā ad fundamētū. Cū de est aduertēdū quod in his que sunt infinita sicut predicatio idētie: quod rō idētie rōnis realis est. Cū 3° aliquid in quo illa que sunt idē realiter pueniūt: queadmodū aial et rōnale dicunt esse idē realiter: quod pueniūt in hōie in quo ambo sunt inseparabilia: quod si abstractant ab isto 3° nō remanēt eadē: quod ab eis solū rō idē rōnalis realis. i. ipm 3°. Et pp hoc negat ista: aialitās ē rōnalis: quod ista duo in abstracto nō amplit^o xernūt aut pnotant ipm 3°: in quo pueniūt s; abstractant ab omni pnotatione ipsi: et pp hoc remanēt distincta: et ppositio pnotata ex istis est falsa. Alia rō idē rōnalis realis est infinitas vtriusq; extremi pponis vel alteri tū: et hō vlt pmissiua vel actualis: quod infinitas intensiua ex se et ex na sui hō quod idēficet sibi vel extremo cui^o est infinitas: id cui sit cōpossibile: vel pōt sibi inesse formaliter. i. actualiter. Et rō est. quod nō pnt esse duo infinita realiter diuersa: ut dicitur a Doc. sub. p. iniaz. di. 2. q. 3. Et in quolibz. q. 5. Unde quū infinitum dicat esse ens simplicissimū quod cōpetit sibi trāse i eius pfectam idētie: que est realis idētie. Et quo sequitur quod quicūq; duo extrema infinita: vel actu: vel pmissiue abstractant a 3° (vō mō abstractio fiat in intentionibus pūmis et nō scōis) semper extrema abstracta includūt leu xernūt ipsam infinitatē ex qua infinitate remanet rō idē rōnalis realis alteri^o extremi ad ipm. Cū hō dicitur a hoc quū hōis et bonū sint idē realiter in hōie: si tū abstractant ab ipso p noia pmax intentionū que sunt entitas: et bonitas: et formet ista ppositio entitas est bonitas ista adhuc est vera p idētie: quod adhuc extrema sunt infinita. Licet si abstractant per noia secundā intentionū

Doc. sub. p. di. 2. q. 3. et quob. q. 5.

In qua abstractione significatur rationem et quidditatem esse abstractam ab omnibus suis posterioribus: et ex hinc a modis (intrinsicis quibus sunt finitas et infinitas) in ista abstractione propositio affirmativa non est vera. Ut dicendo ratio formalis entis est ratio bonitatis. Nam ratio formalis est nomen secundum functionem quae admodum est definitio. Et pro hoc ista est falsa: quia non remanet in extremis ratio identificationis unius ad alterum: sed praesentantur extrema ab ipsa. Et ista abstractio quae fit per notionem secundum intentionem est ultima quae fieri possit.

Circa hoc quod dicitur: quod de subiecto ultimate abstracto non potest predicari aliquid predicatum nisi idem datur per se primo modo in se. Est advertendum quod secundum ultimam abstractionem abstractum ab omnibus suis inferioribus: et ab omni habitudine ad ipsa inferiora. Ita quod sicut in praetereceternebar ipsa et praenotabat in abstracto abstractum ab omni tali praenotata et praenotatione: et ut sic non potest verificari pro ipso: neque supponere: sed tamen pro his que includuntur in ipso subiecto in primo modo dicitur per se: quod tamen est intelligendum de mente. Doc. sub. quod secundum respectu illius predicati primi modi non se habeat ut totum respectu ipsius: vel per additionem ad ipsum predicatum: pro primo negatur ista a Doc. sub. in. 3. meta. 2. in alijs locis quibus pluribus: humanitas est aialitas: quia secundum se habet ut totum: et predicatum ut pars. Similiter negat ista humanitas est aialitas et rationalitas: quia secundum se habet per additionem ad predicatum: quia ultra aialitatem et rationalitatem: humanitas addit quoddam 3. constitutum ex utroque: quia humanitas est 3. entitas totius distincta a partibus constitutibus. Et pro hoc quod predicatum et secundum in his abstractis non sunt omnino idem: non remanet propositio falsa. Et ita sequitur quod humanitas ultimate abstracta est tamen ipsa: et tamen verificatur de seipsa eo modo quo loquitur Avicenna. 5. meta. Equitas est tamen equitas. C. si dicat Comen. 7. metaphys. praedicit istam (ut alias dicitur est) for. est aialitas et rationalitas. Responsum est superius in 2. arti. partiali. s. praecedenti. tractando quod totum compositum distinguitur a partibus suis ex natura rei.

Pro declaratione quod adiectivum et verbum predicant formaliter: est advertendum quod predicari formaliter est predicari per modum forme informantis et inherens in quadam adiacentia et inherencia formaliter: et per modum qualificantis vel quasi qualificantis: et ita (quod actus et qualitas sint idem: ut est de mente Avicenna. 5. meta. ca. de quali. ubi vult quod dicitur in se a vno modo est qualitas que est actus essentialis constituti per ipsam.) Secundum hoc potest poni duplex predicatio formalis una est formalis denominativa que est respectu predicati quod predicat per modum actus accidentaliter seu accidentaliter qualificantis. Alia est formalis quidditativa que est respectu eius quod predicat per modum actus essentialis essentialiter qualificantis. Exemplum primum. ut homo est albus. vel homo est risibilis: vel homo generat. Exemplum secundum. homo est rationalis. Et hoc praedicit quod quoniam terminus predicati ex modo praedicti non potest predicari nisi formaliter: si predicat de subiecto ultimate abstracto (quod tale secundum tamen accipiat in esse quidditativo: et quo ad illa tamen quae in ipso includunt quidditativum: quia in ista abstractione circumscribitur ab omnibus posterioribus et ab omnibus his que sibi in sunt praecedens) propositio talis formalis non erit vera: nisi sit per se primo modo. Advertendum tamen quod ista regula Doc. sub. que habet in praesentibus dist. 5. q. 1. habet multas instantias: quas omnes excludit et solvit Fran. de Mayronis in praesentibus dist. praedicta: et ideo ibi videas. Advertendum quod per syllogismum expositivum videtur posse praedictum oppositum huius regule de subiecto ultimate abstracto: sic arguendo. Ille pater generat haec essentia divina est hic pater. ergo haec essentia generat. Praedictum videtur sequi ex praemissis. Ad hoc respondetur est: quod sicut ex duabus praemissis: quarum una est de necessitate: et altera de contingenti non sequitur nisi praedictum de contingenti: vel quod habeat exponi per contingens: ita ex una praemissa formaliter: et altera identica non sequitur nisi

praedictum identica: vel que habeat exponi per identica: ita haec praedictum non habet praedictum que inserit nisi secundum hunc sensum: quod haec essentia est id quod generat: quae propositio est tamen identica. Vel dicitur est quod syllogismus expositivus habet reduci ad syllogismum qui regulatur per dictum de omni. Aut dicitur de nullo. Sic quod praemissa in syllogismo expositivo habet reduci ad verum affirmativum vel negativum: et sic reduci ad alteram praemissam erit falsum: sic arguendo. quod est pater generat essentia est hic pater. igitur essentia generat: maior est falsa: quia quae concedat quod essentia sit hic pater. igitur non tamen conceditur quod essentia generat. quia ista est tamen formalis. Quid sit aliter syllogismus regulari per dictum de omni: vel dictum de nullo: videndum est in primo praetereceterum.

Pro declaratione predicacionis essentialis est advertendum quod predicatio essentialis est illa in qua denotatur substantialitas et origo extremorum ipsius: que substantialitas non est nisi identitas numeralis nature et essentiae: et cum in duobus suppositis non possit esse aliqua una substantia numero siue essentia nisi in divinis suppositis: quorum unum originatur ab alio: ideo ista predicatio essentialis reperitur tamen modo in divinis: et ita ista predicatio est essentialis: dicitur filius est de essentia patris. Cuius sensus est filius originatur a patre: ut substantialis. Et quia de non tamen importat habitudine principii originantis: verum etiam substantialitate principii ad principium. advertendum quod de. distinguit ab ista praepositione ex. secundum Augustinum. ut recitat magister in primo iniarum. di. 36. Unde de. importat tamen habitudine cause efficientis: et non importat substantialitate cause ad causatum seu principium ad principium. de. importat verum: ut dicitur est. Et propterea praedictum quod creatura est ex deo: et non conceditur quod sit de deo secundum eundem Augustinum ibidem. Unde secundum ipsum omne quod est de aliquo est ex illo: et non e contra: et hoc capiendum istas propositiones secundum earum praedictam significationem: sed capiendum large et extensive istas: una quandoque pro alia accipit que due propositiones extensive acceptae non tamen importat habitudinem cause efficientis: seu principii originantis: verum etiam habitudine cause materialis: et quoniam in divinis non ponatur materia nec quasi materia: tamen modo ibi importabuntur habitudine principii originantis: sed ultra hoc de. importat substantialitatem quam non importat de. Advertendum quod praedictum ista propositio. filius est filius gentie in constructione intrinseca: ut ly filius. Praedictum cum suo casuali intrinseca sic quod non denotet aliud per ly filius: et sicut casuale cum quo construitur: et tunc est sensus: filius est filius essentiae: hoc est filius est filius qui est essentia: et non praedictum quod sit essentia filius absolute: quia tunc notaretur quod essentia esset correlativum filii: quod est falsum: quia essentia secundum Augustinum. 7. de trinitate. ca. 3. ad nihil refertur: quia habet ipsam quod si essentia diceret relative ad aliud: iam non esset essentia. Praedictum etiam ratione quod essentia non possit referri: quia omne quod refertur ad aliud distinguitur realiter ab illo (quod ad relationem realem tria requirunt. v. extrema realia: realis distinctio extremorum: et quod posito vno extremorum: ex natura ipsius insurgat habitudo ad reliquum necessario: ut habet Scotus in primo iniarum. di. 31. q. 1.) Sed essentia non distinguitur realiter a filio neque ab aliqua divinarum personarum. igitur non potest esse correlativum filii. C. Alterius cum generare non possit competere essentiae abstractae a supposito. sequitur quod non poterit esse correlativum filii.

Pro declaratione unitatis aduertendum quod gradus unitatis per aggregationem et totius compositi per accidentem differunt: quoniam unum per aggregationem non ponit ordinem essentialem inter partes ipsius. Nam origo inter partes cumuli vel accretui est ordo formalis: aut secundum situm: quod ordo est simpliciter accidentaliter: et non est ordo insurgens de necessitate ex natura partium ordinatarum: quia illa pars que est prior secundum situm

Doc. sub. in 3. meta. q. unica.

Avic. 5. meta. p. primo

3. meta. text. com. cl. 19.

Doc. sub. in 5. q. 1.

Augu. 7. de trinit. c. 3.

Scotus. 1. pmo. di. 31. q. 1.

Tractatus formalitatum

poterit esse posterior. Et ulterius quilibet pars est simpli
 in actu: et una non est potentia respectu alterius: aut etiam
 actus. Unus autem per accidens ipse potest duo: videlicet eadem
 le inter partes: qui ordo est ex natura ipsarum partium: quia suba
 ex natura sui: et necessario est prior accidere: ex. 7. meta. tex. co.
 4. ipse potest etiam informatio: unus prior ad aliam: sic quod una
 est actus informatio: alia vero potentia: sed tamen quia talis actus
 est accidentaliter respectu illius quod est potentia: quod non respicit ta
 lem actum per se: ideo actus et potentia in istis faciunt unum per ac
 cidens: et hoc est quod inquit Aristoteles 7. metaphysicorum. comen. 4.
 Ubi habet quod homo albus: ideo est unus: quia homini in
 est albedo. C. Differencia enim est inter unum per accidens:
 et unum quod est compositum per se et essentialiter. Nam tale unum vi
 tra ordinem essentialium ipsarum partium: et ultra hoc quod unum
 est actus: et reliquum potentia: addit perfectam actus: et per
 seitate potentie: sic quod potentia ipsius compositum per se et essen
 tialiter respicit suum actum per se: qui est actus substantialis.
 Et ultra hoc tale unum per se compositum addit tertiam entra
 tes realiter distinctam a partibus compositibus simul sum
 ptis: ut est de mente Aristoteles 7. metaphysicorum. tex. co. 15. C. Et etiam dif
 ferentia inter unum per se: et unum unitate identitatis seu sim
 plicitatis: quoniam tale unum includit secundum perfectam identitatem et reali
 tatem: quod sibi compositum. et in tali uno nihil habet ratione pote
 tie respectu alterius: sed omnia transeunt in perfectam identitatem
 alterius: cum qua tamen unitate simplicitatis stat distinctio
 formalis: sic quod illa que sunt unum unitate simplicitatis
 sunt unum realiter: non tamen formaliter. Et ratio est quod identitas
 realis in tali uno unitate simplicitatis non excludit repu
 gnantiam ex terminis et conditionem: que admodum identi
 tatis formalis in tali uno: quod declarat. Nam relatio tran
 sitiva in perfectam identitatem fundamenti: et ideo potest realiter esse
 ad se et ad alterum: et ita ad se: et non ad se. Ad alterum: et non ad
 alterum. Neque ista sunt formaliter contradictoria: quia non sunt
 secundum idem et secundum eandem formalitatem: sed quantum ad forma
 litates fundamenti: compositum ex relatione et fundamento est
 ad se: secundum formalitatem relationis est ad alterum: quia cum ista
 identitate reali salvatur ratio formalis utriusque: et distinctio
 unius ab altera: sic quod ratio relationis non est ratio funda
 menti. Sed quod ideo formaliter et additivae sit ad se et ad al
 terum hoc implicat contradictionem: quia secundum eandem formalitatem: et
 rationem formalem ideo est ad se et non ad se. Et secundum hoc dixit
 Aristoteles 4. meta. tex. co. 26. quod illi qui dicebant omnia apparentia
 esse vera faciebant omnia ad alterum: non solum identitatem et reali
 ter seu denotativae: verum etiam formaliter: et secundum suam quod di
 citur: quia unum quod est ens secundum suam quod dicitur et nam habuit
 set relationem ad sensum et opinionem: quia fuisset tale forma
 liter in se quale apparebat sensui et opinionem. C. Alterius
 est differentia inter unitatem unionis: et unitatem identitatis:
 quoniam unitas unionis semper presupponit distinctionem
 actualem extremorum: sive formalem sive realem. Nam quod unum
 sit relatio actualis presupponit extrema in actu: et quod sit
 relatio realis vel ex natura rei: presupponit extrema sic esse di
 stincta: quoniam realitas et actualitas relationis est ex actuali
 tate et realitate extremorum. Ex quo sequitur quod ubi est tamen uni
 tas unionis excludens unitatem identitatis unum extremorum
 non est idem alteri: neque realiter: neque formaliter: que uni
 tas unionis est in uno per aggregationem: et in uno compo
 sito per se: aut per accidens. C. Ultima unitas que videtur
 esse maxima supra omnes unitates predicatas est unitas seu
 identitas formalis que sic describitur a Doctore subtili. in primo
 sententiarum. dist. 2. circa finem. Identitas formalis est eorum:
 quorum unum includit aliud in sua ratione formali: et in
 primo modo dicendi per se: et isto modo secundum Doctorem subtili.
 inferius est ideo formaliter suo superiori et non e contra. Quia
 si bene noscitur dicitur Doctore differentiam identitatis formalis
 apparet hoc esse verum quod dicitur: quia dicitur: voco autem
 identitatem formalem ubi illud quod est ideo includit illud cui
 est ideo in ratione sua formali: et per se primo modo: et ita quom

inferius includat suum superius: et non e contra sequitur pro
 seum. C. Et in rei veritate male senserunt sic opinantes et
 attribuentes hanc dementiam Doctore subtili. C. O. autem sit fal
 sum quod inferius sit idem superiori declarat: quia certum est quod
 inferius accidit suo superiori: secundum quod communiter dicitur: sed
 illud quod accidit alicui extraneum a sua ratione formali: et est
 extra illam. Igitur inferius non est idem suo superiori.
 C. Et confirmat hoc quod illud non est ideo sic formaliter alic
 cui quod non est de ratione illius: quia secundum Scotum in 4. dist. 12. q. 1. et
 in 7. meta. q. 1. esse idem formaliter alicui est esse de essen
 tia eius. Inferius non est de essentia superiori: sed e contra.
 Igitur et cetera. C. Si tu dicas quod inferius est de essentia superio
 ris: quia includit ipsum superius. C. Contra quia certum est quod
 inferius addit aliquid ad superius quod extraneum a ratione
 formali ipsius. Igitur inferius saltem quantum ad illud
 non est de ratione superiori. C. Et confirmat hoc quod quando ali
 quid est quoddam compositum ex aliquibus: quorum unum est
 extra aliud formaliter: illud totum non est de essentia alterius
 partis: inferius est huiusmodi respectu superioris. Igitur et cetera.
 C. Propterea dicendum est quod identitas formalis est du
 plex: quedam est mutua: quedam non mutua. Primo modo
 est inter illa: quorum unum identificat alteri formaliter et e con
 tra. Sicut est inter hominem et animal rationale. quia sicut ani
 mal rationale est idem formaliter homini: sicut e contra: et quod
 libet istos identificat alteri per propriam identitatem forma
 lem sibi formaliter inexistente. Alio modo capitur identi
 tas formalis non mutua: et est inter illa: quorum unum est ideo
 formaliter alteri: quia alterum est idem sibi tali identitate: et
 modo quo loquitur Aristoteles 5. metaphysicorum. ca. 2. de ad aliquid. quod
 scibile refert ad scientiam: quia scientia refert ad scibile. Unde
 de his Aristoteles hec verba. Secundum numerum quidem legitur et po
 tentiam dicta ad aliquid omnia sunt ad aliquid: eo quod ipsius
 quod est alterius: dicitur ipsum quod est: sed non eo quod aliud ad id:
 mensurabile vero et scibile et intellectuale: eo quod aliud ad
 ipsum dicitur: ad aliquid dicitur: nam intellectuale aliquid
 significat quod ipsum intellectus est. In qua sententia vult
 Aristoteles quod quecumque referuntur secundum numerum: id est modo
 unius et multitudinis: et quecumque referuntur secundum potentias:
 hoc est modo potentie active aut passive: omnia sunt ad ali
 quid eo quod quodlibet tale in quantum tale est alterius: hoc est
 dicit ad alterum. Ita quod per tuam relationem sibi formaliter
 inexistente est alterius hoc est ad alterum dicitur: sed non
 est alterius: eo quod aliud ad id: hoc est non dicit ad alterum:
 quia aliud dicitur ad ipsum: sed secundum se est alterius: et ad alterum.
 Oppositum autem est in mensurabili et scibili: quod secundum ipsum
 dicitur ad aliud: quia aliud ad quodlibet istos dicitur: et est
 textus. 20. comen. 5. metaphysicorum. Ex quo possumus elicere
 istam conclusionem: quod eorum que referuntur: quedam refe
 runtur formaliter: hoc est per relationem formalem sibi for
 maliter inexistente: quedam referuntur tantum terminative:
 que. s. terminat relationem aut dependentiam in alio. Quo
 modo dicit Aristoteles quod scibile refert ad scientiam: quia termi
 nat relationem et dependentiam ipsius scientie. Hoc modo
 etiam dicit Scotus quod deus refertur ad creaturam tamen ter
 minative: quia terminat dependentiam creature sine omni
 respectu rei et rationis in ipso: ut habet ipse in primo sen
 tentiarum. dist. 30. q. 1. Applicando ad oppositum aliquid
 est idem formaliter alicui tantum terminative: et aliquid
 est idem formaliter alicui identitate formali sibi formaliter
 inexistente. Primo modo inferius est idem formaliter
 superiori. Secundo modo inferius est idem formaliter
 inferiori. Scotus autem quando describit identitatem for
 malem dicit: voco autem identitatem formalem et cetera. dicit quod
 id est idem formaliter alicui. s. terminative tamen: quando in
 cludit illud cui est ideo terminative in sua ratione formali:
 et in primo modo dicendi per se. Et quia identitas formalis
 non mutua stat distinctio formalis ex parte illius quod tamen di
 citur esse ideo terminative: et non ex parte illius quod est ideo

7. meta. tex. comen. 4.

Arist. 7. me. tex. co. 15.

Scot. in 4. dist. 12. q. 1. et 7. me. q. 1.

Arist. 5. me. tex. co. 26.

Ex. co. 30. 5. metaphysicorum.

Scot. in 1. dist. 30. q. 1.

Doc. sub. in 1. dist. 2. q. 1. circa finem.

formali & actualiter ex se & per relationem eius formale. **Ex** quo sequit quod dicitur essentialiter & quod predicata quidditativa proprie dicuntur esse idem formali ipsius essentialiter & non econtra. Cuius oppositum dicitur compositum formalitatum. **Advertendum** tamen quod identitas formalis capit duobus modis. Uno proprie alio improprie. identitas formalis proprie sumpta est inter illa: quorum unus est de conceptu formali alterius: & in ipso includit per se in primo modo. Idemitas formalis large & improprie sumpta est inter illa que conveniunt in aliqua quidditate & formalitate: que identitas potius dicitur in formalitate & quidditate quam denominetur formalis aut quidditativa. Primo modo sumendo identitatem for. & Plato non sunt idem formali: quia unus non est de conceptu formali alterius. 2o modo potest dici esse idem formali: quia sunt idem in formalitate & quidditate specifica.

Alterius notandum est pro intellectu: quod suba non includit quidditativum in accidente: suba non est idem formali accidenti: quia accidentis diffinit per se & ex additione. ut vult **Az. 7. meta. tex. com. 17. & 19.** Unde pro tanto aliquid dicitur additum alteri: pro quanto extraneatur a ratione eius formali: & ita quod suba sit extra rationem formalem accidentis cadit in diffinitionem eius: ut additum: & ita dupliciter suba dicitur additum accidenti. Unum quia non est intellectus eius. Tum quia non facit unum per se cum illo: sed unum per accidens: & hoc quia suba non est per se potest respectu accidentis: nec accidentis est per se actus respectu sube: sed solus actus subalis determinat ad subam: sicut ad per se potentiam. **Quod** si tu dicas quod accidentia non sunt entia: nisi quia entis. **Ex. 7. metaphy. tex. com. 2.** Ex quo inferatur quod substantia sit causa formalis quidditativa ipsius accidentis. **Respondeatur** quod ly quia est nota causalitatis efficientis & non alius cuius cause formalis. Unde univocaliter quodlibet causarum est illud quod est quia est a sua causa: non tamen sequitur quod illa causa dicatur esse ratio formalis intrinseca essendi ipsi causato: aut etiam ordo & habitudo ad talem causam.

Pro intelligentia quod intellectus & voluntas non sunt attributa: est aduertendum quod sicut rationalitas & intellectualitas est de ratione quidditativa hominis: vel saltem non est extra rationem formalem eius quidditativam: sic intellectualitas non est extra rationem formalem essentie diuine: ita quod si ipsa diffinit intellectus caderet in diffinitione eius: & hoc vult **Doc. subti. in quolibet. q. 1. & in primo sententiarum. di. 26.** Quod dictum est de intellectu seu de ratione intellectuali: dicendum est de ratione voluntati que rationes ad se invicem sequuntur: & ita intellectus & voluntas non sunt proprie attributa in diuinitate: quia non sic distinguuntur formaliter ab essentia diuina: quemadmodum unitas: veritas: & bonitas: sapientia: & honor: que proprie videntur esse predicata qualitativa essentie diuine & in nobis predicantur ut passiones.

Pro declaratione quod formalitas dicatur a forma: & superius aliqua liter dicitur sic est aduertendum quod formalitas si dicatur a forma: non dicitur a forma parte: sed a forma totius: quia aliquid habet esse quidditativum: talis autem forma quedam est ratio & per se formale quo aliquid est adequate seu habet esse quidditativum totale: quedam vero est per se formale partiale quod res habet esse quidditativum partialiter. **Exemplum** primi conceptus formalis diffinitionis: sicut gratia exempli: animal rationale respectu hominis est principium quod adequate homo est homo: pars tamen diffinitionis: sicut est animal: aut rationale est illud quo partialiter homo est homo: seu habet esse quidditativum partiale: hoc declarat sententia **Az. 7. meta. tex. com. 33.** Ubi vult quod ratio: id est diffinitio habet partes: & sicut tota ratio se habet ad totam rem sic partes rationis ad partes rei. Diffinitio autem est quidditas adequate diffinitio vel importat tales quidditates ade-

quate. Formalitas igitur sumitur vel a forma declarante totam quidditatem rei adequate: vel partialiter.

Pro declaratione quomodo ista consequentia non valet a. & b. sunt plura essentialia. Igitur a. & b. sunt plures essentie: adducit auctor formalitatum quod ad plurificationem consequentis in aliqua consequentia bona & formali non sequitur plurificationem antecedentis: & adducit exemplum. **Uidelicet** ista consequentia est bona: for. est sciens. ergo habet scientiam: non tamen sequitur for. habet plures scientias. ergo est plures scientes. A simili ista consequentia est bona: hoc habet essentiam. ergo est essentialis. Sed non valet a plurificatione consequentis ad plurificationem antecedentis. **Uidelicet** a. & b. sunt plura essentialia. igitur plures essentie. **Sed** contra istam declarationem instatur: quoniam non arguitur a simili in ista consequentia secunda. videlicet in ista. for. est sciens. ergo habet scientiam: quia in ista arguitur a concreto ad abstractum: & ab effectu formali ad causam formalem. **Et** in prima videlicet in ista a. habet essentiam. ergo est essentialis arguitur ab abstracto ad concretum: & a causa formali ad effectum formalem. Similiter in secunda. Arguitur a posteriori ad prius: & in prima e converso. Unde in secunda arguitur ab hoc concreto quod est sciens ad ipsam scientiam. **Concretum** autem significans formam se habet ut posterius respectu forme. In prima autem consequentia arguitur ab essentiali ad essentialis: quod est posterius essentiali. **Uideo** aliter dicendum est ad primam consequentiam quod ipsa non tenet. videlicet a plurificatione consequentis ad plurificationem antecedentis per hoc medium: quia consequens est posterius antecedenti: modo plurificato posteriori non plurificatur prius: seu non est necesse ipsum plurificari: quia stante unitate in priori potest esse pluralitas in posteriori: sicut apparet in multis. In substantia in accidente in causa & habito in univocali & particulari: ubi stante unitate communis & univocalis: plurificatur species & particularia. Quibus igitur essentia sit prior eo quod dicitur essentialis non solum in inferendo: verum etiam in essendo. **Intelligendo** essentialis in diuinitate esse illud quod imitatur essentiam diuinam in modo essendi & predicandi: ut declarat **Seco. in quolibet. q. 1.** Sequitur quod si plurificentur essentialia in diuinitate cum tali pluralitate stabit unitas essentie diuine. **Et** ita non valet plura essentialia. ergo plures essentie.

Pro secunda consequentia: notandum est quod concretum denominativum significans formam accidentalem significat ipsam formam connotando suppositum quod habet ipsam formam: quod suppositum est prius forma: & tale concretum denominatum: nunquam dicitur plurificari ad plurificationem forme accidentalis: nisi ratio suppositi plurificetur: sicut in exemplo de habente plures scientias: non dicitur plures scientes: sed habeat plures scientias: & hoc quia cum tali pluralitate formarum accidentalium stat unitas suppositi habentis formas: & ita consequentia non valet a plurificatione forme ad plurificationem concreti importantis formas: & connotantis suppositum. Unde arguendo a concreto denominativo ad ipsam formam denominantem: & arguatur a posteriori ad prius quantum ad formale significatum concretum denominativum: tamen quantum ad connotatum ipsius concreti: arguitur a priori ad posterius: & ita ex duplici medio negatur secunda consequentia. Tum ex ratione dicta quod concretum importans formam: & suppositum non plurificatur ad plurificationem forme nisi ratio suppositi plurificetur. Tum etiam quia plurificato posteriori non est necesse ipsum prius plurificari. Prima regula habetur a **Doctore subtili** in quolibet. q. 11. Secunda regula habetur in tertio sententiarum. di. 5. q. unica: & pro parte. q. 2. & c.

Advertendum pro declaratione distinctionis inter essentialia & relationes personales: quod

2. co. 17. a
19. 7. meta.

7. meta. tex.
com. 2.

Doct. sub. i
quolibet. q. 1. et
i primo di. 26.

Art. 7. me.
2. com. 33.

Seco. in quo
libet. q. 1.

Doct. subti.
i quolibet. q. 11.

Tractatus formalitatum

Art. 7. Tho
pico. c. 9.

quod oppositio dicitur sit p^o et maxima oppositio: ut nunc
suppono. Ex tali oppoⁿe habet potissime via ad conclu-
denda non identitate et distoⁿe iter alio. Et pp hoc docet Ar.
7. Tho. q. ppositio et problema facit destruit per dicitio-
ne inuenta in ipso: s; difficulter pstruit. Quis aut ita sit: q
eentie diuine et relatioⁿis psonalib; copctat opposita pua-
tiue. s. e. e. coicabile et incoicabile: et hoc nullo intellectu p
derate: et opposita puatiue sunt dicitioⁿa circa s^m aptu-
nati. Tum q: sunt imediata circa tale s^m. Tum q: q: al-
teru e^o dicit formalr p^o negatione. Igitur fundameta
qb^o hec applicant: hnt aliqua distinctione inter se. Unde
quecuq; alie oppoⁿes distiⁿcte traⁿta oppoⁿe dicitioⁿa:
addit aliquid distrahens et diminuens de rone oppoⁿis et
repugnante. p. de puatiue et habitu que addit positioⁿe
s^m determinate: p. de p^o et relatiuis que addit positio-
ne in utroq; extremo: et sic distrahunt a vera repugnata:
et ita: quod ois oppositio iudicat oppoⁿe dicitioⁿa: et p^o
tato ois oppositio est oppositio et repugnata in q^ota ea
includit: et ex p^o fit caⁿ eendi alio: ut sint opposita sequi-
tur q: sicut alie oppoⁿes pcludit distinctione iter extre-
ma) multo magis oppositio dicitioⁿa: et ita (tuⁿ eentie et
relatioⁿis psonali copctat dicitioⁿa. s. e. e. coicabile et noⁿ coi-
cabile: ad se et noⁿ ad se: et hoc ex naⁿ rei. s. nullo intellectu co-
siderate) sequit q: erit aliqua distinctio inter eentie et re-
lationes: et hec est noⁿ realis: neq; essentialis: igitur formalis
et ex naⁿ rei. Sed obijct q: oppositio dicitioⁿa non sit
maxima oppositio: q: inferius est pfectius superior: q: ad-
dit ad ipm: sicut hoⁿ ad aial. ergo si dicitio est superior ad
ois alias oppoⁿes: q: includit in eis. ergo alie oppoⁿes
erunt maiores. Rndet aliquado conngit q: inferius
vel includens addit aliquid distrahens a rone superioris in-
cludit: sicut color includit lucem: et ois color est lux: et noⁿ est
color: ita perfecta lux: sicut lux in seipsa: ita in pposito: ois
oppositio addit ad contradictione pditione distrahente a
maxima repugnata: que admodus et explicat^o est supe-
rius de puatiue: contrariis: et relatiuis.

Augu. 7. de
tri. c. 1. 8 ma-
gnus et mul-
tomagus. c. 6

Pro intelligentia auctoritatis Aug. dicitis
q: alio pater et alio pa-
ter est pater. Est aduertendū q: essentia diuina est p^o
p^o formalis: quo vnuⁿ q: d^o in diuinis h; esse simplr: qd
noⁿ m^o est verū de suppositis: verū etiā de oibus alijs. S; p
paternitas aut relatio psonalis est pncipiū formale quo
suppositū est suppositū. Ex quo sequit q: si querat de p^o
cipio quo pater est: et habet est qdditatioⁿe. Rndet q: pa-
ter per essentia habet esse qdditatioⁿe: et essentialis. Sed si
querat quo pater est pater: et h; esse suppositale. Rndet
q: p^o p^oitate est pater. Ex quo inferit distinctio formalis in-
ter ista. Sinter p^oitate et essentia: q: illud qd est p^o quo
formale in supposito respectu esse essentialis: distinguitur
ab eo formalr qd noⁿ est sic pncipiū quo. Sed essentia et
paternitas sunt h; q: respectu alicui^o esse essentia est quo:
respectu cuius noⁿ est paternitas: et eotra. ergo et. Ul-
terius aduertendū q: genus et dia distingunt plurq;
genera: q: genus et dia in nullo genere p^ouent: sive sit
dia vltima: sive noⁿ vltima: quelibet dia est p diuersa a
genere: ut est de mente Ar. 3. meta. ut supra allegatus est.
et 6. Thopica. 8. C. Probat etiā rone: q: in distoⁿe esset
nugatio: q: genus semel diceret rone sui: et semel ratione
dūe in qua includeret qdditatioⁿe. Igitur bis diceret gen^o.
Et vltius non posset tolli ista nugatio penes diuersus
modum p^oendi: aut p^oendi eo modo quo dicit q:
in ista. A. est coloribus euitat nugatio: q: albedo ratioⁿe
coloris dicit semel quidditatioⁿe et rone sui denotatioⁿe: et ita
penes diuersum modus d^oedi et p^oendi tollit nugatio.
In pposito aut noⁿ posset euitari h; nugatio qm^o idē dicit
ref qdditatioⁿe: q: si ex p^o gratia ronale includat quiddi-
tatioⁿe aial: si dicat hoⁿ est animal ronale: animal dicitur
quidditatioⁿe de homine: semel in se: q: iterum quiddita-

6° thop. c. 8.

tiue rone rationalis. Igitur bis dicitur quidditatioⁿe.

Pro intelligentia

quo aliquid est necessarium
qd m^o est per accidens. Nota
dum est qd dicit Comē. p p^ori. comē. 66. vbi h; q: pu-
uatio per accidens copctat ad esse copctat: et m^o ipsa pu-
uatio est necessario requisita ad g^ontionem eius: et ita est
p^o per accidens copctat: licet necessario requisitum: sicut
est in copositione in re: q: ex aliquo per accidens necessa-
rio m^o requisito: sit et g^ontur illud quod est per se: ita (in
componē intellectuali: et in complexis apud intellectus)
per oppositū et h; que sunt per se: pot sequit illud qd
est per accidens. Quia non est maior ratio q: ex per acci-
dens sequatur per se (dū modo per accidens sit necessari-
um) q: quod ex per se sequatur per accidens necessariū.
C. Pro quo est notandum q: perfectas propoⁿis est ex
ed q: predicamentum habet causam intrinsecam in sub-
iecto q: tum ad inherēntiam eius formalem ut dicitur est
superius: modo vbi propoⁿis puerat simplr per se noⁿ
conuertit in per se: q: daret circulus q: tum a d calitatem
et dependētia istius inherēntie formalis: q: sicut s^m esset
caⁿ predicatori isto modo: ita predicatum esset caⁿ s^m eodes
modo: et ita circulus in dependētia essentiali.

Co. p^o
p^ori. co. 66.

Pro intelligentia

quo in ista propoⁿe nul-
la essentia diuina distin-
guis formalr: est aduertendū q: si nulla sit distributio in
termino: vel extra terminū dicendo nulla essentia diui-
na: p^oterea q: eentie diuina est terminus di^ocretus et sin-
gularis et magis singularis: q: h; homo vel ioues: quia
for. h; nam que induit quaf per aliquod sibi accitale qd
est p^oterea individualis sibi adueniens: sicut actus po-
tentie. Essentia autem diuina est de se hec: et per nihil sibi
adueniens est singularis: imo est singularitas quedā que
est act^o purus et simplicissimus includens in se vltimata
actualitatem. Ex quo sequit q: non pot induiduari per
aliud. non ergo distribuit talis terminus pro suo forma-
li significato. Illeq; pro aliquo conotato: q: terminus ta-
lis non est capax distributionis: quod nihil distribuat ni-
si sit vlt: quod opponit summe singulari: sicut est eentie
diuina: et ita noⁿ sit distributio in termino in se: neq; etiā
extra terminū: q: talis terminus. s. essentia diuina est su-
me singularis. Terminus autem distribuit in se q: diu-
ditur et numerat in pluribus q: tum ad suū significatū
formale: que diuisio et numeratio repugnat essentia diui-
ne. Distributio etiam sit extra terminū: q: terminus
distributus non soluz distribuit q: tum ad significatū
formalem: verū etiā: q: tum ad supposita que conotar et
p^oterit: que sunt extra significatū formale: et p^oterius ter-
minū cois distributi. C. Ex quib^o oib^o sequit q: syllogis-
mus in quo accipit ista p^opo. si nulla eentie diuina di-
stinguis formalr ab eentie: noⁿ regulant per dia de nullo
et dia de omni. Sed vbi fieret syllogismus qui sic retaret
que admodū esset iste. Nihil qd est essentia diuina distin-
guis formalr ab essentia diuina. Paternitas est essentia
igit et. Propositio maior assumpta est neganda.

Pro intelligentia

quo oia absoluta cōta in
diuinis hnt p^oia infini-
tate: est aduertendū q: sicut essentia diuina est radix et fun-
damētū oium p^ofectionū diuinarū: quā ab ipsa emanet et
pullulent oēs p^ofectiones diuine: ut h; Sco. in quolib^o q. 5.
circa finē. ita infinita que iteg^oit imēdiare essentia diuina
est radix et fundamētū ois infinitatis: et ita infinitas funda-
mētalis et radicalis est tm^o vna: infinitates autē formales
plurificānt ad plurificationē p^ofectionū attributū: et si-
cut p^ofectiones attributales trāseūt in eentie idēte et reali:
et manēt tm^o suas qdditates et formalitates: sic q: noⁿ tran-
seūt in ipsaz s^m idēitate formalem: ita oēs infinitates
attributū trāseūt in p^ofectā idēitate reale in i^ogratū essen-
tie et manēt distiⁿcte modalr et ex naⁿ rei. Sed dicitur

Sco. in quo
libet. q. 5.

gl' vna difficultas. Iste infinitates formales multiplicite aut sunt eiusde rōnis: aut alterius: nō eiusde rōnis: qz nihil vniū rōnis videt posse plurificari i diuisis. vt p3 discurrendo p' singula. Neqz dicendū est q' sint alteri rōnis: qz tales infinitates sunt pfectiones 7 gradus pfectio- nales qui insequunt diuersas quidditates: mō sicut plu- res quantitates molis 7 extēsiue sunt eiusde rōnis: ita plures quantitates intensiue vident esse eiusdem rōnis. Et confirmat. qz intensio insequens albedinē 7 intensio insequens nigredinē nō vident esse alterius rōnis: h' illa ad que sequunt iste intensiones sint alterius rōnis. Ad hoc respondet fm aliquos q' infinitates iste de quib' di- ctum est sunt eiusde rōnis. Et quum dicit. Nihil vnius rōnis multiplicat in diuisis. Respondet q' veruz est q' nulluz tale multiplicat realr aut formalr: m modaliter 7 ex nā rei nō inuenit. Et datur exemplū in diuinis sūe plures similitudines sicut plures equalitates que sunt eius- dem rōnis: nō obstante q' illa in quibus fundant similitu- des sint alterius rōnis: sicut plures albedines sunt eius- dem rōnis. dato q' hō 7 asinus nō sint eiusde rōnis: sūe paternitas in hoīe 7 in asino sunt eiusde rōnis: nō obsta- te q' hō 7 asinus sint alterius rōnis. Et quo cōcludit q' nihil vnum 7 idēz vnius rōnis multiplicat realiter i di- uinis: cum hoc m fiat: q' multiplicet ex nā rei: aut moda- liter: vt dictū est. Nō etiā dicit q' tales infinitates sunt alterius rōnis: que admodū 7 qdditates quas insequunt tales infinitates. Distinctio enim rōnis formalis nō su- mit nisi a diuersis formalitatib' 7 qdditatib'. Quā autē iste infinitates nō sunt qd nec formales nisi qdditate 7 for- malitate eoz que insequunt: sequit q' talis distinctio erit inter ipsas infinitates: q'lis est iter suas formalitates quas insequunt. Et quo sequit q' quuz attributa sint alteri rōnis formalis: etiā infinitates formales ipsoz erūt alte- rius rōnis: que tū infinitates formales sunt vna infinitas radicalis 7 fundamētalis. Est 7 aliud dubiū: videt h' hoc q' vniū infinitū possit excedi ab alio. Quia certuz est q' essentia diuina que est radicalr infinita seorsūm acce- pra sine pfectionib' attributalib' nō est ita pfecta: sicut ē simul cū ipsis. Et quo sequit q' infinito possit fieri addi- tio. Ad qd rōsum est alias: 7 dictū est q' essentia diuine infinite nulla sit additio intensiue ex additione pfectionū attributaliū: qz in primo signō nāe: quo essentia est. essen- tia: p'inet oēs tales pfectiones vtuāliter 7 eminēter: quā iste pfectiones fluant ab eēntia tan q' radice 7 fundamē- to: 7 ab ipsa recipiāt oēm suam pfectionē: cui' sunt capa- ces pp qd essentia diuina sine istis pfectionib' attributa- libus est qdlibet istoz vtuāliter 7 eminēter. Cūltimum dubiū est: q' videt q' in diuinis possint esse infinite in- finitates fm istam positionē: si q'libet pfectio attributalis est formalr infinita. Ad qd rō. fm Sco. in. 4. sniaz. di. 13. q. 1. Dicēdo q' pfectiones attributales sunt finite nu- mero seu multitudinē: h' quilibet in se sit formalr intensi- ue infinita: 7 sic p' quid dicendū sit ad hunc articulum.

genus est deus gloriosus: de quo h' Cōmē. cōmē. palle- gato: q' est mensura generis sbe: extrinseca m. Sed hic insurgit vna difficultas: quō deus possit sic esse mensura alioz quā oia equaliter distent ab ipso: qz oia distāt di- stantia infinita: 7 distātia talis nō pōt esse maior alia di- stantia infinita: vt p' celi cōmē. 35. 2. 8. p' h' y. Ad hoc rō- det q' licet quilibet pfectio in deo sit formalr infinita: aut saltē radicaliter: pfectio tū diuina vt imitabilis a creatu- ra nō est infinita: q' quilibet creatura imitat pfectionem dei fm gradū sibi cōpetentē. Et ex hoc sequit q' quilibet creatura h' sūa p'piaz ideam in mēte diuina: que est mē- sura rei ideabilis: 7 ē p'portioata. Et pp hoc dicit Aug. 83. q. 4. 6. Alia rōne p'ditus est hō: 7 alia rōne p'ditus ē equus: qd est intelligendū q' fm aliā rōne pfectionis imi- tabilis in deo p'ditus est hō: 7 fm aliā pfectionē 7 in alio gradu imitabilr conditus est equus. Et quo p'cludit q' illa creatura magis distat: que in minori gradu imitat aliquā pfectionē in deo: 7 illa magis appropinquat que in maiori gradu pfectionali imitat pfectionē diuinā. Et quum tu dicit: quilibet creatura h' distantiā infinitam ad deū. Verū est accipiēdo pfectionē diuinā in se: sed nō vt imitabilē a creatura: qz h' i se sit imitabilr: m creatura nō imitat eam in gradu infinito: sed finito. Et accipiēdo illā pfectionē fm illū gradū repertuz in creatura: illa est tū finita: 7 sic distat a deo distantia finita penes talē graduz que imitat. Et qz alia creatura imitat in maiori gradu: minus distat distantia finita accepta p'portioabilr ad gradū quez imitat: 7 sic apparet respōsio ad difficultatē. Nō etiā aliter dicit q' pfectiones in deo cōrident p- fectioib' p'fectis creaturaz: que h' in se sint infinite: m vna ex sua rōne formalr etiā circūscripta infinitatē est pfe- ctior alia: sicut forte actualitas in deo est pfectior simplici- tate aut necessitate: 7 rō volūtati vel volūtatis est pfectior ex se rōne intellectui. Quo stante pōt dicit: q' h' quilibet creatura distat in infinitum a deo: accipiēdo pfectiones sibi cōrēspōdente formaliter infinitas: nō tamē distat in infinitum quilibet creatura: accipiēdo pfectiones talem simplr circūscribendo p' intellectū p'piaz infinitatē: 7 tunc illa creatura est pfectior: que imitat maiores pfectio- nem in deo q' illa que imitat minores: que h' vt infinite sint. equales: nō tū accepte in suis rōnibus formalibus.

Aug. 83. q. 4. 6.

Alia est p'piaz g'rationis de qua h' Az. 9. meta. q' p'piaz g'ratione sunt posteriora fm s'bas 7 pfectionē: 7 eouertio posteriora sunt pfectiones: 7 dicit aliqui q' hoc est verū: vbi prius p'currit intrinsece ad esse posterioris: aliter nō est verū: q' posteri' g'ratione sit pfe- ctius: qd exēplificat de eēntia diuina 7 attributis. s. sapia bonitate 7c. Certuz est aut q' essentia diuina est p'piaz ep- titas in deo via originis: vt h' Sco. in quolibet. q. 1. 7 m nō est posterior s'ba 7 pfectione attributis: quuz sit radix 7 fundamētū oīs pfectionis diuine. Dicendū est ali- ter q' p'p'itio Az. h' intelligi in nā tū limitata: 7 in eo- dem genere: ratio p'p'itio est: qz nā limitata: ex sui impfe- ctione semp pcedit de iperfecto ad perfectū: 7 de potētia ad actum: igit qd cunqz est inductum prius ab agente li- mitato: erit iperfectū respectu posterioris: sed vbi agens sit perfectū: qd p'p'io intēdit: p'p'io p'ducit 7 generat: 7 ita (quum illud qd est p'ncipaliter 7 pfectius: p'p'io intē- datur: p'p'io inducit a tali agente. Et p'firmat hoc: qz agens p'pter finem p'p'io intēdit finem qz ea que sunt ad finē p'p'itate p'ncipaliter 7 intētionis: finis autē est pfectior his que sunt ad finē: igit si tale agens sit pfectus: p'p'io attingeret finem p'ncipaliter intēntuz. Ratio 2^a p'p'io isto p'p'io mēbro pōt esse talis: q' qd posterior adue- nit p'p'io in aliquo genere ab agente limitato 7 iperfecto: nō aduenit p'p'io nisi vt pfecti' p'p'ituar aliqd in illo g'nie igit forma posterior adueniēs p'p'io per g'nationē: quū constituat in esse pfectioni habet perfectius esse q' prius.

Sco. in quo libet. q. 1.

Quantum ad quartum articulum in quo vidēdum est de identitate 7 distinctione reali 7c.

Pro declaratiōe q'rti arti- culi: i q' declaratur: quid sit identitas realis: ponitur multiplex p'p'io: quaz vna est pfectionis. Alia nāe: alia duracionis: 7 alia originis.

Prima p'p'io declarada est p'p'io pfectionis. De qua loquit Az. in. 10. meta. tex. cō. 7. In vnoquoqz g'nie est vniū qd est mētrū 7 mēsurā oium alio- rum: in illo g'nie 7c. p' recessuz 7 accessum ad istud p'p'io: oia alia mēnturānt. Aduertēdū q' p'p'io penes qd alia mēsu- rant in pfectione: qdā est in g'nie: qdā est extra gen'. Pri- mus in g'nie est aliqd pfectissimū illi' g'nie. Primum extra

Sco. in. 4. di. 13. q. 1.

Arist. 10. me. 11. tex. cō. 7.

Tractatus formalitatum

Ratio secunda dicitur: quod certum est quod ad formas substantiales sequitur aliqua quantitas et aliquid accidens faciens ad formam substantialem. Quod accidens posterius adueniens est imperfectius forma substantialem quam non constituat aliquid in esse perfectionis quod sit esse quod habet totum compositum a forma substantiali.

Alia prioritas

est prioritas nature dicitur quod loquitur. Prioritas sibi nam sunt quod contingit esse sine aliis: et alia non sine his. et est hec prioritas inter illa quorum unum non repugnat esse aut recipi in esse additativo sine reliquo. Quod prius non potest esse sine alio propter identitatem posterioris ad se misit sibi non potest esse sine propria passione: que est sibi eadem realiter: et creatura sine dependentia ad deum propter eandem causam. Et sua per se ratione additativa non repugnat priori esse sine posteriori: sicut non includit repugnanciam in conceptu: quod possit perfectio intelligi: et recipi additativo sine posteriori. Aliquod prius non potest esse sine posteriori: non quidem ex natura sui: aut ex causa intrinseca: sed solus ex causa extrinseca: sicut celus quod est prius natura motu: non potest esse sine motu: non obstante quod ex natura intrinseca sibi non repugnat. Sed hoc est ex intelligentia mouente que necessario determinat ad motum: quod ut dicitur in 12. meta. text. co. 48. Substantia impassibilis optime finem suum esse oportet estimare. Igitur intelligentia formata est deus illius finem qui deus competere sibi perfecte in se quod perfecta est: de ratione autem sibi perfecte est. ut non solum perfectus in se: verum etiam perfectus in comparando suam perfectionem alijs producendo: igitur istud maxime competit substantijs impassibilibus: sed ista substantia non potest producere aliquid in istis inferioribus nisi mouendo. ergo ista substantia ex eo quod perfecta est: determinat ad motum. Ad mobile ergo non separatur a motu propter causam extrinsecam: non quod sibi ab intrinseco sic separari repugnet. Aduertendum tamen quod si alii quos prioritas nature non est inter extrema: quorum unum sit in aliquo signo nature in quo non sit aliud: sed tamen est presuppositio huius ab hoc ita quod ordo nature est inter illa quorum unum presupponit aliud. Contra quam opinionem videtur esse in loco preallegato superius in 5. meta. ca. de prioritate: ubi vultur quod prius est separabile a posteriori. ergo prioritas (quod vocat ipse sibi substantiam et naturam) non repugnabit esse in aliquo signo in quo non est posterius. Illud habet eandem sententiam ipse in 7. meta. in principio text. co. 3. et 4. ubi probat primaritate temporis: hoc est nature de ipsa substantia: per hoc quod contingit ipsam separari ab alijs: et alia non ab ipsa. ergo hic non tamen est presuppositio: verum etiam in aliquo signo potest esse prius: in quo non erit posterius. Et confirmatur quia animal et rationale habet ordinem nature: inter que non tamen est presuppositio: sed ordo nature positivus. Illud etiam arguitur ratione: quod mutatio instantanea non est sine suis terminis: quoniam sicut habitudo inter terminum a quo et terminum ad quem et habitudo seu relatio non est sine extremis: ergo in eodem instanti temporis erit terminus a quo ipse mutationis: et terminus ad quem eiusdem: sed ista non possunt esse in eodem signo nature: quod tunc esset predictio sibi idem indivisibile temporis et nature. ergo pro diversis signis nature erit terminus a quo et terminus ad quem. Contra si sit ut casus terminus a quo est in toto tempore precedere mutationem instantaneam seu generationem: et terminus ad quem in instanti ultimo totius temporis mensurantis alterationem precedentem. Contra certum est quod alteratio que est mutatio successiva et in tempore se habet per accidens ad mutationem instantaneam. ergo remoto eo quod est per accidens: remanente eo quod est per se: non repugnat mutationi instantanee esse sine mutatione successiva: que est in tempore. Et confirmatur hoc quod si deus causaret unum sibi ultimum dispositum: quod immediate applicaret igni: certum est quod ignis in instanti produceret formas substantiales in tali sibi ultimum disposito. et ista generatio esset instantanea: sine quacumque mutatione successiva concomitante. Illud videtur posse confirmari per illud comen-

in 4. physico. in comen. 129. ubi habet quod sunt aliquae mutationes que sunt in instanti ut illuminatio totius orizonis a sole et totius domus a candela: et vix quocumque factio rei generate. Et postmodum queritur: quomodo se habeat mutatio in tempore ad istas mutationes. Et dicitur quod transmutatio dicitur equivoce de transmutatione per se: sicut est alteratio: et de generatione que est finis transmutationis. Et quo vult concludere quod generatio: sicut finis transmutationis successive et in tempore: non tamen est per se talis transmutatio: sed et quasi accidentaliter coniungitur. De hac mutatione in non tempore et loquitur comen. in primo celi. comen. cr. ubi habet quod est aliqua talis mutatio in non tempore sine alteratione. Et quibus concludimus quod (cum generatio non possit esse sine terminis per rationem antedictam) sequitur propositum quod terminus a quo: et terminus ad quem erunt in diversis signis nature. Teneo igitur istam opinionem quam inducunt rationes adducte. Pro cuius intelligentia notandum est primo quod positum est superius in divisionibus entium. ubi quod ordo nature quidam est ordo positivus inter extrema: quidam est ordo negativus. Notandum est secundo quod ordo nature quidam est ordo essentialis: et iste semper est inter distinctas entitas et naturas: quod ordo ut dicitur Scotus in quolibet. q. 4. semper ponit imperfectiones ex parte unius extremi. ubi posterioris: quod semper tale posterius dependet essentialiter a priori. Dependens autem est perfectio huius ab hoc in alteritate nature: que dependens ex parte dependentis arguit imperfectionem. Et hoc est quod dicunt nonnulli Scotus: quod ordo nature dicitur duo: quorum unum est processus posterioris a priori: aliud est presuppositio huius ab hoc: et quantum ad primum ordo nature importat imperfectionem in altero extremo. In posteriori. Dicendum tamen quod ordo nature non semper est ordo essentialis dependentie: sic quod posterius essentialiter dependat a priori: quod ordo essentialis nature est inter species positas sub eodem genere: tamen una species non dependet ab alia essentialiter: quod quod dependet ab alio in esse: in aliquo genere esse dependet. Et quo sequitur quod una species esset causa alterius species sub eodem genere. Neque potest dici quod species perfectior dicitur esse causa finalis respectu alterius: quod causa finalis est illud quod a cuius agere agit: sed agens producens finem non producit pro equum: aut propter hominem. igitur etc. Sed contra hoc arguitur: quod in secundo physico dicitur quod nos sumus quodammodo finis omnium. ergo homo est finis aliorum: et per hunc unum species perfectior est finis alterius: cuius oppositum tu dicitur. Possent probabiliter dici quod duplex est finis: unus est qui est causa finalis. Alius est finis amplexus per operationem. Et loquitur quod sumus finis amplexus: non autem finis: qui est causa finalis. Quia ut dicitur est: finis non est productus ab agente propter hominem: sed operatio eius sit propter hominem: et hoc non est contra determinata. Alius est ordo nature essentialis dependentie: et de isto est verum quod posterius dependet in esse a priori: et progreditur a priori ut a causa: quod non est imaginabile quod posterius in esse dependeat a priori: et in nullo genere esse sic dependeat. Distinguit tamen Franciscus quod est ordo nature: qui est inter naturas: ut dicitur est prius: et iste potest esse vel essentialis dependentie ut dicitur est: vel essentialis eminentie et perfectionis sic quod prius excedit in aliqua perfectione ipsius posterioris. Alius est ordo sibi ipsum: qui est inter naturales perfectiones: sicut est inter sensum et intellectum: et inter intellectum et voluntatem. Qui ordo est quod posterius presupponit prius in essendo vel in operando. Primum ordo qui est iter nature et naturam: semper est cum imperfectione alteri extremi: quod si sit ordo essentialis eminentie: unum est eminentius reliquo. Si sit essentialis dependentie: patet idem quod prius. Et quo sequitur quod non est ordo nature in dignitate: qui est inter naturam et naturam. Sed bene ordo secundo modo acceptus: qui est inter perfectiones naturales.

Trist. c. met. Eccl. co. 16.

Trist. n. me. Eccl. co. 48.

meta. text. co. 3. et 4.

Co. 4. phy. com. 129.

Co. pmo celi. c. cr.

Scot. in quo libet. q. 4.

Trist. phy. text. co. 14.

Trist. in celi. n. d. 13. q. pma.

Alia prioritas est prioritas durationis. Triplex autem est duratio: una est respectu dei: altera respectu entium permanentium: et tertia est entium successiuorum. Prima duratio est eternitas: que est duratio seu modus intrinsecus existentie diuine: ut hinc Scotus in quolibet q. 6. que eternitas describitur sic a Boetio. s. de consol. prof. sa 2. Eternitas est interminabilis vite: tota simul et perfecta possessio. Cuius sicut infinitas est modus intrinsecus entitie diuine: in quantum entitia est: ita generitas est modus intrinsecus existentie ut existentie est. Et est quedam quantitas diuina quasi extensiva per quam deus potest coexistere cuiusque temporis: et cuiuslibet partem eius: etiam simul si partes ipsas possent esse simul: vel saltem per intellectum ubi intellectus percipit illas partes simul. Alia duratio que est entium permanentium: appellatur euis. Euis enim est mensura intrinseca entium permanentium: sive sit accidentis sive substantie: ut preschidit a motu. et mobilitate accidentis: que est euis: ponit mensuram sicut entium permanentium: que mensura et mensuratum debet esse unigenita. testate Comen. in 4. phys. com. 119. ubi hinc quod mensuratum semper mensurat per aliquid eiusdem generis aut rationis cum ipso. sicut linea mensurat per lineam: superficies per superficiem: et corpus per corpus. Quod autem omnium entium permanentium sit pondus talis mensura: que est euis: declarat. Quia quecumque sunt eiusdem rationis: ut sic habent mensuram eiusdem rationis: ita per Comen. sed ita est: quod omnia entia permanentia: ut permanentia sunt: habent totum suum esse simul et non per partem post partem. ergo eis correspondet una mensura eiusdem rationis que sit euis simul et permanentie: talis autem mensura non potest esse tempus: quod mensurat ea que sunt in fluxu: et in motu. igitur etc. Alia est entium successiuorum: et ista est tempus: de quo loquitur Aristoteles in 4. phys. Secundo igitur habet triplicem durationem: possunt enim imaginari triplicem duracionem: quarum prima non est durabilis: quod videtur aliquid sit plus eternitate: quod sicut nihil est plus deo et entia diuina: ita nihil est plus eternitate: que est modus existentie diuine. Secunda duratio que est euis: seu eternitatis: ista est inter entia permanentia: quod sicut unum ens permanentes in esse preedit aliud: ita secundum suum euis quod mensurat sua propria permanentia: preedit euis alterius. Et duratio temporis non oportet imitari: quod illa est de se euis. Alia duratio principalis et quarta: est duratio originis: que duratio est originis ad originem: qui ordo originis semper est inter distincta realia: quod nulla res est: que se ipsam signat: ut sit. ex p. de trinitate. ca. p. 2. de aia. tex. co. 47. ratio huius est secundum Augustinum. quod idem prehaberet nam et non prehaberet. Cuius aduertendum tamen quod per signum originis: secundum aliquos Scotistas: est esse a se. Secundo est esse ab alio: et quod pater est a se in diuinis filiis: ab alio: ideo patet est in primo signo originis: et filius in 2. Sed ista declaratio deficit in aliquo: quod licet per signum originis sit esse a se: hoc tamen non constituit adequate per signum originis: quod si per imaginationem et tamen una persona in diuinis ut posuerunt philosophi: que nihil produceret: neque ad intra: neque ad extra: ita non est in aliquo prior originis: et tamen est a se. Dicitur ergo: quod ista duo constituit per signum originis adequate. videtur a se: et a quo alio: vel aliud habet esse. Et ita quod patet diuinus sit a se: ab ipso sit filius: pater dicitur esse in primo signo originis. Cuius aduertendum tamen quod plus et posterius origine a deo. sub. in primo signa: frequenter accipit pro prior et posteriori natura. ubi in p. dist. q. 2. Cuius ultimis finis habeat plures rationes fruibilitatis: habet verba. Pater prius origine quod generet suum: est perfecte beatus: quod non est intelligendum: quod plus origine sit beatus: et posterius origine generet: quod tunc esset sensus: quod esset beatus a se: et generet ab alio: quod est falsum. Sed habet intelligi: quod plus nam intelligit intellectus beatus: essentia diuina: que est deus perfecte beatus: generet filium: quod entia in diuinis ordine nature preedit notionalia: ut ostendit Scotus in quolibet q. 1. Cuius secundo notandum principaliter: quod realitas dicitur a reali: et reale derivat a re. Res autem accipitur dupliciter. uno modo pro re opinabili: et ista derivat a

reor reris. Alio modo caput res per se: a ratus rata ratus: et ista res est essentie vel existentie: aut subsistentie. Ut declaratum est superius in primo. Et re existentie vel subsistentie derivat distinctione realis: per se spes distincta extra alias spes distinctam et non a re opinabili: vel a re entitie. Tertio notandum est: quod res in diuinis sumit unum essentialiter: alio modo sumit personaliter. Si sumat essentialiter: est tamen una res in diuinis singularis et existens. Si autem sumat notionaliter et personaliter sic sumit tres res suppositales et personales: ita quod si sit ibi una res existens unica existentie absoluta: tamen cum tali existentie absoluta multiplicat tres subsistentie relative: que sunt tres rationes suppositales: in quibus essentia diuina subsistit: et se existat: et de ista duplici acceptione rei fecit mentionem Augustinus in p. de doctr. christiana. Pater et filius et spiritus sanctus sunt tres quibus fruendum est hoc est res que sunt diligende propter se: et irreferibiles: sunt pater et filius et spiritus sanctus. et he tres res sunt una summa res: per se tres res denotat tres res suppositales: per hoc quod dicit. Una summa res: denotat re essentialiter accepta.

His presuppositis ponitur per Augustinum. Illa sunt idem realia que sic se habent: quod unum non potest esse sine alio absque additione: que dicitur sic habet intelligi: quod quoniam scilicet est aliquid unum: quod est in trinitate non potest separari ab alio: et in nullo dependet ab ipso: illa sunt idem realia. Per hoc quod dicitur ex natura intrinseca inseparabile: excludit instantia que sit de entia et iura et de respectu entitie diuine: qui dicitur in ipsa per actum collationis intellectus diuini in comparatione ad ea que sunt ad extra: entia diuina non potest esse sine isto respectu: quod intellectus diuinus non potest non intelligere entia diuina ut imitabilem a leone: a capra: et ab alio: sed tamen sequitur quod iste respectus qui comparat entia sic intellectus identitatem realem essentie: quod respectus rationis non potest identificari entia reali. Sed ista impossibilitas separationis est ex intellectu necessario intelligentie essentiam per comparationem ad extra. Et etiam excluditur instantia que sit de celo et motu sibi correspondente: secundum viam philosophi: quod celus si est inseparabile a motu. hoc ideo est: quod intelligentia mouens necessario causat motum in tali mobili et non est ex natura mobilis. Per hoc quod dicitur in nullo dependens ab alio: excludit instantia de accidente et substantia: secundum viam philosophi. qui vult passionem esse inseparabilem a subiecto: loquendo de passionibus que etiam sunt qualitates et accidentia: ut in p. phys. tex. comen. 39. inquit intellectus querens separationem passionum a subiecto: querit impossibile. Eandem sententiam habet in eodem p. tex. co. 14 et in p. pigentios. tex. co. 11. et in 7. meta. tex. co. 4. Excluditur et instantia de toto: et partibus: quod totum distinguitur a partibus non obstante quod non possit esse sine partibus: et hoc propter dependentiam totum ad partes. Excludit etiam instantia de relationibus: que realia differunt: quod a se inuicem mutuo dependent.

Ista conclusio probatur: quod sicut dicitur dicta de aliquibus concludit distinctionem inter: illa (sicut si a est album. b est non album. necessario. a et b distinguuntur in esse albo) ita impossibilitas recipiendi predicationem dictionum pertinentium ad esse: concludit identitatem extremorum in esse. hanc rationem videas in Docto. sub. in. 2. sen. di. 1. q. 5. Cuius hac conclusio sequitur tur multa correlaria. Quorum primum est quod omnia essentialia et notionalia essentie diuine unica realitate reant: hoc est unica entia absoluta existunt: et ex omni oia que sunt in diuinis que beant unica entiam: sunt unica res singularis entis. Secundo cor. Des dicit essentialis: et modi intrinseci in eodem supposito: unica realitate reantur: et sunt unica res ab unica entia. Cuius aduertendum tamen: quod quecumque sunt in eodem supposito sic quod possunt per se separari ab illo supposito: et existere propria entia: aut supposito existere sine illis: illa distinguuntur realia. Dicitur entiales et modi intrinseci non habent tale entia secundum qua possunt per se existe.

Scotus in quo lib. q. 6. Boetius s. de sola. prof. 2.

Comen. 4. phys. co. 119.

Art. 4. phys. tex. co. 101.

p. de trinitate. ca. 47.

Docto. sub. 1. di. 1. q. 2.

Scotus in quo lib. q. 1.

Aug. p. de doctr. xpiana.

p. phys. 1. co. 39. co. 14. et p. pigentios. tex. co. 11. et 7. meta. tex. co. 4.

Scotus in 1. di. 1. q. 5.

Tractatus formalitatu

re sine illis: illa distinguunt realiter. Differentie essentielles
 2 modi intrinseci non habent talem existenciam secundum quam possint
 per se existere a supposito: aut supposito sine ipsis: igitur
 oia dicunt esse unica res. **Tertium cor.** Omne superi-
 us est idem realiter cum suo inferiori. **Quod** si arguat contra hoc quod
 superius separatur ab inferiori: ergo distinguunt realiter. **Contra** vide-
 tur quod si separatur secundum propriam existenciam ab inferiori: distin-
 guunt ab ipso: sed quod superius non existit nisi in inferiori:
 2 nullas habet existenciam de se: non distinguunt ab inferiori realiter.
Unde propositio ista. Quaecumque sunt separabilia a se ipsis:
 distinguunt realiter: habet intelligi de separabilitate illorum quo-
 rum quodlibet: aut saltem alter: potest per se existere existenciam pro-
 pria. **quod** est. **Sed** arguit: quod homo existit in Platone
 sicut corruptio: ergo homo realiter distinguunt a se. **Contra** dicen-
 dum est: quod iste due propositiones indefinite 2 subcontrarie sunt
 vere. Homo distinguit realiter a Platone: 2 homo non di-
 stinguit realiter a Platone. **Prima** propositio est vera: put
 homo existit in se. **Secunda** put existit in Platone: 2 si si
 arguat syllogistice sicut distinguunt realiter a Platone: sicut
 realiter est homo. **ergo** homo realiter distinguunt a Platone. **Con-**
clusio potest procedi: vel homo in se non supponit particularem:
 2 indefinite. Tamen posset dici quod modus arguendi commit-
 tit fallaciam accidentis: sicut in ista: sicut per se sanatur: sicut
 per se est homo. **ergo** homo per se sanatur. quod sicut accidit sicut
 homo: in quantum sanatur: ut habet in se meta. **illa** accidit sicut
 in quantum distinguit a Platone quod si homo: quod distinguit
 tur a Platone realiter: per formam 2 proprietatem individualem:
 2 non per naturam 2 per formam speciem. **Advertendum** quod
 illa que sunt in potentia obiectiva non distinguunt realiter: propter
 rem: quod nullam realitatem existenciam aut substantiam habent. **Ma-**
gnus distinctio realis fundatur super tale realitatem existenciam:
 que non habet istam realitatem: non sic distinguunt. **Et** ulterius
 procedit: quod ista in potentia obiectiva non sunt idem realiter propter ca-
 rentiam talis realitatis. **Sicut** quod dicitur non distinguunt
 realiter: neque sunt idem realiter de se: quia non habent de se ul-
 lam realitatem existenciam aut substantiam.

3° meta. in
 prologo.

Pro maiori

evidentia istius articuli quantum ad
 identitatem realem notandum: quod dis-
 tinctio data de ista identitate fundatur super dicto **Az** in 4.
 meta. text. com. 3. ubi vult quod ideo ens homo 2 unus ho-
 mo sunt idem realiter: quod non separantur in generatione 2 corru-
 ptione. **Unde** ista propositio valet apud ipsum. **En** homo 2
 unus homo non separantur in generatione 2 corruptione: er-
 go sunt idem. **Ex** quo loco accipitur quod illud quod generatur alio
 genito: 2 corrumpitur alio corrupto: non distinguunt ab eo si-
 ne quo non potest generari 2 corrumpi: 2 hoc quod ista insepara-
 bilitas est ex natura intrinseca inseparabilis: sine omni depe-
 dentia essentiali ad aliud. **Sed** ad hoc fundamentum in-
 tendit Thomista: quod quaecumque non separantur vel sunt insepara-
 bilia secundum esse: aut secundum generationem 2 corruptionem sunt ea-
 dem: sed tamen non sequitur: quod quaecumque sunt eadem 2 non distincta:
 sunt inseparabilia. **Unde** bene valet ista propositio. a. 2 b. sunt in-
 separabilia. **ut** dicitur est. ergo a. 2 b. sunt eadem. **Sed** non
 valet: sunt eadem. a. 2 b. sunt inseparabilia: quod esse idem vi-
 det esse compositum 2 superius ad inseparabile. **Ad** modo non valet
 a pro se superioris vel compositi: ad ponere inferioris vel minus
 compositi: sed committit fallaciam propositi. **Ex** dicitur de relatione 2 suo
 fundamento: que sunt idem realiter: tamen separantur ab invicem:
 quod fundamentum potest esse sine relatione. **Sicut** non contra. qua-
 re est. **Sed** contra istam rationem instatur: quod si aliquid sunt eadem
 2 sunt separabilia secundum esse: sequitur quod in aliquo instanti esse
 inest unum: pro quo instanti non inest ipsum esse alteri: sed pro
 quocumque instanti duo dictiones insunt aliquibus illa nectio
 distinguunt quantum ad esse illorum dictionum: sic si album inest
 a. 2 non inest b. a. 2 b. distinguuntur in esse albo: sic si esse
 simpliciter inest unum: 2 non inest alteri. **il** a nectio distinguunt
 absolute 2 simpliciter. **Unde** negata ista propositio: quod v. dictiones
 pertinentia ad esse non concludunt distinctionem entium in esse: tollit

4° meta. text.
 com. 3.

ois via ad probanda distinctione in entibus. qua via videtur **Az** ad
 probanda magis esse distincta a forma in philosophia. text. co. 60. per
 hoc quod magis manet in aliquo instanti in quo non manet for-
 ma. **Ita** via etiam videtur **Aug.** 7. de trinitate. ca. 5. 2. 6. ca. 5. ubi
Aug. ex intentione vult probare creaturam non esse oino sim-
 pliciter: 2 hoc quod manens eadem potest in se suscipere diversa esse rea-
 lia. **Unde** dicit. eadem indistincta magnitudo manens potest habere
 hunc colorem 2 alium colorem: 2 per hoc aliud est color: 2 aliud
 est magnitudo: inquit ipse. **Ista** propositio secundum ipsum bona est:
 magnitudo manens: color non ergo magnitudo 2 color non
 sunt idem realiter. **Et** ita non habet argumentum ad probandum homines non
 esse asinos: nisi per hoc: quod esse potest inesse hominibus: 2 non inesse
 asino. ideo non sunt unum inesse. **Ad** hoc videtur: quod quod sunt
 aliquid idem realiter: manens uno manens realiter alteri: 2 eadem
 res que est alteri: tamen non manet sub eadem ratione. **Contra**.
 quero de illa ratione sub qua non manet res: aut fuit aliquid
 pure: aut nihil: si nihil. ergo res ista proprie nihil est: quia illa
 ratio per se in se est completa ratio istius rei: quod nihil est:
 2 nihil fuit. si illa ratio sit aliquid: quero vtrum sit idem aliquid
 quod illa res: quod manet cum qua per se est eadem: aut non est idem
 aliquid cum ipsa. si sit idem aliquid quod ipsa res: 2 ista ratio nunc non
 est. ergo idem aliquid quod est ipsa res non est: 2 per pro res ipsa
 simul est: 2 non est. si ista ratio sit aliud aliquid a re ipsa: habe-
 tur propositum: quod ista res que non manet: est aliquid aliud a re
 manente. **Dant** aliam rationem: procedendo: quod quaecumque vna
 generatione generantur: 2 vna corruptione corrumpuntur: sunt eadem
 realiter. tamen negat hoc: quod quaecumque sic se habent quod unum non potest
 manere sine alio: quod illa sint eadem realiter: quod instantia est de
 isto 2 propria passione: que distinguunt realiter: 2 tamen secundum
 non potest esse sine propria passione: dicitur: quod alia mutatione
 2 generatione generantur homo 2 risibile: seu risibilis: quod vna genera-
 tio terminatur ad hominem: que est generatio simpliciter: alia termi-
 natur ad risibilitatem: que est generatio simpliciter quod. **Contra** qua po-
 sitione arguit. **Aut** enim secundum 2 propria passio sunt ab eodem
 generante 2 producente: sic quod producat secundum producat propria passio-
 ne: aut subiectum est a generante: 2 passio a subiecto effectiue 2 pro-
 ductiue. si primo modo. ergo secundum se habet tamen in potentia
 passiva 2 materialis respectu passiois. **Sed** omnis potentia talis
 est dictionis. **et** 9. meta. text. co. 17. ergo secundum potest esse
 sine propria passione. **Si** def. 2° membrum. idem secundum erit passivus
 ordine generationis 2 nature: quod propria passio: 2 ita in aliquo
 priori probatur totum fuisse esse: in quo non intelligitur esse po-
 sterioris: sed quaecumque sunt simpliciter non repugnat eis esse si-
 ne posteriori: ut allegatum est superius. ergo non repugnabit
 subiecto: esse sine propria passione.

3° phis. text.
 com. 60.
 Aug. 7. de
 trinitate. ca. 5.
 ca. 6. ca. 5.

9° meta. text.
 com. 17.

Secunda conclusio

huius articuli est ista: quod illa di-
 stinguunt realiter: que sic se ha-
 berent: quod unum potest esse sine alio. **Ista** conclusio propter dicitur: 2
 fundatur in primo principio. quod dato opposito istius: sequeretur:
 quod idem simul esset: 2 non esset. **ut** dicitur est superius. **Contra** hac
 ratione sequuntur duo cor. quorum primum est quod totum distinguunt
 realiter a suis partibus: loquendo de toto centrali: 2 non integrali
 seu quantitativo. hoc cor. habet intelligi: quod totum centrale di-
 stinguit a suis partibus realiter distinctione non mutua: quod partes
 distinguunt centraliter a toto: quod possint per se 2 simul ex-
 istere: sine entitate totius: non tamen totum distinguunt a partibus:
 nisi terminatiue: hoc est pro quo terminat tota distinctiones
 reale in partibus: quod quod habeat intelligi non est in articu-
 lo de identitate 2 distinctione formalis. **Contra** dicitur autem hoc dubi-
 tatione magna: quod sic dicere. v. quod partes distinguunt 2
 sunt aliud a toto: est dimittere com. **Quod** errorum in mul-
 tis locis: 2 primo in philosophia. co. 17. circa fine. com. ubi habet: quod
 totum nihil aliud est quod aggregatio partium: 2 partes itero-
 nis subdit: quod vnaqueque partium dicitur esse aliud a toto: sed omnes
 in simul non possunt dici esse aliud a toto. **Ita** com. si er-
 go partes simul sumptae non sunt aliud a toto: ergo partes
 non distinguunt realiter a toto: cuius oppositum tu dicitur
 in primo tuo correlario. **Ita** sic dicere sicut tu dicitur est

Com. 17.
 phis. co. 17.

Coment. 7°
meta. co. 10.

contradicere ei de 7. Comen. in. 7. meta. co. 10. Ubi loquitur spaliiter de toto essentiali z de partib⁹. q². in p^o p^o p^o. co. 10. dicit loquitur in VII de toto z partib⁹. sicut ars z liber ille requirit: ibi enim de omni toto est speculatio. In. 7. vo metaphy. co. 20. loquitur de toto essentiali: z de partib⁹ essentialib⁹. vbi dicit hec verba. Ubi gra. Sor. est aial ronalis: sicut enim nihil aliud est q² aialitas z ronalitas. hec ipe. Tunc sic: sor. est quoddam totum essentiali: aialitas z ronalitas sunt eius partes essentiali: z sor. no est aliud ab istis partibus. ergo totum no est aliud a partib⁹: z per pseques ptes no distinguunt realiter a toto: sicut tu dicit. C. Disolutio aut huius difficultatis z si difficilis est. no tamen i. possibilis. Fertur naq² ab aliquib⁹: q² Comentator vbi ponit identitate inter totum z partes: no loquitur de toto essentiali z de partibus essentialib⁹: sed solum coparat totum integrale ad partes integrantes ipsum totum: z de istis partibus est verum: q² no distinguunt realiter a toto. C. Sed hec resposio nulla est: q² quid diceremus ad 2^{am} auctoritatem vbi loquitur de toto essentiali: z de partib⁹ essentialibus: manifestum est aut: q² sor. est quoddam totum essentiali z aialitas z ronalitas sunt partes essentiali: sed iste non distinguunt a toto. puta sor. ergo zc. C. Nisi forte diceret q² in prefato comento loquitur de toto diffinibili q² est totum metaphysicū: sed no de toto physico z essentiali: q² tale bene pcedit distinguere realiter a suis partib⁹ de qua distictione loquitur in. 7. meta. co. ultimo. Sed quicquid sit.

Coment. 7°
meta. co. vlt.

Aliter fertur ab alijs dicens: q² totum pot^{est} considerari dupliciter. Uno modo naturaliter z physice: alio modo metaphysice: loquedo ergo physice de toto z partib⁹: dicunt totum no esse aliud a partib⁹: z sic loquitur Comen. p^o physy. loco iaz dicto. Loquedo aut metaphy. dicitur q² partes realiter distinguunt a toto: z sic predicta determinatio z predictus cor^{re} no dimittit Comen. partes aut tales sunt materia z forma z quum ipm totum no includat materiam quidditative: z tanq² partem sue quidditative: quum ipsa no sit quidditative: neq² pars quidditative s^um Comen. in. 7. meta. co. 34.

Coment. 7°
meta. co. 34.

Partes ergo simul sumpte distinguunt a toto s^um ee q² dicitur s^um p^o ipsam materiam: q² totum in tali esse: tm importat formam que est tota quidditas rei. C. Ille resposio sicut pcedens pot^{est} molestari: deficit naq² sicut p^o: q² no respondet ad 2^{am} vbi metaphy. loquitur: no aut physice. Absurdum enim est dicere: q² Comen. in. 7. meta. loquitur physice de toto partibus. Aliter ergo dissoluo difficultates venio medio. Ad p^o z 2^{am} q² Comen. loquitur pstituitur: z integratiue: vt sit sensus: q² partes simul sumpte non sunt aliud a toto. i. q² partes simul sumpte: integrat z pstituit totum: z nihil aliud pstituit totum q² ipse partes. De primo enim palam est: q² partes p^o solum pstituit z integrant ipm: vt duo pedalia pstituit z integrant bipedale: z sic de alijs: vt p^o p^o physy. De 2° etia p^o. Itaz aialitas z ronalitas solum pstituit sor. z no aliud. s. quidditative: z hoc apparet in Comen. in. 7. meta. vbi dicit Comen. q² sor. nihil aliud est q² aialitas z ronalitas: que sunt quidditates eius. Et eodem modo dicit ad oes auctoritates: que inueniuntur ita dicentes. C. aut totum sit quidditas entitas addita partib⁹ z distincta ab illis realiter: apparet p Comen. in. 7. meta. comen. ultimo z est co. 6. vt super^o allegatū est. vbi h³: q² compositus est aliqd additum aliud a componentib⁹: z non tm resilians. Et exemplificat de syllaba que fit ex litteris. Dicit enim sic. syllaba enim no est littere ex quib⁹ fit: sed est aliquod additum litteris. Et sic patet quomodo totum no est idem q² partes: sed partes realiter distinguuntur a toto. Loquor enim de toto essentiali. Et sic patet q² ista determinatio supradicta non est contra Comen. imo est de intentione eius: sicut Scot. in. 3. senten. dist. 2. q. 2. dicit. q² Comen. erravit in ista materia: sicut z in alijs zc. C. Secundum correlatum est. Personę diuine distinguuntur realiter in diuinis: que lz habeat eandem existentiam absolu

Coment. 7°
meta. co. 10.

tam: q² tamen habent aliam z aliam existentiam relatiuam ppter hoc distinguunt realiter. Nec obstat: q² vna non possit esse sine reliqua: q² hoc est ppter vnitates essentiali singularis que includitur in ipsis: z etiam ppter mutuam coerigentiam in relationibus suppositiualibus: quibus constituitur inesse psonali. Unde dictum est: q² illa distinguunt realiter quoz vnum ex natura sua intrinsicca potest esse sine alio: z in nullo dependet a posteriori: seu coerigit ipsum: modo pater in diuinis coerigit filium coerigentia que requiritur ad naturaz correlatiuoz. Et q² dicitur de patre respectu filij: idem dicendum est de patre z filio: respectu spiritus sancti. C. si arguat. Quocumq² vni z eidem: sunt eadē: inter se sunt eadē: sed persone diuine sunt eadem essentiali: igitur inter se sunt eadem realiter. C. Respondetur q² quecuq² sunt eadem aliqua identitate z vnitate alicui tertio haberi cōsimilem vnitate z identitate: tali vnitate s^um quā sunt vnuz in tertio sunt vnuz z idem inter se. Ita q² duo requirunt ad hoc q² possit inferri aliqua esse vnum z idem inter se. Primum est: q² illa que sunt eadem habeant talem vnitate s^um quā sunt vnum z idem in tertio. Secundū q² requiritur est: q² illud tertium habeat cōsimilem vnitate sibi copetentez: s^um quam extrema sibi identificatur. Ad modo persone diuine habent in se vnitate psonale z suppositale: que vnitas suppositalis no competit tertio: hoc est essentiali diuine. ergo non possunt dici esse vnum inter se tali vnitate reali z suppositali: ex vnitate eoz in essentiali. C. Uel potest dici vtrūter: q² eo modo quo aliqua duo sunt idem in tertio: sunt idem inter se: z tūc dicitur: q² persone diuine sunt eadē realiter in essentiali realitate essentiali: z no subsistente aut psonali: z ita sunt eadem inter se vnitate z identitate essentiali: z tunc consequens non plus importat: nisi q² persone diuine sunt eadem essentialiter: quod conceditur: z sic est finis quarti articuli.

Scot. in 3°
di. 2. q. 2.

Quantum ad s^um art^um qui est idē tate z distōne eēn¹ zc.

Pro declaratiōe q²nti articuli vlt^o

denū est de identitate z distictione essentiali. Pro cuius intelligentia notandum est: q² ordo essentialis dependētia. qdam est ordo essentialis simpliciter: z est inter illa quoz vnuz sic dependet ab alio: q² oppositum ipsius fieri implicat contradictionē per quā cuq² poteriam ordo. vero essentialis s^um quid est ille cuius oppositum pot^{est} fieri per aliquam potentā naturalem aut supernalem. Primum modo dependet creatura essentialiter a deo: z totum essentialiter a suis partibus: q² per nullā poteriam pot^{est} esse q² creatura no dependeat ab eoz: z non habeat in se respectū dependentie ad ipsum: z sicut totum a suis partibus. In scdo ordine est ordo essentialis accidentis ad subm. C. Scdo notandū q² identitas essentialis eozū que identificant vni nature singulari z existenti: ita q² no tm habent eandē existētia z subsistentia: verū etia eandē nām z essentiali singularē ad quā immediate sequit existētia. Unde distictio vel identitas essentialis distinguit ab identitate z distictione reali: q² illa que est realis fundat sup^{er} existētia rei: hec vō essentialis fundatur sup^{er} nām existētia. C. Tertio notandū: q² esse idem essentialiter alicui: no infert illud esse de eēntia eiusdem. Sed bene eōuerio. Nam subm z p^o p^o passio (s^um Scotistas) sunt idem essentialiter: q² habent eadem nām singularē existētia: s^um quā sunt inseparabilia: z tm neutrum est de esse alterius: vt de se p^o: q² neutrum predicat per se in pmo modo de alio. No enim passio p^o dicit per se pmo modo de s^uo: neq² eōtra: quum subm cadat in distione passionis: vt additum ex. 7. meta. C. Nonnulli tm Scotiste distinguunt de distictione essentiali z identitate: volentes: q² vno modo aliqua sunt eadem essentialiter

Arti. II. Sexta pars

Tractatus formalitatum

que hinc eadem nam singulari: ut dictus est. Alio modo: quoniam unum est de esse alterius. Et per oppositum dicitur est de distinctione. Sed quoniam distinctio essentialis est quedam species distincta extra distinctionem formalem: et esse de essentia alicuius est esse idem formaliter subeideo distinctio et identitas 2° modo dicta. non est in isto articulo ponenda. Ultimo notandum est quod distinctio essentialis est semper inter extrema positiva realia et actualiter existia. Ex quo legitur: quod inter negationes et privationes: seu inter entia positiva et negativa non potest fundari distinctio essentialis. Unde quod dictum est de identitate et distinctione ex natura rei superius: dicat hic de identitate et distinctione essentiali.

Quantum ad 6^m art^m qui est de identitate et distinctione subiectiva. Notandum est: quod duplex est realitas: una est realitas obiectiva: et alia subiectiva. Realitas obiectiva quantum spectat ad oppositum est quod ex natura rei potest esse obiectum intellectus: et ex natura sui terminare actum intelligendi. de qua realitate satis dictum fuit superius. Realitas autem subiectiva est quicquid est ex natura rei in supposito vel individuo existente. Pro quo notandum: quod cuilibet conceptui communi realiter correspondet duplex realitas: una in se. alia in suis singularibus. Prima abstracta ab omni existetia: et ab his que continentur existentia. Secunda continentur existentiam actualis: et ea que sequuntur ipsam: quemadmodum supposito seu individuo. Secundo notandum est: quod realitas obiectiva quedam est contrahibilis per aliam realitatem et potentialis ad eam: et isto modo omnia genera habent tales realitates potentialis: et contrahibiles: siue sint genera generalissima: siue sint genera subalterna: imo etiam species specialissime habet realitates contrahibiles per realitates individuales: ut est de mente. Docto. subri. in 2° sen. di. 3. q. 6. et alibi frequenter. Alia est realitas: extendendo nomen realitatis ad conceptum realem que non est contrahibilis per realitatem: sed precise per modos intrinsecos qui non important distinctam realitatem a re cuius sunt modi: et isto modo omnia transcendentia contra deo et creature sic contrahuntur per modos intrinsecos.

Doc. sub. in
2. di. 3. q. 6.

Quibus promissis: ponuntur duo modi identitatis et distinctionis subiective. Primus est: quod illa sunt eadem subiective: que quidditative conveniunt in aliqua realitate potentiali et contrahibili per realitatem differentem: et per oppositum illa distinguunt se totis subiective que in nulla tali realitate quidditative conveniunt.

Et ex isto modo dicitur eliciuntur tria correlaria: quorum primus est: quod quicquid includunt idem genus quidditative: sunt idem se totis obiective. Secundum correlativum: quod omnia predicamenta sicut deus et creatura se totis subiective distinguunt. Tertium correlativum: persone diuine se totis subiective distinguunt. Tunc quia non sunt in genere. Tunc quia realitas potentialis omnino repugnat: quum tales persone sint saltem identice infinite: et ratione essentie quam includunt. Ex quo sequitur quod identitas subiectiva est inferior ad identitatem obiectivam: quia quicquid conveniunt quidditative in aliqua realitate potentiali et contrahibili: in aliquo communi quidditative conveniunt penes quod dicunt esse idem obiective: sed non contra: quia illa que conveniunt in aliquo vno communi quidditative: in quo nulla est realitas contra potest alia: et contrahibilis per realitatem sicut est ens: et omnia transcendentia contra. ut dictum est. Ceterum idem sequitur: quod distinctio se totis obiective: que est eorum que in nullo communi reali quidditative conveniunt: est superior ad distinctioem subiectivam. Unde illa que in nullo communi conceptui reali quidditative conveniunt etiam in realitate communi potentiali contrahibili nequaquam convenire possunt.

Alius modus dicitur est: quod illa dicitur idem subiective: quoniam realitates sunt eadem in eadem re vel per identitatem sic quod eadem rei identificantur rea-

liter vel per modum informantis: vel informantis. Et per oppositum: illa distinguunt se totis subiective: quorum realitates non possunt simul esse in eodem numero aliquo predicamentorum modorum. Ex hoc secundo modo dicitur sequitur primum correlativum: quod est. Omnia que sunt in divinis: sunt idem subiective. Advertendum tamen quod aliquo convenire in aliquo vno numero: potest esse duobus modis: vno modo individualiter. Alio modo suppositiviter. Individualiter sunt in vno numero quicquid conveniunt in vno individuo et singulari: aliquo illorum modorum premissorum. Secundo modo quicquid conveniunt in aliquo vno supposito: dicunt esse idem subiective suppositiviter: et sic 2° inferuntur primum: quia sicut omne suppositum est individuum: et non contra: ita quicquid est idem subiective suppositiviter est idem individualiter: et non contra. Ex quo sequitur: quod quicquid omnia in divinis conveniunt in vno individuo singulari: quod est hic deus: et identificantur realiter omnia sunt eadem sibi subiective et individualiter. Sed loquendo de identitate subiectiva suppositiviter: non est verum: quod omnia in divinis sunt idem subiective: quia aliquid est in vno supposito: quod non est in alio. Sicut paternitas est in patre et non in filio. Secundum correlativum: omnia in vno individuo siue sint superiora: siue accidentia absoluta: sunt idem subiective. Tertium correlativum: duo individua eiusdem speciei maxime de predicamento sibi: et alterius speciei complete eiusdem predicamenti distinguunt se totis subiective. Quartum correlativum: Duo contraria presertim in esse intenso duo relative opposita presertim de 2° modo relativi: similiter dicitur essentialiter dividere ipsum genus: distinguuntur se totis subiective: sicut istum modum dicitur.

Quantum ad 7^m articulum. de identitate et distinctione obiectiva etc. Pro quoque intellectu advertendum quod illa sunt idem obiective de quibus potest predicari aliquid predicatum quidditative siue sit predicamentale: siue transcendens: siue dicat realitatem potentialis siue in conceptum reales: et non realitatem nisi ex natura rei capiendo realitatem. Et per oppositum illa distinguunt se totis obiective: de quibus non potest tale predicatum predicari quidditative. Ex hoc inferuntur aliqua correlaria. Primum: deus et creatura: sicut 10. predicamenta sunt idem se totis obiective. Istud correlativum patet: quia quibus istis correspondet conceptus communis realis entis: qui predicat quidditative de omnibus istis. Secundum correlativum: Passiones entis a se invicem et ab ente distinguunt se totis obiective. Istud correlativum patet: quia repugnat passionibus entis aliquid predicari quidditative de ipsis: quia si ens non predicat nec aliquid aliud potest predicari de eis quidditative. Et forte etiam passiones specialiter sunt tales: quod de ipsis nihil predicat quidditative: et eque bene conceptus earum sunt simpliciter simplices: sicut conceptus passionum transcendentium: et ita se totis distinguunt obiective. Tertium correlativum est: quod dicitur ultime: et breviter omnia illa que sunt primo diversa: distinguunt se totis obiective. In dicitur ultime: quedam sunt ultime ultimitate specificationis: quedam sunt ultime ultimitate determinationis. Prime dicitur sunt ultime dicitur species specialissima: vel specierum subalternarum que ultimata specificat et determinat nomen generis. Quedam sunt ultime ultimitate determinationis: et iste sunt differentie individuales que ultimo determinat nomen speciei specialissime. De omnibus istis est verum quod nihil predicat de eis quidditative: et quod se totis obiective distinguunt: et ulterius quod sunt primo diverse. In aliud est dicere: Aliquid differentis ab aliquo: aliud quod sit diversus ab illo: ut patet per Aristotelem 5° meta. ca. de eodem: et diverso. Et 10. meta. tex. co. 12. p. diversa sunt illa que non sunt aliquid idem ens: hoc est in nullo conveniunt quidditative. Licet in aliquo communi possint convenire identice et denominative: sic quod illud commune pot

5° meta. tex.
no habet co
mentum et. 10.
meta. l. 4. b.

predicari de eis per identitates: seu identice. Similiter etiam denominatiue eo modo: quo genus predicat de differentia qd genus est extra conceptu formale differentie. Illa aut apud Ar appellant differentia que sunt aliquid idem ens: et in aliquo comuni quidditatiue conueniunt: non tantu identice et denominatiue: que admodu sunt deus et creatura, et ideo predicamenta: vt dictu est: que conueniunt in ente quidditatiue. Ex quo sequit vnu correlatiu: qd omnis differentia differentiu reducitur ad aliqua primo diuersa: qd si for. et Plato differunt: igitur aliquib differunt que sunt principia differendi: illa vero per que differunt sint. a. et b. aut. a. et b. sunt primo diuersa: aut differentia. Si primum habet ppositu: si scdm pcedit in infinitum.

Quantum ad vltimu articulu: pro complemento qonis qui appellat illatiuus et inuestigatiuus identitatum et distinctionu et c. Notandu est qd si aut efficiens extra intellectus pducit aliquid in esse realiter intellectus et quecuq potentia cognoscitiua pducit rem qua cognoscit in esse cognito: qd esse cognitum nihil aliud est qd respectus ronis de relictus in obto a potentia cognoscente. Et similiter voluntas pducit rem quam amat et diligit: in esse volito: qd esse est etia respectus ronis penes qd esse ronis accipitur distinctio ronis. Alterius notandu est: qd actus collatiuus intellectus presupponit actu rectu quo intellectus cognoscit rem quam comparat seu confert ad alia rem: et nihil confert ignorans: aut no cognoscedo. Ex quo sequit qd quilibet res coparata ad alia rem: fundat respectum ronis: qui est esse cognitiu et intellectiu. Et si comparat vnam rem ad alia rem vt eandem sibi aut diuersam: intellectus sic pferedo car identitatem aut distionem ronis. Ex quo sequit qd intellectus pferet aliqua rem vt est intellecta: et etia pferet no vt est intellecta: semp in ipsa res est intellecta: et hys esse cognitiu. Un no valet ista pntia. Intellectus pferat lapide no sub ea rone sub qua est intellectus: ergo lapis non est intellectus. Un comutat hic modus in rem: et est fallacia accntis: qd licet res pferata ab intellectu sit intellecta et cognita: in no pferatur sub isto modo: et sub isto respectu cognitiouis passiu. Et per hoc potest saluari illud qd dicunt Scotiste qd res intellecta pot coparari ad rem no intellecta. Alterius notandum est qd modi picipendi: siue gramaticales siue logicales. (gramaticales vt in recto: vel obliquo: logicales: vt in concreto: vel in abstracto: cum sint entia ratiouis: et respectus ronis causati per actum intelligedi rectum et collatiuus) sunt fundamenta identitatis et distinctionis ratiouis: quia non potest esse maioris entitatis fundatum qd fundamentum: ergo in quibuscuq respectibus ratiouis non potest fundari respectus realis: aut ex natura rei: et ita neq identitas: neq distinctio ex natura rei. Ex quibus sequuntur aliqua correlaria.

Quod quotienscuq res realis coparatur ad rem reale vel realitas ad realitate: et hoc vel ad seipsum: vel ad alia in vno et eode obiecto formali: vt qd intellectus coparat colorem et disgregatiuitatem in albedine: quum oia ista presupponant habere esse cognitum et intellectum sunt fundamenta distinctionis vel identitatis ratiouis.

Similiter qd res ratiouis: coparatur ad rez reale: qd intellectus coparat genus: hoc est ista intentione scdm: que est genus ad intentione prima que est aial: et eouerso. Vel rem ratiouis coparat ad rem ratiouis: semp inter ista fundat distinctio ratiouis.

Similiter qd ista coparant sub diuersis modis: qd no in est de diuersis rebus ratiouis veru etia de eade re siue reali: siue ratiouis pcepta sub diuersis modis picipedi.

Distinctio ex natura rei inuestigat per quoz genera opponis. Primum p oppones re

latiuas. Secdo p oppones priuatiua. Tertio p puiatiua. Quarto per pctoriam. Exemplu primum. Impossibile est eide oino: et ex na rei: et respectu eiusdem: et in idem inesse opposita relatiue. Ex quo inferit: qd quum moues et motus sint sic opposita: et ista copertant intellectui agenti: aut possibili: intellectus agens aut possibilis no sunt oino ides ex na rei. **CD** si contedatur: qd intellectus possibilis est actiuus intellectiouis. ex sententia Doc. sub. in quolibet. Doc. sub. in q. 15. Et eadem potentia intellectus possibilis fundamenta quoz. q. 15. lis est passiuus respectu intellectiouis. Igitur ides oino respectu eiusdem est moues et motus. **C** Respondet qd eade potentia fundamentalis est mouens et mota: sed non in idem. Nam pro quato est quedam virtus illimitata habes perfectionem causatiua est mouens: et in actu: pro quantum aut est perfectibilis per actum quez pducit: et est capax istius: est mota et in potentia. Iste sunt distincte pfectiones in intellectu: qd sunt distincte aptitudines nales: et distincti respectus fundamentales aut aptitudinales: et ita non in idem: idem tamen absolutu qd est intellectus possibilis est moues et motus in actu et in potentia. Est etia aqu mouens et agens: respectu motus et actionis qua elicit: et est motus et in potentia respectu termini actionis et motus. **CD** si tu diceres: Agens recipit actione: igitur patitur in actionem. **C** Respondetur: aliud est formam inesse alicui mediata simpliciter inherens: aliud est forma inesse mediata receptione et passione. Actio no pot inesse agenti receptionem passionis seu que sit passio: qd sicut ad motu no est motus: ita ad actione no est actio: neq passio. Ex 5o phis qd etiam probat: qd quum actio sit causa passionis: et passio effectus eius: no pot passio esse pntia et causa actionis. ergo in eode instanti in quo actio inest agenti: nulla passio pcedit: seu ponit pntia eius. Et ita si actio est agenti: no recipit in agente receptione passionis: in hercat agenti. Et per hoc euadit difficultas: que solet fieri contra Scotistas: qd si actio esset in agente omne agens moueret. **C** Potest et aliter dici qd quum actio sit causa motus: et motus sit terminus eius causatus per ipsam vt distinguitur a motu: sequit qd agens recipiendo actione non mouet: qd illud tamen mouet in quo est motus: sed motus recipitur in passio: prout motus accipit pro forma fluente: et etiam pro fluxu forme. ergo agens actione recipiens no mouet: sed tamen est illud per qd aliud mouetur: et ita est motiuum vel mouens. Sed contra: qd saltem agens recipiens actionem inuisibilis: qd transit de pauatione ad formam. **C** Ad hoc pot dici: qd sicut respectus no est forma ad se: sed ad alteru: ita quicquid recipit respectu reale: mutat no ad se: sed ad alteru: et hoc pcedit. Simplicius super per predicameta. Illegauit aut Ar. ad relonez esse motus aut mutatione: put motus et mutatio est ad se. Sed loquendo de mutatione ad alteru: no est inconueniens: qd sibi recipiens formam respectiuam reale mutetur ad alterum. hoc est: qd alteru mutat ad se: vnde nunq respectus alicui acquiris: nisi qd aliqd absolutu acquiris alicui alteri. et ita recipiens respectu mutatur ad alteru: qd illud alterum ad se mutatur. Ista responsio est Doc. sub. in. 2. sen. di. 1. q. 5. et Simplicius super predicameta. **C** Vel aliter potest dici sicut Franciscu in pmo sen. di. 2. q. 2. mutatio est duplex. Queda est phisica: quedam metaphisica. Prima mutatio cocernit situm: locum: et alia accidentia sensibilia: que insequuntur agens: et patiens: et forma inducta ab agente in passio. **C** Actio metaphisica abstrahit ab omni situi: loco: distatia: et ab oibus accidentibus sensibilibus. Et isto modo nos dicimus: qd si deus crearet vnu angelum qui postmodu seipsum intelligeret: mutaret de pauatione intellectiouis: ad tale intellectiouis mutatione metaphisica. qd hic nulla ma: nulla qualitas: aut actio sen

Doc. sub. in 2o di. 1. q. 5. et simplicius su per predicameta.

abile concurreret: loquendo de ista mutatione metaphy-
fica. Omne recipiens forma reale absoluta huc respecti-
ua: mutat fm tale forma mutatione metaphyfica: vel phy-
fica: sed si mutet solu ad forma respectuaz: mutat muta-
tione metaphyfica. Quis igit actio sit respectus de predi-
camento actionis: agens recipiens actione mutat muta-
tione metaphyfica: et hoc non est inconueniens: imo necius
qz omne agens extra primu qd non recipit aliquam for-
mam realem in se: de nouo mutetur tali mutatione.

Exemplu de oppone contradictionis: et ut in ter.

Distinctio formalis quadruplici via inuestigat.
Primo per via exclusionis et. Cir-
ca quod sciendum qz hec prima via intelligeda est capie-
do distinctionem formale proprie: de quo iusticiae habi-
bitur est superius: qz si caperetur distinctio formalis im-
proprie: tunc ista consequentia non esset bona. Et non
est de conceptu formali. b. ergo. a. et b. distinguitur in for-
malitate et quidditate: sicut apparet de duobus indiui-
duis eiu dem speciei specialissime.

Secundo per viam diffonis. Quaeqz enim habent di-
stinctas diffinitiones quarum vna non includit in alia:
illa formaliter distinguntur. Notanter dicit: quarum
vna non includit in alia: quia certum est: qz homo et ani-
mal sunt idem formaliter: licet non mutuo et adequate:
et tamen habent distinctas diffinitiones: quia ista diffini-
tio: substantia animata sensitua non est ista diffinitio: sub-
stantia animata rationalis. Ex quo sequitur: qz illa que
habent sic distinctas diffiones: quarum vna no copetit alte-
ri: neqz partiali: neqz adequate: illa distinguunt formal-
iter.

Tertio per via descriptiois sic quoz descriptioes sunt di-
uerse: illa formaliter distinguunt intelligedo per descriptio-
ne manifestatione pstituta ex gne: et propria passione: qz
quoz passiones sunt diuerse et opposite: rones formales
etia sunt diuerse: quuz passio fluat a rone formali subtri.

Quarto per viam demonstrationis sic quandoqz ali-
quid est demonstrabile de aliquo: et de alio non: illa di-
stinguuntur formaliter. Nam quu passio sit effectus sub-
iecti et habeat cam intrinsecam in subiecto: que est propria
ratio formalis subiecti: si effectus sunt oppositi et incoin-
possibiles: rationes formales subiectorum erunt opposi-
te: et incompssibiles: non simpliciter: quin tales passio-
nes pntes propria subiecta possunt esse in vno et eodem
supposito: s; intelligo ipsas esse oppositas fm se: et quo ad
rones formales sbtoz: qz illud qd est per se ca et propter
quid vni passionis: non poterit assignari pro per se ca re-
spectu alterius: et isto modo habebunt opponem.

Pot et addi 5a via reduplicatiois fm fraticu sic: qn ali-
qd copetit alieni in qz tale: et no ali: sic viu et. ut in ter.

Distinctio vo realis poterit iuestigari qdruplr.

Primo per via generationis sic: quoz
vnum gnatu relituo no genito: illa distinguunt reali-
ter.

Secundo per viam corruptionis et.

Tertio per via originis. Et inter originans et originatus
semp est distinctio realis: qz originans prehabet naz qua
coicat originato: qua via vni Aug. p de trini. cap. p assi-
gnans rones qre nulla res est que seipsa gignat: ut sit: qz
ut igit ipe ide est p et posteri scipo: et pberet naz anqz ect.

Quarto iuestigat per viam separe exstie: vel subsistie.
etiam essentialis quadruplici via in-
uestigatur.

Primo per viam generationis in istis inferioribus.

Secundo per viam corruptionis.

Tertio per viam separationis.

Quarto per viam dependentie: et etiam per viam gene-
rum et specierum sic: que sunt in distinctis gribus: et spe-
ciebus: illa distinguunt essentialiter.

Distinctio in se totis subtrine: per viam actualis
separatiois poterit iuestigari isto mo:

qn aliq actualr sed esse exstie: vel subsistie et. ut in ter.
Sed distinctio se totis obtrine sic inuestigatur: que in nul-
lo quidditate conueniunt: illa sunt se totis et.

Ex quibus sequitur qz identitas istorum per opposituz
eorum que dicta sunt et. ut in ter.

Quantum ad scdam ptem hui ar-
ticuli. Primo inuestige-
mus modu inferedi vna identitate ex alia et.

Aduertendu est de identitate formali de
qua iste compositor dicit. qz ipsa insert ide-
ntitate realem in his que no sunt composita
ex re et re: sed no in compositis ex re et re. Quia certu est qz
ma et forma sunt de esse compositi nalis cu sint ptes dis-
tinctas ipsum fm pfm. 7. meta. ter. co. 35. et in ma et for-
ma non sunt idem reali composito. Contra quem ar-
guit. Quia aut est ordo eternalis et per se istaz identitaz:
aut accidentalis. Si primo modo: iste ordo est simpliciter
necius: et necessario pns extrema fm rationes formales
istorum extremorum: et ita positis ronibus formalibus ista-
rum identitatu de necessitate vna erit prior: et alia poste-
rior: et ita identitas formalis insert identitates reale sicut
inferius: et minus comune insert superius: et magis co-
mune: vel saltes sicut posterius insert prius prioritate co-
munitatis: et no econtra. Si vero est ordo accidentalis. ergo
identitas que ponit prior in differenter poterit esse poste-
rior: et econtra. Sciendu est igit: saluo semper meliori
iudicio: qz identitas formalis est maior et prior in eendo:
licet no in consequendo identitate reali. loquedo de ide-
ntitate formali proprie. Nec est verum qz semper prius in
essendo: sit prius in consequendo: sicut non sequit. a est ca-
lidum. ergo ignis: sed bene econtrario: et tamen ignis est
prior in essendo: qz calidum. Identitas autem formalis
proprie est eozuz que non sunt separabilia fm conceptu
distinctum. Quoz que sunt sic inseparabilia: sunt inse-
parabilia fm rem. maior enim inseparabilitas est fm in-
tellectum: qz fm rem: qz que non sunt separata fm rem:
pot intellectus separare et diuidere. ergo que intellectus
no pot separare et diuidere: no possunt separari fm rem.
Igitur que sunt eadez formalr isto modo: sunt eadez rea-
liter. Et quo respondet ad instantiaz de ma et forma:
qz ma et forma in abstracto: et sumpte per modum par-
tis: distinguant reali a toto composito per se: et nali: no in
concreto: et ut sumunt per modu totius. Unde ista est
falsa homo est aial: in predicatione formali: et per identi-
tate. Ist a m est vera in pdicatione formali et per identi-
tatem reale pdicant ad sbm: ho est aial. Quia h aial si-
gnificet pre: no m significat ipsaz per modu pte: s; cono-
tado totu cui est pars: penes quid conotatione pdicatur
identificat totu: qz ide est aial qd pdicat de hoie. et ipse ho.

Abus r
mc. ix. c. 35.

Identitas etia realis insert identitate essentiali.
Notanda est hulus ratio que est ista:
qz identitas realis attendit penes unitatez existente vel
subsistente. Identitas essentialis attendit penes unita-
tem nature et essentie: cuius essentia vel subsistentia est
modus intrinsecus. Sed stante unitate in posteriori no
pot esse pluralitas in prior: sed bñ econtra. Igit. si est uni-
tas in exstia et subsistia: sic qz fm talem exstia: talia no
possunt separari: aut actualr no sint separe: sequit: qz erit et
unitas in na ad qua sequit exstia respct cui est ista ise-
parabilitas: et ita qd qz sunt ide reali penes exstia et sub-
sistia: sunt et idem essentialr penes nam et unitate eius.

Identitas etia essentialis insert identitate sbtriaz
fm 2o modo: ppter qz illa sunt ex-
dem essentialr: que conueniunt in aliqua vna natura sin-
gulari: aut identice (sic qz identificent tali nature) aut per
modu informatis et informabilis. Sed illa que pueniunt
identice in aliqua natura singulari sunt ides se totis sub-
iective. igit et. Identitas in eternalis no insert identita-

tem subiectiuam fm pmi modum: vt patet inuenti.
Identitas subiectiua no ifert identitate obiecti
 ua: nec fm pmi modum. i. quando con
 ueniunt quidditatiue in aliquo limitato. Neq; etiā pe
 nes 2^m modū qñ. v3 aliqua plura conueniunt in aliquo
 vno transcendentī: vt patet de potentijs anime: ac etiam
 passionibus entis: que sunt eodem realiter inter se essen
 tialiter ac etiam subiectiue: z tamen distinguuntur se to
 tis obiectiue: quum in nullo quidditatiue conueniant.
 Cō: si diceret q; conueniunt i aliquo quidditatiue: sal
 tem deueniendū est ad aliqua in ipsis inclusa: primo di
 uersa: que in nullo quidditatiue conueniunt. C Ex quo
 sequitur: q; si est ordo essentialis inter istas identitates:
 est tantum ordo essentialis quantum ad identitatem ra
 tionis ex natura rei formalem: realem: essentialem: z sub
 iectiuam: q; tum ad 2^m modum positum superius. S; non
 erit ordo essentialis inter identitatem subiectiuam z
 obiectiuam. C Notest etiam probabiliter dici: q; identitas
 subiectiua infert identitatem obiectiuam. C Pro quo
 est notandum: q; identitas obiectiua potest esse duob;
 modis: vno modo: quando vnum extremū istius iden
 titatis continet alterum quidditatiue: vel aliquid alteri
 us. Alio modo: quando vnum continet aliud in existe
 do: z per identitatem: eo modo quo loquitur Scotus d;
 primo diuersis in 2° sen. di. 2. q. 5. Rndendo ad 1^m argu
 mentum. Si capiatur identitas obiectiua scdo modo: z
 non primo modo: illa que sunt idem identitate subiecti
 ua: sunt idem etiam obiectiue realiter z identice: sed nō
 primo modo. Et ita apparet responsio ad instantiam de
 passionibus entis: z potentijs anime.

Qantum ad 2^m de modo iferedi
 vnā distinctionē ex alia
 ponit ista conclusio. Dico: distinctio infert
 minore zc. C Pro quoz notitia est scdud;
 q; minima distinctio est distinctio ratiois:
 quia ab omnibus infertur: z nō econtra.

Maxima autē distinctio videt distinctio se totis obiecti
 ue: q; ista oēs alias infert: z ipsa a nulla alia infertur.

Licet aliqui dicant q; distinctio ista uō infert alias:
 vt patet per exemplū adductū de potentijs ani
 me: z passionibus entis que distinguuntur se totis ob
 iectiue: z non subiectiue: neq; essentialiter.

Sed si quis bene considerauerit que sunt dicta
 superius paulo ante: facile soluet i
 stantia: negando q; tales passioes entis: z potētie anime
 distinguant se totis obiectiue omnino. i. quantū ad ra
 tionē formales. z q; tum ad vnitatē identitatis. Unde li
 cet sint primo diuerse quidditatiue: non tamen identice
 z vt sic non distinguuntur se totis obiectiue. Unde que
 cumq; distinguunt obiectiue: vtroq; modo. i. quidditati
 ue z identice (sic q; in existendo vnū non pntineat alteruz
 per identitatem illa distinguuntur se totis subiectiue. Nā
 sicut primo diuersa s; Docto. subri. sunt duob; modis.
 Cno modo: quando vnū non continet alterz quiddita
 tiue: neq; aliquid alterius. Alio modo: quando vnū nō
 continet alterz in existendo: z per identitatem: ita distinctio
 obiectiua potest intelligi penes primo diuersa: vt altero
 istoz modoz duorum tantū: vel vtroq; modo. Si scdo
 modo: p; q; quilibet talia primo diuersa distinguunt se
 totis subiectiue: sicut sunt due differentie individuales
 individuoz de predicamento substantie: que admoduz
 est scoretas z platonetas. Cō: si dicatur: accipio duas
 differentias individuales: duoz accituz in aliquo sup
 posito de pdicamento substantie. s; hebetatem albedi
 nis in lacte: z hebetatem dulcedinis. Nam certum est
 q; vna hebetas non cōtinet alteraz quidditatiue: neq;
 aliquid alterius: neq; vna continet alterā in existendo: z
 tā ista duo nō distinguunt se totis subiectiue. C Ad hoc

potest dici: q; licet vna istaz non contineat alteram iden
 tice ratioe sicuti ratione entis qd identice includit: vna
 continet alteram p identitates: z ita sunt idē realiter ens.
 quare zc. C Nel dicendū q; non est ordo essentialis in
 ter distinctionē obiectiuam z subiectiuam: sed bene quan
 tum ad alias. Et q; aliqui arguant de mā z forma: q; vt
 delictet ista distinguantur essentialiter: z realiter a cōposi
 to essentiali: responsum est superius. C Nel dicendū est
 fm aliquos formalitantes: z fm Burleum: q; non est
 ordo essentialis inter distinctionē: realem: essentialem: z
 formalem: propterea quia fm ipsum Burleum homo
 predicatur per se: z in primo modo de for. z est de con
 ceptu formali ipsius: z tamen non est de essentia eius s;
 ipsum (hoc est: idē sibi essentialiter z realiter): q; effectus
 particularis pncipia constitutiua debent esse particu
 laria. ergo illa que distinguuntur essentialiter z reali
 ter: possunt esse idem formaliter. Sed negandū est: q;
 homo distinguatur realiter z essentialiter a for. qui est
 idem formaliter sibi: z in primo modo: z de materia z
 forma satis dictum est superius.

Argumēta principalia. Ad
 primum quum
 dicit. Ille formalitates vel sunt aliq; res zc.
 C Respondetur q; sunt res essentie: s; non
 existētie vel subsistentie: s; penes re essentie
 non attendit distinctio realis: sed solum
 do penes re existētie: vel subsistentie: vt dictū est: z ita nō
 sequit q; distinguatur realiter: pro vt distinctio realis est
 quedā species pdistincta contra distinctionem ex natura
 rei: seu formalem: z ita capiendū est res proprie z stricte: iste
 due formalitates non sunt proprie res: sed magis aliqd
 rei. C Et si arguas. distinctio que est per illas formalita
 tes est distinctio secuso omni opere intellectus. ergo est
 realis. C Respondet q; distinctio realis: z similiter di
 stinctio ex natura rei. Cno mō potest capi put est quod
 dam genus ad omnes species distinctionū que non de
 pendent ab actu collatiuo intellectus. Alio modo potest
 capi vtraq; distinctio pdicta vt est species quedam despe
 rata z condistincta ptra alias spēs distinctionū. Si p
 mo mō capiatur distinctio realis z ex nā rei: sic distinctio
 per formalitates z quelibet alia que habet esse secuso
 opere intellectus: est realis: z ex natura rei. Si scdo mō
 do: sic distinctio p formalitates non est realis: sed solum
 formalis: aut ex natura rei. Cnde vt dictum est in corpo
 re questionis: ab alio accipit distinctio realis: ab alio for
 malis: z ab alio ex natura rei.

Et per hoc apparet responsio ad 2^m: quum dicitur: que
 distinguuntur ex natura rei distinguuntur realiter zc.
 C Ad 3^m quū dicitur: sicut se habet res subiecti zc. concedit
 similitudo q; tum ad hoc q; sicut res subiecti est eadem
 cum re proprie passionis: ita consimili identitate forma
 litas subiecti est eadem formalitati passionis: ita q; con
 ceditur ista. Sicut homo est identice z realiter idem risi
 bilitati: ita formalitas hois est identice z realiter formali
 tas risibilitatis. Non tamen propter hoc conceditur: q;
 sicut homo est risibilis: sic formalitas hominis sit forma
 litas risibilitatis: quia in ista scda propositione que est in
 abstracto (que abstractio est per nomina secundarum in
 tentionum) denotatur: q; vnum est idē formaliter al
 teri: qd non fit in alia propositione. C Cndē est regula:
 q; quotienscunq; abstractuz predicatur de abstracto ab
 stractione vltimata: z per nomina secundarum inten
 tionum affirmatur: quemadmodum est formalitas. ra
 tio formalis: quidditas) semper denotatur formalis
 identitas eorum que sic predicantur. Sed in concretis
 aut in abstractis per nomina primarum intentionum
 denotatur identitas realis: quando vnum affirmatur
 de reliquo: z ita conceditur ista. humanitas est essentia

Seco. 2° kn.
 PL. 2. q. 5.

Drumo
 dicit

Ad argumenta

per identitatem: et negatur ista. ratio formalis humanitatis est ratio formalis entitatis. **Advertendum** tamen quod non semper abstractum predicat de abstracto abstractione per nomina primari intentionis: licet concretum predicetur de concreto: quod hoc tamen verum est in transcendentibus: ut dictum est aliquando superius. In alijs autem non est verum: quia talia abstracta abstrahunt a tertio quod est causa identificationis extremorum. Sicut ista est falsa: rationalitas est aialitas: et tunc conceditur. Rationale est aial: quod quodlibet istorum concernit tertium in quo identificantur. Sicut conceditur ista. Homo est risibilis: et negatur ista humanitas est risibilitas: quia abstracta abstrahunt a tertio ratione cuius inter se identificantur. Si tamen diceret humanitas est id quod risibilitas: vel humanitas est eadem idemque risibilitati: ista esset concedenda cum ista additione predicata: quia hic specificat identitatem realem extremorum: que est ratione tertii: in quo conveniunt. Sed ubi diceretur humanitas est risibilitas: denotaret: quod humanitas est formaliter risibilitas: et unum includeret alterum formaliter: quod est falsum: quia abstrahunt a tertio quod est causa identificationis ipsorum. Applicando ad propositum: conceditur quod formalitas subiecti est id quod formalitas passionis: et nego quod formalitas subiecti sit formalitas passionis. Concedo ergo argumentum: a commutata proportionem: capiendum uniformiter identitatem utrobique. **Ad 4^m** quod dicitur formalitas substantie est vera res etc. Dico quod omnis talis est vera res si sit substantia in recto. Unde eo modo quo talis formalitas est substantia: est res: sed non omnis formalitas substantie est substantia: et ita non est vera res in recto: sed aliqua in recto: et aliqua in obliquo. **Advertendum** tamen quod formalitas: quedam est totalis et adaequata qua aliquid habet totaliter et adaequate suum esse formale: eo modo quo humanitas est illud quo homo habet adaequate esse quidditativum formale hominis: et est ei ratio essendi in tali esse adaequate et complete. Alia est formalitas partialis que est principium et ratio formalis qua aliquid habet esse quidditativum partialiter. Formalitas primo modo dicta: que est principium essendi alicui adaequate in suo esse quidditativo: est vera substantia et res. Sed formalitas partialis non dicitur proprie substantia: sed substantia: et ita non dicitur res proprie sed aliquid rei. Extendendo tamen predicationem substantie (ad quodlibet quod est aliquid positum extra nihil: de predicamento substantie: vel etiam extra tale predicamentum substantie: cui possit competere ratio substantie: aliquo modo) conceditur quod quilibet formalitas substantialis est substantia. Et ita conceditur quod est res. extendendo nomen rei. Sed penes talem substantiam aut rem extensive acceptam non attenditur distinctio realis: sed solum formalis: aut ex natura rei: et ita non sequitur contra intentum. **Notest** etiam dici: quod sicut res quod est fundamentum distinctionis realis est res existentie vel subsistentie: ita substantia que est fundamentum distinctionis realis: est existens vel subsistens. Et ita formalitas abstrahens ab existentie vel subsistentie: siue sit partialis siue sit totalis: non est substantia aut res: penes quam attenditur distinctio realis. Sed bene est aliquid substantie aut rei.

Ad 5^m conceditur: quod quocumque haberent diversas distinctiones etc. Si habeant diversas distinctiones quidditativas constitutas ex genere et differentia. Non autem si habeant solum diversas rationes formales ab intellectu ex natura rei formaliter conceptibiles sic intelligendo quod una distinctio non includat reliquam: neque sit pars alterius. Sed ubi solum habent diversas rationes formales ab intellectu ex natura rei conceptibiles: non est verum quod distinguantur realiter. Ratio enim formalis in plus se habet quam distinctio: quia quicquid est per se co-

ceptibile ab intellectu: et natura rei: est ratio formalis: siue sit simplex siue compositum: et ad tales rationes formales simplices deveniendum est in distinctionibus: ut vult **Az. 8. met. tex. com. 9.** Alioquin daretur processus in infinitum in distinctibus et distinctibilibus.

Ad 6^m quum dicitur: quod tunc ab uno et eodem etc. ut in tex.

Ad 7^m quum dicitur: accipio formam etc. ut in tex.

Ad 8^m quum dicitur: Quocumque distinguunt quidditative etc. ut in tex. **Notest** etiam dici quod quidditas et res essentie sunt idem: sed non quidditas et res essentie et subsistentie: quia inter quidditatem et tale res est distinctio ex natura rei.

Ad 9^m quum dicitur nulla propria passio etc. Conceditur maior: et ad minorem dicitur: quod distinctio non est passio unice et simplex entis: quia ens ad quodlibet ens comparatum non est semper distinctum sed est idem aut distinctum. Et hoc est quod vult **Az. 10. meta. tex. com. 12.** Tamen dato quod distinctio esset passio convertibilis cum ente: conceditur totus processus usque ad minorem pro syllaba in qua dicitur: omne ens est reale vel rationis. Dico quod omne ens est reale id est sedulo opere intellectus vel rationis: id est dependens ab opere intellectus. Postea quum insertur: ergo omnis distinctio est realis vel rationis. Dico quod omnis distinctio est realis id est non dependens ab opere intellectus. Vel rationis: hoc est dependens ab opere intellectus: et sic concedo distinctionem non dependentem ab opere intellectus esse realem: et ex natura rei ut distinctio talis est quoddam genus ad omnes species distinctionum non dependentium ab intellectu causante ipsas. Sed si distinctio realis: aut ex natura rei sumitur ut species disperata et condistincta contra alias species distinctionum: negatur quod omnis distinctio non dependens ab opere intellectus sit distinctio realis: aut ex natura rei: ut dictum est superius.

Ad 10^m respondetur ad maiorem negando ipsam ponendo quod univocum univocum correspondet sui proprium in dividuum: quo posito. Sicut univocum identificatur inferiori: et minus univocum (quod admodum animal homini): ita individuum animalis identificatur individuo hominis: et ita hic homo: et hoc animal: licet sine distincta numero: et individualiter: non tamen sunt distincta realiter. Et ad minorem posset concedi quod quocumque distinguunt formaliter distinguuntur numeraliter: et quod quocumque distinguuntur formaliter: distinguuntur quidditative. ista posset admitti: licet habeat instantiam de proprietate individuali et natura quam contrahit. tenendo quod hebetas habeat propriam formalitatem: quod admodum tenet **Anto. An. in 4. metaphy.** Et quum tu dicitur: quocumque distinguuntur formaliter et quidditative: distinguuntur specificiter. Verum est: si quidditas que est ratio distinguendi est in genere sed ubi esset extra genus: non sequeretur. Et quum insertur: distinguuntur specie. ergo distinguuntur numero. ista posset negari secundum adversarios: quia actio et passio distinguuntur specie: et tamen sunt unus motus numero: ut ipsi dicunt. ipsa tamen admittit: non sequitur. distinguuntur numero. ergo realiter: ut dictum est.

Ad 11^m quum arguebat **Franciscus de marchia.** Illa quod habet realiter et essentialiter diversas formas etc. ut in tex. Et hec dicta sufficiant pro declaratione formalitatis.

Laus omnipotentissimo enti et quicquid est omni laude digni.

Eximij Doct. M. Antonij trombeta paravini ordinis minorum ministri. Pro. San. Anto. sententia recentiores Scoticas formalitates sunt. Et eiusdem questio de futuris contingitibus. ac quoniam metaphysicales ab eodem disputate.

Arsto. 10. meta. t. c. v.

Antonius. An. in 4. metaphy.

Mauritius de **Ordo** Hybernas ordinis minorum. Reuerendo. d. Antonio **Di**camant **Pa**tricio Veneto: ac sancte romane ecclesie protonotario: artium et theologie interpreti sapientissimo. S. P. D.

Cum superioribus diebus in Forum Julij me consulisset inuisendi gra **D**ñici **B**rimani **C**ardinalis dignissimi: atq; **A**quiligien. **P**atriarche ubi tunc moras trahetis: viri et ingenio: et phie studijs maxime admirandi. Cuius ut sume: ac culatissime fortunaz augent: tollitq; dignitates. ita vale: multiplicetq; animu exornant cumulatq; discipline. Accedit singularis humanit: et moruq; mansuetudo: ac pbitas admixta grauitate quata et maximas dignitates deceat: et nemine a cofortio alloquioq; deterreat: aut abigat: sed alliciat potius: et quasi irriter. **N**o enim accersita: aut a reb⁹ sumpta: sed natua: ac ppria. **C**um igit et tu illic adesses: quippe qui nunq; ab administratione: curaq; reruz dñi: vel momento diuelli patiare: no ab re tuc existi maui illosip os dies: quos vobiscu agere studijs impar tiri: vt vel ederem aliquid: vel colligere: vel certe emenda rem: qd per ipse oratione artis viros pdiret in lucem: qñ quid boni appellatione censeat: qñ tenus tale sit comune lese offerre ac prebere oib⁹ scirez quo ad fieri posset. **Q**uare agitati hec mihi occurrut forte fortuna libellus formalitatu inscriptus Antonij directi sumi ac pclari **P**arisien. theologi ex **S**coti snia atq; opinione copositus: que pas sim lectitat hac tepestate fere oes. **C**um aut ai aduerterem medosissima ee exemplaria ac deprauatissimos codices de creuit ita prosus emedare atq; emaculare oia diligeter: vt in pristina dignitate: integritateq; liber restitueret: qd spero me assecutu. **Q**m vo ille subti. doc. in oib⁹ maxime imitari studuit: adhibui hac quoq; cura ac diligentiaz: vt qd in mediu afferret **S**coti dictis ac ronib⁹ niteret: que nos sparsa: disiectaq; in ei⁹ libris in vno prulimus atq; i marginib⁹ adnotauimus vñ ea sumpta sint: atq; vbi ha beant. **Q**uin et qd dicunt instatias: et rouerhasq; breuib⁹ si gnauimus. **O**piones et atq; auetes prulimus cu veteribus formalitatu scriptorib⁹. **M**ulta demu ab eo pposita tutari ac defendere pro virtli conari sumus. **P**remisim⁹ preterea nonnulla q totius opis instituto no paru collatu ra videbant: atq; hec oia breuib⁹ tum ne libellus modu excederet: aut plixitate fastidiu pareret: tum qz ante nos **A**ntoni⁹ **T**robetta copiosissime oia hec est coplexus: cui nimiru in huiuscemodi reb⁹ prepladis pmas pres ceo esse deferendas. **A**ddidi huic libello opusculu aliud theo logi no ignobilis: ac **S**coti precipue imitatoris **S**tephani **B**urleser. qui cu pleraq; aduerfus formalitatu auctores: potissimu Antoniu **S**iregu differat: haud facile infir manda: diluedaue qstum arinet. **S**ad multitudinē idē tatum ac distinctionū: placuit hoc quoq; loco illi⁹ occur rere argumentationib⁹: ppugnareq; ac defendere coia pla cita queq; pluriu sensu niterent: idq; verisimili quoda ac pbabili argumentandi gñe. **N**am veteres ac maiores oes pculdubio sunt: vt laude in pms ita reuerētia qdā ac veneratione psequendi: vbi res ipse no refragent aut veritas reclamet. **U**trūq; vo opus pari castigatiois atq; annotationis munere illustrauim⁹. **Q**uas ego lucubra tiunculaz tue potissimu reuerēde. d. inscribere ac dicare pstitui: maiora aliqñ ausurus. **C**ui enis poti⁹ dicent litte raria monimēta: qz his q a teneris ams: ita lris ac bonis artib⁹ sint inuiri: vt eo tantu alimēto ac cibo (si dici pot) creuisse videant: quiq; eo vrtutis ac doctrine tam puene rint vbi stare cogant et qñ receptui canere: cu vltius p gredi no valeat humanus anim⁹. **A**ccedit qz et opus ipz tam tibi puenire videf: qz **A**dinerue **A**mercurioq; igenū dotes: qd aiut poete. **Q**uippe qui eo animi acumine ea pspicacitate mentis excellas: vt qd de aquilaru pullis dici solet: lucē solis no reformidantib⁹ si veri: legitimiq; sint ei⁹

volucris filij: alūiq; id tibi potissimu accōmodet: qui et diuinam ipsam vim (si fas dictu est) mentis oculis ita i tro pspicias: vt pene ea videas: que nullis fortasse alijs humanis animis appareat: vt nemini dubiu ee possit ce lestis aure ac diuini ignis iesse tibi no minima pculaz: scintillaq; **Q**uapp formalitatu subtilissimus liber meo qdē iudicio vnice tibi debet: qñ (vt inqt **H**omerus) ac ve teri puerbio vsurpatu frequēter est. **S**emp qdez sic a. it deus ad sile. **A**ccipe igit hilari queso ac leto vultu vt so les cetera has quoq; **M**auritij tui pmitias ex **S**coti pe netralibus: atq; adytis depromptas: collectasq; ac si qñ ocium supererit: vacabitq; a familiarib⁹ negocijs: ceterisq; curis: quibus nonnunq; occupatissimus distineris: p leges elementa hec sine quib⁹ (si verum fateri velimus) nemo in speculatiuis disceptationibus facilis vnq; aut expeditus esse poterit.

Clale: **A**De vero tue. d. deditissimu atq; iam pridem addi ctum ama ac protege.

Pro ampliori declaratiōe ter minor i sequē ti tractatu formalitatu hec pauca q sequun tur ad cōem vtilitatē legendū stimulo cha ritatis impulsus cōicare decreui. **D**ēs eni for malitates cōter tm in pcreto psueuerūt no tificare idēitates et distinctiones: et hz possint ex doctrina **A**l. excusari: qui etiā plerūq; sic exprimit relones: et hz pp earuz nimiru entitatē et facultatē docēdi: ingeniosi nihilo minus est inuestigare pfundius quo pōt rerū qdditates et essentialē intellectū: quare descriptiones notabiles idē titatum et distinctionū in abstracto acceptatū vt potero explicabo: et multiplicatē earū breuibus norabo.

Nota igit pumo qz distinctio est duplex. vna cōis: et est alietas seu diuersitas extremoz siue puenitiū in aliquo quidditatiue siue nō: et hec pdicat de omni distinctione. **A**lia est ppria de qua loquunt formaliste cōter: et est alietas siue nō idēitas extremoz in aliquo puenitiū ex nā rei vel p actū collatiū intell⁹ vñ alteri⁹ potētie sibiūuicē cōparatoruz: et hec diuidit in reale et rōnis: extensue acci piendo distinctionē reale: que vltius diuidit in di stinctionem ex nā rei et formalem et c. **D**istinctio rōnis est alietas seu diuersitas extremoz per operationem collati uam intellectus vel alterius potētie sibiūuicem cōpara torum et in aliquo conuenientiū. **I**ta qz circūscripto vel posito actu tali tollitur vel ponit talis distinctio.

Idēitas rōnis est duplex. vna que presupponit distin ctionē rōnis: in qua. i. conueniunt extrema distincta fm ra tionem: et est nō alietas extremoz in aliquo conuenitiū per acum collatiuum rōnis inuicem comparator.

Idēitas vo rōnis que opponit distinctioni rōnis: de q loquunt formaliste cōter: est nō alietas alicui⁹ qdditatis aut formalitatis vel entitatis a seipia pcepta p actuz rō nis: cuius extrema nō sunt duo nisi per pnsiderationē rō nis. **S**olet igit dici qz idēitas rōnis est absolutissima et hz fundamentū primum et remotum: et est simplr idēi tas et fm quid diuersitas: que oia declarabit ingeniosus lector: et quomō ad ipsam requirit alietas: et salua cōpof sibilitatem idēitatis et distinctionis rōnis vt nosti.

Distinctio ex nā rei tm est alietas seu diuersitas extremo rum in aliquo puenitiū ex nā rei sibiūuicē cōparatoruz ouginata ex pprijs rōnib⁹ formalib⁹ extremoz et nō actu collatiuo alicui⁹ potētie. **U**el aliter potest sic notificari.

Distinctio ex nā rei cuz pnsione: est alietas inter cuius extrema distincta pōt fundari cōtradictio seclusa quacuq; operatione intellectus. **U**nde aduerte qz est duplex di stinctio ex natura rei: vna tanq; genus ad omnes sequē tes: alia tanq; species ab alijs distincta. **I**deo in sua noti ficatione adlunxi ly tm vel cum pnsione.

Idēitas ex nā rei: alia est presupposita distinctioni tali

Additiones Mauriti

- in qua. s. pueniūt extrema distincta ex nā rei. z ex nō alie-
tas extremoz in aliquo puenientiū ex nā rei de quibus
sub rōne qua pueniunt nullo mō predicata p̄dicatio-
ria possunt formari: originata ex p̄p̄is rōnibus forma-
libus extremoz z nō actu collatiuo alicui⁹ potēne. Alia
est opposita distinctiōis ex nā rei z est nō alietas alicui⁹
quidditatis vel entitatis a seipsa ex nā rei de qua absolute
accepta nullo modo possunt predicata cōtradictoria for-
mari. Cōsidera quomō distinguit ab idēitate ratiōis.
Quidam enim dicūt q̄ talis idēitas est rōnis. Sed ad-
uerte tunc quō est opposita distinctiōis ex nā rei. Ideo
dic alius. Dicūt nāq; quidā z apparenter q̄ oīs idēitas
eiusdem ad se est tñ rōnis. Ideo refert dicere aliquid eē
idem ex nā rei vel realiter: z dicere idēitates esse talē ma-
xime ad seipsum. Quere Sco. notanter sup. s. meta. c. de
relatione. Pro cōmunitate distinctiōis ex natura rei
alio z ipsius p̄cisione ab eis: vide in simili Sco. in logi-
calibus. c. de. dīa. z. c. de qualitate. Alia plura addat b̄ in-
geniosus lector: his breuib⁹ dūtarat expergetactus.
- C** Distinctio modalis est alietas vel diuersitas que oritur in-
ter quidditatem z modū intrinsicū: vel inter modū z alterū
modū eiusdē vel alterius quidditatis: cui⁹ alijs p̄ditionib⁹
additis supra in descriptione distinctiōis ex nā rei.
- C** Idēitas modalis alia est p̄supposita distinctiōi tali:
z est nō alietas modoz in aliquo puenientiū ex nā rei si
biuicē cōparator. Alia v̄o opposita distinctiōi moda-
li: z est nō alietas alicuius modi a seipso: z s̄m aliquos
est rōnis tñ: sed tu oīa bene p̄derabis. Et dicta debent
intelligi de modis realib⁹ z nō intēcionalib⁹. vt p̄. Ad-
uerte q̄ s̄ ab oībus modis possit abstrahi p̄ceptus qua-
litatiuus modi in cōmuni: nō tamē sequit q̄ nō sint p̄i-
mo diuersi quidditatiue: q̄ sicut est status in conceptibi-
lib⁹ quidditatiuis. Ita in qualitatiuis vt habet Sco.
in theozematibus. Unde consequēter qualiter differunt
distinctio modalis z ex natura rei. Quere formalistas an-
tiquiores z semper Scotum imitare.
- C** Distinctio formalis est alietas seu diuersitas quidditatis
in aliquo puenientium ex nā rei sibi uicē cōparatorū
quarū neutra includit aliam quidditatiue z p̄ se p̄mo mō.
Unde aduertente q̄ hic describit distinctio formalis di-
cta a formalitate 3° mō de qua infra parte 2^a sc̄di articu-
li p̄ncipalis. Si igit̄ vis accipere ipsam a formalitate se-
cundo mō adde vt sc̄is ad p̄positum. Est etiā descriptio
distinctiōis formalis mutue seu adequate. vt patet.
- C** Idēitas formalis vno modo sic describit. Est nō alie-
tas alicuius quidditatis ex natura rei a seipsa: que a q̄-
busdam dicitur rōnis. sed considera vt prius.
- C** Idēitas formalis quā distinctio talis p̄supponit: est nō
alietas quidditatis ex nā rei puenientiū in aliq̄ quidditatiue.
- C** Idēitas formalis quam distinctio talis destruit: est nō
alietas quidditatum: quarum vna ex natura rei aliam
includit quidditatiue. Ubi p̄ q̄ formalitas semper acci-
pitur in tertia acceptiōe infra vbi prius.
- C** Distinctio realis est alietas vel diuersitas entium habē-
tium aliam z aliam realitatem formaliter p̄positā actu exi-
stentem vnica existēs seu diuersa. vbi sumit realitas pro
realitate existētie vel subsistentie. nō aut̄ essētie: q̄d bene
cōsidera. Dicūt aut̄ in descriptione habentiū aliaz z aliā
realitatem p̄pter subiectū z p̄p̄iam passiōē formaliter
p̄positā. dicūt p̄pter p̄uaciones z h̄. actu existētes.
dicūt p̄pter quidditates diuersas: vnica existēs z c̄. dicitur
p̄pter p̄onas i diuinis. vnde p̄derabit curiosus lector
diuersitatem realitatis z existētie: z quō p̄t accipi vt qd v̄
vt modus vel denoiatiue z quidditatiue vt alijs modi z
passiōis z dīe z h̄. Et q̄liter vno modo includit ens
quidditatiue: z alio mō nō: z ita de alijs. vide Sco. singula-
rissime. 4. meta. z alibi z applica vbiq; Instātijs v̄o cō-
sequenter adducat z soluat ingeniosus lector. Nota ē q̄
- alia est distinctio realis mutua z adequate vt iter mām
z for^m: vel duo indiuidua eiusdē sp̄i: alia nō mutua nec
adeq̄ta vt inter totū essētiāle z p̄es. vt infra tanget. Sed
ponderabis instātijs pro z cōtra de hac mutuitate.
- C** Idēitas realis quā distinctio talis p̄supponit est nō
alietas extremoz existētiū in aliquo cōmuni: z hec
est realis z non ratiōis.
- C** Idēitas realis opposita distinctiōi tali vno modo sic
notificatur. Est non alietas alicuius entitatis actualiter
existētie ad se ipsam actualiter existētie: z dicūt eē rōnis.
Alio modo sic describitur. Est nō alietas extremoz ex
natura rei habentium vnā z eandem realitatem forma-
liter p̄positā actu existētem vnica existētia seu diuer-
sitas: z ista est realis: vt patet speculari.
- C** Distinctio essentialis est alietas vel diuersitas extremoz
ex natura rei actu cōparatorū vel saltem actu separabiliū
z separatim p̄seruabiliū in aliquo puenientiū. Et est
duplex. s. mutua vt inter sortem z Platonem. alia non
mutua vt inter totum z partes s̄m quosdā. Sed tu confi-
dera instātijs z adde z restringe vt nosti.
- C** Idēitas essentialis p̄supposita distinctiōi tali: est non
alietas extremoz ex nā rei actu nō separatorū: nec separa-
biliū: nec separatim p̄seruabiliū in aliquo conueniē-
tium: vbi p̄dera differentiā huius a reali. Quere vbiq;
p. t. z. s. z alios quos nosti pro z contra.
- C** Idēitas v̄o essentialis opposita distinctiōi tali alia est
rōnis s̄m quosdā. Et est nō alietas alicuius entitatis ad
seipsam ex nā rei ab alia actu separate vel separabili z se-
paratim cōseruabili. Alia est realis z est nō alietas extre-
morum ex natura rei actu nō separatorū nec separabi-
liū nec separatim cōseruabiliū.
- C** Distinctio se totis subiectiue est alietas cuius extrema ex
natura rei in nullo indiuiduo: aut subiecto: aut supposito
reperiuntur: z alia est indiuidualis: vt in creaturis: alia
personalis vel suppositalis vt in diuinis z in aliquibus
creaturis. Hec descriptio est intelligenda s̄m sc̄dm modū
assignandi distinctiōem se totis subiectiue vt infra ha-
betur. si p̄imum modū sustinere volueris facilliter alio
modo describere eam poteris.
- C** Idēitas se totis subiectiue p̄supposita distinctiōi ta-
li est nō alietas cuius extrema z si in aliquo cōueniant: in
nullo tamen subiecto vel indiuiduo aut supposito repe-
riuntur: que omnia bene mastigando considera.
- C** Idēitas v̄o opposita distinctiōi tali alia est rōnis s̄m
quosdam. Et est nō alietas eiusdem extremi ad se in ali-
quo indiuiduo aut subiecto aut supposito ex natura rei
reperit. Alia est realis. Et est nō alietas extremoz que ex
natura rei sunt in eodē existēte vel subsistente. Que om-
nia vt dixi intelligunt s̄m cōmunem assignationem.
- C** Distinctio se totis obiectiue est alietas extremoz in nul-
lo cōmuni quidditatiuo ex natura rei puenientium.
- C** Idēitas p̄supposita distinctiōi tali: est nō alietas ex-
tremoz ex natura rei puenientiū aut quidditatiue aut
denoiatiue aut vniuoce aut saltem in vniuoce.
- C** Idēitas v̄o opposita alia est ratiōis s̄m aliquos: z est
non alietas alicuius extremi ad seipsum cui nihil est ex
natura rei cōmune illi conueniēs quidditatiue. Alia est
realis: z est nō alietas extremorum conuenientiū in ali-
quo vno conceptu quidditatiuo. Adde tu ad hec plura
castigando z limitando ad mentem Scoti omnia dir-
gendo. Nam he descriptiōes cōmunes sunt ad plures
vias formalitatum. inferius iuxta litteram notabo li-
mitationes z loca doctrine Scotiste.

Ille addunt quod scripti hic in marginibus...

De distinctione... Doctor...

Articuli

Formalitates moderniores de mente clarissimi doctoris subtilis Scoti in florentissimo Parisiensi gymnasio compilate per excellentem sacre Theologie professorem magistrum Antonium Sireti provincie Turonie ordinis minorum feliciter. Incipiunt.

Podcrabit in hinc hic lector quid supponit et quid qrit qd: z pp quid mouet: z terminos expo...

Formalitates moderniores de mente clarissimi doctoris subtilis Scoti in florentissimo Parisiensi gymnasio compilate per excellentem sacre Theologie professorem magistrum Antonium Sireti provincie Turonie ordinis minorum feliciter. Incipiunt.

lib. i. c. 11. r. 1. 4. r. inde

Ex. c. 10. n. 1. 41.

Nota q quida thomiste moderniores coacu sunt ponit: quatuor gna distinctionum...

De distinctione... Doctor...

Ad hec videtur Sco. i. 26. r. 33. di. vtriusq; pami. z alibi.

4. r. 10. meta. c. 14. sed expressius habet ad fines 6. metaphy.

c. 7. inde. r. c. 12. r. inde.

Ex. c. 11. r. inde. sed expressius ut. 7. c. 49. habetur

Articulus

Dia ser e argumenta ac-
cepit ex frācū in suo for-
malitibus & super finis
ca. de qualitate.

no effiam
prens
B. sup
magn
a. v. luy
a. v. luy
a. v. luy

Tange illud. 3. de aia. r. c.
9. Aliud est magnitudo &
magnitudinis. Adde
alias plures auctoritates
scripturaz sanctoz & phi-
losofhoz hic.

Modo dicit qd aliter se-
o. si d. expōit phm i lo-
cis pbat & al. Eboas &
alu d. v. cōt p3 intēu.

absoluta vel cōnālū
qd dicitur relatiua ē de-
dendū dno vt p3 nec ē he-
re. sed ens oppositū.
Tange illud. ex. 17. q. q. t.
4. d. p. om hāc dicitur
om & dicit dsequēter di-
stinguendo de rōne & distin-
ctōne ratiōis.

Modo dicit qd aliter se-
o. si d. expōit phm i lo-
cis pbat & al. Eboas &
alu d. v. cōt p3 intēu.

Modo dicit qd aliter se-
o. si d. expōit phm i lo-
cis pbat & al. Eboas &
alu d. v. cōt p3 intēu.

Modo dicit qd aliter se-
o. si d. expōit phm i lo-
cis pbat & al. Eboas &
alu d. v. cōt p3 intēu.

ex nā rei. nec per pns formalis. Alie multe rōnes formant ab istis de qb^o pro nōc sup sedeo: qz
istis intellectis & solutis alie facilliter intelligent & soluent. C^o An oppo^m arguit ex qntuplici
aucte. & p^o ex aucte logicali sic: qz dicit Bz. in pdicamēte qd idē calor nūo qui est de p^o spē qū-
tatis: vt est dispositio. est de 3°: vt est passio: sed certū est qd idem calor vn^o nūo est realit & essen-
tialiter idem. Et tū facit diuersas spē: vel ponit sub diuersis spēb^o. qz ponere diuersas for-
malitates p quas facit diuersas spē: vel p quas reponat sub diuersis spēb^o. Et sic cū idēta-
te rei reali stabilitimo necessario opz ponere diuersas formalitates. C^o pbat idē aucte nāll.
Dicit enim pbs 3° physicoz. qd actio & passio cum idē significet realiter in nūo: hnt tū qd
erat alterū & alterū distincta: sed distinctio p qd quid erat arguit distinctōne formalitātū. ergo
cum eadē re essentialit stabit diuersitas formalitātū. C^o arguit aucte morali. Et icit enim pbs
in cōtē qd virt^o & iusticia sunt eadē res: sed tū sunt distincta. fm rōne qdditatiua: sed distin-
gui p rōne qdditatiua est distingui formalit. ergo cū idēitate reali stat pluralitas formalita-
tum. iste tres auctes pcludunt qd aduersariū. hō pcludat qd scōnīā vel qd marronīā. C^o 4°
arguit aucte metaphisicali. Dicit enim pbs 4° meta. r. c. 3. qd ens & vnū sunt vna nā. & hō idē
dicit. 4. thō. c. p. distincta sō rōne qdditatiua. & per pns sunt eadē realiter & distincta formali-
ter. ergo cum idēitate essence & essence rei & rei. nāe & nāe: stabit distinctio qdditatiua & for-
malis. C^o Et si dicat: nō soluedo sed euadēdo: sicut pueuerunt: qd pbs capit ibi ens & vnū
vt distincta fm rōne. i. p intellectū. Eōtra magis distinguit ens ab vno qz ens ab ente: hō ens
ab ente distinguit p intellectū. ergo opz qd sumat maior distinctio ibi qz distinctio fm itelle-
ctum: & p pns sumat rō pro rōne qdditatiua & nō pro rōne itellec: qd rō vel distinctio qddi-
tatiua est maior qz rō vel distinctio itellec. C^o pbat idē aucte theologica: qz certū est qd eēn-
tia diuina a supposito puta a pē & filio nō est alia cōnālū & realiter. qz hō. i. a. z. ē pluralitas re-
ruz in diuina. qd est hereticū. & tū pcedit qd ibi est diuersitas formalis. p3. qz p^o d^o ad alteruz. s.
ad filiu & filius ad pē: & tū cōnālū nō d^o ad aliud. qz qd ad aliud d^o fm bñm Aug. de tri. lib.
7. c. p. nō est essentia: & d3 intelligi formalit. ergo cū idēitate rei stabit distinctio formalitātū.

Respondeo In ista qōne sic pcedā. Primo aliquas diuisiones pre-
ponā. Secūdo nūm cuiuslibet distinctionis & idēitatis ex-
aperiā. Tertio dabo modū inuestigādū & inscriēdi vna distōne & idēitatez ex
alia. C^o Quāntū ad p^o dico qd ens diuidit in ens reale & in ens rōnis. & ista
est diuisio equiuoca analogū in sua analogata equiuocata. C^o ens reale ē qd
hō esse sedū a qdōqz opatione itellec: siue quocūqz actu collatiuo cuiuscūqz
potēte siue itellec siue volūtatis siue cuiuscūqz alteri^o potēte. & sic ens reale pdicat qdditati-
ue de deo & de deo pdicamētis. Ens vō rōnis capit trib^o modis fm Sco p^o di. 4. sniaz. q.
2°. C^o Primo mō pro illo qd hō ē in aia sibiue vt spē actus & habit^o. C^o 2° mō obitue. sicut
vna sunt in aia p spē arc^o cātas vela deo ipressas. C^o 3° mō pro cōparatione passiuā qua
per intellectū vnū obm cognitū ad aliud obm cognitū cōparat. Ens rōnis duob^o pms mo-
dis nō distinguunt p ens reale accipiēdo ens reale sicut capiebāt in pcedēti diuisione: sed ens
rōnis 3° mō captū nullo mō pntet nec pntet sub se ens reale. tan qz supius suū inscri^o. Ul-
tra dico qd ens reale p^o sui diuisione diuidit p ens qmz & nō qmz fm Sco. 5. q. quolibet.
Ens qmz p finitū & infinitū absolutū & respectiuū. Omne n. ens d^o formalit. absolutū qd
nō est formalit ad aliud. sicut est deus & oia attributa in diuinis & tria gūa gūalissima tm. s.
sba. quāntitas. qūtas & ens vō respectiuū d^o illud qd formalit est ad aliud. sicut sunt in diui-
nis ppuctates notionalēs & relones cōes. & ista septē pdicamēta. s. ad aliqd. actio. passio. qn.
vbi. situs & habit^o. Et istarū relationū quedā dicunt intrinsecus adueniētes sicut sunt oēs rela-
tiones de pdicamēto ad aliqd. alie vō sunt relones extrinsecus adueniētes. vt sunt ille rela-
tiones de sex vltimis pdicamētis. Quis aut relatio intrinsecus adueniēs que necessario ponit
positus fundamēto & termino. sicut est paternitas filiatio silitudo. iplicat enim pdicōne po-
nere & uo alba quā sit silitudo. etiā p diuinā po^m fm Sco. 2. 2. 3. niap: & in multis aliis lo-
cis. Sed relatio extrinsecus adueniēs est que nō necessario sequit extrema posita in actu ita
qz per aliquā po^m fundamētū & terminus pnt ponit: tū nō erit relatio. vt p3 de relatione
agens ad passum: possibile est enim ponere ignē & suppā & tū nō erit relatio. vt p3 de relone
agens ad passum: possibile est enim ponere ignē & suppā & tū nō erit cōbustio. Et si dicat qd
ignis nō est primū fundamētū cōbustionis: sed approximatō agens ad passum. hō sit sal-
sum: qz illa approximatō nō denoiat agens vel patēs. tū adhuc pnt cē cōbust. uū & cōbusti-
bile approximatā: vt patuit de trib^o pueris in camino ignis ardēns. Daniel. 3. & nō erit com-
bustio. & sic p3 qd tales relationes sunt extrinsecus adueniētes. Dico vltia qd ens diuiditur in
substantiā & accidēs. & loquor de ente finito & creato. Juxta qd nota qd substantiā capis tribus
modis. Vno modo substantiā dicit qd est a se ad se & per se vt est deus. & sic nō capitur hic sub-
stantiā: qz clarum est qd de^o nō est ens creatū nec finitū. Alio modo d^o sba que est per se & ad
se sed nō a se: vt est substantiā pfecta pdicamēti sbe incipiēdo a genere gūalissimo vqz ad in-
diuidua inclusiue. Tertio mō dicit sba que nec est per se nec a se sed in alio: qz est pars sbe pfe-
cte & cōplete sicut sunt forme substantiales. Et dico qd sunt in alio sicut pars essentialis vel ite-
gralis sbe est in sba. C^o Secūdo nota qd area vltimā diuisionem nuper dictā. ly. accidens. potest
capit dupliciter. Vno modo pro omni illo qd puenit alicui & nō est diffinitione quidditati-
ua eius: & sic p^o passio est accidens suo subiecto: & omne accidēs cōmune est accidens suo
subiecto: & omne inf. rius suo superiori. Et ita forte ponit cōcedi qd proprie passionis ens
accidit enti & cuiuslibet inferiori ad ens capiēdo isto modo accidēs. Secūdo modo accipit
accidens pro illo qd accidentaliter perficit illud quod existit in se perfectuz nec necessario cō-

Tex. cō. 31. & inde.

5° et d^o & alibi quere.

Quere sco. in pdicamēti.
c. de qūate & vbi ubi nota
ut. & m. q. meta. 2. 3. fm. in
mā de trūb^o. 2. 13. q. 4.
Cōsidera instāū hō & ser-
tificā arg^m omā pōctō
gradu in distōne p itelle-
ctū fabricatā. Recurre^o
ad subm^o & passioē & tra-
ditūē metaphisice scēp
pns vna ab ente formalit
et nā rei distōne. p^o a. lu-
hic de mediā. p. 7. 2. 2.
Junioz itō dūctōis est
hō tige p^o theoz. sicut
Tige instāū. vna hanc
equocōneē. ex. 3. q. q. t.
24. 2. 1. 2. 2. d. p. repoz
nōmū s. q. & dicit dicit.
Nōcēp^o d^o ad dupli-
cem pūmūē ens vt est
omniū itellec. & d. p.
q. 3. vide ca que notū su
per. c. q. h. 2. m. p. 2. 2.
Luce hō diuisione m
tis sit cōmū. lēoz: qz nō
pōt de factū. pōt d^o d^o
ens & subdiuisione vt in a
boze pdica. sed aliqd mē
hū. vnt dūct & pntet in
ter dū. a mēbz. alteri^o p
culariter saluz. vt p3 d^o
currēdo & maxie oparā
respectū ad mō quā.
Aduo te cūm q magna
alerezo possit cē de or-
dine hōz diuisionū. q. 23.
p. 2. 2. c. 2. 2. 2. 2. 2.
Modo d^o p^o diuisione
nōcēp^o d^o p^o nōcēp^o d^o
lū. gū. hō. hō. & qre
dicit formalit ad aliud in
d^o qd pūne d^o lū. qre
Sco. 1. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.
c. q. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.
nōcēp^o d^o p^o nōcēp^o d^o
mūbz. m. dicit. & hō q
ibi ponunt ergo selecto.
Tige cōpōe hō salūitē
opt. dūm in m. m. m. m.
Quere d^o 1. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.
3. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.
tūdem d^o p^o hō. hō. hō.
Subdiuisione plurimū
ens rōnis m. 3° accipio-
ne sumpt. obit. 1. apud
grām. vnt legiū & cōbo-
nū. sed qz item hō. hō. hō.
de formalitātū. & nōcēp^o
vnde nōcēp^o am pūmū hō.
tūquā a se. & 2. 2. 2. 2. 2.
Jō vt metaphisice. itel
no reale & et subdiuio-
f nec ad se. quoquo mō.
Tūde in pdicamēti. c. de
suba p^o m. & expōitō. 2. 2.
& maxie sco. q. 3. 2. 4.

¶ *¶* et non aliqua realitate pcedente illam. dicitur autem non dicitur modum intrinsecum realitatis alicuius generis: quia in quocumque gradu intelligatur aialitas non per se inuenitur rationalitas vel irrationalitas esse modus intrinsecus aialitas: sed adhuc intelligitur aialitas in tali gradu pfectibilis a rationalitate et irrationalitate. Sed queres quomodo potest conceptus cōis deo et creature realis accipi nisi ab aliqua realitate eiusdem generis: et tunc videtur quod sit potentialis ad istam realitatem a qua accipitur conceptus distinguens: et tunc videtur esse idem iudicium de ente et modis intrinsecis ipsi pcedentibus sicut de conceptu generis et dicitur. ergo si conceptus generis et dicitur necesse faciat cōponere aliquam in isto in quo sunt. Sicut videbitur deum de ente et de suis modis intrinsecis ipsi pcedentibus. Confirmatur quia sicut due species pueniunt in realitate generis et differunt per dicitur: ita etiam deus et creatura pueniunt qdditativae in ente et differunt per modos intrinsecos. *¶* *¶* Rideo breviter hinc doctor pcedit. quia intelligitur aliquid realitatis cum suo modo intrinsecis ille conceptus non est ita simpliciter simplex quin possit accipi illa realitas absque modo isto: sed tunc est conceptus imperfectus illius rei. potest etiam accipi cum illo modo: et tunc est pfectus conceptus illius rei. *¶* *¶* Exemplum si est albedo in .8. gradu intensiōis. quātūcūq; est simplex oino in re. possit tamen accipi sub rōne albedinis tante: et tunc pfecte accipere conceptu adequato ipsi rei: vel possit accipi pcedite sub rōne albedinis: et tunc accipere conceptu imperfecto et deficiente a pfectione rei. *¶* *¶* Conceptus autem imperfectus possit esse cōis albedini illi et alii. et conceptus pfectus proprius est. requiritur ergo distinctio inter illud a quo accipitur conceptus cōis: et iter illud a quo accipitur conceptus proprius in deo et creatura: non quod distinctio realitatis et realitatis: sed distinctio realitatis et modi proprii intrinseci eiusdem. quod distinctio sufficit ad hñduz conceptu pfectu et imperfectu de eodem. quoz imperfectus fit cōis et pfectus fit proprius: sed conceptus generis et dicitur requirit necesse distinctiōe realitatis non tamen eiusdem realitatis pfecte et imperfecte concepte. *¶* *¶* Istud potest declarari sic: si ponatur aliquo intellectu pfecte moveri a colore ad intelligendum realitatem coloris et realitatem dicitur: quātūcūq; habeat pfectu conceptu adequatu pme realitatis a qua accipitur conceptus generis. non tamen hinc in hoc conceptu realitatis a quo accipitur dicitur nec eodem modo. sed hinc ibi duo obiecta formalia que nata sunt terminare distinctos conceptus proprios. *¶* *¶* Si autem esset una distinctio in re sicut realitatis: et sui modi intrinseci: non possit intellectus conceptum propriu hinc illius modi intrinseci et non rei: sed in illo conceptu pfecto haberet unum obiectum adequatum illi. tamen sub modo. *¶* *¶* Et si dicitur: saltem conceptus cōis est indeterminate et possibilis ad spale conceptu. ut realitas ad realitatem: vel saltem conceptus entis cōis non erit infinitus: quia nullum infinitum est potentiale ad aliquid. *¶* *¶* Concedo quod conceptus ille cōis deo et creature. nec de se est finitus nec infinitus: quia si esset infinitus de se non esset de se cōis deo et creature. finitus et infinito. Si etiam esset de se finitus: ita quod de se cluderet finitatem. tunc non cōpeteret infinito. et rō istoz duoz dicitur est: quia quod puenit alicui superiori de se: ut est indifferens ad oia sua inferiora puenit oibus suis inferioribus. intelligendo quod illud predicatum pueniat superiori sic indifferenti hñri supponez psonale: sed dicitur iste conceptus dicitur indifferens ad finitum et infinitum. et ideo potest pcedi quod est finitus negative. i. ponens infinitates. et ut sic est determinabilis per istos modos intrinsecos qui sunt finitas et infinitas. *¶* *¶* Sed si arguas. quod realitas a qua accipitur est finita non sequitur. non enim accipitur ab alio realitate: ut conceptus adequatus realitati siue ut pfectus conceptus illi realitati adequatus. sed diminuitur vel imperfectus. in tamen etiam quod si ista realitas a qua accipitur videret pfecte et intuitiue: intuitus ibi non haberet distincte distincta obiecta formalia. i. realitatem et modum: sed idem obiectum formale. tamen intelligitur intellectione abstractive per imperfectionem illius intellectiōis potest hinc unum pro obiecto formalis: sed non habeat alteruz. *¶* *¶* hec scio. ubi supra. et sic per quod hinc modus intrinsecus finis istum modum dicitur pcedi ad rōne qdditativam sicut et dicitur: tamen valde differunt: ut dicitur est. *¶* *¶* Secundo differunt modus intrinsecus et dicitur: quia modus intrinsecus variat solum rōne qdditativam. accipiendo rōne qdditativam pro conceptu qdditativo illius cui additur siue pcedit per ipsum. *¶* *¶* Dicitur vero variat rōne qdditativam et formale: et sic intelligitur dicitur scoti: quod modus intrinsecus est qui additur alteri non variat rōne formale. *¶* *¶* Non. n. dicitur quod non variat rōne qdditativam sed formale: quia qdditativam bene potest variare: ut per de finitate et infinitate que variat rōne seu conceptu qdditativu ipsius entis. *¶* *¶* Que dicitur fit iter rōne qdditativam solum et qdditativam et formale simul: forte alias dicitur. solum istud dico pro nunc quod rō qdditativa et formalis puenit solum spali siue spalissime siue subalterne: et ois et sola talis rō dicitur hinc genitum et dicitur ipsa pstituentia. ut per per porphyriū i. predicabilibus. *¶* *¶* Rō vero qdditativa potest puenire oibus alijs hñtib⁹ conceptu cōem qdditativu et propriu qdditativuz. *¶* *¶* Et sic rō qdditativa et formalis est quod datur per forma que sunt de eēntia diffinita: et sic per dicitur iter modum intrinsecum et dicitur. *¶* *¶* Et per dicitur isero quod qdditativus et ceterus modus intrinsecus et modi intrinseci adinuitur: et oia que sunt in recta linea predicametalis distinguuntur ex natura rei abinuitur. *¶* *¶* Et sicut ens a deo et creatura et breviter quilibet pstitutus a suo pstituto. oia. n. ista distinguuntur secluso ope intellectus et non distinctiōe reali proprie capiēdo distinctiōe reali. *¶* *¶* Aliquod distinctiōe media iter distinctiōe rōnis et reali isto modo sumptum. *¶* *¶* Hanc distinctiōe media voco ex natura rei. que ut per ex vi vocabuli nisi a pteruo negari non potest. *¶* *¶* Hanc distinctiōe media iter modum et qdditativam frāctus modalē appellauerit tanquam a denoiatione imperfecti et ignobiliori. *¶* *¶* Sed pro ista distinctiōe ab aduersarijs nostris arguitur sic. *¶* *¶* Uel distinctiōe ex natura rei est preter opus itell⁹ vel per opus itell⁹. si solum per opus itell⁹. *¶* *¶* Est distinctiōe rōnis solum per vos: quod sic distinctiōe rōnis. Si est preter itell⁹. *¶* *¶* Est distinctiōe realis: quoz utrumque negastis. *¶* *¶* Dico quod distinctiōe realis potest capi dupliciter. uno modo large pro omni distinctiōe que est secluso ope itell⁹. *¶* *¶* Et sic iter distinctiōe rōnis et distinctiōe realem non est distinctiōe media: et sic dico quod distinctiōe ex natura rei est realis isto modo capiēdo distinctiōe realem. *¶* *¶* Alio modo capitur distinctiōe realis proprie que est inter rem et rem. et sic dico quod inter distinctiōe realem et distinctiōe rōnis est distinctiōe ex natura rei media et formalis. *¶* *¶* Et hoc patet quod distinctiōe ex natura rei est respectus qui oritur ex proprijs rationibus formalibus terminozum secluso quocumque actu potentie collatiue. et hec de secundo articulo huius secundi articuli principalis.

Quere plura ad ppositum in theozemaub⁹ sco. et ex. q. 7. meta. eiusdem et alibi sepe. Considera an modus ita pfiat quidditatem. Considera multiplicitate formalitatis superius assignatam et oia ponendo vel negando modum alias formalitates ab eo cuius est importare.

Ergo modus pfiat ut dicitur. Considera bene ponderado plura per contra.

Caste declara ly. realitat. et hinc terminoz in hac digressionē. i. concept⁹ realitas determinabilitas et pfectibilitas et huius varietatem poterabis bene. Tange hinc plura de realitibus dicitur generis et dicitur earum. quere in. q. 7. meta. et in theozemaub⁹. et in. q. logicalibus sco. Tange et istam hinc quod puenit quod modus dicitur conceptu quantu. et infra parum post hoc. idem videtur dicere. videtur male dicitur ista et contradicere. dicitur inter recurrendo ad obiectum adequatum et non adequatum pmarium et secundum per se per non per. et sicut ex parte actus ad reflexum rectum et discursuum et hinc. sed oia bene pferat. loquitur forte de continuatione pfecta et intuitiva. Adde plura in fili de modo intelligendi ut alibi habet et notasti.

Tange hinc plura et an sint voluntarie dicta an certe rōni cōsona examina.

Ca. de specie et differētia.

Quere in formalitatebus suis. et. 8. di. p. cōsta.

Uides ex dicitur hinc quod distinctiōe sit relatio realis et hoc ostendit hinc scilicet sed extrema non sunt distincta realiter quod videtur scoti. dicitur. p. et. q. 6. quib⁹. dicitur piter

8. di. p. vbi. s. soluēdo. i. principale. vide idē. i. di. p. q. 2. hinc sequitur quod cōceptus dicitur non sit simpliciter simplex.

Contra modus est formalitas primo modo dicta dicitur piter ponderado ut nota ut hinc et alibi plura.

Caste declara ly. determinabilis. vide notanter in theozemaub⁹ sco.

Considera an indifferenter utrumque an proprie qdditativam.

Potera hinc potest an def. pcedit in infinitum in his distinctiōibus. quod quod de illa distinctiōe qua aliquid distinguuntur euz sit in re ex natura rei. ipsa ergo distinguuntur ex natura rei vel ab alia distinctiōe vel ab aliquo alio saltem. ut alia distinctiōe et sic i. infinitum. *¶* *¶* Et de sco. in. 2. di. 1. q. 5. in solutione. q. parte. 1. ad finem in simili. et. c. meta. q. de relatione et alibi sepe. *¶* *¶* Qualiter accipitur hinc pondera ex sepe dicitur sumitur enim pro re subsistente vel seorsum existente.

Quantū ad 3^m art^m in quo videndū est de idēitate z dīstōne formalī de sociali z sociale de for^a. for^a autē dī: multipl^r. C^omo dī for^a put est altera ps cōpositū z h appellat for^a pris. C^omo dī for^a totū. v3. pro tota ipsa nā abstractiue sumpta sicut humanitas dī for^a totū nō p infor mationē mae: s3 q suppo^m est qdditarīue hō. for^a p mō dicta est p se termin^o formalis gīatiōis: sed for^a 2° mō dicta est termin^o p se p m^o z adēqtus ipsiusmet gīatiōis. C^omo dī for^a de oī sba imālī eo mō quo de^o z itelligen^r dīr forme. C^omo dī accipit p for^a accītalī. C^omo dī accipit pro qdāq; rōne sub q̄ ex nā rei aliqd pōt p̄cipi. Et ab ista for^a vltimo mō sumit socialitas de q̄ h itēdimus. vñ l3 ab vtraq; for^a pportionalr noiet socialitas nō tñ sic itēdimus h de ea. iō formalitas h itēta nihil aliū ē q̄ rō oblatō sub q̄ vnaqueq; res p̄cipi pōt ex nā rei: z dī socialitas a for^a isto mō p p̄silitudinē quā h3 cū for^a p mō z 2° mō dēa qz sic for^a illis duob^o modis capta est rō cognoscēdi rez cui^o est. ita ē for^a vel socialitas h vltio mō dicta. C^omo dī notādū q̄ h dīctio formalī ē modalis dīctio aduerbialis z dērminatiua. z sumit qnq; modis: vt ait s^racīd. in p̄ dī. s. C^omo dī trib^o modis sumit: vt dīc dērminatōez copule p pōnū p̄mi modi p se. vt cū dī. p mō hō formalī ē aīal. 2° mō hō formalī ē rōnalis. 3° mō hō formalī est aīal rōnale. C^omo dī sumit formalī vt notat formā vel dērminatōnē ali cuius p dēnoīatiōnē intrīnsecā ipm dēnoīantē vt hō formalī est risibilis. hō formalī est alb^o. z sic de alijs. C^omo dī notat actū vel opationē quo vel q̄ q̄ agt vel patit vel opat. vt cū dī. petr^o itel lectione formalī itelligit: visione formalī videt: z sic d alijs. C^omo dī notādū q̄ q̄druplex ē p̄dīca tio. p^o est qdditarīua z formalis vt est p m^o modus dīcēdi p se: z hec h3 q̄tuor: q̄duo. p m^o gra dus est qn p se sup^r in qd p̄dicabile p̄dicat de suo p se inferiori: vt qn ens p̄dicat de deo z crea tura. vel gen^o de sua p̄pna spē. vel spēs de suo p̄prio idiuiduo. scōs q̄duo qn p̄dicatū intrīn^o dīcēs q̄le p̄dicat de illo cui puenit intrīn^o: vt dīa de dīffinito: vt modus intrīn^o de p̄stituto p ip̄s: s3 illā opōnē quā sup^r rectaui p̄cedēt art^o. Ex^m p̄mi. mēbrū hū^o scōdī q̄d^o. vt hō ē rōna lis. Ex^m scōdī. vt dē^o est īfīnīt^o: vel cēntia dīna cīfīnīta. C^omo dī tñ ē q̄ rōnale sumit duplr. vno mō vt p̄stituit tan q̄z ps formalis: nec isto mō dīc aptitudinē: s3 est dīa vel tenēs modus dīcē. Alīo mō vt dīc aptitudinē rōcīnādī: z sic ē p̄pa passio: nec isto mō facit p̄dīcatōnē qddī ratiua: qz nulla aptitudo p̄rīnt ad p m^o mō dīcēdi p se. P̄dīctā dīstōnē pōnīt s^racīd. sup por. ca. de dīa. tērt^o q̄duo est qn tota rō intrīnsecā p̄dicat de suo p̄stituto: vt qn dīffō p̄dicat de dīffī nīto. vt hō ē aīal rōnale. q̄rt^o q̄duo est qn idē p̄dicat de seīpso. vt hō est hō. Et capīt h p̄dīcatō qdditarīua vt dīstīngūt p̄dīcatōnē in q̄ p̄dicat aliqd exnēū: qz vt dīc Boner^o hec p̄pō: hō est hō: nō est p̄prie qdditarīua p̄dīcatō: qz nībīl idē oīmode est de qdditate sui ipsi: s3 large ē qdditarīua put dīstīngūt p̄dīcatōnē: z istī q̄tuor q̄duo faciūt p m^o modū dīcēdi per se. Alī gnant ēt alij tres ab Al^r p̄ posse. Et sic 2° modus dīcēdi p se est qn p̄pna passio p̄dicat de suo hō. z iste modus h3 duos q̄duo. p̄mi est qn adēq̄ta passio p̄dicat de suo adēq̄to s̄to. p vt hō est risibilis. 2° q̄duo est qn passio adēq̄ta p̄pior de p se inferiori ad s̄m p̄dicat: vt for. est rīsi bilis. 3° modus nō est p̄dīcādī sed eēndī. z isto mō oīa p se sunt q̄ p se z nō in alio existūt sicut deus z oēs p̄me s̄be: qz nullo mō sunt in. 4° modus dīcēdi p se est qn effect^o formalis p̄dicat de aliquo mediāte sua cā formalī. vel qn act^o p̄sūes. i. p̄gredīes a cā formalī z de effectū for mali mediāte cā formalī: vel qn effect^o p̄dicat de suo imediato p̄n^o p̄ductiua. Ex^m p̄mi. vt hō albedine est alb^o. Ex^m scōdī. vt albū albedine dīsgregat: calidū calore calefacit. Ex^m tērtū. in tellectus itelligit: volūtas vult. z sic de alijs. C^omo dī hīn surgūt due dīffīcultates. p^o est i quo mō dīcēdi p se sunt p̄pōnes in q̄bus p̄dicant p se inferiora de suis supiorib^o. vel passio īferio ris de supiori ad s̄m talis passionis. Dīco breuīter p̄ multos q̄ tales p̄dīcatōes nullo mō sunt p se: s3 enim tales idīffīnīte vel p̄ticularēs sūt necēssarīe nō tñ sunt p se. p̄bat duplr ex in tēctōne p̄hī. p qz dīcīt p̄hē q̄ p̄pōnes p se nō p̄uertunt: qd nō d3 itelligi q̄ nō p̄uertunt abso lute: cū p̄uersio sūt adēq̄ta passio p̄pōnis: salte cathegōice. s3 d3 itelligi q̄ nō p̄uertunt i alīas p̄pōnes per se. sed ista est per se: hō est aīal. Ergo ista nō erit p se: aīal est hō. z idem est iudiciū: de oībus alīs talīb^o. Scōdo p̄bat. qz dīcīt p̄hē q̄ p se īfert de omni. ita q̄ a p̄pōne per se ad p̄pōnē de omni est bona p̄ntia. ergo si ista effect^o per se: aīal est hō: ista effect^o bona p̄ntia: aīal est hō. ergo omne aīal est hō. p̄ns falsum. ergo illud ex quo sequit. v3. q̄ ista sūt per se: aīal est hō: z idem dīco de ista: aīal est risibile z de oībus talīb^o. Scōda dīffīcultas: in quo mō dīcēdi p se sunt iste p̄pōnes. hō albus est hō albus. hō alb^o est hō. hō est hō albus z filis. Rōndeo bre uīter q̄ nullo mō sunt per se. P̄rio cui^o dēclaratōne amplīorī noto tres regulas optīmas q̄ habent a Scoto in p̄ dī. 2. in mā de p̄pōne p se nota. z in 3° dī. 7. 2. 2. C^omo dī prima regula est q̄ de rōne in se falsa nībīl vere z affirmatiue p̄dicat. nec ipsa de aliquo p̄dicat. imo nec ipsa d seīpsamet. Ista enim nō est vera: hō est hō irrōnalis. hō irrōnalis est animal. homo irrōnalis est hō irrōnalis. nulla illarū est vera: z sīmīle est iudiciū de oībus alīs. C^omo dī scōda regula est q̄ de illo qd est in se ens per accidēs nībīl per se p̄dicat nec de aliquo ipm per se p̄dicat. imo nec idem de seīpso. Nulla enim istarū est per se. hō quātus est hō. for. est hō quātus. hō quātus est hō quātus. C^omo dī tērtia regula est. q̄ de conceptū per accidēs sūe p̄tīngētī nībīl necēssa rio p̄dicat. nec ipse de aliquo nec idem de seīpso. C^omo dī repluz hūius regule est: cum hō nīger dīcat. p̄ceptum p̄tīngētī vnū: nulla istarū est necēssaria. hō nīger est hō. hō est hō nīger. hō nīger est hō nīger. C^omo dī prima regula sic possēt p̄suaderī. z breuīter: qz si ista effect^o vera: hō irrō nalis est hō irrōnalis. de qua magis v̄tūt ex vō sequeret falsum. p̄bat sic: qz bene sequit: hō irrōnalis est hō irrōnalis. q̄ hō irrōnalis est hō. a pte in mō ad sūū totū. Et vltīa q̄ hō est hō irrōnalis p̄ p̄uersionē. z vltīa q̄ hō est irrōnalis. z irrōnale est hō. s3 oīa ista sunt falsa. q̄ z ista

ponde dō. qre. 1. dī. p. 7. 26. eūdem z vbi sup. 17. 2. dī. 2. q. 10. 2. 25. eūdem ca que notat z alibi sepe ad hec.

Quere i theoremanibus sco. plura ad p̄pōsitiū. C^omo dī sco. in. 3. dī. 2. 7. 7. 2. S. meta. de hac forma to nūō vt sūō z terminūō ge neratōis.

C^omo dī supra in dēscriptiō ne formalitatis.

Quere dīfferētēs 7c. 6. theop̄corū. c. 1.

Qua sicut vnū qd q̄ se h3 ad cē. 2. meta. t. c. 4.

Quilibet p̄ dīffōnē est formalis formetota vō totū. 7. meta. t. c. 35.

Tunc v̄ esse dērminatō quatuor modi p̄sūt.

Quere Benerū 3. meta. z expōsitiōes cōt̄ sup li b̄rōō posse. ad p̄pōsitiū hīc z maxīme in cōt̄. C^omo dī age ex^m de p̄tīcūō z speculatiūō vt. q. 4. p̄lo. 2. 1. meta. atq; notat: z sic de plurīb^o alijs.

Age hec plura pro z cō t. 1. de p̄dīcatōe dīffōnē z ip̄s dīstōne a dīff. mō z de mō p̄dīcādī ip̄s 7c.

Quere hīc quid sūt p̄dī catī z quōnēs sumit z de veritate p̄pōsitiūō z cā ip̄sūs z multa alīa.

C^omo dī expōsitiōes z qōm itas sup. 1. posse. qui dī sputāt. an. 3. 7. 4. me duo sūt modi īberēdi vel ne. Cōsidera ēt an maior in dēfīnītiōe p̄ssīma sūt in. 4. mō Et si sic. quā sūt ī fert 2°. si ē maior p̄sūt in 2° quā in 4° z alīa plu ra curīose. In plus est ne cessariū quā p se p̄ posse. Nec probatō p̄cedit q̄ ad p̄mā p̄tē dubū sed se quēs ad v̄tūt s3 vt p̄ p̄ posse. c. de p se. z alīa.

Age instantiū hīc.

Nota q̄ doct. nō h3 hoc tēctūm.

C^omo dī sup. 7. meta. sco. q. 7. alīq ad hec pro z cōtra.

Cōsidera an sequit dīō p̄rīne dīnē: quā est dē rīnītiūō dūtrā hīc.

Age interpretatiōes seu etimologiam vocabulū hū^o sōia hīc pōderādo.

Quere platonē proculū boe^m z auctoreū. 6. p̄ncī pīōz z alīos vt nosti ad hoc.

Ergo modus intrīnsecus est formalitas p̄sidera.

Pōdera qn est dērminatō īberētīō: z quan do īberētīe.

C^omo dī. c. meta. t. cō. 13. ad p̄pōsitiū applicādo.

C^omo dī. ii. dī. 2. q. 3. in solu tione p̄ncīpali.

Pōdera hī dīffīnīte vel p̄ncīpali. p̄ posse. c. de ista p̄ncīpali.

Age instantiū hīc ex sco. dī. 2. p. q. 2. vbi dīcīt doc. q̄ p̄ inferioris dēfīnīat de supiorī dīcīt q̄ loquūt dēfīnītiōne p̄ncīpali: vt t. q. p̄lo. tīgūt. z copīōz se alībī tēctū sup quādā q. cūo in porphyrum.

Cōsidera an dīfant cōt̄ p̄uo p̄ accidēs z p̄ngētī dōc 3° tacitū doc. vt p̄.

Age in mō ad sūū totū.

Uide pro his pntis sco- rum. 2. di. 1. q. 2. in solone pncipali ad fine qualiter tenent rone cuius opu- me ponderando. Ppofit obvia pira dicta hic ex sco. 3. di. 2. q. 6. vbi dicit doc. qd hic est p se p mo. fupficio alba est al- ba. Dic qd aliter sentit. 2. di. 1. q. 2. 7. di. 3. f. 3. dabitur vbi alibi notauit. Duo enim requirunt ad pferatē propofitionis. f. iclufio pdicatu in fubiecto 7 vnitas pfone extremoz 7 fic illa. fupficio alba est alba: est incōplete pfone: qd rone pme pduōis tā- uū. qre doc. nō ptradit. Considera etiam an illa deus est hō. vel verbum est homo. fit formalis 7 qualiter. vide sco. 7. di.

Ue nigrum ingredine cō gregat. Ue voluntas vult. Ppofit quare cōgrue de idēce idēca. 7 tange dūaz idēcaus in dūno 7 an creaturis. Tange hic di- uerfos modos dicēdi de hac enūate qd fic pdicaf 7 fpāliter de enūate phy- fice 7 meta. 7 fic de alio. Di. 5. p. q. 1.

Al. fignificandi. An d vltimate abftractus aliquid p se 7 foalr pof- fit pdicari confidera bñ hic 7 querendiales 7 varias opi. doctoz 7 adde vt fca plura hic pro 7 contra. Nota qd illa regula fcau- ca lunat 7 ipugnat a di- uerfis 7 maxie ab oclis. 5. di. 1. 7. f. dicit qd h. 11. excepōe: quāto enūat. 5. di. 1. confta. Sed in die pvenit qd r pdicatus po- fitus alii formalitate ex- nunt a rta fubiecto ipoz tābz 7 de fuppoftus pō- vificabilibz. qd bñ maffi- cabz 7 nemine unebis.

Uide Sco. in. q. 9. meta phyfice fingularifime.

Tange infl. in. i. ex declara- uone sco. in. 2. mē. vbi fit pta 7 die pñr. in p. pno- ri ftando ad huc dicitur figna nature 7 ita alie ab- ftraciones vt fca. Adde hec plura ex mo- do fignificandi: vt notū ingenuofe lectoz.

ppofitio ex qua oia ifta illata fequunt. f. hō irrōnalis est hō irrōnalis. est falſa: qd est ppoſitū. C. 2. 7 3. regula ſimul pbanſ p pbatōne tertie: qd ſi ifta eſſet necia vel p ſe. hō niger eſt hō ni- ger. ex necio ſequeret ptingēs: qd eſt falſum: vt pbatū eſt i pntijs. pbat tñ pntia: qd bñ ſequit. hō niger eſt hō niger. ergo hō niger eſt hō. a parte in mō ad ſuū totū. 7 vltra pueredo. qd hō ē hō niger: 7 vltra qd hō eſt niger. a pre in mō etiā ad ſuū totū. oēs iſte pponēs illate ſunt ptingē- tes. qd 7 iſta. hō niger eſt hō niger: eſt ptingēs: 7 p pns nō necia nec p ſe. 7 intelligo per ſe p mō vel 2. mō dicēdi p ſe. 7 fic manēt regule infallibiliter vere. C. Et ſi arguat qd in iſtis. hō niger eſt hō niger. hō albus eſt hō alb. eſt pdicatio eiſde de ſeipſo. qd tales pponēs ſunt p ſe necie. Dico breuiter qd qñ dicim. qd pdicatio eiſde de ſeipſo eſt p ſe 7 necia. intelligēdū eſt de pdi- catione in qua nō pdicaf ens p accdēs vel nō ſubijcā: 7 fic p rñſio ad difficultatē. C. 2. pdica- tio eſt formalis pdicatio denoiatiua. 7 hec hz qtuoz gradus. pūmus eſt qñ dūa pdicaf de ge- nere pñibili p eam: vt aial eſt rōnale. 7 qñ modus intrinſecus pdicaf de ſuo ſcto vel pñibili: vt cum dī. ens eſt infinitū: 7 fic de alijs. Et ſi dicas qd hic videt pdicatio: qd ſupius dictū eſt ſu- ſtinēdo opionē Landulphi: qd qñ modus pdicaf de eo cui. eſt modus eſt pdicatio qdditati- ua. hic dī qd eſt pdicatio denoiatiua. Igit 7 c. C. Rñdeo 7 dico qd nō eſt pdicatio: qd ſupius dī: qd talis pdicatio eſt qdditatiua ſi modus pdicaf de pñitūto p ipm cum ſit de eētia ipſi. ſm La- dulphū. hic dico qd eſt pdicatio denoiatiua: qd pdicaf nō de pñitūto: ſed de pñibili p ipm: ſi- cut refert dicere. hō eſt rōnalis. 7 aial eſt rōnale. cum pñitūto qdditatiua 7 2. fit denoiatiua. ita ē refert dicere: deus eſt infinit. vel eētia dīna eſt infinita. 7 ens eſt infinitū. qd dico pñr qd due p- me ſunt qdditatiue. 2. aut nō ſed denoiatiua tñ. Scōs gradus denoiatiue pdicatiois eſt qñ ppria paſſio pdicaf de ſuo ſcto. Et iſte gradus eſt ſcōs modus dicēdi p ſe. C. Et eſt ſciendū qd ppria paſſio cū ſit eadē res cum ſuo ſcto ſm Scotuz 7 ſuos ſequaces eſt reductiue in illo gñe ſeu pdicamēto in quo. eſt ſuū ſbm per ſe. Tertius gradus pdicationis denoiatiue 7 for- malis eſt qñ effectus formalis denoiatiue pdicaf de aliquo mediāte ſua cā formalī: vt hō nī- gredine eſt niger: vel qñ actus pfluens a cā formalī dī: de effectū mediāte cā formalī: vel qñ effectus dīcā de ſuo imediato pñ. pductiuo. 7 iſte gradus eſt quartus modus dicēdi per ſe. Quartus gradus pdicationis denoiatiue formalis eſt qñ accdēs pdicaf de ſuo ſcto: 7 pōt ſie- ri nouē modis: poſito qd petrus ſit ſbm in oibus hīs: dicēdo petrus eſt bicubitus albus. pī. agens. patiens. calciatus. 7 fic de alijs. 7 iſte gradus eſt de per accdēs. Terna pdicatio eſt idē- tice idēca. 7 hec eſt qñ vtrūqz extremū eſt formalr infinitū. vel alterū tñ eſt formalr infinitū. vel pñiſiue. C. Exēplū pñi. v. eētia diuina eſt bonitas: eētia dīna eſt iuſtitia: 7 fic d alijs. Exēplū ſcō. eētia dīna eſt filiatia. eſſentia dīna eſt paternitas: 7 fic de alijs. Exēplū tertū. vt paternitas eſt entitas. humanitas eſt entitas: 7 fic de alijs. Pno quo notandū eſt qd iſte pdica- tionis ſi ſunt vere debēt pdicare pcretū de pcretō: vel abſtractū de abſtracto 7 nō pcretū de abſtracto nec abſtractū de concreto. Maxime ſi talia pcreta ſint adiectiua. Iſta enim cōcedit. eſſentia diuina eſt gñano. tamē iſta nō pceditur. eſſentia diuina gñat vel generaf ſm magim ſniaz. 5. di. pñi. Super quo vbo datur a Scoto pulcherrima regula. qd qñ ſbm eſt vltima abſtractione abſtractū 7 pdicatum ex ſua rōne formalī nō eſt aptum natum pdicari niſi for- maliter: ppofitio nō eſt vera niſi ſit in pmo mō dicēdi p ſe: rō eſt qd ſbm 7 pdicatum modos di- cēdi oppoſitos dicūt ſibi icōpoſſibiles. vnde de tali ſcto ſic vltimate abſtracto nihil pōt ve- re pdicari niſi p ſe pmo mō vel idēce. hanc ppōne declarat Scotus ſic. Uidemus enī qd in ſubſtātijs ſue i pdicamēto ſbe eſt vna abſtractio tñ. f. qdditatis a ſuppoſito. pprie nāc: qd ſbe nō ſunt nate pcernere aliquid alterius nāc. ideo pñi abſtractio maxia eſt abſtrahēdo nām humanā a ſuppoſitis que vere ſunt illius nāc ſicut abſtrahit cum pñiſ humanitas: nō re- manet vltērius alia abſtractio: 7 ideo iſtud vt ſic pceptum eſt pñe ipſummet: qd cuiſlibet alij extraneū eſt. ſicut dīc. 2. l. 1. 5. meta. qd equitas eſt tñ equitas 7 nihil aliud. In accñtibz aut qñto plura pñt pcernere tāto plures pñt fieri abſtraciones. vñ qd accñtia abſoluta pcernūt duo. f. ſuppoſita alterius nāc 7 indiuidua nāc pprie: 7 a ſuppoſitis alteri. nāc abſtrahant tñ pcer- nunt indiuidua pprie nāc ſic albū pcernūt lignū 7 h album ſue hāc albedinē 7 illam: 7 ideo pñt ibi fieri due abſtraciones. ſ. accñtis a ſcto. puta albedinis a ligno 7 vltra alia. f. qdditatis a ſuppoſito vel ſingulari. puta albedinis ab hac albedine 7 illa qd ſunt indiuidua ſua. Et hanc circūloquimur p albedineitate: vel p hoc qd dicimus qdditas albedinis: 7 iſta nō pcernūt ali- qd ſbm nec ſuppoſitū eiſde nāc nec alterius: in relonibz etiā: que plura pcernūt: adhuc plu- res pñt fieri abſtraciones. Pcernūt enim relo ſuū pñiū indiuiduū: fundamētū 7 ſbz: 7 ſm hoc pñt ibi fieri tres abſtraciones. vna relonīs a ſcto. 2. relonīs a fundamētō. 3. qdditatis a ſuppoſito: 7 iſte abſtraciones ſic ſe hñt qd hz abſtractio fiat a poſteriori 7 extrinſeco non tñ a priori 7 intrinſeco. Exēplū hz pcretū qd eſt cā dī: de igne qd gñat calozē in ligno: ſed abſtrahēdo a ſcto remanet adhuc pcretio ad fundamētū. puta ſi dicaf po. caufandi calozē. Caloz enim eſt po. cāndi calozē: nō m ignis eſt po. caufandi. Adhuc pōt fieri abſtractio vltērior ad pñiū genus. puta ſi dicaf calitas: 7 tunc nec ignis nec caloz recipit pdicationē ipſius: tñ hec calitas eſt calitas. Ultima abſtractio: qñ eſt i ſubſtātijs: eſt p hoc qd dīc. m. qd dīc. calitas: 7 hec de nullo alio pdicaf. Et pdictis apparet qd ſit vltima abſtractio cuiuslibz rei: qd quidditatis nihil aliud inuenit ſeu intelligit pñe re vel rōne niſi qd eſt ipſi. qd dīc. calitas. Et dīcūt quidaz qd terminus vltimate abſtracti in ppōne ſubiectus icludūt vñ ſincathegoreuma. puta in qz- tum vel formalr. pmo mō: vel quidditatiue vel idēce: 7 fic de alijs. Circa alium terminū. p- pōnis doctozis. f. qd pdicam de quocūqz pdicaf nō pōt pdicari niſi formalr. C. Notāduz eſt qd ſubſtātiua noia pñt duplr pdicari i dīnis. qñqz formalr: vt deitas ē deitas. qñqz p idēcem vt

Ppofit pōderari hoc il- lud p. pñr. omne qd eſt qñ eſt 7c. 7 diſtingui de ne- ceſſitate ſimplr vel ſcōm quod vt fca. Hoc dicit ad differētiā quatuor modi.

Ppofit argui qd nulla p- dicatio eſt formalis niſi p- mi modi: qd in omni pdi- catione formalī pdicamz icludūt formaliter i ſub- iecto ſed hoc puenit tāuz in pō mō: vt p. ex sco. 8. di. 1. q. 3. in ſolone pñ. vbi declarat quid ſit formal- ter icludūt. dic pñter. Ppofit enim dīc qd ſuffi- ciat formalis in heſio pre- dicat: 7 nō ſemp requirit- talis cuius iclufio. 3. q. 1. 7 alibi.

Quere bonenī. 3. meta. 7 sco. 8. di. 1. 7. q. 5. qñbenī. Considera an rōne talis pñiſiōnis an pōt rōne trāſcendētē 7 maxie cōt- rariū: vt vult. f. pdicaf en- titatis talī pdicatioē. Et pō- dera arg. p locū a mūno- ri ſi rōne infinitas pñiſi- ſue pdicaf enūtas de hu- manitate. Igit 7 dīnitas ra- tuōe poſitiue 7 formalis. Sed pōt dīc qd nō ſequit- quia illa ſunt cōpoſſibilia 7 iſta nō natur aliter 7 for- maliter vel cōſidera alio. Id eſt vnitas rōnis i qua dīc grad. ſcōz quodā. Uide ea que notam ſup- 13. q. ſco. in porphyrium c. 1. 7. 2. Quere sco. in. 2. di. 3. q. 2. vbi not. inter declarat illō- dictum Auicē.

Tange dūam ſingularis ſeu indiuidui 7 ſuppoſiti atqz pfone 7 differētiā ab- ſtracionis hinc inde. Ppōdera plura hec 8 ab- ſtracionibz relationum 7 maxime a fundamētō 7 quod propinquū relonī an ſubiectū an certe ſūda- mētū. 7 an poſſet abſtra- hi a termino ſicut a funda- mētō. 7 ſi non qñto Igit a fundamētō eſt ſit blūdo vñ ad alid: 7 ad que art- ſicem ſpectat cōſideratio relonīs in vltima abſtra- ctione 7 plura alia curio- ſa. qd nō ſunt pro pane lu- crādo vt groſſis captibz videtur 7 idēto ppoct-

Tertia Pars

no quoru scire vel scia est scire contere...

Quere benicus et alios antiquos.

A diuisio ad conuncta...

Tange curiosus lector...

Tange plura de hac ide...

Quere. c. pbr. et me...

deitas est sapia: s; adiectiua si pdicant de neccitate formalr...

.f. adiectiua. secus est de...

Deo omnia in sco. vbi...

Por dicit qd ly formalis e tunc dicitur vel salu ipcedit. vide sco. 2. dist. p. pte. 2. q. 1. soluendo. j. pn. 2. alibi sepe. quei. c. 4. 8. di. p. cofla. nota b. v. n. tate pnt pla hic d. identitate distone adqta z no adqta mutua z no mu. i. zpleta z no copleta. s. j. si voluis saluare pntia dic qd aliter in ante z pnt accipit idemtas foialio. qz i ante su dantatit z i pntie terminatit vt nosti z inferi. magis ex plicabo. hic. n. saluati multi scotizat in declaratoe huius distone: vt dicit: vni caute lo qudu e i arduis. gre. 5. me. ad hec. 7. 30. atq. 35. dist. p. optie ad ppo. bñ pde.

7. tr. c. 6.

Hinc arg. p po. exccutua. vide in. 2. sco. di. 3. hec. Adde ples auctes scptura ru z scoz h si voluerio. d. g.

Distributio in hno vt. o. b. curru. ergo iste. b. curru. et tra hnuz vt. o. b. curru. igit scotates curru. in nuro vt o. b. curru. igit ist. o. curru. extra numeru vt. o. b. curru. igit iste. b. curru. vide in paruis logicalib. z sup. h. p. z parifices hic.

vide. 16. di. 1. reportationu. z in. 18. viriufq. p. 7. 4. q. q. u. quei. d. 13. z alios no minales garulantes hic.

Tage h plura de ordib. z po. r. ab. d. uisio. vt alibi se pe nou. Tage ist. h. 13. ex. 8. p. h. t. c. 75. 2. 9. me. vbi. 8. vide sco. in. 2. dist. 1. q. 1. 2. 5. quei. 5. z 30. canonu.

nec plures formalitates. Rñdeo qd arg. nihil valz. supponit. n. qd superi. negati. est. f. q. foialitas dicat a for. sic capimus forma. z lz admittat qd formalitas a for. dicat: adhuc tñ arg. nō valet: qz filr arguerē: eēntiale di ab eēntia: s. i dntis sūt multa eēntialia: s. Diony. g. sunt multe eēntie: si istud arg. nō valz nec tuū: qd istud nō valet p. qz pcludit pntē here ticas. Et iō pio me z pio te dico ad pntia qd nunqz bñ arguit a plurificatioe pntis ad plu rificatioe aūtis: maxie in dntis: imo nec ē in creaturis: vñ lz ista pntia sit bona. iste hō est sciens vel qlis. g. hz sciam vel qlitatē. tñ nō sequit. iste hō hz plures scias vel qlitates. g. est plures sciētes vel plures qlēs. Dices qd nihil est ponēdū i dntis nisi qd habet a rōne nālī: vel a fide: vel a sacra scriptura: vel ab aliq. doctore auctētico. sed iste formalitates nō hñtur ab aliquo istoz qd debeāt poni in dntis. g. nō sunt ponēde. Breuit. dico qd sicut ex vna de neēcio z vna de ptingētī. isert vna de ptingētī. ex p. p. loz. ita qd ibi est bona pntia. ita dico qd vna ex credita z ex alia nālīter cognita p bona pntiaz pōt iserri vna credita. mō sic est qd credimur z catholice pntemur qd essentia dina est cōicabilis e de facto cōicat trib. psonis z est absolutissima. paternitas nec est cōicabilis nec cōicat nec est ens absolutū. Isti pponi addo vna alia nālīter euidētē. qd qñcūqz aliq. sic se hñt qd aliqd puenit vni ex nā rei secluso ope intell. qd nō puenit alteri: est ibi distō ex nā rei. Et qñ vñū est absolutū a pte rei for maliter z qdditatuē z aliō nō. imo est formalr relatm illa dicit distictas formalitates. isti vltime pponi adde pcedētē z realr pcludes qd in dntis sunt plures formalitates. Et pnt mat p bñm Aug. dicentē qd alio p. est z alio p. est p. qz p. est essentia dina s. est p. paterni tate. Et h. clarū est qd est distō iter eēntia dīnā z pntitate: z filr de alijs dōm est. Itē h. dicit de trinitate dicit. qd nō efficit creaturā volūtas: sed p. tās zē. Itē genus z dīa gñe distiguū tur z plusqz gñe: qz fm p. h. 4. thop. d. 1. a nō p. d. pat gen. necē. z tñ nō realiter distiguū tur. igit zē. p. bat ē rōne: qz in distōne eēt nugatio. Et si arguat in 3. figura sic: hō formalr est aial oīs hō est formalr rōnalis. g. rōnale est formalr aial. C. Rñdeo breuit. qd lz ex neces sarijs nunqz sequit nisi necituz: tñ ex pponib. p se nō sequunt pponēs p se: nec ex pponi bus foialib. z qdditatuīs sequunt pponēs foiales z qdditatuē. C. Et si p. d. cta arguat iterū negādo distōne formalē in dntis sic: nulla eēntia dina distiguū formalr ab eēntia dina: p. nitas est eēntia dina. z filr filiatio. bonitas: sapia: z sic de alijs: igit p. nitas nō disti guū formalr ab eēntia dina: pntia est formalis in 4. p. d. Maior est istoz formalitatuū: qz nihil a se distiguū ex nā rei z formalr. minor est catholica. g. d. lo. vā: qd est ppo. pntia nō peccat nec in mā nec in for. Rñdeo qd nec iste filr nec oēs tales filr valēt ex eo qd nō re gulanr p dīcī. de oī vel dīcī de nullo. ita qd fiat distributio in termino vt ex terminis: i nūo vel ex nūm: z tūc maior erit falsa in pposito z a nobis negata z nō pcessa. v. ista: nihil qd est eēntia z ma distiguū formalr z ex nā rei ab eēntia dina. Et breuit. in oib. talib. filris in p. pōne qd est de nullo d. 3. ponī nihil qd est. z in p. pōne qd est de oī d. 3. ponī oē qd est. Ad huc circa p. d. cta icidit due difficultates. q. r. p. est qd ex eo qd d. m. est qd attributa in dntis distiguū a se inuicē z ab eēntia dina formalr. ideo q. r. v. q. d. libet attributū hēat pio p. d. ita in finitate formalr distinctā ab in finitate dine eēntie. cū p. d. catio vni. de altero sit vā per idēitate vt d. m. est. C. Rñdeo breuit. qd oia absoluta cōta trib. psonis hñt p. p. ita in finitate formalr distinctā ab in finitate dine eēntie. verū est tñ qd oia sunt in fintra radicalr ab eēnt. di uina: lz nō formalr vt d. m. est. 2. difficultas est v. r. p. c. r. t. z abstracti distiguū formalr siue ex nā rei. vbi g. r. hō z h. n. itas. C. Dico qd nō. imo sola rōne distiguū formalr: qd p. p. p. Scotū dicētē qd p. p. nitas: gñatio gñat gñare: nō distiguū nisi p modos signandi grā maticales q sunt i voce ab itellu. Et si dicas qd p. d. m. ista. hō ē risibilis: z negam. istaz. h. n. itas ē risibilis: qz h. n. itas ē vltiate abstractū. g. o. 3. qd sit aliq. distō iter hoiez z h. n. itate. Rñ. qd vna nō dī vā plus qd alia nisi pp modos signandi grāma. q sunt i voce ab itellu z nō re ipsa. z sic p. 3. qd tñ distiguū formalr rōne. Si. n. p. d. e. stemus in re dico qd q. d. i est homini inest humanitati: qz nulla est ibi penit. distō. z hec de 3. arti. min. p. d. c. p. ali.

Vantū ad 4. art. in quo vidēdū est de idēitate z distōne reali. Notādū est p. qd multiplex est p. nitas. C. P. nita ē p. fectōis z sic dicim. qd in vnoquoqz gñe est vñū p. i. p. fectū. C. Alia est p. nitas gñatiōis: z sic illa qd sunt p. nitas gñatiōis sunt posteriora p. fectōis: saltē si prius p. rrat intrinsece ad eē posterioris. C. Alia est p. nitas nāe z est qñ p. n. q. r. t. ē de se nō hz repugnātia qd sit sine posteriori. lz h. sibi repugnet aliqñ pp idēitate realē cū posteriori. vel pp aliqd aliud extrinsecū p. n. Aliqui tñ scotiste dicūt qd p. nitas nāe vel esse prius nā nō est eē in aliquo p. n. simplr loquēdo in quo nō sit posterior sed est p. s. p. o. s. i. t. i. o. h. u. i. ab h. Et istud p. rmat frāc. in p. Aliqñ ē p. nitas nāe d. illa que est iter nām z nālē. Aliqñ dī que est iter formalitātē z formalitātē in eadez nā. z h. est tam in dntis qz in creaturis. vt dicit Petrus de aq. lib. p. di. 12. Dicit. n. qd p. nitas duo dicit. p. m. est p. g. r. e. s. s. u. s. de nō esse ad esse in altero. z sic dicit iperfectionē: qz stat cū alietate nāru. 2. m. qd dicit: est p. s. p. o. s. i. t. i. o. h. u. i. s. ab hoc. z isto mō nō dicit iperfectionē: qz pōt stare cum idēitate nāe. Et sic in deo est p. nitas nāe isto 2. mō remota iperfectione p. n. i. m. o. d. i. Et p. istam distōne vel declarationē pnt solui oēs auctes dicētes in dntis nō eē prius nec posterior. Alia p. nitas est duratiōis. C. P. nio quo notādū qd triplex est duratio. C. P. nita est respectu dei: z sic eternitas est eē duratio. z iō sic nihil est p. n. i. du ratione in dntis. C. 2. est respectu angeli z aliarū rerū p. n. i. t. u. s. z talis duratio vocatur eū. C. 3. est respectu eēntiū successiuoz vel q. r. t. ad suū fieri z talis duratio est t. p. s. Alia p. nitas est p. nitas originis de qua ait Aug. p. de tri. qd nihil gignit scipm: z ista est tam

A. l. capio. An plures foie sint in dntis accipiendo formam vltimo modo considerat. Sic posset imaginari distō de eēntiali filis illi sup. po site de qdditatu. ideo dicit gēter in oibus vigila. vide sco. in. 3. dist. 6. 7. 8. z in 1. di. 12. 7. 35. 2. 2. q. quolibet. sed instāa vñ in. 3. di. 1. q. 3. Fundamētū crasse ignorā tium z p. p. o. c. r. i. a. r. u. m. Tenet gratia māc aliqñ in creaturis: qñ. f. p. n. s. disti guū in aīnibus. Possy argui sic. qd distiguū tur i n. p. i. o. r. i. u. distiguū in i. s. e. r. i. o. n. i. ergo qd distiguū foia lit distiguū eēntialr z r. e. a. l. i. e. r. S. 3. alij capūt aīo per oppo. C. d. f. i. d. e. r. a. b. n. i. v. t. n. o. s. i. t. vide. 4. 8. di. p. d. f. l. a. q. c. z alibi. z. p. d. de aq. 8. di. 1. q. 4. 7. 4. 8. di. 1. ab oīe z alios foialit. Et adūte qd aliud est eē sup. z aliud cō. i. t. u. i. n. p. l. u. s. s. e. p. n. o. s. i. t. filr aliud eē qdditatem z aliud aliqd qdditatio vt. 8. noui.

vide sco. 3. metaphy. z alibi ad p. p. o. s. i. t. u. m. Adūte hic qd sic res sumit multipli. vt. 8. p. 3. ita z reali tas. iō qñcō sūt res totius z realitaz: cōtra. filr d. 3. ē de foia z foialitate. iō vbi ples realitates z foialitates ibi ples res z foie p. p. o. r. t. i. o. n. a. b. i. l. i. l. o. q. n. d. o. S. 3. q. res z foia sumunt p mōs famo sioz. iō vñ tali corrūdet pluralitas zē. vide tam sco. in. 4. di. n. q. 1.

Tide sco. 8. di. p. q. 3. 7. 5. q. q. lib. 1. 13. q. 4. q. 1. optie. S. 3. tage instāa 13. ex dicit. c. 3. q. p. lo. 2. 2. q. q. 1. 2. di. 1. q. 1. 2. 3. S. 1. r. q. nō ita ē de ex. n. 1. z necitate. Et dic. p. n. ter plura bñ meduando.

Tage ist. h. ad hoīem. qre sco. i. a. n. p. n. t. s. q. 8. 7. et que ibi notat copiose ad hec. 10. me. 1. c. 2. z inde. 8. p. h. y. t. c. 58. 7. 9. me. 1. 1. c. 1. 1. 8. p. h. y. t. c. 58. 7. 5. me. 1. c. 16

Tage hic de ordine nē po fituo z negatiuo. vide sco. 1. di. 2. 7. 3. di. 3. z alibi. Quē sco. in. q. 1. q. 4. art. 1. Quē cū alibi. n. 1. q. di. p. videt dicit oppo. s. i. t. u. s. h. u. i. s.

quere Boc. 5. d. 6. p. 1. 6. 7. sco. 6. q. quoli. z alibi. quere sco. in. 2. di. 2. parte 1. co. p. o. f. e.

Articulus

Quere. 4. phy. vi. scis. c. 1. idē. 2. de anima. t. cō. 47. Vide. 2. t. 2. dist. p. 2. alibi plerūq. idem. qre p. di. 2. t. alibi plerūq.

Tage h. plura caute incedē do. vide. f. i. pmo. d. 1. di. 3. t. 2. 3. in pmo. di. 1. q. 4. solūdo mona. scou. vi. de sco. i. pmo. di. 1. q. 2. 2. tra op. arg. 1. t. age. ista. tra illa pōtate de q. d. illa q. p. est p. b. n. o. q. g. n. i. c. u. s. i. s. t. a. g. n. a. u. o. c. a. n. u. a. s. i. t. p. i. Et dic. n. r. b. n. pōderādo. vide. sco. 1. di. 1. q. 1. t. 14. q. d. liben. t. alibi sepe. t. ea que ibi nōm. ad hoc recurre ad hūc dicit vel ad ordinē s. d. i. c. t. i. t. e. r. ad subiectū p. supposito in subiecto.

Vide. sco. in. 2. di. 3. q. 4. t. vbi. j. t. ea q. ibi nōm. copio se ad hoc t. p. apue de identitate refertur t. fundamētū t. alio. t. adde. p. l. p. t. tra. Primum incōueniēs. Vide. sco. i. quolibet. q. 3. ad finem. Secundū incōueniēs. Quere. 8. phy. c. 1. t. ce. t. m. t. 9. atq. 11. m. ca. t. 1. de gr. t. alibi sepe. t. tra. 1. t. de anima. t. c. 4. 75. 47. Add. q. insurgunt ex natura ra. vi. scis.

Tage instāū de notionalibus vi. scis. Sed dic. n. r.

A. est in platone distinguit a socrate t. contra. sed cōsi dera. castē. Modificat hōc distōnem in abstracto q. de alio. n. scē. Tage istā. ex. 45. di. 4. q. 3. Tange h. c. plura de subo. t. passione vi. nōm. in via. sco. i. qre. sup. q. sco. in. po. phy. rium. ea que notant.

Ueni est de distōne scē. de accidēte. quer. ibidē. Considera. hū. h. de distōne ton. a. pub. an. f. sit. mutua an. terminantia. v. l. subiecta. vi. infra. magis. notabo. Pōdera. ly. actuali. ex. n. i. a. Tage. plura. hic. de. distōne. p. n. a. n. i. m. t. e. r. t. a. b. e. n. n. a. p. p. t. a. b. u. s. v. i. n. o. s. t. i. t. Ex. cō. 17.

Quere. sco. 2. di. 1. pte. 3. q. 1. solūdo. j. p. n. a. p. a. l. e. c. o. p. i. o. se. t. a. l. i. o. a. r. t. i. s. t. a. r. t. o. m. o. e. x. p. o. s. i. t. i. l. l. a. p. o. t. a. d. i. u. e. r. s. e. q. u. e. e. x. a. m. i. a. o. i. a. b. i. t. q. u. o. h. z. d. e. t. o. r. t. p. u. b. d. i. c. t. i. r.

in diuisis q. in creaturis. t. semp. o. 3. q. fit. distō. r. e. a. l. i. a. i. t. e. r. o. r. i. g. i. n. a. s. t. o. r. i. g. i. n. a. s. t. u. e. s. t. e. r. p. d. u. c. e. n. s. t. p. d. u. c. t. u. s. f. m. s. c. o. p. o. r. t. a. s. o. r. i. g. i. n. i. s. e. s. t. q. q. s. e. i. t. e. l. l. i. g. i. t. e. e. a. s. e. p. o. s. t. e. r. i. o. r. i. t. a. s. o. r. i. g. i. n. i. s. e. q. u. a. q. s. d. i. v. e. l. i. t. e. l. l. i. g. i. t. e. e. a. b. a. l. i. o. v. i. i. f. r. a. c. i. n. p. l. o. g. o. q. 1. i. n. f. i. d. i. c. i. t. q. p. s. i. g. n. u. o. r. i. g. i. n. i. s. e. s. t. e. e. a. s. e. t. e. e. a. b. a. l. i. o. v. e. r. i. m. p. u. s. t. p. o. s. t. e. r. i. o. r. i. g. i. n. e. a. c. c. i. p. i. u. n. t. p. r. o. p. o. r. t. t. p. o. s. t. e. r. i. o. r. i. n. a. s. i. c. u. t. e. x. p. o. n. e. b. a. t. p. e. t. r. u. s. d. e. a. q. u. i. l. a. i. n. 2. m. e. m. b. r. o. t. h. i. c. d. i. c. i. t. q. p. p. r. i. u. s. o. r. i. g. i. n. e. e. s. t. b. r. u. s. q. s. g. e. n. e. r. e. t. q. d. n. o. e. s. t. i. t. e. l. l. i. g. e. d. u. s. v. t. d. a. r. t. e. s. t. q. s. i. t. b. r. u. s. s. e. t. q. g. n. i. e. r. a. b. a. l. i. o. s. e. d. q. s. u. n. t. e. q. s. g. n. i. e. r. p. e. r. i. g. i. t. e. s. s. e. b. r. u. s. C. 1. n. o. t. a. d. u. s. q. r. e. a. l. i. t. a. s. d. i. a. r. e. a. l. i. t. a. t. e. v. o. a. r. e. R. e. s. a. u. t. v. t. a. d. p. p. o. s. t. e. r. i. o. r. i. t. a. t. e. s. u. m. i. t. a. r. a. t. u. s. t. a. l. i. s. e. s. t. t. r. i. p. l. e. r. q. d. a. e. s. t. e. e. n. t. i. e. s. i. c. e. s. t. i. p. s. a. q. d. d. i. t. a. s. a. b. s. o. l. u. t. e. p. s. i. d. e. r. a. t. a. q. d. e. e. x. t. e. r. i. e. t. a. l. i. s. e. s. t. i. n. o. i. p. r. i. o. q. i. a. v. o. s. u. b. s. i. s. t. e. n. t. e. t. a. l. i. a. e. s. t. i. n. p. r. i. o. s. b. e. t. o. l. u. i. n. p. r. o. p. o. s. i. t. o. a. u. t. r. e. a. l. e. s. u. m. i. t. a. r. e. 2. v. e. l. 3. m. o. d. i. c. t. a. n. o. a. u. t. a. r. e. e. s. s. e. n. t. i. e. q. i. o. i. n. t. e. s. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. r. e. a. l. i. t. a. t. e. t. i. n. v. n. a. e. e. n. t. i. a. n. e. c. s. u. m. i. t. a. r. e. d. i. c. t. a. a. r. e. o. r. i. g. i. n. i. s. q. e. s. t. c. o. i. s. a. d. o. i. a. e. n. t. i. a. i. m. a. g. i. n. a. b. i. l. i. a. q. i. n. i. c. i. n. t. e. r. c. h. i. n. e. r. a. t. a. z. a. l. i. u. d. f. i. c. t. i. u. e. s. e. s. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. r. e. a. l. i. t. a. t. e. C. 2. i. t. e. l. l. i. g. e. d. u. q. i. n. d. i. u. i. s. r. e. s. p. o. t. s. u. m. i. d. u. p. l. i. c. i. t. v. n. o. m. o. e. e. n. t. i. a. t. e. t. h. i. c. e. s. t. t. m. v. n. a. r. e. s. q. i. v. n. a. e. e. n. t. i. a. z. v. n. a. e. x. t. e. r. i. a. a. l. i. o. m. o. d. o. p. s. o. n. a. l. i. t. e. t. h. i. c. i. n. d. i. u. i. s. s. u. n. t. t. r. e. s. s. u. b. s. i. s. t. e. n. t. e. s. C. 3. i. n. s. u. p. p. o. s. i. t. i. o. n. e. p. o. n. o. d. u. a. s. p. n. e. s. d. e. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. r. e. a. l. i. t. a. t. e. Q. u. a. r. t. u. s. p. o. t. e. s. t. i. s. t. a. i. l. l. a. s. u. n. t. i. d. e. r. e. a. l. i. t. a. t. e. q. i. s. e. s. e. h. i. n. t. q. v. n. u. i. n. o. p. o. t. e. s. t. e. s. i. n. e. a. l. i. o. s. e. u. v. n. i. i. p. o. s. s. e. s. e. p. a. r. a. r. i. a. b. a. l. i. o. a. b. s. q. s. d. i. c. t. i. o. n. e. t. t. c. h. i. q. i. p. o. s. i. t. a. s. s. e. p. a. r. a. t. i. o. n. i. s. n. o. p. u. e. n. i. a. t. a. c. a. e. x. t. r. i. n. s. e. c. a. z. q. v. n. u. i. r. e. s. p. e. c. t. u. a. l. t. e. r. i. o. r. i. n. o. s. i. t. o. r. i. g. i. n. a. s. t. a. l. i. u. d. o. r. i. g. i. n. a. t. i. o. n. e. q. n. o. s. i. n. t. i. n. p. l. u. r. i. b. u. s. r. e. b. r. e. a. l. i. t. a. t. e. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. D. e. o. i. s. t. e. t. r. e. s. p. t. i. c. u. l. e. s. s. u. n. t. a. c. c. i. p. i. e. n. d. e. c. o. p. u. l. a. t. i. u. e. i. t. a. q. v. n. a. p. d. i. c. t. i. o. n. e. n. o. s. u. f. f. i. c. i. t. s. i. n. e. a. l. i. a. v. n. i. n. o. v. a. l. z. p. n. t. i. a. h. n. o. p. o. t. e. s. t. e. s. i. n. e. i. l. l. o. q. e. s. t. i. d. e. r. e. a. l. i. t. a. t. e. i. l. l. i. q. i. t. u. e. q. l. i. b. z. r. e. l. o. q. u. e. i. e. s. t. e. e. n. t. i. e. d. i. u. e. p. e. r. a. c. t. u. i. n. t. e. l. l. e. s. d. i. u. i. n. i. e. e. s. t. r. e. a. l. i. t. a. t. e. q. i. q. e. q. d. e. s. t. i. d. e. r. e. i. e. s. t. r. e. a. l. e. p. n. o. e. s. t. s. a. l. u. z. v. t. p. 3. e. x. 30. d. i. p. m. i. a. u. t. q. t. a. l. i. s. e. s. t. e. a. d. e. i. l. l. i. e. n. t. i. e. q. i. p. o. s. s. e. e. s. t. i. l. l. i. e. s. s. e. n. t. i. e. e. s. t. i. n. e. e. a. z. q. i. s. i. t. a. l. i. s. r. e. l. o. p. o. s. s. e. t. e. n. o. u. a. t. u. e. i. n. t. e. l. l. e. s. d. i. u. i. n. u. s. p. o. s. s. e. t. m. u. t. a. r. i. p. n. o. e. s. t. s. a. l. u. m. s. e. d. r. a. l. i. s. i. p. o. s. s. e. t. a. s. p. u. e. n. i. t. a. c. a. e. x. t. r. i. n. s. e. c. a. q. i. a. b. i. n. t. e. l. l. u. s. d. i. u. i. n. o. S. i. l. l. i. p. m. p. h. m. p. d. i. c. t. i. o. e. s. t. c. e. l. u. s. e. s. i. n. e. m. o. t. u. n. o. q. u. i. d. e. e. x. c. a. i. r. i. n. s. e. c. a. i. n. c. e. l. o. s. e. d. e. x. c. a. e. x. t. r. i. n. s. e. c. a. m. o. u. e. t. e. n. o. i. n. s. e. q. u. i. t. q. c. e. l. u. s. s. i. t. m. o. t. u. s. r. e. a. l. i. t. e. r. i. z. n. o. p. o. s. s. i. t. e. s. s. e. s. i. n. e. e. o. C. 4. i. s. t. a. p. o. t. e. s. t. p. b. a. f. a. d. o. c. t. o. r. e. i. n. 2. o. d. i. p. s. i. c. u. t. p. d. i. c. t. i. o. d. i. c. t. a. d. e. a. l. i. q. b. o. e. s. t. v. i. a. p. e. l. u. d. e. n. d. i. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. i. t. a. i. p. o. s. i. t. a. s. r. e. c. i. p. i. e. n. d. i. p. d. i. c. t. i. o. n. e. p. d. i. c. t. i. o. n. e. z. p. r. i. n. c. i. p. i. u. s. a. d. e. s. s. e. e. s. t. v. i. a. p. e. l. u. d. e. n. d. i. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. i. n. e. e. z. h. o. c. v. b. i. n. o. e. s. t. d. e. p. e. n. d. e. n. t. i. a. e. s. s. e. n. t. i. a. l. i. s. q. u. e. r. e. q. u. i. r. i. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. m. a. n. i. f. e. s. t. a. C. 5. p. d. i. c. t. i. o. p. 3. q. n. i. h. i. l. s. e. i. p. m. p. d. u. c. t. i. C. 6. v. o. p. d. i. c. t. i. o. n. e. n. o. t. a. t. e. r. p. o. s. u. i. p. p. r. e. o. n. e. s. q. u. e. i. z. n. o. s. i. c. s. e. h. a. b. e. a. t. q. v. n. a. p. o. s. s. i. t. e. s. i. n. e. a. l. i. a. v. e. l. q. v. n. a. s. i. t. p. d. u. c. e. n. s. z. a. l. i. a. p. d. u. c. t. a. z. q. i. t. n. o. s. i. c. s. e. h. i. n. t. q. f. u. n. d. a. n. t. i. n. p. l. u. r. i. b. u. s. r. e. b. r. e. a. l. i. t. e. r. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. i. c. u. t. p. 3. d. e. p. i. n. t. a. t. e. z. s. i. l. l. a. t. i. o. n. e. d. e. d. u. a. b. u. s. s. i. t. u. d. i. n. i. b. u. s. e. q. u. i. l. i. b. r. a. t. i. b. u. s. i. d. e. o. r. e. a. l. i. t. e. r. d. i. s. t. i. n. g. u. u. n. t. C. 7. e. x. q. u. o. i. s. e. r. o. a. l. i. q. c. o. r. r. e. l. a. t. i. a. r. i. a. p. o. t. e. s. t. o. i. a. e. s. s. e. n. t. i. a. l. i. a. z. n. o. t. i. o. n. a. l. i. a. e. e. n. t. i. e. d. i. u. e. v. n. i. c. a. r. e. a. l. i. t. a. t. e. r. e. a. n. t. u. r. S. i. l. l. o. i. a. a. t. t. r. i. b. u. t. a. s. u. n. t. e. a. d. e. r. e. a. l. i. t. e. r. z. c. u. m. e. e. n. t. i. a. z. c. u. m. s. e. i. n. u. i. c. e. z. c. u. p. s. o. n. a. s. d. i. u. i. n. i. s. z. p. s. o. n. e. d. i. u. i. n. e. c. u. z. e. s. s. e. n. t. i. a. d. i. u. i. n. a. C. 8. c. o. r. r. e. m. q. o. e. s. d. i. e. e. e. n. t. i. a. l. e. s. m. o. d. i. i. n. t. r. i. n. s. e. c. i. i. n. e. o. d. e. s. u. p. p. o. s. i. t. o. v. n. i. c. a. r. e. a. l. i. t. a. t. e. r. e. a. n. t. u. r. C. 9. c. o. r. r. e. m. q. o. m. n. e. s. u. p. i. u. s. e. s. t. i. d. e. r. e. a. l. i. t. e. r. e. i. s. u. o. i. s. e. r. i. o. r. i. t. e. C. 10. e. s. t. h. i. d. i. c. a. s. q. d. d. i. s. t. i. n. g. u. u. n. t. r. e. a. l. i. t. e. r. D. i. c. o. q. u. i. s. s. e. d. u. e. s. u. n. t. p. e. c. e. d. e. n. d. e. h. o. e. s. t. i. d. e. z. r. e. a. l. i. t. e. r. e. s. o. z. h. o. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. r. e. a. l. i. t. e. r. a. s. o. r. t. e. C. 11. c. o. r. r. e. m. q. i. l. l. a. q. u. e. s. u. n. t. i. n. p. o. o. b. t. i. u. a. n. e. c. d. i. s. t. i. n. g. u. u. n. t. r. e. a. l. i. t. e. r. n. e. c. s. u. n. t. i. d. e. m. r. e. a. l. i. t. e. r. q. i. a. d. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. z. r. e. a. l. e. z. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. r. e. q. u. i. r. i. t. q. v. t. r. a. q. e. x. t. r. e. m. u. s. s. i. t. a. l. i. q. d. p. o. s. i. t. i. u. s. e. x. i. s. t. e. s. C. 12. e. x. h. p. 3. q. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. t. i. l. l. a. c. u. t. e. x. t. r. e. m. a. h. i. n. t. a. l. i. a. z. a. l. i. a. r. e. a. l. i. t. a. t. e. s. o. u. m. a. l. i. p. o. s. i. t. i. u. s. a. c. t. u. a. l. i. s. e. n. t. i. e. v. e. l. s. a. l. t. e. s. u. b. s. i. s. t. e. n. t. i. e. d. i. n. o. t. a. t. e. r. a. l. i. a. z. a. l. i. a. r. e. a. l. i. t. a. t. e. p. p. s. b. m. z. p. p. r. i. a. m. p. a. s. s. i. o. n. e. q. i. r. e. a. l. i. t. e. r. d. i. s. t. i. n. g. u. u. n. t. q. i. n. o. h. i. n. t. n. i. s. i. v. n. a. r. e. a. l. i. t. a. t. e. e. n. t. i. e. t. a. l. i. s. r. e. a. l. i. t. e. r. p. o. s. s. i. t. u. s. p. p. n. e. g. a. t. i. o. n. e. s. z. p. u. a. t. i. o. n. e. s. d. i. a. c. t. u. a. l. i. s. e. n. t. i. e. p. p. q. d. d. i. t. a. t. e. s. d. i. u. e. r. s. a. z. s. p. e. r. u. s. q. i. q. d. d. i. t. a. s. v. t. q. d. d. i. t. a. s. n. o. h. z. e. x. t. i. n. i. a. p. s. e. d. i. v. e. l. s. a. l. t. e. s. u. b. s. i. s. t. e. n. t. i. e. q. i. d. i. u. i. s. e. s. t. t. m. v. n. a. e. n. t. i. a. i. z. s. i. n. t. t. r. e. s. s. u. b. s. i. s. t. e. n. t. i. e. C. 13. h. u. i. p. a. r. t. i. e. s. t. i. s. t. a. q. u. i. l. l. a. s. u. n. t. d. i. s. t. i. n. c. t. a. r. e. a. l. i. t. a. t. e. s. i. c. s. e. h. i. n. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. u. e. q. v. n. u. m. p. o. t. e. s. t. e. s. i. n. e. a. l. i. o. v. e. l. q. v. n. u. i. e. s. t. p. d. u. c. e. n. s. z. a. l. i. u. d. p. d. u. c. t. u. s. v. e. l. q. s. u. n. t. i. n. p. l. u. r. i. b. u. s. r. e. b. r. e. a. l. i. t. e. r. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. z. d. i. r. i. d. i. s. t. i. n. c. t. i. u. e. q. i. a. d. i. s. e. r. e. d. u. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. r. e. a. l. e. s. u. f. f. i. c. i. a. t. h. i. c. a. l. i. q. u. a. i. s. t. a. r. u. p. d. i. c. t. i. o. n. i. s. p. o. s. p. b. a. f. p. d. o. c. t. o. r. e. i. n. 2. o. d. i. p. s. i. c. u. t. i. d. e. r. e. a. l. i. t. a. t. e. s. i. n. e. q. u. o. a. p. o. t. e. s. t. e. r. e. a. l. i. t. e. r. s. i. n. e. p. d. i. c. t. i. o. n. e. q. i. a. l. i. t. e. r. i. d. e. s. i. l. e. t. z. n. o. e. e. t. q. v. i. e. e. o. p. p. o. s. i. t. p. m. i. p. n. a. p. i. u. s. e. x. q. u. o. p. n. o. v. i. s. t. a. n. t. u. p. e. l. u. d. i. d. i. u. e. r. s. i. t. a. s. e. n. t. i. u. z. q. i. s. i. d. e. a. l. i. q. b. o. d. u. o. b. d. i. c. a. n. t. p. d. i. c. t. i. o. n. i. a. e. o. d. e. m. o. q. u. o. d. i. r. e. e. i. s. v. i. d. e. n. t. e. n. o. n. i. d. e. z. i. t. a. h. i. p. d. i. c. t. i. o. n. i. a. z. e. z. n. o. e. e. d. i. c. a. n. t. d. e. e. i. s. v. i. d. e. n. t. e. e. n. o. i. d. e. i. n. e. s. i. u. e. n. o. i. d. e. e. n. s. E. t. p. r. i. m. a. l. r. o. q. i. s. i. s. t. a. p. p. o. n. e. i. l. l. a. s. u. n. t. d. i. s. t. i. c. t. a. r. e. a. l. i. t. e. r. q. u. o. z. v. n. u. z. p. o. t. m. a. n. e. r. e. s. i. n. e. a. l. t. e. r. o. n. e. g. a. r. e. t. p. t. e. r. u. n. s. n. o. v. i. r. e. l. i. n. q. u. i. v. n. p. o. s. s. i. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. p. b. a. r. i. d. i. c. e. r. e. t. e. n. i. z. p. t. e. r. u. n. s. q. n. o. t. m. p. l. u. r. e. s. n. a. e. v. t. s. b. a. z. a. c. c. i. n. t. a. c. o. i. a. s. u. n. t. e. a. d. e. s. e. d. q. s. o. z. z. p. l. a. t. o. v. e. l. s. o. z. z. l. a. p. i. s. n. o. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. r. e. a. l. i. t. e. r. z. h. i. a. r. g. u. a. s. h. o. z. p. o. t. e. s. t. e. s. o. z. n. o. e. x. i. s. t. e. p. l. a. t. o. n. e. h. i. d. i. s. t. i. n. g. u. u. n. t. r. e. a. l. i. t. e. r. n. e. g. a. t. i. s. t. i. b. i. p. n. t. i. a. z. q. i. p. t. e. r. u. n. s. n. e. g. a. b. i. t. t. i. b. i. p. p. o. n. e. c. u. i. i. n. i. t. e. r. i. s. q. u. a. n. e. g. a. t. a. p. e. r. i. t. t. o. t. a. d. o. c. t. r. i. n. a. p. h. i. 7. o. t. h. o. p. q. d. o. c. e. t. q. p. l. e. m. a. s. a. d. i. l. i. f. d. e. s. t. r. u. i. t. p. d. i. c. t. i. o. n. e. i. n. u. e. r. a. t. a. s. e. d. d. i. f. f. i. c. i. l. i. t. p. r. o. s. t. r. u. i. t. S. i. a. u. t. n. e. g. e. t. p. p. o. i. s. t. a. n. o. v. i. p. o. s. s. e. d. e. s. t. r. u. i. t. q. i. n. o. d. e. s. t. r. u. i. t. p. d. i. c. t. i. o. n. e. n. e. c. p. a. l. i. q. u. a. a. l. i. a. p. p. o. n. e. a. u. t. s. a. l. t. e. n. o. s. a. d. i. l. i. t. C. 14. e. x. q. u. o. i. s. e. r. o. q. t. o. r. u. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. r. e. a. l. i. t. e. r. a. s. u. i. s. p. a. r. t. i. b. u. s. l. o. q. u. e. d. o. d. e. t. o. t. o. e. e. n. t. i. a. l. i. i. n. t. e. g. r. a. l. i. z. q. u. a. n. t. i. t. a. t. i. u. o. C. 15. c. o. r. r. e. m. q. r. e. s. g. e. n. e. r. u. a. c. t. u. a. l. i. t. e. r. e. x. i. s. t. e. n. t. e. s. s. i. l. l. i. n. d. i. u. i. d. u. a. t. a. m. e. l. u. s. d. e. s. p. e. i. q. d. d. i. u. e. r. s. a. z. s. p. e. c. i. e. r. u. e. l. u. s. d. e. p. n. t. i. a. a. c. t. u. a. l. i. t. e. r. e. x. i. s. t. i. a. r. e. a. l. i. t. e. r. d. i. s. t. i. n. g. u. u. n. t. e. n. t. i. a. m. a. z. s. o. z. r. e. a. l. i. t. e. r. d. i. s. t. i. n. g. u. u. n. t. C. 16. c. o. r. r. e. m. q. t. r. e. s. p. s. o. n. e. d. i. u. i. n. e. d. i. s. t. i. n. g. u. u. n. t. r. e. a. l. i. t. e. r. a. s. e. i. n. u. i. c. e. z. n. o. s. u. n. t. i. d. e. z. r. e. a. l. i. t. e. r. n. o. o. b. s. t. a. n. t. e. q. v. n. a. n. o. p. o. s. s. i. t. e. s. i. n. e. a. l. i. a. z. q. i. h. o. c. n. o. e. s. t. n. i. s. i. p. p. t. e. r. v. n. i. t. a. t. e. e. s. s. e. n. t. i. e. D. i. c. e. s. a. r. g. u. e. d. o. c. o. n. t. r. a. q. u. e. c. u. q. v. n. i. z. e. i. d. e. m. s. i. m. p. l. i. c. i. t. u. n. t. e. a. d. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. i. l. l. a. i. n. t. e. r. s. e. s. u. n. t. s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. r. e. a. d. e. m. p. r. i. m. o. p. r. i. o. r. u. m. z. p. r. i. m. o. p. h. y. s. i. c. o. z. s. e. d. p. e. r. s. o. n. e. d. i. u. i. n. e. s. u. n. t. i. d. e. m. r. e. a. l. i. t. e. r. e. s. e. n. t. i. e. e. r. g. o. i. t. e. r. s. e. s. u. n. t. e. e. d. e. m. r. e. a. l. i. t. e. r. D. i. c. o. b. r. e. u. i. t. e. r. o. b. m. i. s. s. i. s. m. u. l. t. i. s. s. o. l. o. n. i. b. u. s. q. i. l. l. a. r. e. g. u. l. a. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. q. i. s. i. a. l. i. q. v. n. i. a. t. u. r. v. e. l. i. d. e. n. t. i. f. i. c. a. n. t. r. e. a. l. i. t. e. r. v. n. i. z. o. q. i. s. i. t. h. a. l. i. q. d. i. n. c. o. i. c. a. b. i. l. e. i. l. l. a. e. t. i. d. e. n. t. i. f. i. c. a. b. u. n. t. i. t. e. r. s. e. S. i. v. o. i. l. l. u. d. z. s. e. h. a. b. e. a. t. v. t. q. l. e. q. d. z. v. t. c. o. i. c. a. b. i. l. e. n. o. o. p. z. q. i. l. l. a. i. d. e. n. t. i. f. i. c. a. t. a. i. n. v. n. o. i. d. e. n. t. i. f. i. c. a. n. t. i. n. t. e. r. s. e. E. t. h. e. c. d. e. 4. o. a. r. t. i. c. u. l. o. m. i. n. u. s. p. n. a. p. a. l. i.

Tange h. pla. tra. m. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. i. n. e. g. a. t. i. o. n. e. h. i. c. p. o. t. e. s. t. a. z. o. c. c. e. d. e. n. t. o. o. r. d. i. n. e. o. r. i. g. i. n. i. s. i. n. o. r. a. n. t. e. o. p. p. u. a. v. o. c. e. q. i. e. s. t. z. a. l. i. o. s. c. o. n. s. i. l. i. o. v. t. z. v. b. i. s. c. i. a. p. o. d. e. r. a. d. i. a. z. i. t. e. r. o. r. d. i. n. e. o. r. i. g. i. n. a. t. i. o. n. u. z. i. n. t. i. o. o. r. i. g. i. n. e. s. i. m. p. l. i. c. i. t. z. h. z. q. d. C. u. l. e. e. x. p. l. i. c. i. t. a. u. t. e. m. A. u. g. u. s. t. i. n. u. s. d. e. t. r. i. p. l. i. c. i. h. a. b. i. t. a. c. u. l. o. c. o. t. t. i. n. o. i. o. b. s. t. i. t. u. o. s. Tage. plura. hic. vide. sco. 1. di. 1. p. t. e. 2. q. 1. t. solūdo. 1. p. n. a. p. a. l. e. z. 3. d. i. c. i. t. e. d. e. m. z. a. l. i. b. i. v. i. d. e. 1. d. i. s. t. q. c. t. 36. di. 1. v. t. s. n. o. u. t. a. d. h. o. c. t. a. g. e. i. s. t. a. a. d. h. o. l. e. s. h. z. q. s. u. p. p. o. s. i. t. a. q.

Adiure qd dno fo: alio iter fo: alitate: eentia: inter ee tias realis inter res z sic de alijs appropate poni d3.

Quantu ad 5m arti qui est identitate z distone eentia: noto aliq. vno est fm qd z e qn postero dpedet sic a pax q lz no possit ee sine illo p po am nale pot m p po am dina sic e de accite respca sbe: salt de aliq: z de sba respca caz scdaz extriseaz. Alio e ordo eentia: simplr z e iter illa q sic se hnt qz iplicat d dcoez et p qz dcoez po am postero ee sine pax z accipio

Etide scot. i. di. 1. z alibi ad propofitum.

Prima conclusio.

Secda conclusio.

Instancia de distone ex natura rei. sed considerat. s. distinctio talis.

Prima conclusio.

Secda conclusio.

Quantu ad 6m arti q e de identitate sbriva z ei distone est duplex modus ddi. Cpmo qz illa dnr ee ide se tot: sbrive q qddi tatiue puenit i aliq r a p dli z phibili p realitate dte. Et p oppm illa distiguunt se tot: sbrive q i nulla tali rea qddi puenit. Et ex isto ddi elidunt tria corre. Cpmo qz qcuqz icludut ide gen qddi tatiue fut ide se tot: sbrive. C2m corre. qz oia pnta a seiuice: de et z creatura: se totis sbrive distinguunt. C3m corre. qz pfone dine se tot: sbrive distiguunt. z sic sbrive mo ddi idetitas sbriva e iseri ad identitate obtiua. z disto obtiua e iseri ad distone sbriva. Quecu qz n. fut ide se tot: sbrive fut ide se tot: obtiue z no e: z qcuqz distiguunt se tot: obtiue distiguunt se tot: sbrive z no e: fm istu modu ddi: qre zc. C Alio modus ddi e qz illa dnr ide sbrive qz realitates pnt fut ee i eade re vl p idetitate reale: vl p modu iformatis vl ifo: a bilis. Et p oppm illa distiguunt se totis sbrive qru rea no pnt fut ee i eode nuo alio p dcoz modoz. s. vl p modu iformatis vl p modu ifo: a bilis: vl p idetitate reale. C Ex h i ferunt aliq corre. Cpmo qz oia q fut i dinis fut ide sbrive. C2m qz oia i vno idiuiduo fue fut supioza fue accntia abso fue respectiua fut ide sbrive. C3m corre. qz duo idui dua eiusde spei: maxie d pnto sbe z et alteri spei coplete eiusde pnti distiguunt se tot: sbrive. C4m corre. qz duo pria z duo reftiua opposita maxie d 2o reftioz: sbrive fut ide eentia: distiguunt se totis sbrive s3 istu modu ddi. Et si qras qz istoz modo ruz est pbabilior. Dico qz vterqz est pbabilis: nec est dita iter eos nisi in mo vt edi vocabu lo. z ideo qui voluerit tenere alteru illoz: dicat pnter. z hoc de 6o arti. minus pncipali.

Prima conclusio.

Secda conclusio.

Poder ista de psonis ex descriptoe haz vt s. noui. Nota ly copleae signat.

Poder istauz de moue te z moto z die dnter.

Prima conclusio.

Secda conclusio.

Quantu ad 7m arti. pncipale p coplemeto hui qonis q est illa: sunt ide obtiue de qb pot pdicari aliqd pntu qddi tatiue fue illd fit limitatu: fue trascedes: fue dicat realitate potetiale fue non. Et illa distiguunt se totis obtiue de qb no pot pdicari tale pntu qddi tatiue. C Ex h i ferunt aliq corre. Cpmo qz de z creatura fut ide se tot: obtiue. z et dece pnta. 1m qz passioes entis a seiuice z ab ente distiguunt: sed totis obtiue. 3m corre. qz die vltie: z breuit oia illa q sunt p diuersa distiguunt se totis obtiue. Cpmo quo nonm q aliq est dice aliq ee diuersa: vl dita. na dita sunt alieui ide entia: h e dnti aliq qddi tatiue puenit: z aliq qddi tatiue differut. diuersa fut q i nullo qddi tatiue puenit: iux qd dice sco qz ois dita differentiu reducit ad aliq p diuersa alioqn no eet stat in differentiu. h notato pbaf sic ppo rone scoti. gra exepi accipiat duo dita z si fut. z pla. for. z pla. i aliq puenit z p aliqd differut. vt p3 ex supposito. accipiant qz illa p q differut z fut. a. z. b. vel g. a. z. b. fut diuersa vl dita: si fut diuersa: habeo ppo. s. qz ista distiguunt se totis obtiue: si fut dita qra sic pus. vl g erit pcessus in ifinitu qd est i couentis: vel stabit ad aliq q se totis obtiue distiguunt. z h de 7o arti. minus pncipali.

Tage mli. ad hoiem bic z die dnter poderado ly se to m pic.

Quantu ad vltm arti. pncipale p coplemeto hui qonis q est illa: nuus z iuestigatiuus idetitatiu z distonu. p diuidedo i duas ptes pncipales: sic pceda. in pte dabit modus venadi distones z idetitates. in 2a pte dabit modus iseredi vna distonem z idetitatem ex alia. C Quatu ad pma pte picipia a distone ronis: z p ampliori declaratioe nonm qz disto ronis iuestigat pp diuersas relones ronis attributas per actu rectu vl collatiu itell's eide obto vl diuersis h mo qz vl res realis copat ad re reale: vl realitas ad realitate: z h vl ad seipsaz vl ad alia i vno z eode obto fo: ali. vt qn itell's coparat colore z disgregatiu in albedie: vl res ronis ad re reale: vt qn itell's coparat genus

Posset diuidi vt. s. de ordine nature dicum est. Ordo eentia: est i plus qz depedentia talis vt p3 in ordine pntali z spex vniuersi. poder a et qz alr est loqundu de his que puenit z distiguunt: z alr de his in quibus sic vel sic. Tige alius plura hic.

Considera de toto z partibus istauz vt infra notabo.

Et go ma z forma sunt ide eentia: vl alios ad opp. A. l. distiguunt. Nota qz ad distone eentia: le regit alietas qddi tatiue z eentia: vl substentia: io distiguunt a reali z formali. Vide. i. di. i. in sco. q. 4. z alibi. z in. f. vt nosti.

pumavia.

Hoc modo pot saluari qz ma z forma fut pmo diuer sa z sic de multis alijs.

videt qz ponit diuersa qz di stincta tala deberet dici sed tu saluabis vbiqz auctorem vbi apparctia finit. Secda vii. Ito mo describunt cori ab auctoz: vt. s. noui deseri pntes. si vo p modu tenet voluerit alr describere potes.

Secda mod' cozo: s3 p sub alio: vt qz fut i bntu z nie vnuis nre alr nre ad du bu cu ideda. coside. i. Hic pot magis qz i req: ruf nre puenit qddi tatiue vnuis. p dca bntu: sed vel illa vel real vel deno: ratiua vel cept' vnuis: z nie cessant in nre de potetia: ac z pmo diuersio s3 vbiqz vlet dita in idetatiuis z distiguunt: s3 in oia ma sticabio bene.

Adiure hic p latentes qz pp distitate fut dnter z tunc noz distiguunt: relones z ita idetitate z distone. hz igt possent oco pte: op'i el lect' reducit ad vna vl duas subueno tu imi nre z fundamta: l. ex de socrate. co parato diuisioe: sic de alijs. Deno: ratiue qz varia no haz distonu in ordine ad eia. qz e tene cu isto z alijs magis i nre: o z varie tate haz idetatiu z distonu z solue istauz modernoz hic bene ex muniudo z me mo: pncipis d' pberna. Que: e alio fo: alitaz hic vt nosti.

Tertii Articuli Principalis

Poderat in finem et aliter
non intellecta et dicitur.

Unde Seco. in 1. di. 2. q. 4. et
poderat an dicitur et abstrahit
cum sint gradus in modis
figurandi vel logicis mo-
di intelligendi ut alibi notauit.

Unde hic plura et Seco. de
his monitionibus.

Unde ponit vno duo prima
memb. et p. q. duo ponit vna
generali et specia. ut aliquibus
placet. Sed oia vana.
Adde ut supra notauit.

Unde est in his q. b. et alie
conuenit: vel aliter considera
bui poterat. 1. scilicet.

Possit h. p. b. dicitur q. to
ni e. id. e. formalis pub. e. entia-
lib. et h. real. h. no. e. cor. et
nec valet oia in oib. ut p. 3.
Cor. hoc v. e. e. it. uo. doc.
in 3. di. 1. et 7. m. dicitur q.
p. o. m. d. i. n. e. x. n. a. r. e. i. v. l.
q. e. d. n. o. i. n. o. e. r. r. i. f. i. c. a. t. e. r.
m. i. n. a. n. t. e. n. o. f. o. r. m. a. l. i. s. n. e. q.
s. u. b. i. e. c. t. i. u. e. t. i. n. h. o. c. s. a. l. u. a. r. e. t.
A. u. c. t. o. r. i. s. p. h. y. s. i. c. q. l. i. c. n. i. c. v. 3.
d. i. s. p. u. t. a. n. o. s. e. o. r. a. c. u. 3. d. i. c.
o. i. r. t. q. u. e. r. m. a. n. e. n. n. o. m. a.
n. e. v. e. r. i. t. a. t. e. o. r. a. s. e. o. 1. d. i. 3.
t. a. l. i. a. p. l. a. a. d. d. e. v. i. s. o. t. d. i. c.
o. i. r. S. y. p. o. d. e. r. a. u. r. g. v. t. e.
n. o. u. i. n. s. i. l. i. d. e. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. f. o. r. m. a.
l. i. t. e. d. i. c. o. i. n. v. i. d. i. b. e. s. c. o. p. a.
r. a. d. o. v. i. s. e. r. e. n. d. i. s. u. p. e. t. 3.
a. d. h. u. e. s. a. b. i. l. i. t. e. p. e. s. s. e. n. t. p. l. i. a.
h. i. c. i. n. t. r. o. d. u. c. i. t. u. n. d. e. a. d.
d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. m. r. a. t. i. o. n. e. t. p. u. a. l.
t. q. v. n. o. n. o. d. i. n. n. e. t. p. r. e. o.
c. o. r. r. u. p. t. i. o. n. e. s. e. d. b. u. i. a. l. i. o.
m. o. d. i. q. u. e. 3. q. 4. t. a. l. i. b. U. n. d. e.
s. i. d. e. a. e. t. q. u. a. l. i. e. s. t. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e.
f. o. r. m. a. l. i. t. e. p. h. y. s. i. c. a. e. t. m. e. a. p. h. y. s.
q. u. e. d. o. s. i. c. a. t. a. l. i. o. m. o. d. u. o.
p. o. d. e. r. a. t. v. l. f. o. r. m. a. l. i. t. e. e. e. e. d. e.
d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. m. a. l. i. o. t. a. l. i. o. n. i. s.
p. e. c. e. s. s. e. t. o. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. m. e. t. a. p. h. y.
s. i. c. a. t. e. f. o. r. m. a. l. i. t. e. p. o. n. i. a. a. b.
v. n. a. a. d. a. l. i. a. m. i. n. i. s. t. r. a. t. i. o. n. e.
c. o. g. i. t. a. t. i. o. n. e. v. i. s. i. l. i. v. e. m. o. i. b.
i. l. l. a. s. i. l. l. a. n. o. n. e. s. e. t. e. a. r. o. i. n. o.
c. o. a. r. t. o. i. g. n. o. s. u. s. e. o. s. a.
Q. u. e. b. o. n. i. t. i. v. b. i. e. a. d. h. e. c.
U. n. d. e. S. e. c. o. i. n. p. r. i. m. o. d. i. 3. 6. t.
i. n. 4. d. i. 3. q. 3. t. a. l. i. b. i. t. a. l. i. e.
e. o. a. d. p. r. o. p. o. s. i. t. u. m.

ad aial et eo: vel res ronis ad rem ronis. ut qn itell's coparat gen^o ad spem et eo si p mo: vt res realis copat ad seipsas vel ad alia. si ad ipsas: vel coparat ipsa vt intellecta ad seipsas no intellecta: vel ad seipsam vt intellecta. Si 2°: vel igif coparat ipsa res pcepta sub vno mo co capiendi ad seipsas: vel ad alia: vt sub alio mo capiendi. si p mo: vt igif sub mo capiendi gramatical: vt figurando aliquid i recto vt i obliquo: vel logical: puta i creto vel in abstracto: et sic fm diuersas coparatioe i itell's ad res eadē vel diuersas foris dīstō rōnis. Dīstō vō ex nā rei iueſtigat p qmōz gñā oppōnīs. C. P. rimo p oppōnē relatiuā. C. 2° p oppōnē p. rior. C. 3° p oppōnē p. uatiuā. C. Et 4° p oppōnē p. dictionoz sic q: ipōſe eſt duo oppōſita ſiue relatiue ſiue p. uatiue ſiue p. rīe ſiue p. dictione ſi' eidē reſpēdē ciusdē p. uenire et diſſerre: ideo et c. Et de oppōnē reſſua: vt q: itell's agēs mouet intellm poſſibile: et itell's poſſio mouet ab intellu agere. p. cludimus ibidē eē diſtōnē ex nā rei. Et de oppōnē p. dictione: vt q: ſupius eſt cōicabile plurib⁹: iſerius vō nō. iō et c. Et de oppōnē p. uatiua vel q: p. uatiua: vt q: eētia dīna eſt cōicabilis plurib⁹ p. onis: p. nitas vō incōicabilis. iō et c. Et de p. rīa oppōnē: capiēdo large p. rīate: vt q: hō formalr eſt ad ſe: depēdētia q: depēdet ad deū formalr eſt ad aliud. iō et c. C. Diſtinctio autē fo: alis facilis eſt ad iueſtigādū: dīstō ex treme ſint poſſitiua. Eū q: d. r. p. l. i. c. i. a. v. i. a. p. o. t. i. u. e. i. u. e. ſ. t. i. g. a. r. i. C. P. rimo p. v. i. a. e. x. c. l. u. ſ. i. o. i. s. D. i. a. e. n. i. z. q. ſ. i. c. ſ. e. h. ſ. i. t. q. v. n. ſ. n. o. e. d. e. p. e. c. e. p. t. u. q. d. d. t. a. r. i. u. o. a. l. i. e. r. i. i. l. l. a. f. o. r. m. a. l. i. t. e. d. i. ſ. t. i. n. g. u. n. t. C. 2° p. v. i. a. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. i. s. ſ. i. c. q. u. o. z. e. n. i. h. ſ. i. n. t. d. i. ſ. t. i. n. c. t. a. s. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. q. r. ſ. v. n. a. n. o. i. c. l. u. d. i. t. i. n. a. l. i. a. i. l. l. a. f. o. r. m. a. l. i. t. e. d. i. ſ. t. i. n. g. u. n. t. C. 3° p. v. i. a. d. e. ſ. c. r. i. p. t. i. o. n. i. s. ſ. i. c. q. u. o. z. d. e. ſ. c. r. i. p. t. i. o. n. e. s. ſ. u. n. t. d. i. u. e. r. ſ. e. i. l. l. a. f. o. r. m. a. l. i. t. e. d. i. ſ. t. i. n. g. u. n. t. i. t. e. l. l. i. g. e. d. o. p. d. e. ſ. c. r. i. p. t. i. o. n. e. m. a. n. i. f. e. ſ. t. a. t. i. o. n. e. p. ſ. t. i. t. u. r. a. e. x. g. n. e. t. p. p. r. i. a. p. a. ſ. ſ. i. o. e. C. 4° p. v. i. a. d. e. m. ſ. t. r. a. t. i. o. n. i. s. ſ. i. c. q. u. o. z. a. l. i. q. d. e. ſ. t. d. e. m. ſ. t. r. a. b. i. l. e. d. e. a. l. i. q. d. e. a. l. i. o. n. o. i. l. l. a. ſ. u. n. t. d. i. ſ. t. i. n. c. t. a. f. o. r. m. a. l. i. t. e. C. P. o. t. t. i. n. a. d. d. i. s. v. i. a. r. e. d. u. p. l. i. c. a. t. i. o. n. i. s. h. y. p. ſ. i. c. q. n. a. l. i. q. d. c. o. p. e. t. i. t. a. l. i. c. u. i. i. n. q. ſ. t. i. t. a. l. e. t. n. o. a. l. i. i. ſ. i. c. v. i. u. e. c. o. p. e. t. i. t. h. o. i. i. n. q. ſ. t. i. t. u. h. o. t. n. o. l. a. p. i. d. i. i. l. l. a. f. o. r. m. a. l. i. t. e. d. i. ſ. t. i. n. g. u. n. t. C. D. i. ſ. t. i. o. v. o. r. e. a. l. i. s. q. d. r. u. p. l. i. c. p. o. t. e. r. i. t. i. u. e. ſ. t. i. g. a. r. i. C. P. rimo p. v. i. a. g. n. a. t. i. o. n. i. s. ſ. i. c. q. u. o. z. v. n. ſ. g. n. a. t. a. l. i. o. n. o. g. n. a. t. o. i. l. l. a. d. i. ſ. t. i. n. g. u. n. t. r. e. a. l. i. t. e. C. 2° p. v. i. a. c. o. r. r. u. p. t. i. o. n. i. s. C. 3° p. v. i. a. o. r. i. g. i. n. i. s. C. 4° p. v. i. a. ſ. e. p. a. r. e. e. x. i. t. i. e. v. e. l. ſ. u. b. ſ. i. ſ. t. e. n. t. i. e. C. D. i. ſ. t. i. c. t. i. o. e. t. e. n. t. i. a. l. i. s. q. d. r. u. p. l. i. c. v. i. a. i. u. e. ſ. t. i. g. a. t. C. P. rimo p. v. i. a. g. n. a. t. i. o. n. i. s. C. 2° p. v. i. a. c. o. r. r. u. p. t. i. o. n. i. s. C. 3° p. v. i. a. ſ. e. p. a. r. i. o. n. i. s. C. 4° p. v. i. a. d. e. p. e. d. e. n. t. i. e. C. D. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. t. i. ſ. e. t. o. t. i. s. ſ. b. i. e. n. t. i. e. p. v. i. a. a. c. t. u. a. l. i. ſ. e. p. a. r. i. o. n. i. s. p. o. t. e. r. i. t. i. u. e. ſ. t. i. g. a. r. i. i. ſ. t. o. m. o. q. n. a. l. i. q. a. c. t. u. a. l. i. t. e. ſ. i. m. e. e. x. i. t. i. e. v. e. l. ſ. u. b. ſ. i. ſ. t. e. n. t. i. e. ſ. e. p. a. r. a. n. t. a. b. i. n. u. i. c. e. i. l. l. a. ſ. e. t. o. t. i. s. ſ. b. i. e. n. t. i. e. d. i. ſ. t. i. n. g. u. n. t. C. S. e. d. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. ſ. e. t. o. t. i. s. o. b. t. i. n. e. ſ. i. c. i. u. e. ſ. t. i. g. a. t. u. r. q. i. n. n. u. l. l. o. e. d. d. i. t. a. t. i. u. e. p. u. e. n. i. u. n. t. i. l. l. a. ſ. u. n. t. ſ. e. t. o. t. i. s. o. b. t. i. n. e. d. i. ſ. t. i. c. t. a. C. E. t. q. b. ſ. e. q. u. i. t. q. i. d. e. n. t. i. a. s. i. ſ. t. o. z. p. e. r. o. p. p. o. ſ. i. t. u. e. o. z. q. u. e. d. i. c. t. a. ſ. u. n. t. d. e. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. i. b. u. s. p. o. t. e. r. i. t. i. u. e. ſ. t. i. g. a. r. i.

Quantum ad 2^{am} pte hui⁹ art⁹. Duo iueſtigem⁹ modū iſerēdi vna i dēntatē ex alia. C. S. e. c. a. r. i. o. v. n. a. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. e. e. x. a. l. i. a. C. Q. u. a. n. t. u. m. a. d. p. m. p. o. n. o. d. u. a. s. p. n. e. s. q. r. ſ. i. c. e. ſ. t. i. ſ. t. a. q. m. i. m. a. i. d. e. n. t. i. t. a. s. e. i. d. e. n. t. i. t. a. s. ſ. e. t. o. t. i. s. o. b. t. i. n. e. q. u. o. z. a. b. o. i. b⁹ i. ſ. e. r. t. i. p. ſ. a. n. u. l. l. a. a. l. i. a. i. ſ. e. r. t. C. 2° q. m. a. r. i. a. i. d. e. n. t. i. t. a. s. i. d. e. n. t. i. t. a. s. r. o. n. i. s. q. u. o. z. o. e. s. a. l. i. a. s. i. ſ. e. r. t. t. n. o. e. q. p. o. ſ. t. i. ſ. t. a. e. i. d. e. n. t. i. t. a. s. e. x. n. a. r. e. i. q. u. e. o. e. s. a. l. i. a. s. ſ. e. q. u. e. t. e. s. i. ſ. e. r. t. t. n. o. e. q. S. i. l. l. r. d. i. c. o. d. e. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. f. o. r. m. a. l. i. t. e. i. n. r. e. b⁹ n. o. c. o. p. o. ſ. i. t. i. s. e. x. r. e. t. r. e. c. a. p. i. e. d. o. p. p. e. i. d. e. n. t. i. t. e. f. o. r. m. a. l. i. t. e. q. u. e. ſ. e. m. p. m. a. i. o. r. i. d. e. n. t. i. t. a. s. i. ſ. e. r. t. m. i. o. r. e. i. n. t. a. l. i. b⁹ r. e. b⁹: i. r. e. b⁹ a. t. c. o. p. o. ſ. i. t. e. x. r. e. t. r. e. i. d. e. n. t. i. t. a. s. f. o. r. m. a. l. i. t. e. n. o. i. ſ. e. r. t. a. l. i. a. s. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. s. M. a. n. z. f. o. r. ſ. ſ. u. t. e. e. d. e. f. o. r. m. a. l. i. t. e. c. o. p. o. ſ. i. t. o. c. ſ. i. n. t. d. e. ſ. u. a. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. e. ſ. i. m. p. l. i. c. i. t. e. t. i. n. d. i. ſ. t. i. n. g. u. n. t. r. e. a. l. i. t. e. a. b. e. o. d. e. I. d. e. n. t. i. t. a. s. a. t. r. e. a. l. i. s. i. ſ. e. r. t. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. e. e. n. t. i. a. l. e. t. e. t. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. ſ. b. i. e. n. t. i. a. s. h. y. 2° m. o. d. ſ. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. ſ. b. i. e. n. t. i. a. s. n. o. t. i. n. h. y. p. m. n. e. c. i. ſ. e. r. t. e. t. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. o. b. t. i. n. a. s. n. e. c. h. y. p. m. n. e. c. ſ. i. m. 2° m. o. d. ſ. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. p. o. n. a. ſ. e. u. p. a. ſ. ſ. i. o. e. s. e. n. t. i. s. ſ. u. t. e. e. d. e. r. e. a. l. i. t. e. r. ſ. e. t. e. n. t. i. a. l. i. t. e. t. i. n. d. i. ſ. t. i. n. g. u. n. t. ſ. e. t. o. t. i. s. o. b. t. i. n. e. c. ſ. i. n. n. u. l. l. o. q. d. d. i. t. a. t. i. u. e. p. u. e. n. i. a. t. C. E. t. ſ. i. d. e. f. q. u. e. p. u. e. n. i. a. t. ſ. a. l. t. e. e. g. o. v. e. n. i. a. a. d. p. d. i. u. e. r. ſ. a. p. q. i. ſ. t. e. p. o. a. i. e. d. i. n. t. t. i. ſ. t. a. e. r. u. t. e. i. ſ. t. i. c. t. a. ſ. e. t. o. t. i. s. o. b. t. i. n. e. t. n. o. r. e. a. l. i. t. e. E. t. b. i. c. u. i. t. n. o. p. ſ. u. n. t. v. i. d. e. r. e. q. u. o. v. n. a. i. d. e. n. t. i. t. a. s. p. b. o. n. a. p. ſ. u. n. t. p. o. ſ. ſ. e. t. i. ſ. e. r. r. e. o. e. s. a. l. i. a. s. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. s. i. z. a. l. i. q. a. l. i. q. s. i. ſ. e. r. a. t. v. t. d. e. m. e. ſ. t. C. Q. u. a. n. t. u. m. a. d. 2^{am} d. e. m. o. i. ſ. e. r. e. d. i. v. n. a. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. e. e. x. a. l. i. a. p. o. n. o. i. ſ. t. a. p. n. e. q. u. e. m. a. i. o. r. d. i. ſ. t. i. o. i. ſ. e. r. t. m. i. n. o. r. e. t. i. n. n. o. v. i. d. e. o. i. u. d. i. c. i. o. m. e. o. q. l. i. t. v. n. a. d. i. ſ. t. i. o. p. b. o. n. a. p. ſ. u. n. t. o. e. s. a. l. i. a. s. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. i. ſ. e. r. r. e. i. z. a. l. i. q. a. l. i. q. s. i. ſ. e. r. a. t. e. ſ. i. m. a. t. i. n. v. i. e. e. d. i. ſ. t. i. o. r. o. n. i. s. q. u. o. z. a. b. o. i. b⁹ i. ſ. e. r. t. q. d. e. l. a. r. o. ſ. i. c. d. u. e. p. o. a. i. e. d. i. ſ. t. i. n. g. u. n. t. ſ. e. t. o. t. i. s. o. b. t. i. n. e. c. o. d. e. m. o. q. u. o. d. e. m. e. ſ. t. t. i. n. o. d. i. ſ. t. i. n. g. u. n. t. ſ. e. t. o. t. i. s. ſ. b. i. e. n. t. i. e. ſ. i. m. 2° o. p. t. i. o. n. e. z. ſ. u. p. i. u. s. r. e. c. a. t. a. d. d. e. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. e. ſ. b. i. e. n. t. i. a. n. e. c. e. t. i. ſ. e. r. t. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. e. r. e. a. l. i. t. e. ſ. i. m. o. e. s. f. o. r. m. a. l. i. t. a. t. e. s. n. e. c. e. e. n. t. i. a. l. e. m. m. a. e. t. z. ſ. e. c. d. i. ſ. t. i. n. g. u. n. t. r. e. a. l. i. t. e. a. c. o. p. o. ſ. i. t. o. t. i. n. o. f. o. r. m. a. l. i. t. e. v. t. i. z. d. e. m. e. ſ. t. i. ſ. t. a. m. i. b. i. v. i. d. e. n. t. v. a. l. i. m. u. l. t. i. f. o. r. m. a. l. i. t. a. t. e. s. d. i. c. a. t. o. p. p. ſ. o. l. u. a. t. t. i. d. i. f. f. i. c. u. l. t. a. t. e. s. i. b. i. t. a. c. t. a. e. v. 3. d. e. p. o. t. e. r. i. t. a. t. e. ſ. e. t. o. t. i. s. o. b. t. i. n. e. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. t. i. n. o. r. e. a. l. i. t. e. n. e. c. e. e. n. t. i. a. l. i. t. e. q. u. e. ſ. u. n. t. e. e. d. e. r. e. a. l. i. t. e. n. o. t. i. o. b. t. i. n. e. e. t. d. e. m. a. t. z. f. o. r. q. ſ. u. n. t. e. e. d. e. f. o. r. m. a. l. i. t. e. c. ſ. i. c. o. p. o. ſ. i. t. o. t. i. n. o. r. e. a. l. i. t. e. i. m. o. d. i. ſ. t. i. n. g. u. n. t. r. e. a. l. i. t. e. n. e. c. v. n. q. z. S. e. c. o. n. d. i. n. a. n. t. i. l. l. a. s. p. n. i. a. s. ſ. i. u. e. i. l. l. a. t. i. o. n. e. s. n. e. c. e. t. h. ſ. i. n. t. a. l. i. q. u. a. r. o. n. e. p. u. e. n. i. e. n. t. i. e. i. d. e. o. e. a. d. e. m. f. a. c. i. l. i. t. a. t. e. q. u. a. ſ. i. c. a. f. f. i. r. m. a. n. t. z. o. r. d. i. n. a. n. t. z. d. e. ſ. t. r. u. u. n. t. E. t. h. e. c. d. e. c. o. r. p. o. r. e. q. o. n. i. a.

Ad argumēta pna⁹. Ad p^m cu dicitur for⁹ vel sut aliq res et dico qd sut aliq rea⁹ et no ppe aliq res s mag⁹ aliqd rei: et cu iſer. q di ſtiguunt realr. v. z. e accipiēdo diſtōnē realē large p oī diſtōnē q e ſeclūſo ope itell's: nō tū diſtiguunt realr accipiēdo ppe diſtōnē realē pulla q e iter rē z rē. C. Et id 2^m cu dicitur diſtiguunt ex nā rei diſtiguunt realr. dico qd v. z. e realr. a. p. rea⁹ z ex nā rei: nō tū ſic res z res: qz alia e diſtō rei z alia ex nā rei vt dicitur. C. Ad 3^m cu dicitur ſic h. z res ſbri et q. ppe nō e h loc⁹ a trāſmutata ppor⁹: qz vbi e ppor⁹ v l locus a trāſmu⁹ ppor⁹ oz qz ſunt diſtictē res qz ppor⁹ e tū rex z p pns tū fundat i illis q ſut res z res. cu igif res ſbri nō ſit alia res a re paſſiōis ſz cadē z id iſticta: nō pnt ſūdar ppor⁹. nec p pns erit loc⁹ a trāſmu⁹ ppor⁹. C. Uel aliter dicitur iſta ſolutio ſit bona qz ſilitudo argumēti nō valet. eſt enī ſilitudo z diſſilitudo. ſilitudo eſt iſta qz ſic res ſubiecti nō pōt eſſe ſine re paſſiōis ita formalitas ſbri

A. l. ouur.

Dic loquit de diſtōnē ex na tura rei extenſiue. vt p. 3. n. vō reſtunge omnia.

Uel p via diſtōis ſz alio. Doc dicit pp ſupius z iſe riuo in linea p. d. i. c. a. m. e. n. t. a. l. i. T. o. l. l. i. i. ſ. t. a. n. a. ſ. y. p. ſ. i. d. e. r. a. a. d. h. u. e. i. ſ. t. a. n. a. c. i. c. u. ſ. d. e. d. a. n. g. u. e. e. t. p. l. u. r. e. s. p. a. ſ. ſ. i. o. n. e. s. d. i. c. q. n. o. p. l. u. r. a. g. n. a. d. i. ſ. p. a. t. a. ſ. a. l. i. t. i.

Dic loquit fm ſcōz modū ponēdi illā diſtinctōnē.

Uel e ſz nō g. f. a. ſ. o. i. e. i. o. e. ſt diſt. r. u. b. u. n. o. r. e. c. o. m. o. d. a. t. u. m. ſ. i. a. l. i. d. e. ſ. e. d. a. t. v. i. j. n. o. t. a. b. o. S. e. d. p. o. t. e. r. e. c. o. r. r. a. n. ſ. i. d. e. m. m. u. t. u. a. t. o.

E. c. 9. t. 35. C. o. ſ. i. d. e. r. a. v. t. e. n. o. u. i. a. r. t. 7. z. p. n. e. p. a. t. a. p. p. l. i. c. a. h. y. t. i. m. o. d. ſ. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. q. i. b. i. d. i. c. i. t. d. e. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. e. m. o. d. ſ. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. E. t. q. d. d. i. c. i. t. d. e. p. o. t. e. r. i. t. a. t. e. t. p. a. ſ. ſ. i. o. i. b. i. e. n. t. i. o. n. e. ſ. u. n. t. e. e. d. e. r. e. a. l. i. t. e. r. ſ. e. p. o. ſ. ſ. e. r. n. e. g. a. r. i. p. ſ. e. l. o. q. u. e. d. o. ſ. y. v. e. z. e. p. a. c. t. i. o. n. e. p. p. v. t. e. n. i. t. o. b. ſ. i. d. e. r. a. b. i. v. d. i. c. b. U. n. d. e. ſ. i. n. g. l. a. r. i. ſ. i. m. e. ſ. e. o. t. r. e. p. r. a. n. o. n. i. d. i. c. i. t. q. d. d. e. i. d. e. n. t. i. t. a. t. e. z. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. e. f. o. r. m. a. l. i. t. e. ſ. u. n. t. a. u. e. z. ſ. u. b. i. e. c. t. i. u. e. e. o. d. e. m. o. p. o. t. d. i. c. i. t. d. e. a. l. i. q. u. e. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. e. z. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. e. v. i. d. e. z. e. d. i. c. i. t. q. d. e. x. p. l. i. c. i. t. a. d. p. p. o. p. o. d. e. r. a. d. o. T. a. g. e. e. t. h. i. c. q. h. y. ſ. e. o. 1. q. q. l. i. a. d. ſ. i. d. e. d. i. ſ. t. i. n. c. t. i. o. n. e. m. a. i. o. r. z. m. i. o. r. i. t. e. z. e. t. c. t. e. m. e. t. a. r. e. o. i. g. i. l. e. a. ſ. o. ſ. a. l. u. a. t. e. ſ. e. o. z. l. o. g. i. c. a. t. i. o. i. ſ. o. ſ. a. l. u. a. t. i. o. n. e. v. t. n. o. ſ. t. i. P. r. o. o. p. h. a. u. c. t. o. r. i. o. p. o. ſ. ſ. i. a. d. d. u. a. i. l. l. s. d. e. ſ. i. ſ. e. o. 1. d. i. 1. q. 4. i. ſ. o. l. o. n. e. p. n. a. p. a. l. i. v. b. i. d. i. c. i. t. q. d. i. n. r. e. b⁹ q. z. i. n. i. t. e. l. l. u. d. i. a. m. a. i. o. r. m. a. n. i. f. e. ſ. t. a. e. t. e. t. i. l. l. a. r. e. l. u. d. i. t. f. r. e. q. u. e. n. t. i. d. i. a. m. i. n. o. r. q. e. i. m. i. ſ. e. ſ. t. a. n. o. n. i. d. i. c. i. t. f. r. e. q. u. e. n. t. n. o. ſ. p. ſ. i. l. t. e. g. r. a. m. a. u. e. q. e. q. d. ſ. i. d. e. f. o. r. m. a. a. r. g. u. m. e. n. t. i. d. i. ſ. p. a. l. i. a. v. i. a. d. o. ſ. i. A. r. t. e. m. e. t. e. r. v. b. i. v. u. l. t. q. v. n. a. t. o. m. a. i. o. r. i. ſ. e. r. t. m. i. n. o. r. e. S. a. g. i. t. l. e. c. t. o. r. e. l. i. g. a. t. v. i. a. p. b. a. b. i. l. i. t. o. r. e. ſ. y. ſ. i. a. p. p. r. e. ſ. e. n. t. i. n. e. t. e. t. c. u. z. c. o. i. v. i. a. t. e. n. e. d. ſ. i.

Considera hic plura. quere
Seco. 8. dist. p. exom. 7. 45.
out. p. parifici.

Al. substantia.

Tage instanciam et maxime
non tenendo distinctionem
realem predicamentorum.

Considera an sit univ. aliter
vex. et tige hic instanciam.
Considera etiam alio modo
vt. s. noui. plura addedo.

Accipit identitatem subiecti-
ua fm secundum modum.

f. ppe sumpta. aliter no.

Tange instanciam et dicitur. s.
a. t. 1. 1. pncipalis vbi dicitur
q est accepturus formalitate
scdo modo ibi assignata in
his locutionibus dic pntur
bene ponderando.

no pot esse sine formalitate passionis. distictudo aut pp qua claudicat est: qz res sibi trahit in
identitate reale cu re passiois et qz. for^{as} aut sibi no trahit in identitate formalis cu for^{as} passiois
nece. qre zc. Ad 4^m cu di qz formalitas sbe est va res. dico qz ois talis est va res si fit in
sba in recto. vñ eo mo quo talis for^{as} est sba vt aliqd aliud: est res. mo no ois formalitas
sbe est vera res in recto: sed aliq in recto et aliq in obliquo: qre pprie no dz dicit illa q est i
obliquo pprie sba: sed sbe: ideo no oz qz illa q sunt distincta p forma^{as} semp distinguat
tur sicut res et res sed sic rei et rei. Ad 5^m qz qcuqz hnt diuersas diffones distinguant realr.
veru est si heant diuersas diffones qdditatuas pstitutas ex gñe et dñia: no oz aut si heant
solu diuersas rones formales ab intellu ex na rei formalr cõceptibiles. Ad 6^m cu di qz
tuc ab vno et eode zc. Dico qz ab vno et eode no pot sumi vnitas reru et pluralitas reru re
spectu euidẽ. dico in qz ab vno et eode pot sumi vnitas rei et pluralitas formalitatu: q no
opponunt in eode nec repugnat. Ad 7^m cu di accipio for^{as} sibi: et ppe passiois zc. ad
mitto totu. Et cu post dz: vt his formalitatib⁹ sibi et passiois est aliqd cõe vt nihil. dico qz ni
hil est cõe vnũocu vnũoce dñi. hnt in vnã cõez realitate sbitua i q realr puenit et disse
runt lz no qdditatuue. Et cu vltra dz: qcuqz distinguunt se totis obtiue distinguunt se tot
obtiue et realr. dico qz arg^m e bonu q illos q dnt qz disto se totis obtiue isert distone se tot
sbitue et oes alias: s; ego no dico sicio dico qz aliq se totis ee diuersa pot ee duplr. vno mo
in realitate obtiua: et sic ille for^{as} sibi et ppe passiois sunt p diuersa: nec postea sequit qz
distinguunt realr. alio mo i realitate sbitua: et sic realitas et for^{as} sibi et passiois no sunt p
diuersa: qz puenit i realitate et eẽntia sibi et passiois et in ea identificant realit. Ad alia p
batione cu di qredo de illo in quo puenit: vel est ens reale vel ronis. Dico qz i nullo cõ
uenit qdditatuue: id illd no est ens reale nec ens ronis. dico in qz in aliq puenit denota
tiue et illd est ens vel res trascõdeter. dico et qz puenit in realitate sbitua: sic dñi e. Ad
8^m cu di: qcuqz distinguunt qdditatuue zc. nego: ad pbõne: qz qdditas et res idẽ sunt: veru
est s; i adqte: qz cu vnitate rei pot stare pluralitas formalitatu. Ad 9^m cu di ab herueo
nulla passio zc. trãseat p nũc. postea cu di i minor: s; disto est passio entis: pcedat tot⁹ ille
pcessus vsqz ad minorẽ p silli in q d: oẽ ens est reale vel ronis: vt p 3° me. dico qz oẽ ens
est reale. i. secluso ope itells vel ronis. i. p opus itells postea cu ise. f. g ois disto e realis vel
ronis. dico qz ois disto est realis. i. secluso ope itells: q a nobis vocat disto ex na rei: vel rõ
nis. i. p opus itells: m iter illas distones mediat disto ex na rei et formalis. Ad 10^m cu
di: qcuqz distinguunt nũo zc. pcedo illã maiorẽ et nego minorẽ. f. qz qcuqz distinguunt for
malit distinguunt nũo. Et ad pbõne: qz qcuqz distinguunt formalr distinguunt qdditati
ue: trãseat. sed qcuqz distinguunt qdditatuue distinguunt specificẽ: nego illã. et si adhuc p
deret no seqret vltra. distinguunt specificẽ g distinguunt nũo: qz fm eos actio et passio di
stinguunt spẽ: et tñ sunt vn⁹ mot⁹ nũo vt iphi dicũt. qre zc. Ad 11^m cu arguebat frãc. de
marchia illa q hnt realiter et eẽntialiter diuersas formas zc. pcedo accipiẽdo for^{as} p et 2°
mõ: no aut accipiẽdo formã. 5° mõ. Et ad minorẽ cu dicit: qcuqz distinguunt formalr di
stinguunt p formas: veru est p formas. i. qdditates. et accipiẽdo formã 5° mõ: non aut acci
piẽdo formã pro for^{as} accntali vel sballi: ideo totus pcessus sequẽs no v3 qz pcedit ex fal
so intellectu. Ad 12^m cu dicebat: nisi illa q formaliter distinguunt zc. pcedo respectu illoz
a qb⁹ facit differre vel distingui realiter. et dico breuiter qz eo mo quo formalitas est fm^m
distinctiuũ eo mo facit differre: si realit realit: si formalit formalit. Ad cõfirmationẽ pot
dici qz no est filẽ: qz in dñia ronis est aliqd actuale: puta ipsa relatio ronis: et aliqd potẽtia
le puta ipm sbm vel fundamẽtu. No aut oz qz ita fit in omni distone ex na rei.

Explicunt formalitates moderniores de mente doctoris subtilis Joãnis Scoti.
Excellentissimi theologi magistri Stephani Burlifer Epithomata in
formalitates iuxta doctrinam Scoti. Incipiunt feliciter.

Cum multi pro introductione doctrine Scoti varia de disto-
nib⁹ et formalitatib⁹ eiusdẽ doctoris subtr. icõso
na m suis dicitis scripserint: in qb⁹ scolastici falso eruditi a vitate non
modice sunt alienari: placuit p coi studere volẽtiũ utilitate mẽtez do
ctoris eiusdẽ de ea re in h opusculo ondere. Et p qruãdaz modus ddi
ponet. 2° illi⁹ modi ddi falsitates redarguent: et postremo vitas: luc
cincte apief. Quãtu ad p^m aduertẽdũ qz ab aliqb⁹ formalitatib⁹ do
ctore i ubt. vt asserũt sequẽtib⁹ ponunt septẽ modi distõnũ. qũ p^m e
distõ ronis. 2° distõ ex na rei. 3° est distõ socialis. 4° distõ realis. 5° distõ eẽntialis. 6°
distõ se totis sbitue. 7° est distõ se totis obtiue: qb⁹ e⁹ cornidẽt septẽ modi idẽtitatũ: qru3
pim⁹ est idẽtitas ronis. 2° est idẽtitas ex na rei. 3° idẽtitas socialis. 4° idẽtitas realis.
5° idẽtitas eẽntialis. 6° idẽtitas se totis sbitue. 7° est idẽtitas se totis obtiue. Hi at mo
di idẽtitatũ pnt cogsci p modos opposit os distõnũ. Quoz p^m est distõ ronis: q distõ
fm eos est illa q hz fieri p actũ itells cõpatiuũ seu collariũ vt sortes e sortes. for. posit⁹ a
prepdicant distinguũ a for. posito a pre sibi sola rone et no ex pte rei siue ex na rei. Distõ
aut ex na rei: fm eos: e illa q est iter aliq extrema de qb⁹ pdicata pdictoria pnt vñficari pter
op⁹ itells vt se hnt totũ et ptes. sup⁹ et iseri⁹: abstractũ et pcretũ. Totũ eni hz eẽ pstitutũ: p
tes at no pstitutũ. Cõstitutũ at et no pstitutũ pdicũt: s; sup⁹ e pter op⁹ itells multiplicã
bile i pla: iseri⁹ at no multiplicabile: multiplicabile vo et no multiplicabile sũt pdictoria.
Distõ at socialis e illa q e iter aliq duo qz vnũ no icluditalid i p mõ ddi p se vt iter sbm
et suã ppriã passio nẽ. Distõ vo realis e illa q e iter aliq duo q sũt res et res. Illa vo sũt

Modi idẽtitatum et distun-
cionum famos. 7.

Quere Seco. 13. di. 4. et al
di vt nosti.

vide. s. pte. 3. arti. 1. pnci.

Considera aliter.
Doc fac pro illa imagiatio
ne qua. s. noui de p se distõ
ne et per accis idẽtate ali
quoz. fm 3°. vel rone sũm
taĩ extremoz. pñdera bene
tonj et dic psequer.

Primus articulus.

Articulus

c.j.

Per hac narratōe q̄ nō solū deā magī Antō. fire- cu s; z alioz antiquoz for- malizātū itēdit ipugnarē: qz plura omnia que ipse po- suit: p̄tra addit q̄ nō dicit. Quere. pat. z. f. z. solūtra- tio hanc q̄ attribuit an- nunt. Seco. vt nōst. Ude in p̄ncipio. p̄. p̄v. f̄m Nicolauz de orbellio. fuit enī Au. firecti iunior: hoc vi- ro. z. vt recō. dīcapulus a.

Quāuis in mat̄ vena- tiōe hōc hūc excellē vīrū z sūmū scōtistā ipm reputo. qz in dēlonē quāz itēdit nō pōt scō. ex p̄te in aliq̄ loco. Fō rōnes iste p̄ cōem pōnē solūtra- tiōe solūtra- tiōe p̄ncipio. p̄. p̄v. f̄m Nicolauz de orbellio. fuit enī Au. firecti iunior: hoc vi- ro. z. vt recō. dīcapulus a.

res z res quoz vnū pōt corripī alio remanēte z e; vt for. z Plato vel qz vnū pōt p̄ dīnā po^m eē hūc alio vt p̄ies z color extis i eo z oē accis p̄ accis resp̄cū sui s̄bī. illa eē sūt res et res qz vnū eē p̄ se cā effidēs vel finalis z aliū p̄ se effect^o: qz idē realr nō pōt cōre scōpm. Illa etiā qz vnū eē gīans z aliū genitū: qz nulla res seip̄saz gignit s̄m Aug. li. p̄. de tri. vt i dīnis p̄ z fili^o. C. Dīstō eēntialis est illa q̄ eē iter aliq̄ q̄ p̄ aliqua po^m p̄nt separi a seīuicē: vt for- tes z plato partes z albedo sua: z sic differūt dīstō realis z dīstō eēntialis s; istos i creatu- ris: qz q̄cūq; dīstīguunt eēntialr i creaturis dīstīguunt realr: z e; q̄cūq; dīstīguunt realr eē dīstīguunt eēntialr i creaturis: repit tū i dīnis dīstō realis p̄sonaz sine dīstōne eēntiali ip̄o- ru; cū hēant eādē eēntiā. sic s; s̄m eos dīstō realis i plus se h; qz dīstō eēntialis. C. Dīstō se- totis s̄bīue: s; eos: est illa q̄ eē iter aliq̄ duo extrema qz rea^o sūt dīstīctē z abīuicē separe i actuali exīstētia qz nō pueniūt i aliq̄ rea^o s̄bīua seu actu extīdē: vt duo idīuidua eīsdē ip̄eī. Nec. n. coīcidit ista dīstō cū dīstōne reali. nā ibī nō requīr de necitate separtio actualis: h̄ aut requīr. vñ corp^o z aīa vnītra dīstīguunt realr: qz l; nō sūt separta actu p̄nt tū separt et vnū pōt corripī alio remanēte: z tū nō dīstīguunt se totis s̄bīue: pueniūt. n. i rea^o s̄bīua cū ex his p̄stīuat vnū ens p̄ se. C. Dīstō se totis obīuē eē illa q̄ eē iter aliq̄ duo extrema q̄ i nullo p̄ceptū reali cōī pueniūt qd dītatīue vt sūt due vltīe dīe: z p̄ istas septe dīstōnes faci- le patet septe idē^o p̄ opp^m ad illas. Ex his iserunt aliq̄ corē. C. Dīstō eē qz vltīa dīstō arguit oēs alias z penultīma arguit oēs alias p̄ter vltīmā: z sic descēdēdo vsq; ad p̄^m: nō aūt e; sic se iserūt. p̄. n. nō arguit 2^m nec 3^m. z sic de singulis ascēdēdo vsq; ad vltīmā. C. 2^m corē. Idēntates nō sic se iserūt sicut dīstōnes oppositē. vltīa. n. Idēntas nō arguit pe- nultīmā: z sic descēdēdo vsq; ad p̄^m. S; oppositō mō se h̄nt qz p̄ arguit 2^m: z 2^m 3^m. z sic ascēdēdo vsq; ad vltīmā. C. 3^m corē. maior idēntas q̄ pōt eē idēntas rōnis: qz ipsa oēs isert alias. C. 4^m corē. qz minor idēntas q̄ possit eē idēntas se totī obīuē: qz ipsa nullā aliā isert. C. 5^m corē. maior dīstō q̄ pōt eē dīstō se totis obīuē: z mīor eē dīstō rōnis. rō- p̄m i eē: qz dīstō obīuē oēs alias isert. rō s̄cōī eē: qz dīstō rōnis nullā aliā isert. C. 6^m corē. qz cū dīstōne rōnis stat idēntas ex nā rei: z cū dīstōne ex nā rei stat idēntas solūtra- tiōis: z sic de sin- gulis ascēdēdo. vñ aīal z hō dīstīguunt ex nā rei: z tū sūt idē solūtra- tiōis cū aīal icludat i hōie in p̄ mō dīi p̄ se. C. 7^m corē. est. cū dīstōne obīectīua nullā stat idēntas. C. 8^m corē. est. cum idēntate reali stat dīstīctio formalis z ex nā rei: hēc oīa patent ex p̄missis.

Sed ista opinio

lz sit multū cōis z famosa ap̄d multos scōtistas. vt tū p̄- nere multa falsa: nec sequit̄ doctorē subt. imo manifeste asserit aliq̄ p̄ ipm. a C. Ideo h̄ 2° loco arguo p̄ eā p̄bādo p̄ qz nulla sit dīstō ex nā rei mī- nor dīstōne solūtra- tiōis: z qz dīstō ex nā rei nō pōt stare cū idēntate solūtra- tiōis: qz q̄cūq; dīstīguunt ex nā rei dīstīguunt formalr z e; dīstō ex nā rei nō stat cū idēntate solūtra- tiōis: nec eē mīnor ip̄a p̄ntia est manifesta: z aīas quo ad 2^m sui p̄te p̄cedit ab eis. Sed quo ad p̄mā p̄te p̄bat: qz q̄cūq; dīstīguunt ex nā rei dīcūt aliā z aliā rōnē solūtra- tiōis: s; q̄cūq; dīcūt aliā z aliā rōnē solūtra- tiōis dīstīguunt solūtra- tiōis. s; q̄cūq; dīstīguunt ex nā rei dīstīguunt formalr: mīnor eē eīdēs: z maior p̄bat dīscurredo p̄ oīa illa q̄ ip̄i pōnt dīstīguī ex nā rei z nō formalr. p̄ de supior z infe- rior. mani^m enī est qz supior z inferi^o h̄nt aliā z aliā rōnē formalē: cū rō inferioris sit eē rōnē supioris. s̄m sic ip̄i dīcūt: rō socratis est icōicabilis: rō aut̄ hoīs eē icōicabilis. S; eadē rō. solūtra- tiōis nō pōt eē icōicabilis z icōicabilis. s̄m p̄ de toto z p̄b^o: rō enī solūtra- tiōis totī est alia a rōnib^o solūtra- tiōis p̄ntū: cū eadē rō solūtra- tiōis nō sit p̄stītura: z nō p̄stītura: p̄stītuēs z nō p̄stītuēs. S̄m de mō intrinseco z de re cui^o est modus: lz. n. mod^o intrinsecus sit ille q̄ addit̄ alteri nō variat rōnē eī^o solūtra- tiōis: vt p̄ de albedine z eī^o gradib^o. albedo enī intēsa z remīssa sūt eīsdē rōnis solūtra- tiōis: nō est tū talis modus pueniēs rei in p̄ mō dīi p̄ se. q̄re nō erit idē solūtra- tiōis cum re cui^o est modus: lz forte p̄p̄tē nō dīstīguat formalr a re cui^o est modus: qz ad dī- stōnē formalē requīr fortassis qz sit qd dītas z qd dītas. Modus aut̄ intrinsecus nō est p̄pe formalitas vel qd dītas: qz qd dītas addita alteri variat rōnē formalē eī^o seu p̄stītuē p̄ illā vt rōnale z irrōnale si addant aīali p̄stītuunt ip̄es h̄ntes diuersas rōnes formales: nō sic modus intrinsecus. vñ nulla rō qd dītatīua pōt addi alteri quin variet sp̄em vel simplr: h̄ est de vna sp̄e aliā faciāt p̄ntiā vel dīsparatā: vel s̄m qd: h̄ est de nō tali sp̄e faciāt talē sp̄e: pu- ta si addat dīta p̄ntiēs ad eē quidditatīuū gīi facit sp̄em sp̄alīssimā: z nō p̄sūt talis sp̄es sp̄alīssimā: sed tū p̄sūt sp̄es intermedia: p̄ 4° de dīstōne z dīstīctio. nā rō formalis dīstīcti est alia a rōne formalis dīstīcti: rō enim formalis dīstīcti est rō totī: z rō formalis dīstīcti est rō partiū. nā d̄m est qz est alia rō formalis totī z alia partiū. Itē manifestū eē qz alius est p̄ se p̄ceptus dīstīcti alius dīstīcti accipiēdo pro p̄ceptib^o significari. s; aliā z aliā p̄ceptibilitatē dīcūt dīstīctiō z dīstīctiō. Sed tales p̄ceptibilitates nō sūt nisi rōnes formales seu obīa formalia p̄ceptibila. s; dīstīctiō z dīstīctiō dīcūt aliā z aliā rōnē solūtra- tiōis: assumptū est doctoris subt. in 2° di. p̄m. vbi ex itēntione p̄bat illud duob^o aut trib^o me- diis. Et p̄firmat tota ista rō: qz q̄cūq; ip̄onāt aliā z aliā qd dītatīue: ista dīstīguunt qd dītatīue z formalr. Sed oīa illa q̄ dīstīguunt ex nā rei ip̄onāt aliā z aliā qd dītatīue. s; oīa q̄ dīstī- guunt ex nā rei dīstīguunt qd dītatīue z formalr. Itē dīstō ex nā rei nō pōt stare cū idēntate solūtra- tiōis: nec est mīnor ipsa. maior est manifesta: qz vbi cūq; est aliā z aliā qd dītas ibī est

Secundus articulus.

Qo. 1.

dic aliā solūtra- tiōis eē ab eo eē. S. di. p. z alib. 5. 6. q. q̄. l. z. r. di. p. p̄stīctio. q. z. qd dī vbi cū inuat oppo^m vt alī nōū. q̄re nūc recte idēz. nūc dīstīctā solūtra- tiōis dīstīcti. h̄c marie v̄z eē dīstō solūtra- tiōis ponēda dīstīctat̄ iur̄ p̄ceptū qd dītatīue. vt eē vt iste ponē. n̄ v; 1. q̄ dīctio. n̄ eē dīstō solūtra- tiōis dīstīcti: vt eē tu ip̄e solūtra- tiōis p̄p̄o. cū h̄c tū eē dīstō ex nā rei: vt modalr necitate: vñ p̄ qd dītatē z mō^m illa eē ponēda dīstīctā ab alijs si n̄ eē alia cā. Quidam iqt̄ doc. 3. di. p. z mod^o n̄ sūt obīa dīstīctā solūtra- tiōis: ap̄d dīstīctē z p̄cē p̄ceptīctē. Que m̄ oīa cau- te expōnāt vt i quādāmo dēclatōib^o i doc. scō. sup̄ s̄m ex p̄ponūt z alibi deo f̄uēte p̄tra^o sc̄m. Cū vlt^o 4° loco p̄bat p̄p̄o^m ex rōnē dīstīctiō z dīstīctiō: p̄ qz n̄ p̄cedit: qz ibī eē idēntas solūtra- tiōis mutua vt cōī dī l; poss; eē dīstīctiō p̄parādo dīstīctiō ad dīstīctiō ex illa dīstīctiōe

idem ff. de for. l. di. p. vbi. s. ... dicitur de diffinitione formalis ...

diffō qdditatō: sic vbi est alia z alia res ibi est diffō realis. mō pstat qz ois diffō qdditati ...

pre. 2. q. 1. de 3. 8. di. 1. q. 3. z alibi sepe. quer e i antep. 8. q. 8. z ca que ibi notant.

q. 4. qre de 3. 8. di. 1. vbi. s.

c 3. rō pncipalis tangit bonaz difficultate. ex dicto sco. 2. di. p. 33. p. dicit pfoat di ...

dit de diffōne foali supioris ab inferiori. tenco eē verū de mēte sco. nec ē tra Ant. firecū. S3 plerūqz doc. vocat eadē foalr illa qz ...

Articulus

ligant in gñi vi eredit se
 ad idem: et dñone foale
 ta subua qz inauua. vt p
 nou. Et volius plia alu h
 addē. qre dūpūatōes cum
 dā fñs Samuēle q dūta
 ut fūmbrao i qūidā eplo
 z dyaloga h hūc pēlar v
 rūrē: fū ipū abhoiat fūz:
 aspīcē dīēpīq: dñno mo
 dernoz p pōc uarū fūpūh
 dūtarū plicēm ai eē udi.
 cauēcc dignū i cūtaur: aut
 hū? hoīa corūgū mīnūm
 argumētū solua e quat e
 koto ipū fōto fūfīatō.
 e s rō n pcedēt f ai q po
 na e dūfōnē z idētatē sub
 iecūm: fū mōm affīgnādū
 ipū m m d pcedētū pte 6.
 at z pncpā. z fūfūmēdo
 n. modū dū pōfī n h quē
 redū hōc: q z quē cūta
 ur fūc s p dūta facit q nō
 fūfūc qz dūfōnē fē rōfū
 uaz dūfūmēcc eē uēuāto
 aliqz hī qūū qz eūm fēoz
 fūz eūmā vē fē pām fēu q
 nō fūm i eodē fūpōfīto fēu
 fūbō: i hōc a r eūm eē mō
 h dūfūmēcc. fū alī e gō eū
 dū pōfī hōc argm qz pcedū
 e fūfūmā gūmāde: vt p3.
 f. 6. rō n eē dñ. fū e. vt p3
 f. art. f. pte 2. z fū volū
 fūfūmēcc illā dūfōnē eē dūta
 valē dūc vī dū m a: gū nō
 u. dū dū dūta eē mō dūta
 dūfōnūz z idētatē mī itellū dū
 vt fūg m. q. z. qūb. ad fū h3
 doc. Mā dūfō eū eē mō dū
 itēfūe p accū dūfōnē ob
 uā. z dūfō obūā eē mō dū
 itēfūe p fē p m eūllī rōnē en
 ur eē eū rōz z rōnē foal
 rōū dūfōnū i fē. Qd dū de
 pāfūōib pōtēūa dū dū dū
 vīū. pōfēt vno negatū. q
 n dūcū i alī q dū m acapīē
 do oī vt qd vī. nōū. vel
 eū fūe rēpūcēdo dūfōnē
 obūā: pōfī negatū q dūfū
 gūmēcc obūā: eē oīa bēu
 b nōū. f. dū q fō rō lēō:
 anēdat pāfūōib fōmōū.
 q 7 rō nūllū mōmā eē vt
 p3. f. eē hū q nōū: q dūm
 e q pōc fēu pūfīcē fēu mē
 thā: nī eē dē fēu foalī: h
 bī eē. Nec valī argm. fū d
 dūfō eē dū mī gū fū dē foā
 hī nōū eē gū fūmā: eē fūc
 itellū dūc vī rōllā. Et q
 allā de dūfōnē eē rōū a
 pūb. Dūc q dū dūfōllē rē
 hī eē dūfūcā: i fōp fēllē. eē
 hī p pē dū fēllē mī rōūe plā
 alū addū: hī gūmēcc fū fō:
 Mā cū dūmēcc mō dū b z
 āgēllē vōlū b hēc pūmā ad
 mō dū bōm vī eē rōm.
 Mā n eē rōnē eē dū dū dū
 tribūm fū hī eē rōfī eū. z
 fūc fū fūc fūc fūc z nōū
 mī fū eē fūc. Mā n eē mō
 vt vī dū fū vī dū eē qz
 nōū: nō eē h dū eū: dū
 fū. vt pcedē b fūfūc.

includit totū in p mō ddi p se. Si dicat ad ista qz supius nō icludat fūfūmēcc in p mō
 ddi p se. neqz dūfūmēcc dūfūmēcc: neqz ptes totū. m eōuēfō a fēri^o icludat fūfūmēcc i p mō
 dūcēdi p se. Et dūfūmēcc dūfūmēcc: z totū fūas ptes h nībīl valēt: qz h3 p h dūclūderet qz oē fē
 rīus eē idēz formalr fūo fūpīozī. z fūfūmēcc dūfūmēcc fūc idē formalr fūe dūfūmēcc: z fūfūmēcc totūz eē
 idē formalr fūo pūb^o: p p h. qz qdūbet illoz icludat rēlīquū in p mō ddi p fē m eodēz
 mō dūclūdit qz fūpīus nō eē idē formalr fūo fūfūmēcc: qz nō icludat ipm in p mō ddi p fē z
 qz dūfūmēcc nō eē eadē formalr fūo dūfūmēcc. z qz ptes nō fūnt eadē formalr fūo totū qz
 nūllū illoz icludat rēlīquūz in p mō ddi p fē. z p fūmā qz in caufīs p fūfūmēcc hī affīrmāto eē cā
 affīrmātoīs z negatīo negōnīs p p fūm p pōfīc. fū hī icludat alīud in p ddi fūc cā p fūcā qre
 icludēt eē idē formalr icludēt: nō icludat alīud in p mō ddi p fē cūc cā qre nō icludēt
 fūc nō idē formalr nō icludēt. mō p fūmā: hī dēfūpīō dūfūmēcc foalīa dūta ab eīs fūc fūfūmēcc:
 qz cā p fūcā qre alīqd eē idē formalr alīerī eē: qz icludat alīerū in p mō ddi p fē. vī qz opoz
 rēbīt eōs pcedat ista q in istīs īfūmēcc fūfūmēcc: q mī fūerūt negatā: vel o3 eōs dūcēre qz dūfū
 p fūmēcc tam dūfūmēcc foalīa qz dūfūmēcc fūnt ab eīs īfūfūmēcc dūfūmēcc. eē p. d. 5. pncī
 pāfī argūmēcc h modū pōnēdi ipfōz dūfūmēcc fē totīs fūfūmēcc: qz hī illā fōlū dūfūmēcc fē to
 nīs fūfūmēcc oūoz rēalītatē fūnt loco z fūcū actualr fēpātē z in actualī eūfūmēcc vt dūo īndīū
 dūa eūfūmēcc fūcī fēquīf qz corp^o z aīa fūfūmēcc nō dūfūmēcc fē totīs fūfūmēcc: nec eē hō z al
 bēdo fūa: neqz aīa īntellūa z fūcā fūa: p fūcā eē fūfūmēcc: gū illud eē quo fēquīf. p fūcā eē mānī
 fēfūa. qz oīa īfūa nō hūc rēalītatē loco z fūcū actualr fēpātē z in actualī eūfūmēcc fūfūmēcc p fūcā
 p3. qz hī illā nō dūfūmēcc fē totīs fūfūmēcc fēquēret qz pūenīrēt in alīq rēalītatē fūfūmēcc fēu
 in alīquo actu eūfūmēcc: qd eē fūfūmēcc: qz qdūqz dūe eēntīe eēntīalīr z rēalīr dūfūmēcc ad fēu
 utēm hūc alīū z alīū actu eūfūmēcc fēu alīā z alīā rēalītatē fūfūmēcc. Sed corp^o z aīa fūfūmēcc
 ta. fūfūmēcc hō z albedō fūa: fūfūmēcc aīa z fūa fūcā fūnt rēalīr z eēntīalīr dūfūmēcc. gū nō pūenīrēt i alīq
 actu eūfūmēcc fēu rēalītatē fūfūmēcc. mātoz p fūcā: qz vnaqueqz rēo fēu eēntīa h3 fūmēcc p p fūcā
 actu eūfūmēcc: eē eē eūfūmēcc z eēntīe īdēntīfīcēt rēalīr: hī qz corp^o z aīa hūc alīā z alīā eūfūmēcc
 tatēz īta hūc alīā z alīā eūfūmēcc actualē. vī bīeūfūmēcc nō vīdeo qz aīa z corp^o: fūfūmēcc qz accūō z
 fūmēcc pūenīrēt mātoz in alīq actu eūfūmēcc cōī ambob^o fēu i alīq rēalītatē fūfūmēcc qn vīdūnt
 fūfūmēcc qz qn fūcā actualr fēpātē. f. C. 6. argūo p fūcā dūfūmēcc fē totīs obīue nō īfērat oēs
 alīas: nec fūcā mātoz oīb^o alīas: qz rīfūbīlē z fūcā dūfūmēcc dūfūmēcc fē totīs obīue. fūfūmēcc rīfūbīlē z hō
 z mī nō dūfūmēcc rēalīr. gū dūfūmēcc fē totīs obīue nō īfērt dūfūmēcc rēalē nec eē mātoz eā affī
 p fūcā: qz in nūllō pceptū cōī rēalī qd dūfūmēcc pūenīrēt: cū illā hēant pceptū fūmēcc fūmēcc
 p fūcā: neqz icludēt eūfūmēcc qd dūfūmēcc. Qz n. p p fūcā pāfūō cūfūcūqz eūfūmēcc eē fūmēcc fūmēcc
 nec alīqd icludēt qd dūfūmēcc. C. 6. d. p fūcā z eē qz idē: qz vītatē z bōnītātē q fūnt p p fūcā
 pāfūōes eūfūmēcc dūfūmēcc fē totīs obīue z mī nō dūfūmēcc rēalīr. gū dūfūmēcc fē totīs obīue
 nō īfērt dūfūmēcc rēalē nec oēs alīas. Affūmptū p3. qz in nūllō pceptū cōī qd dūfūmēcc cōnue
 nīunt: cū nūllū fūcā fūpīus ad īp fūas. Dūcū. n. pceptū fūmēcc fūmēcc. īrēfōlūbīlē i alīd p fūcā
 nec eūfūmēcc qd dūfūmēcc p dūfūmēcc de īp fūcā cū fūcā fūmēcc: nūllū. n. fūmēcc p dūfūmēcc qd dūfūmēcc de fūcā
 p p fūcā pāfūōib^o: qz aīa oīa p dūfūmēcc īdēntīfīcēt rēalīr p3: qz oīs p p fūcā pāfūō īdēntīfīcēt rēalīr cū
 fūo fūcā z oēs pāfūōes eūfūmēcc dē fūcā īdēntīfīcēt rēalīr īter fē. Cōfīrmāf 2° dūe dūe vīrīe dūfū
 gūmēcc fē totīs obīue: z mī p fūcā eē idē eēntīalīr z rēalīr. gū dūfūmēcc fē totīs obīue nō eē mātoz
 oīb^o alīas neqz īfērt oēs alīas. aīa p fūcā: qz vīrīa dūa fūcā pāfūōes albedō z dūa īdūīdūalīs
 hūc albedō dūfūmēcc dūfūmēcc fē totīs obīue z fūnt p dūfūmēcc cū fūmēcc ab vīrīa rēalītatē fūcā
 z vīrīa rēalītatē īdūīdūī z dūcū pceptū fūmēcc fūmēcc: z mī nō dūfūmēcc eēntīa: r ne
 qz rēalīr cū oīs dūa fūcā rēalīr īdēntīfīcēt cū p fē īdūīdūo illī fūcā vel cū dūa eī īdūīdūalī
 z īfūa vīrīatē affūp fūnt de mēte dōctōrīs fūbī. in 3° dī. p. z in 3. dī. z in mā de p fūcā īdūī
 dūatōīs z in mūltīs alīs pāfūōib^o: qz p nūc omīto: z fūcā p3 qūo fūcā fūcātes mūltā dūfūmēcc
 opīōnē dōctōrīs fūbī. Dūcū eē fūfūmēcc mūltōz dūcū ab eīs. p3 eē qūo cū dūfūmēcc fē totīs
 obīue fūcā īdēntīfīcēt rēalīs z eēntīalīs: p3 eē qz nō eē mātoz oīb^o alīas nec īfērt oēs alīas: qz
 opōfīta affērbāt i fūcā cōrēlārīs. g. C. 7. pncīpālī z vīrī^o p fūcā qz dūfūmēcc rēalīs z eēntī
 alīs nō īfērt dūfūmēcc foalē: īno cū īdēntītatē foalī fūcā dūfūmēcc tā rēalīs qz eēntīalīs: qz aīa
 īntellēctūa z corp^o fūnt idēz qd dūfūmēcc z foalīr hōī: z mī rēalīr z eēntīalīr dūfūmēcc ab
 hōīe. gū dūfūmēcc rēalīs fēu eēntīalīs nō īfērt dūfūmēcc foalē: īmo cūz īdēntītatē foalī fūcā dūfūmēcc
 rēalīs z eēntīalīs. Affūmptū p p^o pte p3. qz rāz aīa īntellūa qz corp^o icludūnt qd dūfūmēcc z
 formalr in hōīe z hōī icludat illā dūo in p mō ddi p fē. gū fūnt idē formalr hōī. vel fūcā hōī eē
 idē formalr cū īp fūcā. p fūcā tenet p dēfūpīōnē īdēntītatīs foalīs dūta ab īp fūcā. Mā n. fūcā
 idē formalr fūm eōs quoz vīdū icludat alīud in p mō ddi p fē. aīa p fūcā: qz de qd dūfūmēcc fēu
 de dūfūmēcc qd dūfūmēcc cūfūcū rēī nāīs eē tam mā qz p p fūcā fōz fūcā eī^o. Sed corp^o z aīa
 īntellēctūa fūnt hōī rēfūcū hōī. gū zē. Et īta pōt argūmēcc de qūbet rē mālī z hī eē de īntēō
 nē dōctōrīs fūbī. in 3° in illā qōnē. vīrī r p fūcā fūerūt hōī ī trīdūo. Sēcā p fūcā pncīpālī
 līs. f. qz aīa īntellēctūa z corp^o rēalīr dūfūmēcc ab hōīe z qūbet mā z fōz^o a toto cōpōfīto
 p dūcū. in 3. dī. z oēs fōcīcātes. h. C. 8. pncīpālī argūo: z p fūcā qz īdēntītatē rōnīs nō
 īfērt oēs alīas īdēntītatē: cū^o oppo^o dūcū in fūcā cōrēlārīs: qz p fūcā fūcā z fūcā fūcā fūnt
 idē rōnē: fēu hūc īdēntītatē rōnīs z mī nō fūnt idē rēalīr fūpōfītalīr fēu p fūcā. fūcā īdēntī
 tatē rōnīs nō īfērt oēs alīas īdēntītatē. affūmptū p fūcā. 2. fūcā pte mānīfēfū eē. Māz alīa eē
 p fūcā p fūcā alīa fūcā z alīa fūcā fūcā: z dūfūmēcc rēalīr fūpōfītalīr īter fē: cū nūllā rē
 fūcā: qz īp fūcā p dūcā fēu fūcā. Sed p^o p fūcā affūmptū p fūcā. Mā n. de qz fūcā qz dū vīdū
 atqz idē rēfūcū rōnīs nūo fēu eadē rēalīo rōnīs nūo illā fūnt eadē rōnē: z hābēt īdē
 ntītatē rōnīs: sed de p fūcā z fūcā fūcā dū vīdū z idē rēfūcū fēu rēalīo rōnīs nūo

A.1.

A.1.unc

A.1.essentiam

Uide pro r. p. 2. d. 1. q. 5. 2. 6. 7. alibi.

D. 12.

h. fūcā. 3. rōnē vīrī. f. 8. 9. 10. qz ad eādē dūfūmēcc p fūcā
 dū addūcū. f. qz vīdū alī
 rū dūfūmēcc eē dūfūmēcc rōū
 nō rēcē. p dūcū. nec fū. vt p3
 in īfūmēcc qz īrōdūcū dū
 būo p fūcā in dūfūmēcc. z de
 10. p fūcā. atqz fūcā dūfūmēcc
 p fūcā fūcā p fūcā z alīo
 rū fūcā p fūcā z vīcū qz p fūcā

Actus forte pp hoc omittit
 fuerit ceter in codicibus cor
 rectis. et nullus pelari viri
 sine suis dubio. pcedit. n.
 et ignoz. ita idem. ita rōis
 q̄ est absolutissima vt supra
 nōm. et nō est pp. puenit. et
 aliq̄. in aliq̄ respectu rōis
 fuit caufē. ab intellectu fuit a
 voluntate. Est. n. idētas rōis
 nōcaufē. ad se cōparat. et
 nō ad aliud. et ē simplr idē
 utas et fm qd diuerfitas vt
 p̄us notat. ¶ Post. n. a fili
 argui q̄ hō et afm. cēt idē
 realiter. qz puenit in eadē
 re salum fm spēs per accē
 talem applicacionē vt pote
 in albēgine vel huiusmodi.
 ¶ Post. et pbabiliter dicit.
 q̄ tres pōne diuine. 10. p̄di
 camenta. et illa fundamēta
 in factō. et vt sub talib⁹ re
 specibus cōsiderat nō di
 stinguunt realr vel eēntialr.
 imo sunt vni et nō mō vni
 tate. p̄pōnō. vt cōter dicit.
 s̄ et maior pro cur. vltio
 r̄ speculatio. et vide ca que no
 tam sup. 12. q. 10. i. p̄p̄hy
 rui soluedo p̄mū p̄ncipale
 et alibi sepe. Alia plura hic
 addat diligēs lēō. et aucto
 ritatibus scripturē et scōrū
 atqz p̄hōz. et dicit d̄ari mul
 tudinē d̄istōnū et idētas.
 et. et aduersarios. querā
 ut solūte. anūq. et moder
 ni. Et sic defendat cōis et an
 quos modus dicendi. hęc
 oia pbabilr et saluo sp̄ me
 hōi iudicio. Exp̄mētū. n.
 f̄monū vero est cōfesse se
 hic hō que appent vt recte
 inquit Thuer. 8. de. p̄p̄hyco
 auditu. Et inq̄sitoroz. et
 at opz. et nō m̄micos vt
 ait ingeniosus Aristot. 1. 2. c.
 et mundi.

Tenedo alia vltz die vt. s̄.
 nōm in margue. et p̄us art.
 3. p̄ncipalia d̄mō. sic cēt.

Salum est nisi itelligat ter
 minantur vt supra notant.

igit sunt idē rōne. et d̄ator p̄z. Nam sicut illa distinguunt rōne: de qb⁹ dicunt diuerse relo
 nes seu respect⁹ rōnis: ita illa dicunt eadē rōne: d̄ qb⁹ d̄i vn⁹ et idē respect⁹ seu relo rōnis.
 ¶ D̄ator p̄bat: qz p̄i et fili⁹ et sp̄s sc̄s sunt vnus d̄ns respectu creature: vnus creator: vn⁹
 p̄seruator et rector: et sic de fili⁹. ¶ D̄o d̄ator: qz tale d̄nsum et respect⁹ creationis actiue et cō
 seruationis et gubernationis: et sic de fili⁹ ip̄ortat solū relonez seu resp̄n rōnis. Igit et c̄.
 Cōfirmat qz ois resp̄cū seu relo dei ad creaturā ē cōis trib⁹ p̄sonis: p̄fertiz loquēdo de re
 spectu c̄e ad cātū et creatis ad creati: cū opa trinitatis ad eē sint idēuisa. Sed ois talis re
 spectus dei ad creaturā est respect⁹ rōnis et nō realis: cū de⁹ nō possit referri h̄itudine rea
 li ad creaturā seu ad aliqd aliud eē se. Igit in tali respectu cōi tres p̄sone pueniūt siue sūt
 idē tanq̄ in aliquo eēntiali ad eē. ¶ Itē 9. p̄ncipalr arguit ad idē. p̄nta sunt idēz rōne: et
 t̄n nō sunt idē realr et eēntialr aut salte formalr. Igit idētas rōnis nō ifert oēs alias idēta
 tes. assumptū p̄ 1. sui pte p̄z. Nam p̄di 1. fm vnā opionē distinguunt eēntialr et realit: aut
 ad m̄n⁹ foialr fm aliā. vel 3. fm vnā opionē aliq̄ p̄di 1. fm aliq̄s suaz sp̄rū distinguunt
 realit a seiuicē. Sed p̄ ps assumpti p̄bat. Nam oia p̄di 1. pueniūt in ista 1. intētiōne seu
 relone rōnis: q̄ est gen⁹ ḡnialm. s̄ba cū est gen⁹ ḡnialm: et q̄ntitas ē gen⁹ ḡnialm: et q̄litas est
 gen⁹ ḡnialm: et sic de alijs. Cōfirmat: qz hō et lapis in istis p̄pōnib⁹: hō currit: et lapis est in
 cētro terre idēntificat rōne: cū pueniāt in isto respectu rōnis seu 1. intētiōne q̄ d̄i s̄bm seu
 subijci p̄pōne: et t̄n p̄stat qz distinguunt eēntialr et realr. Igit idētas rōnis nō ifert oēs
 alias idēntitates. Nec valz h̄ dicat: qz nō est idē resp̄cū rōnis nūo seu 2. itētiō: q̄ dicat d̄. 10.
 p̄di 1. s̄ solū sp̄: nec eadē 2. itētiō nūo: q̄ dicat de s̄bro vni⁹ p̄pōnis et alteri⁹ s̄ solū sp̄: qz
 tūc nulla entia creata vel pauca possent idēntificari rōne: et h̄ loquēdo regulr: et s̄ qz logi
 ci cōiter loquunt de sc̄dis itētiōib⁹ seu respectib⁹ rōnis: qz vt cōit d̄nt. nulla entia creata
 realr et eēntialr disticta totalr abiuicē sepata p̄nt puenire i aliq̄ re rōnis vno nūo: q̄ dicat
 de ip̄s. Et notat̄er d̄nt. cōit et regulr: qz aliqb⁹ entib⁹ oppo^m iuenit: vt patebit in rōne se
 quētī. S̄nt nullū ens reale creatū q̄ntūcūqz sit s̄biūp̄i idē realr et penit⁹ ex nā rei pōt p̄uē
 re cū seip̄so i vno re seu relone rōnis nūo. Sortes. n. q̄ntū s̄biūp̄i sit penit⁹ idēz ex nā rei.
 In istis t̄n duab⁹ p̄pōnib⁹: sortes legit: sortes disputat: nō puenit s̄biūp̄i nec idēntificat s̄bi
 ip̄si i vno re seu relone rōnis nūo. Alia. n. ē 2. itētiō seu relo rōnis s̄bi. vt d̄i de ip̄o i p̄ p̄
 pōne: et alia vt d̄i d̄ ip̄o i 2. p̄pōne. Sic igit itell⁹ nō possit facē: qz idē ens creatū oib⁹ mo
 dis idē ex nā rei: eēt s̄biūp̄i idē rōne: si oporteret eūdē resp̄n seu relone rōnis nūo d̄ici de
 idē rōne: seu d̄eis q̄ idēntificat rōne. ¶ C̄l̄tio igit et 10. p̄n arguo sic. Alq̄ pura et v̄ba ista
 ego baptizo te in noie p̄is et filij et sp̄s sc̄s. iunt realr et eēntialr disticta: et t̄n pueniūt i vno
 re seu relone rōnis nūo: in q̄ idēntificat. igit distō realis et eēntialis stat cū idēntitate rōnis
 cui⁹ opp^m ip̄si d̄nt. Assumpti p̄ p̄ pte p̄bat. Nam aq̄ est ens p̄manēs: v̄ba illa sūt successiua.
 S̄nt et manet in actuali exiua aq̄ v̄bis trāseuntib⁹: igit illa duo realr et eēntialr distiguū
 tur. sed 2. pte assumpti p̄bo. Nam illa duo s̄ sumpta faciūt vnicū sac̄m bap̄m: qz foialr
 nihil aliud est nisi relo signi ad signatū q̄ relo nō est nisi respectus rōnis: igit pueniūt i vna
 et eadē relone rōnis nūo: et in eadē idēntificat. Antecedēs p̄bat p̄ Aug^m sup̄ Joā. omel. 8.
 et ponit. i. q. 1. detrahe: accedit v̄bū ad el̄tū: et sit sac̄m. Cōfirmat: qz entia q̄ntūcūqz diuerfa
 in re p̄nt p̄currere et puenire in funda^o vnus relonis rōnis nūo. Igit illa q̄ntūcūqz diuer
 sa in re p̄nt esse eadē rōne. igit idēntitas rōnis nō ifert idēntitatē realē. Antecedēs p̄bat: qz hui⁹
 relonis rōnis vnus nūo: que est signare mustū bonū: b̄n pōt eē funda^o totū istud. s̄. arcu
 lus cooptus solijs edere. Multe et oiones contexte vel vna oio ex multis syllabis q̄ nihil
 vnū p se faciūt sunt funda^o vni⁹ relonis nūo. hui⁹. s̄. q̄ est signare deo inesse aliq̄ q̄ s̄bi in
 trinsece isunt: cū t̄n p̄stat qz illud signatū sit vnū et idem simplicissimū. Et h̄is oib⁹ p̄z q̄līt
 ista opio formalitātū p̄nt multa falsa: et q̄līt oia illa falsa sunt p̄tra mentē Doc. subt.
 ¶ Datet 2. q̄līt ista sunt turpiter decepti ex eo qz opinant sequi doctorē subt s̄bi t̄n i istis
 et in multis alijs expresse d̄dicunt vt pl̄xius declarauī in diuersis passib⁹ doctrine p̄fati
 doc. subt. legēdo suos. 4. libros sen. in magnis scolis hui⁹ puentus frat̄r. s̄. minor.

Potest igit aliter d̄ici qz iste d̄istōne nō ordinant iter se p̄ modū superioris et i
 ferioris: nec s̄nt h̄nt neciaz h̄itudine adinuicē p̄ modū iserētis et il
 lati: qd p̄bat p̄ qz sic cū idēntitate realit stat distō formalis: ita cū idēntitate foialit stat distō rea
 lis et eēntialis. ¶ D̄imū p̄z: qz r̄sibilitas et flebilitas s̄nt et h̄ūanitas sunt idē realr: et t̄n disti
 guunt formalr cū sint diuerse foialitates: q̄rū vna nō icludat aliā i p̄ mō d̄i p se. Sc̄z p̄
 bat: qz hō est idē foialr aic itell̄ue et et corpi cū icludat ipsa in sua rōne qd d̄itatuua seu i p̄
 mō d̄i p se: et t̄n distinguūt realr ab ip̄s et eēntialr sic mani^m est. ¶ Probat 2. qz distō se to
 tis obtiue nō ifert distōne realē vel eēntialē: nec eē distō realis ifert distōne se totis obtiue
 s̄ nō ordinant iter se p̄ modū superioris et inferioris nec p̄ modū iserētis et illati. ¶ D̄ia ps an̄tis
 p̄bat: qz vnitas et bonitas: s̄nt r̄sibilitas et flebilitas distinguunt se totis obtiue. vt p̄bat
 est p̄ opionē p̄cedentē. et t̄n sunt idem realr et eēntialr. S̄nt d̄ia vltia sp̄i et d̄ia vltia sui p̄
 p̄i idēntitū distinguunt se totis obtiue: et t̄n sūt idē realr et p̄bat est p̄ d̄ictā opionē.
 et pōt addi vna parua rō: qz q̄cūqz sunt p̄ diuerfa distinguunt se totis obtiue. S̄z oēs d̄ie
 vltie sunt p̄ diuerse. s̄ distinguunt se totis obtiue. ¶ D̄ator p̄z: qz p̄ diuerfa in nullo p̄ceptu
 cōi pueniūt: alioquin nō eēt p̄ diuerfa imo d̄ia. minor p̄bat. qz si d̄ie vltie nō eēt p̄ d̄i
 uerfa icluderēt aliud cōe d̄m de eis in quo puenirēt et p̄ p̄is cū nō sint eedē. differrēt alijs
 differētis a seiuicē: et sic nō eēt vltie d̄ie s̄ ille alie p̄ q̄s differrēt a seiuicē vel eēt p̄cessus
 in infinitū in differētis et d̄ntib⁹. 2. ps an̄tis p̄bat: qz hō et asinus distinguunt realr et eēn
 tialiter. et t̄n nō distinguunt se totis obtiue cū pueniāt in aliq̄ p̄ceptu cōi: illa et pars con

Vide Sco. di. 30. p. 7. 8. q.
 quolibet. 2. l. q. 2.
 Aug. 2. 7. 4. de trinitate.

Vide sco. sup. 5. meta. q. 6.
 t. p. t. et noiales et alios anti
 quos de d̄istōne p̄ntoz.

¶ I. cum sapto.

Vide Sco. 1. d̄ist. 4. et abbi
 ad hęc.

.s. partibus.
 Tertius armatus.

Doc pōt negari exēdēdo
 idēntatē obiuā vt. s̄. dixi.

Dic qz sufficit pueniētia rea
 lis vnuerfali vnūoco et c̄.

Articulus

Doc pot negari et p3 et di
cus nri accipiunt mlti ex
tefuefic r3 q in formal in
teligat iphate illa que est et
natura rei: in reali omnia
fequēta vbi fert loq au3
pccatione r sine pccatione.
Eius idētatiz vel vni
tatem hntur. r. di. p. in sco.
vbi. am. alio. r. notatiz est.

Ad elista moderado fr
dici vt. s. notam r pccpue
ad hoc qd dicit de diffōne
diffōnis r diffūno vt sco.

Al. dca.

Doc negari pot vt p3 ostē
u3 est solucio rōnis hui.

Diffūno formalis.

Qd dicit de diffōne r diffū
no dubit est vt pue nōm.

Doc pon dicit idētatē foia
lis nō adēqta q3 dū dō rca
lis vel idētatē foialis nō mu
tuā vt. s. dicit r p3 b. di.
nō cur re bñ. vbi plura nō
tibi figit rator vt expedire
videbitur.

Ad idētatē talē ad dicit
tem non valet argumē.

Doc videt expresse minus
bñ dicit rca r volucris fal
uare eam dicit dicit. quier.
Eius. vna p3 r. posse. r
rca. vbi dicit q r si qlibet p3
diffōnis r in plus q3 diffū
nitōnis tamē in eque rca.
Quē est in pmo finarum:
sed vt r solue non tenēdo
hanc esse bonam.

Di. m. r. r. r.

Doc videt plura et funda
mētū doc. nōstrū.

cedit ab oib⁹ formalit⁹ r. C. Alteri⁹ pot dicit q pter diffōne rōnis q fit p actū collatūz
intell⁹ seu volūtatē quā et suppo⁹: cū pdictis formalit⁹ nō sunt necō ponēde nisi
due diffōnes pcedētes oēm actū intell⁹. s. diffōne formalis r diffōne realis: quarū p⁹
est minor diffōne r imanifesta. 2^a est maior r manifesta. r ad istas duas diffōnes oēs alle
hnt redūci nec pprie pdistinguunt ptra istas. C. Pro declaratione p⁹me diffōnis aduer
tendū q illa opponit idētatē formali seu vnitati. Ideo vidēdū est quid sit idētatē forma
lis. possumus. n. inuenire multos gradus in idētatē seu vnitati. in p⁹mo gradu est vni
tas seu idētatē aggregationis: r illa est minima vnitati. In 2° gradu est vnitati ordinis q
alqd addit sup aggregationē. s. ordinē p⁹riū adiutē. In 3° est vnitati p accidēs. vbi vltra or
dinem est informatio: s. accidētalis vnius ab altero: q sic sunt vni. In 4° est per se vnitati
cōpositi ex pncipis cēntialib⁹ p se actu r p se po⁹. In 5° vō est vnitati seu idētatē simpli
tatis que est vā idētatē. qd qd enim est ibi est realiter idē cūlibet r nō tū est vni illi vni
te vnitati sicut in alijs modis. In 6° adhuc vltra oēs est idētatē formalis. C. loco aut idē
tatiē formale vbi illud qd sic est idē idudt illud cui sic est idē in rōne sua formali: r p
se pmo mō. r p hoc p3 qd sic diffōne formalis opposita tali idētatē foiali. C. loco aut diffōne
formale vbi illud qd sic diffōne nō includit illud a quo sic est diffōne in rōne sua for
mali r p se pmo mō. Ex hoc pot elici q omne inferi⁹ est idē formalr suo superiori: r oē diffū
nitum est idē formalr cū sua diffōne. pot etiā dicit q omne totū cēntiale est idē formalr r
quidditatiue cū suis partib⁹. p3. q3 oia ista includit illa in sua rōne formali r p se pmo.
C. 2° pot elici q omne supius distinguit formalr a suo inferiori: r sicut q oia diffūnitio dī
stinguunt formalr r quidditatiue a suo toto. p. b. q3 ista nō includit illa in sua rōne foiali
r p se pmo mō vt dicit est in iprobatione pcedētis opinionis. C. 3° pot elici q diffōne
formalis est in re r ex nā rei pcedēs oēm actū intell⁹: q3 ista diffōne est inter quidditates
r realitates: quarū vna nō includit aliam quidditatiue. mō quidditas r realitas vere sunt
in re ex nā rei: nec possunt dicit scde intēctōnes vel entia rōnis fabricata per actum cōpara
tiuum seu negotatiuū intellectus. C. 4° pncipalr pot dicit q diffōne ex nā rei nō est mē
nor diffōne diffōne formalis: imo est ipsamet diffōne formalis: r quēcūq3 distinguunt
ex nā rei r distinguunt formalr r ecōtra. r hoc 4° est plire pbatum ptra opinionē pcedē
tem arguēdo. C. Sed ptra istud arguit. q3 inferius distinguit a suo superiori: r sicut diffūnitū
a sua diffōne aliqua diffōne ex nā rei pcedente oēm actū intell⁹: r nō sola diffōne rōnis
fabricata p actū intell⁹: sed inferius nō distinguit a suo superiori: vel etiā diffūnitū a sua, dif
fūnitio diffōne formali cum quōlibet illoz includit reliquū in pmo mō dicit p se vt et
mō dicit est: nec etiā distiguit realiter. vt p3 nec aliq alia diffōne maiori q3 sit diffōne for
malis. q3 distinguunt aliq diffōne minorē q3 sit diffōne formalis: pcedente etiā actū in
tellectus. illa aut nō videt esse nisi diffōne ex nā rei. ideo ponēda est diffōne ex nā rei
extra intellectū minor diffōne formalis. C. Rūdeo q diffōne formalis est duplex. vna est
que est inter duas aliquas quidditates vel realitates seu formalitates: quarū vna nō cadit i
rōne quidditatiue alteri⁹ nec ecōtra. r isto mō sūm r ppria passio: puta risibilitas r huma
nitas distinguunt formalr: q3 in quidditatiua rōne humanitatis nō accipit vel icludif risi
bilitas nec ecōtra. r isto mō nō dñr distingui formalr diffūnitū r diffōne iustus r inferi⁹
q3 semp alterū illoz cadit in rōne quidditatiue alteri⁹ seu icludif quidditatiue in alio. Istō et
mō nō distinguunt formalr quidditas r suus modus intrinsecus: q3 nō dicit duas formal
itates seu realitates: sed tū vnam cū mō eius intrinsecus. C. Modus. n. intrinsecus nō addit
formalitatē aliā vltra quidditatē cuius est modus vt patuit in p⁹fate opinionis iprobatio
ne. Istō mō pot etiā supius distingui a suo inferiori s3 nō ecōtra. Sicut diffūnitio a diffūnitio
s3 nō ecōtra. sicut ptes cēntiales a toto cēntiali s3 nō ecōtra. sic patuit in 2° elicto nup dicit.
Alia est diffōne formalis q est iter aliq duo extrema: quoz rō vni⁹ nō est p⁹se neq3 ade
quate rō alteri⁹ seu adēqtiua alterius. vbi g⁹ a. rō aialitatis r rō humanitatis dicunt dī
stinguunt formalr. isto mō et sūm viam doctoris subtilis. q3 rō humanitatis nō dicit adēqte
rōne aialitatis: quapp vni⁹ nō pdicat de alio i abstracto: loquēdo de vltimata abstractio
ne: q3 humanitas nō est aialitas: r hoc est q3 vna nō est p⁹se r adēqte altera: r h⁹ nisi altera
illarū esset formalr infinita vel ambe ille rōnes cēnt formalr infinite: vt essentia dina r boni
tas: s. n. distinguunt formalr: r vna nō sit p⁹se alia: pdicant tū de se inuicē in abstracto: lo
quēdo et de vltimata abstractione. sed h⁹ est pp infinitatē formale icludam in iphis. Istō etiā
mō dico q oē inferi⁹ distiguit formalr a suo superiori. rō. n. inferioris nō est p⁹se r adēqte
rō superioris: nec inferi⁹ est idē suo superiori idētatē adēqta ita q inferi⁹ sit tū suū supius for
maliter. sicut diffūnitū isto mō distinguit formalr a diffōne: q3 nō est p⁹se r idētatē adēq
ta sua diffūnitio: cū dicit quidditatē aliā a diffōne sua pstitutā ex p⁹rib⁹ diffōnis. r sic p3 qū
doctor subtr. diuersimode loquit de eē idē formalr: distinguit formalr. r isti formalitantes
semp capiūt vno mō diffōne formalis. s. p mō: r iō nō hnt mentē doctoris subtr. Per istas
etiā diffōne factā de diffōne formali. si bene notet solunt. r rōnes Gregorij de arimino
quas ipse adducit ptra opinionē doc. subtr. ponēdo diffōne formalis: quas rōnes cā breui
tatis omitto. in nullo eniz arguit q doctorē nōstrū: q3 semp capit diffōne formale vno mō
r nō alio mō: r hec sufficiāt de diffōne formali. C. 2^a aut diffōne que est realis r maiore
r manifesta: est diffōne rerū seu diffōne rei r rei. que aut sint res r res videat in opinio
ne pcedēte: q3 satis bene declarat. Istā aut diffōne realis est duplex: q3 quedā est suppo
sita: r alia est naturarū. Prima est iter psonas dinas q sunt tria supposita realr distiguit

Modi idētatē r dñt.
sunt scōm istum. 3.

Eodē mō posset cū via cōl
tēneri q cēnt nri duo modi
idētatē r diffōni. s. realis
r rōnis vt patet supra.

ita habetia in eandem nam nullo indivisibile et indivisibile. Distinctio autem narum est iter oes alias res quarum una non est alia: et ista vocat distinctio essentialis: quae cum enim habet alias et aliam nam habet aliam et aliam essentialis: cum nam et essentia sint idem. Distinctio igitur realis narum est distinctio essentialis: et per se et distinctio essentialis: sic igitur distinctio essentialis non distinguit contra distinctionem realem sed est ipsa distinctio realis: non precise supposito: sed etiam narum: et quo ad hoc bene dicitur praecedens opinio quod in divinis inveniunt distinctio realis et non distinctio essentialis: quod ibi inveniunt distinctio supposito: et non distinctio narum. Alter tamen dicitur canonicus et aliqui scoticantes quod distinctio essentialis est illa que est iter aliqua duo quorum unum potest existere sine alio: et sic secundum eum totum essentialis non distinguit essentialiter a suis partibus: bene distinguit realiter: quod totum essentialis non potest existere sine suis partibus. Sed tenendo istum modum huius canonici diceret quod paternitas non distinguit essentialiter a filiatione nec contra: nec quodcumque relatiuum a suo correlatiuo: quod neutrum illorum potest esse sine alio: et sic huiusmodi non oes species essentialiter distincte essent: quod species de genere rationis non distingueretur a se invicem. Ille qui opponunt relatiue: quod una non potest esse sine alia. Sed secundum istum modum nulla creatura distingueret essentialiter a deo: pro quod nulla creatura potest essentialiter esse sine deo. Sed omnia ista sunt absurda. quare reputo primam opinionem probabiliorem. quod distinctio essentialis est distinctio realis narum: et quae cumque distinguunt distinctione reali narum distinguunt et distinctione essentiali et contra: quod aliqua distinguunt distinctione reali supposito: quod non distinguunt essentialiter. et hoc solum in divinis ut dicitur est. Sic igitur pro quod distinctio essentialis non distinguitur contra distinctionem realem. sicut pro quod distinctio ex natura rei non distinguit contra distinctionem formalem. Alterius dico quod distinctio se totis sibi: aut est distinctio formalis: aut est aliquid quod distinctio realis narum seu supposito. Unde illa dicitur distingui se totis sibi quod non conveniunt in aliquo realitate potentiali prohibibili ad ipsa per alias realitates habentes ut deus et creatura: cum enim deus sit summe simplex non est in eo ordo realitatum quare una habet aliam: de quo magis alias videbitur. Isti modo est distinguunt. 10. praeterea: quod in nulla realitate potentiali prohibibili ad ipsa per alias realitates conveniunt. supposito quod ens non descendit in ipsa per alias formales: sed solum per modos intrinsecos qui non dicunt aliquas realitates. Ex quo pro quod conveniunt in aliquo realitate sibi non est conveniunt in aliquo re seu in aliquo actu existendi ut dicebat praecedens opinio. Sed est conveniunt in aliquo realitate potentiali prohibibili per alias formales importantes diversas realitates: sicut homo et asinus conveniunt in aialitate quod est realitas prohibibilis ad ipsas species per realitates divales. Patet ulterius quod distinctio se totis sibi est aliquid distinctio realis narum sicut exemplificatum est de deo et creatura et 10. praeterea. Adde enim dicitur quod distinctio tali distinctione non habent aliquam additatem communitatis potentiali prohibibili ad ipsa per realitates. Aliquod stat est distinctio se totis sibi cum distinctione formali dicitur sicut sapientia et essentia divina distinguunt se totis sibi cum in nulla realitate prohibibili conveniunt. quod in deo nulla ponitur realitas prohibibilis et habens ideo nulla est ibi realitas sibi: et tamen manifestum est quod sapientia divina et essentia divina solum formaliter distinguunt. Sicut stat distinctio se totis sibi cum distinctione reali supposito: sicut pater et filius et spiritus sanctus in divinis distinguunt se totis sibi cum in nulla realitate prohibibili conveniunt et tamen distinguunt distinctione reali supposito. Ex oibus igitur his evidens est quod distinctio se totis sibi non distinguit contra distinctionem realem seu contra distinctionem formalem sed aliquid stat cum distinctione reali narum. aliquid cum distinctione reali supposito. aliquid cum distinctione formali solum. et quod addat seu connotet ultra illas distinctiones dicitur est nuper. Dicitur finaliter quod distinctio se totis sibi est distinctio realis narum. aliquid distinctio formalis solum: addit enim seu connotat ultra illas distinctiones quod illa que sic distinguunt in nullo conceptu additativo reali conveniunt. unde ultime due dicitur duarum diversarum specierum distinguunt realiter. et similiter se totis sibi obiective cum in nullo conceptu additativo communitatis conveniunt. similiter unitas et bonitas: ut probatum est contra praecedentem opinionem. et sic de multis alijs distinguunt se totis sibi obiective et tamen solum distinguunt formaliter. stat ergo distinctio se totis sibi obiective cum distinctione formali et cum distinctione reali. Ex his oibus evidenter notum est quod cum pluralitas non sit ponenda sine necessitate et non appareat aliquid necessitas multiplicandi distinctiones que sunt praecedentes intellectui nisi in distinctione formali et distinctione reali. sequitur quod non sunt necessario ponende alie distinctiones condistincte proprie et per se et alie ab istis duabus. patet enim manifeste quomodo alie continentur sub istis et ad eas reducuntur. **Finit.**

Tange hic dnam nature et essentia: et et atqz realitatis diversas acceptiones.

Opinio Joannis canonici.

Impugnatio opi. Joannis canonici.

Contra op. f. sed dicitur pnr.

Quare non vocat potest primo diversitas qz disto. Considera ex pnotat et quo cum patione accepta et p additionem distinguunt ab alijs et eorum.

Ad distione supposito in creaturis scqz distinctio narum est a ma. secus est in divinis. Modera dnam suppositi ppe accepti et individui in pposito: et sicut realitatis idem individualis et nae et alia plra.

Qui vellet sustine opt. Jo. canonici possit negare qd hic inferunt et dicitur dicit quod intelligit ipse identitate essentia ille aliorum quod unus non potest esse sine alio: et hoc per inclusionem ipsius essentialis in eo. ut pro de toto essentiali et pnb. sicut dicitur de distione essentiali per oppositum supposita essentialium varietate et in hoc oes istae cessant quod praedicitur de spoliatae separationis per habitudine ad extrinsecum. ut pro. No est illa formalis sed bene illamque non conuerso. loquitur secundum illi primus modum dicitur sicut supra quod tu pondera bene.

Si volueris per aliquos difficultates aliquid curaduo sustinere oppositum. dicit dicitur. ut An. sicut. f. notavit. Et si vult qz vitz ibi positum vel lea tenet oppositum in casu concedere quod distinctio se totis subiective esse eade se totis subiective. ut patet de societate et sua albedine. dicit dicitur plura meditando.

Dicit quod dicitur est essentia loquedo. sed cum patione secus est et per additionem.

Tange limitationes et instatias ut supra notavi. Adde quod addit et quod non. et plura et pugna retractationes et alia plra ppholica illi chimera de quod supra feci mentionem et cetera finaliter dicitur ge i obsequio ubi in quo oia distinctionum et identitatum genera sunt inveniunt. ut pro speculativa que formalitatem pnceps secliter inest. Cui sit honor et impium in eum eorum Amen.

Explicit formalitates Doctoris subtilis Joannis Scoti: necnon formalitates Stephani burleser diligentissime castigatae: ac novis additionibus et concordantijs decoratae: per Rm patrem fratrem Mauricium Hybernicum ordinis minorum Impressum Venetijs. Anno domini. 1505. die. 22. Aprilis.